کەریمی حیسامی

لە بیرەوەریەکانم

١٩٦٥ - ١٩٧٠

بەرگی سێیەم

ستۆکهۆڵم ١٩٨٨

KERIMI HUSSAMI

LE BÎREWERIYE KANIM

BERGÎ SÊHEM

1965 - 1970

Swêd 1988

نرخی ٦٠ کرۆنــی سویدی یه

بەرگی سێیەمی بیرەوەریەکانم

١٩٦٥ ـ ١٩٧٠

" کەریمی حیسامی "

www.kerimhisami.com

بەرکولێکی پێویست

بە پێویستم نەدەزانی بۆ ئەم بەشەی بیرەوەریەکانم پێشەکی بنووسم. بەلام چەند بیرو تێ بینییەك هانیان دام کە ئەم خالانەی خوارەوە روون کەمەوە.

١- لەم بەشەی بیرەوەری یەکانم دا ، باسی قۆناخێکی گرینگی جولانەوەی رزگاریخوازی کوردستانی ئیران و خەباتی کومیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکراتی کوردستان و دەوری کەسانی تیکۆشەرو ئاسایی هاتۆتە گۆرێ. رەنگە لەم راپەرین و تێکۆشان و هەڵس و کەوتەدا زۆر کەس دەوری گرێنگ و لەبارو یا نالەباریان بووبێ راستەو خۆ یا لە لاوە پێوەندیان هەبووبێ بە رووداوەکانەوەو من لێ یان ئاگادار نەبم.

هەر وەك لە سەرەتای بیرەوەرییەکانم دا باسم کردوە ، من تەنیا باسی ئەو رووداوانە دەکەم کە راستەو خۆ پێوەندیان بە خۆمەوە هەبووەو دەستم تێ یاندابوە و ئاگاداریان بووم و بە نووسراوە یا لە نیزیکەوە سەروکارم لەگەلیان هەبوە. جا ئەگەر کەسێك ، برادەریك بۆ روون کردنەوەی پتری خەباتی ئەم قوناخەو ئەم رووداوانە ئاگاداری پتری هەبێ و بۆم بنووسێ و بە پێویست بزانی تۆمار بکرێن ئەوە گەلێك سوپاسی دەکەم ئەگەر بە نووسراوە بۆم بنێری . بیگومان لەبەشەکانی داهاتوی بیرەوەرییەکانم دا دەیان نووسمەوە.

٢- لە بەر ئەوەی لە کتیبی **کاروانێك لە شەهیدەکانی کوردستانی ئیران** دا باسی زۆربەی شەهیدەکانی ئەم قوناخە کراوە ، ئیتر دووپاتە کردنەوەی ناوی ئەو شەهیدانەم پێ زیادی بوو.

www.kerimhisami.com

٣- وەك لە دەقی ئەم بەشەدا دەر دەکەوێ ، وێرای شاد بوون بە دیـــــــداری هاورێیانم پاش دە سال دووری ، گەرانەوەم بۆ عیراق و سەفەرەکانم و شەهیــــد بوونی هاورێ یانی خۆشەویست و دامرکانەوەی راپەرینی چەکدارانە ، هەموویان بۆ من پر بوون لە مەترسی و لە نارەحەتی و لە خەم و پەژارە ٠ بەم بۆنــــەوە سوپاسی هاوسەری بەرێز و خۆشەویستم دەکەم کە بۆ گەرانەوەی نێو برادەران و درێژە پێ دانی خەبات و هاتوو چۆ هاندەرم بوەو سەبارەت بە گەرانەوەی مــن بۆ لای برادەران و بۆ نێو کۆری تێکۆشان ، خەم و پەژارەی تەنیایی و مەترســی لەبەین چوونی من و نان برێن و ئاوارەیی گرتۆتە ئەستۆ و بە ژیانێکی پر لەترس و نیگەرانییەوە منداڵەکانی عاملاندووە و نەی هێشتوە زمانی زگماکی خۆیـــان لەبیر بکەن ٠

٤- بە پێویستی دەزانم پر بە دڵ سوپاسی ئەو هاورێیانە بکەم کە بە ناردنی نامە و خەبەرو بە راگرتنی پێوەندی ، کاتی خۆی لە رووداوەکان ئاگاداریان کردوم و چەند گۆشەیەکیان لە لاپەرەی مێژوی خەباتی گەلەکەمان روون کردۆتەوە کــە وا لە بیرەوەرییەکانی من دا رەنگیان داوەتەوە ٠

٥- هەر وەها سوپاسی کاك ناسری ئیبراهیمی دەکەم کە لە ئامادە کردنی ئــەم بیرەوەرییانەدا زەحمەتی زۆری کێشاوەو یاریدەی داوم ٠

هەروەها سوپاسی ئەو هاورێیانەش دەکەم کە بۆ راستکردنەوەی هەڵەکـــان و پێ داچونەوە زەحمەتیان کیشاوەو لە زۆر بارەوە یارمەتیان داوم ٠

" کەریمی حیسامـی "

www.kerimhisami.com

بەرەو چارەنووسی تازە

وەك لەبەرگی دووەمدا باسکرا ، پاش وەرگرتنی دیپلوم لە زانستگا ، ئامادەیی خۆم نیشان دا کە بچم لە رادیوی پەیکی ئیران کار بکەم ٠

رۆژی ١٥ ی مانگی ئوتی ١٩٦٤ ، خیزانم و مندالەکانم لە پراك بەجێ هێشت و بەرەو شوێنی کاری تازەم سواری فرۆکە بووم ٠ لە فرۆکەخانە کاك حەسەنی قزلجی و کاك حەمیدی سەفەری چاوەروانم بوون ٠ ئەودەم رێبەرایەتی حیزبی تودە لە کاك عەلی گەلاویژ توورە ببوو و بردبوویانەوە باکۆ٠ کاك حەسەن پیرو نەخۆش بەتەنیا مابۆوە٠ بە چوونی من لە رادە بەدەر شاد بوو٠ منیش کە جارێ هەر بە سەلت و رەبەن لەوێ بووم ، پاش تەواو بوونی کار لەگەڵ کاك حەسەن دادەنیشتین ، نان و چێشت و خواردنەوەیکمان ساز دەکرد و قسە خۆش و بەتام و چێژەکانی کاك حەسەنیشمان دەکردە ئاوێنە و سەد ئەوەندە دانیشتنەکەی خۆش دەکردین ٠

لەبەر نەبوونی خانوو لە جێ کاری تازەم ، ناچارمندالەکانم لە پراك مابوونەوە ٠ کاتی سەفەرم دەکرد ، خاچی سووری چیکوسلواکی بەلێنی دا ،هەتا مندالەکانم دەگوێزمەوە و دەیان بەمە لای خۆم ، مەعاشی زانستگایان هەر بداتێ ٠ دیارە لە لایەن حیزبی کومونیستی چیکوسلواکیشەوە بە خاچی سوور گوترابوو٠

دوو مانگ پاش سەفەری من ٠ نوێنەری حیزبی تودە لە پراك وەك پیاوان چوو بوو بە خاچی سووری گوتبوو" کەریمی حسامی لەو شوێنەی کاری لێ دەکا ، مەعاشی باش وەر دەگرێ ، دەتوانێ بۆ مندالەکانی بنێرێ ٠ پێویست ناکا ئێوە

www.kerimhisami.com

لێره بیاندەنێ ٠ کابرا بۆ ئەوە کە منداڵەکانم زوو برۆن و خانوەکەی منی بدەنێ ئەو ئەرکە پیرۆزەی بەجێ گەیاند بوو !

خاچی سوور لە سەر قسەی نوێنەری حیزبی برا ، مەعاشی منداڵەکانی منی بریبوو ٠

دوکتور قاسملوو نامەیەکی بۆ نووسیم و رووداوەکەی بۆ باس کرد بووم٠ نووسیبووی : " یان زوو مندالەکان بەرە لای خۆت ، یان هەتا درنگ نەبەرە، وەرەوە دوکتوراکەت بخوێنە ، با کاتی زانستگا بە خۆرایی نەروا "٠

لەم بەینەدا کە من بۆ خانوو حەولم دەدا ، منداڵەکانم لە پراك بێ پارە مابوونەوە ٠ نەمدەتوانی پارەیان بۆ بنێرم ٠ دوکتور جەمیل شەرەف وەك پیاوان چوو بوو دووهەزار کرۆنی دابوو بە مندالەکان و تۆزی فەرحانی پەیدا ببوو٠

ئاخرەکەی مەسەلەی خانوو عیلاج کرا ٠ خانویەکی چۆل و رەق و تەقیان پێ نشان دام کاك حەمیدی سەفەری کە بەرپرسی رادیو و نوێنەری حیزبی تودە بوو گوتی :

تۆ بچۆ منداڵەکانت بێنە ، تا دەگەڕێیەوە من مەسەلەی ئەسباب و موبیل و کەل و پەلی ماڵی جێ بە جێ دەکەم٠ گەرامەوە بۆ سوفیا ، چوومە سەر خاچی سوور و گلەییم کرد ٠ گوتیان نوێنەری حیزبی خۆتان هاتوە گوتوویە کەریم مەعاشی هەیە٠

ئێمە بە هیوای ئەوەی کە حەمیدی سەفەری موبل و کەل و پەلی ماڵمان بۆ ئامادە دەکا ٠ هەرچی هەمان بوو دامان بە خاچی سووری چیکوسلواکیا ٠ پیاو هەق بێژێ ، ئەوانیش ٥ هەزار کرۆنیان داینێ ٠

پارەی دوکتور جەمیل شەرەفمان بە سوپاسەوە دایەوە و ٢/١٢/ ١٩٦٤ بە قەتار بەرەو شوێنی تازە کەوتینە رێ ٠

برادەرانی چیك لیسە پاسێ یان بۆ ساز کردبووین و گوتیان ڤیزای مەجارستانی ناوێ نیوە شەو گەیشتینە سنووری مەجارستان بێ ڤیزا ٠ پولیسی مەجارستان وەك پیاوان دایان بەزاندین ٠ شەو ، سارد ، چۆل و هۆل ٠ جانتاو شڕەو بڕەمان لە قەتار دا ڕۆیشت و ئێمەش ماینەوە٠ لای بەیانی ماشێنێك

www.kerimhisami.com

پەیدا بوو ، سواری کردین بۆ براتیسلاوا • لەگەل فەرمانبەرێکی کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی سلۆڤاکی لە مەدرەسەی حیزب بووین • راست چووین لە مالّی ئەو ، وەژوور کەوتین • کابرا واقی ورما • بەلام زۆر پیاوانە وەك کوردێکی نان بدە ، بەخێراتنێکی گەرم و قاوڵتیەکی باش و پاشان لیسێ پاسێ کانی بردە قونسولخانەی مەجارستان ، ڤیزای وەرگرت و هەتا لای ئێوارێ میوانداری و ئێوارێ سواری قەتاری کردین و کەوتینە رِێ • بۆ رۆژی دوایی گەیشتینە سوفیا •

کاتێك دەچینە خانوو ، سێ ژووری چۆل ، چوار کورسی رەق و تەق و دوو قەرە ویلّەی مندالان و هیچی تر • بە جارێ لە سەفەر و لە کار و لە هەمووشت پەشیمان بوومەوە • بەتایبەت کە لە پراك مالێکی گەلێك خۆش و پر فەرش و موبلی جوان و ژیانێکی باشمان هەبوو • جا وەرە ئەو جار هەموو رۆژی خۆ لەبەر پرتەو بۆلّەی خێزانم راگرە • سەرەرای ئەوەش ، کاتێك چووین جانتایان وەرگرینەوە ، یەك دوو بلوز و کراسی خێزانم دزرابوون • سەری جانتایان کردبۆوە و دەریان کێشابوونە دەرێ •

یەك دوو جار بە رفیق سەفەری - م دەگوت : " موبل و کەل و پەلی مالّمان بۆ وەربگرێ ، دەیگوت : " داوام کردوە ، جواب نادەنەوە " •

رۆژێك بە ناچاری چوومە لای بەرپرسی پێوەندی لە گەلّ حیزبی تودەی ئیران لە کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی بولغاریا • بەخێرهاتنی کردم ، تۆزێ باسی وەزعی کوردمان کرد • وەزعی مال و مندالەکانی پرسی •

گوتم : زۆر خەراپین • بەتایبەت من لە پراك ژیانی پراکم هەبوە ، لێرە لە ژووری رەق و تەق داین • مات بوو • گوتی : " چۆن موبل و فەرش و کەل و پەلی مالیان بۆ نەهێناون ؟ دەمێکە گوتوومە " •

بانگی بەرپرسی بەشی مالّی کرد و گوتی : " هەر ئێستا لە گەلّ هاورێ حسامی بچوو ، بزانە چی یان دەوێ بیکرە و بیبە مالّیان •

کابرا رِەگەلّم کەوت و هەرچی بۆ مالێکی سێ ژووری و چوار کەس پێویست بوو ، کریمان و بووین بە ئاوەدانی • رۆژی دوایی کاك حەسەن هات و کە چاوی

www.kerimhisami.com

به ماڵی فەرش کراو و موبلە کەوت ، واقی ورما و گوتی : " ئەمە چیە ؟
نەقلە کەم بۆ گێراوە • گوتی : " باش باشت کردوە ، ئەو کابرایە پێمــــی نەگوتوون •

لەو سەرو بەندەدا کە تازە گەیشتبوومە بولغارستان ، نامەی یەکێك لــــە برادەرانم پێگەیشت لە گەڵ بەیاننامەیەك بە ناوی " کومیتەی ساخ کـــەرەوەی حیزبی دیموکراتی کوردستان " • بە داخەوە بەیاننامەکە لای کاك حەسەنـــی قزلجی مایەوە و دەستم نەکەوتەوە •

ئەو برادەرانەی حیزبی دیموکرات کە لە عیراق مابوونەوە ، ناکۆکی یـان کەوتبوە نێو و نەیانتوانیبوو پێکەوە هاوکاری بکەن • چەند کەس لە برادەران بە ناوی : کاك هاشمی اقل الطلاب ناسراو بە قادر شەریف ، کاك حەسەنـــــی رستگار ، کاك مەلا ئەبوبەکری فەلسەفی ، کاك سەعید کویستانی ، کـــــاك حوسینی مەدەنی " لە بەیاننامەیەك دا لاریێ و لادانی عەولای ئیسحاقـــی ناسراو بە احمد توفیق یان روون کردبووە • بەلام پاش بەیاننامەکە دارودەستەی ئەحمەد توفیق بە پشتیوانی کاربەدەستانی شورشی کوردستانی عیراق کەوتبوونە راونان و چەك کردن و بەند کردنی ئەو برادەرانە و تووشی کێشە و چەرمەسەری یان کردبـــوون•

من لە سەفەری تازە و کاری تازە تەنیا بەوەندە دلخۆش بووم کە لە رادیـۆی پەیکی ئیران دا بتوانم تا رادەیەك دەنگ و باسی شەر لە کوردستانی عیراق بــلاو بکەمەوە و جنایەت و تاوانی رێژیمە خوێن مژەکان لەقاو بدەم • لەسەر وەزعـــی ئیران و کوردستانی ئیران دەنگوو باسی گەیشتوو بلاو بکەمەوە •

بەلام لە دەستەی نووسەرانی رادیۆش دا زۆرجار تووشی ناکۆکی و دم بە دمــە دەبووم • زۆر لە ئەوان دژی ئەوە بوون کە خاریج لە بەرنامەی گشتی رادیۆ ،باسـی کوردستان بکەین • کاك حەسەنی قزلجی لەو بارەوە داخ لە دڵ بوو ، هەر پیشی دەخواردەوە • منیش بەو شەرتە چووبووم لە رادیۆ کار بکەم کە هەرچی بیزانم و بینووسم لە سەر وەزعی کوردستان بلاوی بکەمەوە • چەند جار لەو بارەوە نامــەم بۆ بۆرۆی سیاسی حیزبی تودە نووسی • ١٩٦٥/٥/١٠ ئیحسان تەبەری کــە

ئەو دەم بەر پرسی تەبلیغاتی حیزبی تودە بوو ، هاتە رادیۆ . من لە کۆبوونەوەی دەستەی نووسەران دا باسەکەم هەڵگیرساند و داوام لە تەبەری کرد ئەرکی بەشی کوردی رادیۆی پەیکی ئیران روون بکاتەوە .

ــ ئیحسان تەبەری وەك ئەندامی دەفتەری سیاسی و بەرپرسی تەبلیغات گوتی :

" بەرنامەی کوردی رادیۆی پەیکی ئیران دوو ئەرکی لەسەر شانە :

١ـ ئەرکی سەرەکی بەرنامەی کوردی ، یارمەتی یە بە جوولانەوەی گشتی ئیران و کوردستانی ئیران بە تایبەتی .

٢ـ یارمەتیە بە جولانەوەی گشتی کورد و کوردەکانی عیراق بەتایبەتی .

بەو بریارەی تەبەری ئێمە دەستمان کرایەوە و ئیتر هەرچی لەسەر مەسەلەی کورد و دەنگ و باسی کوردستان وەگیرمان کەوتبایە بلاومان دەکردەوە " .

لە کوردستانەوە دەنگ و باسی کەم دەگەیشتن . جارو بار یەکی دوو کەس بە ئادریسی رادیو پەیکی ئیران نامەیان دەنووسی . دەنگ و باسی کوردستانیان دەنارد و رادیو بلاوی دەکردنەوە .

یەك لەو کەسانە بە ریك و پێکی نامەی دەنارد و بە کوردی و بە خەتی لاتینی دەینووسی و هەر جارە لە شاریکەوە دەیخستنە پوست بە ناوی " **پێکوڵ** " ئیمزای دەکرد . هەموو جاریش بە ناو سلاوی منی دەگەیاند ، هاوکارانی رادیو پێ یان سەیر بوو . کابرا چۆن من دەناسی . بەلێ لە ناو و نیشانی ئەو برادەر ە بێ خەبەر بووم . سالی ١٩٧٩ کاتیك پاش ٢٢ سال گەرامەوە بۆ کوردستان، رۆژیك لە گەل یەك دوو هاورێ لە مەهاباد دەچوومە کتیب فروشی ئاغای موفەقی کاتیك لەوێ هاتمە دەر ، یەکیك هات و سلاوی کرد و بە گەرمی دەستی لەناو دەستم ناو گوتی " پێکوڵ " سلاوت عەرز دەکا .

من وەبیرم هاتەوە کە " پێکوڵ " کێ بوە . بە گەرمی چاك و خۆشیم لەگەل کرد و لیك جیا بووینەوە . پاشان هاوریکانی لەگەڵم بوون گوتیان پێمان ناخوش بوو لە سەر شەقام لەگەل ئەو کابرایە راوەستای و قسەت لەگەل کرد .

ــ بۆ چی . ئەوەش کوردیکە . من نایناسم . هاتوە سلاو دەکا ، جوابی نەدەمەوە ؟ چۆن شتی وا دەبێ ؟

www.kerimhisami.com

ـ ئاخر ئەوە هاتوو چۆی ساواکی دەکرد ٠

بۆم دەرکەوت کە رەش بێنی جۆرێك لە نێو خەڵك دا بلاو بۆتەوە کە هەرکەس جارێك بۆ ساواك چووبێ یا بە زۆری بردبیان بۆ ئیدارەی ساواك خەڵك بە خراپیان زانیوە ٠ دیارە ساواکیش بە ئانقەست خەڵکی بردوە بۆ ئیدارە یان یەکیکی بانگ کردوە لەگەڵ ئەفسەریك لە شەقام هاتوو چۆی پێ بکا ٠ بەم جورە خەڵکی لە یەکتر دڕ دۆنگ و بەدگومان کردوە ٠

ئەو برادەرەی کە پێ یان وابوو هاتوو چۆی ساواکی کردوە خزمەتی زۆری بە رادیوی پەیکی ئیران دەکرد ، دەنگ و باس و نامەی زۆری بۆ دەناردین کە هێشتا نووسراوەکانی لە لای من راگیراون و نیشتمانپەروەری ئەو برادەرە دەردەخەن ٠ ئێستاش کە ئەم یاددا شتانە دەنووسم و کور دستان لە ژێر چەکمەی پاسدار انی ئیسلام دا پشوی لێ براوە ، ئەو برادەرە نامەو دەنگ و باسم بۆ دەنێری و نیشتمانپەروەری خۆی درێژە پێ دەدا ٠

www.kerimhisami.com

رۆژ نامەی کوردستان لە ئوروپا

لە ژێر تەئسیری شورشی کوردستانی عیراق ڕێبەرایەتی حیزبی تـــودەش کەوتە بیرکردنەوەی مەسەلەی کورد ٠ لە لایەك دەبینی کە مەسەلەی کورد لــە کوردستانی عیراق دەنگی داوەتەوە٠ حیزبی کومونیستی عیراق نەك هەر بە قسەو بە تئوری ، بەلکو بە کردەوە بۆ چارەسەر کردنی مەسەلەی کورد شان بەشانی هیزە دیموکراتیەکانی کوردستان خەبات دەکا ٠ لە ئیرانیش دەنگ و باسی راپەرین و تەقە لە کوردستان بلاو دەبوونەوە ٠ ڕێبەرایەتی حیزبی تودە سەرەرای ئەوەش لە ئاست مەسەلەی نەتەوایەتی بریاری لێ براوی نەبوو٠ هەموو هەول تەقەلایان هەر ئەوە بوو کە بە هۆی کاك عەلی گەلاویژو کاك رەحیمی قازی کە هەر دووکیان ئەندامی فرقەی دیموکراتی ئازربایجان بوون، وە بە هۆی دوکتور قاسملو و کاك حەسەنی قزلجی و من ، یەکیتی ریکخراوەیي حیزبی تودەو حیزبی دیموکراتی کوردستان دابین بکەن٠ هەر بە قسە لە ئوروپاوە حیزبی دیموکرات وەك فرقەی ئازربایجان بکەن بە ریکخراوی حیزبی تودەی ئیران لە کوردستان٠ لایان وا بوو بە دەر کردنی ئاگاداریەك مەسەلەی یەکیتی دوو حیزب تەواو دەبێ و دەبریتەوە ٠

یەك دوو جار دووکتور قاسملو کاك حەسەنی قزلجی و منی یان کۆ کردەوەو کاك عەلی گەلاویژیان لە سوڤیەتەوە هێناو ئاخرەکەی هاتینە سەر ئەوە کە رۆژنامەیەکی کوردی دەرکەین ٠ لە پێشدا لە سەر ناوی رۆژنامەکەی ناکۆکی هەبوو ٠ ئەوان دەیان گوت : ناوی رۆژنامەکە " **مەردوم بی بە کوردی** " ٠ ئێمە دەمان گوت بە ناوی " **کوردستان بێ** " ئەوان دەیان گوت رۆژنامەکە

" **بلاو كەرەوەی حیزبی تودەی ئیران** " بێ ئێمە دەمان گوت : " **بلاو كەرەوەی بیر و باوەری حیزبی دیموكراتی كوردستان بێ**" پاش باسێكی زۆر هاتینە سەر ئەو باوەرە كە بە ناوی **كوردستان** لە لایەن دەستەی نووسەرانەوە بلاو بكرێتەوە ·دوكتور قاسملو بە سەر نووسەری رۆژنامەو كاك عەلی گەلاوێژو كاك حەسەنی قزلجی و بەندە بە دەستەی نووسەران دیاری كران · لە هەمووی سەیرتر ئەوە بوو ڕێبەرایەتی حیزبی تودە رەفیق **ئەردەشیری ئاوانسیانی** دانابوو بە **بەر پرسی سیاسی رۆژنامەكەی** ، كە نە یەك وشەی كوردی دەزانی نە حەوسەلەی ئەوەی هەبوو بزانی چێ تێدا نووسراوە !·

رۆژنامەی **كوردستان** لە رێ بەندانی ١٩٦٥ تا خاكەلێوەی ١٩٧٠ بیست و شەش ژمارەی لێ بلاو كرایەوە · من و كاك حەسەن زۆربەی وتارەكانمان دەنووسی ، دوكتور قاسملو وتاری دەنووسی دەیناردو لە باری زمانەوە كاك حەسەن رێك و پێكی دەكرد · من وتارەكانم ماشین دەكردو دەمان نارد بۆ چاپ كاك محەممەدی موهتەدی كە تازە لە سەر حیسابی حیزبی تودە هاتبوو لە پراك بخوێنی لە باری نووسین و بلاو كردنەوە یاریدەی دوكتور قاسملوی دەدا و رۆژنامەكە بلاو دەبۆوە · لام وایە دوكتور مارف خەزنەداریش یەك دوو جار مەقالەی بۆ رۆژنامەی كوردستان دەنارد ·

راستە ڕێبەرایەتی حیزبی تودە بە یارمەتی دانی بلاو بوونەوەی رۆژنامەی كور دستان یارمەتیەكی زۆری بە هێنانە گۆری مەسەلەی كورد دەكرد· لە رۆژنامەكەدا لە هەموو باریكەوە جولانەوەی كورد باس دەكرا · لە گەل دەستەی نووسەرانی كوردستان لە سەر وەزعی كورد و زیندوو كردنەوەی رێكخراوەكانی حیزبی دیموكراتی كوردستان قسەمان دەكردو بریاریان دەدا ، بەلام بە داخەوە بریارەكان لە سەر كاغەز دەمانەوە · بریار درابوو هەر سێ مانگ جارێك بۆ رۆی سیاسی حیزبی تودە لەگەل دەستەی نووسەرانی رۆژنامەی كوردستان كۆ بێتەوە· بەلام جاری وا دەبوو شەش مانگیش كۆ بوونەوەكە نەدەكرا · بێ جێ نابێ لەو بارەوە هێندی بەشی نامەیەكی دوكتور قاسملو بێنمەوە كە بۆ منی نووسیبوو· دووكتور قاسملو وەك سەر نووسەری رۆژنامە كاری بلاو كردنەوەشی وە ئەستوی

www.kerimhisami.com

خۆ گرتبوو. دیارە لەبەر کاری زۆر جارو بار بڵاو بوونەوەی ڕۆژنامەکە وەدرنگی دەکەوت . من نامەیەکم بوو نووسیبو لەویدا گوتبووم : وادیارە ڕۆژنامەکەت داخستوە. لە وڵامدا دوکتور قاسملو بۆی نووسیبومەوە :

" دقی ڕێنووس و ڕێزمانی دوکتور قاسملوە کە بە بێ گۆڕان بڵاوی دەکەمەوە "

"... بابێمە سەر ڕۆژنامەکە . لە پێشدا دەبێ بلەم کە ڕۆژنامەکە توقیف نەکراوە . بەڵام بەراستی وەزعیکی زۆر نالەبارو ناخۆشیان پێك هیناوە. جاری مەسەلەی کۆبوونەوەکە کە قەرار بو لە مانگی دیسامبری سالی ١٩٦٦ تەشکیل بێ هەتا ئێستا وەپاش کەوتوە. ئێستاش مەعلوم نیە چون دەبێ . من زۆرم پێ سەیرە کە ئەوانە ناتوانن پاش سێ مانگ تەقەللا سێ کەس لە شورەوی بێننە دەرێ ! قەرار ئەوە بو ٢٥ ی مانگ لە پراك کۆبونەوەکە پێك بێ . بەڵام لە شورەویرا خەبەر هات کە نابێ . چیکەکانیش کوتیان هەتا سێ مانگ ایمکانیان هەیە. طبریش خەبەری ناردبو کە سێ مانگ ناتوانێ رابوەستێ چونکە دەچێ بو مرخصی رادمەنیشیش قەرار نەبو بێ بۆ کۆبونەوەکە . من دیتم ئەو هەموو زەحمەتە خەریکە بە خۆرایی دەروا . کوتم با پاش سێ مانگ لە ئالمان تەشکیل بێ . ئێستاش قەرارە ئەگەر جێ بە جێ بو تا ١٥ ی مانگی گەلاوێژ لە ئالمان تەشکیل بێ . ئەگەریش نەبو لە پاش ١٥ی مانگ ئەردەشیر دەچێتە مرخصی. دەکەوێتە مانگی سپتامبر ! بە نەزەری من بۆ ئەوانە مەسەلەی کوردو هەروەها ڕۆژنامەی کوردستان وەك شتەکی زۆر دەرەجە چوارو پینجە ! بێجگە لەوە وەزعی ڕۆژنامەکە زۆر شپرزە بوە. وەزعی ئێرە ئەمنی زۆر ناراحەت کردوە ! فکری لێ بکەوە کە هەتا ئێستاش تصمیماتی کوبونەوەی صوفیا مان نەدیوە . لای گرنگتری مەسەلەش ئەوەیە کە بەراستی من زیدی ئەوەم کە ڕۆژنامە هەر بەم جورە بێ ناو و نیشان بڵاو بێ . لە هەموو لایەکیش هەر بە ناسیونالیست و منحرف مان دەزانن " بە تایبەتی من " ! جا دەڵەم با کوبونەوەکە ساز بێ ئەو شتانە حەل کەین. ئینجا تکام ئەوەیە باسی ئەوشتانە هەتا کوبونەوەکە دەگەلیان مەکە ! "

وەك لە نامەی دوکتور قاسملوش دەردەکەوێ ، بەراستی ڕێبەرایەتی حیزبی تودە لە سەر بریاردان و هەنگاو هاویشتن بۆ بە گژ ڕاچوونی مەسەلەی کورد

www.kerimhisami.com

داما بوو • نەیدەتوانی ساخ بێتەوەو بڕیاری لێ براو بدا • تەنیا خەریکی ئەوە بوو کە بە هۆی ئەم چەند کوردە ئاوارەی لێ قەوماو ، کە بە قەولی یەکێك لە تێکۆشەرانی جولانەوەی کومونیستی ببون بە " کومونیستی نانی " مەسەلەی حیزبی دیموکرات چارەسەر بکاو بیکا بە ڕێکخراوی هەریمی حیزبی تودەی ئێران •

دەگەڵ ئەو هەوڵ و بیر کردنەوەیە قەیدی نەدەکرد ئەگەر بە کردەوەش هێندێ هەنگاوی ئەوتۆیان هاویشتبا ، کە کوردەکانی دلنیا کردبا و بۆ لای خۆی ڕاکێشابان • ئێمە هیچ خۆ ئەو چەند کوردەی لە یەکیتی سوڤیەتی بوون و ساڵهای ساڵ لەگەڵ فرقەی ئازربایجان هاوکاریان کردبوو باشیان دەناسین ، بەلام پیوەندی ئەوانیش لەگەڵ ڕێبەرایەتی حیزبی تودە پێوەندیکی ساخ و ڕفیقانە نەبوو • چاو خشاندنێك بە نامەی ئەو برادەرانە کە بۆ منیان نووسیوە پێوەندی ڕێبەرایەتی حیزبی تودە لەگەڵ ئەو برادەرانە بە جوانی نیشان دەدا • بێ جێ نابێ چەند نامەیەکی ئەو برادەرانە لێرەدا بخەمە بەر چاو •

نامەی کاك ڕەحیمی قازی تەئریخی ١٢/١/ ١٩٦٢

پاش چاك و خۆشی برایانە دەنووسی :

" ڕوستاو بوقراتی قەدەریك بوو لێرە بوون• ڕوستا پرسیاری کرد کە بیستومانە ئەتۆ بە پێچەوانەی یەکیتی حیزبەکانی • ئەوە ڕاستە ؟ لە وەلامدا گوتم :ئەمن بە پێچەوانەی یەکیتی ڕاستەقینەو پتەو و برایانەی حیزبەکان نیم • بۆخۆتان ئاگادارن کە بۆ ڕێك کەوتنی یەکیتی فرقەو تودە ڕۆلێکی گەورەم کایە کرد •

بەلام ئەمن بە پێچەوانەی شێوەو چەشنی تێکوشینی سەروکایەتی حیزبم • وەلەسەر ئەو باوەڕەم کە چەشنی تێکوشینی سەروکایەتی حیزب لە تەواوی ڕووەکان ئەبێ لە ڕەگ و ڕیشەوە بگۆڕدرێت• وە هەر وەها لێم نووسین کە داخرانی ڕۆژنامەی " کوردستان " لە پاش ١٥ ساڵ دەرچوون لە لایەن تودەوە یەکێك لە سەهوەکانی هەرە گەورەیە کە تودە لە کاتی دوور لە نیشتمان توشی بوە• وە نیشتمانپەروەرانی کورد نارازی ئەکات (١)

---

(١) کوردستان - مەبەست ئەو ڕۆژنامەیە کە لە باکو لە لاپەریکی ڕۆژنامەی ئازربایجانی بلاو دەکرایەوە •

www.kerimhisami.com

کاکە گیان ، ئەو قسانە فایدەی نیە ، با خۆمان بەوانەوە ماندوو نەکەین٠ وە خەریکی خوێندن و تێکوشین و خۆمان بین ٠ چونکە هەر وەك لە کوردەواریدا ئەڵێن : " هەتا ئەو بایە لەو کونەوە بێت هەروا ئەبێت ٠٠٠ " ٠

هێندی برگەی نامەی دووهەمی کاك رەحیمی قازی

تەئریخی : ١٩٦٢/٨/١٠

کاك رەحیم پاش ساخ و سلامەتی قسەی جوان و شیرین لە بارەی بزوتنەوەی گەلی کوردەوە نووسیبوی :

" کاکە ، لە چونایەتێ نێو نەتەوەکانی ئەمرۆکەی جیهاندا مەسەلەی کورد لە هەموو مەسەلەیەك تێکەل پێکەڵ ترو چەتون ترو عاستەم ترە٠ جا لەبەر ئەمە مارکسیستەکانی کورد(ئەمە قسەی تۆیە) لە چونایەتیەکی زۆر سەخت و نالەبار دا هەلکەوتوون ٠ لە سەر یەك بیرو رای من ئەمەیە کە لە حەلی ئێستا دا چ لە ئیران و چ لە عیراق و تورکیا بزوتنەوەی گەلی کورد نابێ لە بزوتنەوەی گەلانی تری نێو ئەم ولاتانە جیا بێت ٠ هەم بە گوێرەی درۆشمی وە هەم بە گوێرەی سەروکایەتی کردنی ٠ بۆ ئەمەش بە بێ شك سیاسەت و تاکتیکی دروستی حیزبە مارکسیستەکان شەرتیکی بنچینەیی یە ٠ (بە داخەوە جاری تا ئێستا حیزبەکەی خۆمان لەم رێگەیە زۆر دوورەو ناشیەوی خۆی نیزیك کاتەوە)٠

هێندی بەشی نامەیکی تری کاك رەحیمی قازی

تەئریخی :١٩٦٢/١٢/١٥

کاك رەحیم نامەیکی جوان و تەواو سابلاخی یانەی بۆ نوسیبوم و لە بارەی مەسەلەی کوردی ئیرانەوە دە لێ :

" کاکە گیان ، ئەو دوو مانگەی کە لە نەخۆشخانە بووم ماوەی ئەمەم هەبوو کە بریك زۆرتر و هێندێك قولتر لەمەر کارو باری خۆمان و چارەنووسی گەلەکەمان لە چاخی ئێستا دا بیر بکەمەوە٠ جا هاتمە سەر ئەمە کە بە تێکرایی نامەیەکی دوور و درێژو پوختەو هەموو لایەنی بۆ ناوەندی هینەکەی خۆمان بنووسین٠

(مەبەستی حیزبی تودەیە) وە رووبەکیشی بۆ ناوەندە گەورەکە بنێرین.
بە کورتی ناوەڕۆکی ئەم نامەیە بەم جۆرە بێت : گرنگی چلۆنایەتی نیشتمانە ـ کەمان لە رووی ئابوری و سیاسی و کومەلایەتی‌یەوە لە زروفی ئەمرۆکەدا .
پیویست بوونی پەرە پێ دانی رێکخراوەکانی سیاسی لەوی بە شیوەیەکی تازە.
چونایەتی ئەمروکەی وە لە بوونی هیچ جورە هۆیەکی تەبلیغاتی لە لایەن خۆمان و ناوچەی سوسیالیزمەوە. پەرە سەندنی تەبلیغاتی هەموو لایەکی دوژمن بۆ هەلە کردنی گەلەکەمان لە ریگەی خەباتی بەری و جێ . سیاسەتی کومیتەی ناوەندی هینەکەی خۆمان لە سەر مەسەلەی کورد، کەم و کورتیەکانیان، هەلەو بەسەر چوونەکانیان، دووانی یەك یەکی ئێمە مانان لەگەڵ سەرۆکەکان لەسەر ئەم مەبەستە . وادەو گفت و دلسوزیەکانیان لە قسە بەولاوە چ نەبووە، تا ئیستا هیچیان نەکردوە. پەیکی ئیران بە کوردی نەبوونی لەمە باشترە.
پیشنیارەکانی ئێمە : بەر لە هەموو شتیك کۆبوونەوەیەکی هەموو لایەکیمان بۆ پیك بینن . هەلمان بدەنێ بە کوردی بنووسین و چاپی بکەین. ئەگەر پیویستە شتیکی لەسەر زیاد بکری بینووسە. نووسراوەکە بە زمانی کوردی و فارسی و روسی ئەبیت . پیویستە هەموومان ئیمزای بکەین . یانی ئێمەو ئیوەو هینەکانی پەیك . براکەم لەبەر ئەوەی کە تو و کاك رەحمان لێك جو ناکەمەوە ئێتر ناوەڕۆکی ئەم نامەیە بۆ وی نانووسم ..."."

نامەی کاك عەلی گەلاوێژ تەئریخی : ١٩٦٣/٩/٨

کاك عەلی گەلاوێژ لە ولامی نامەیەکی مندا ئەو نامەیەی بۆ نووسیبوم کە لەباری زمان و رێنوس و ریزمانەوە بە بێ دەس لێدان بلاوی دەکەمەوە :
"... برای بەرێز ئەوانەی نوسیبوت هەموی دروست بو درویان لەگەل کردین ویستیان بەفریومان بەرن، بەلام ئیمە فریمان نەخوارد. بە قەولی مشهور : خدا لە سلطان محمود گەورەترە . هیوادارم خەباتی پیاوانەی میلتی کورد بالاخرە بەم بیخەبەرانە حالی بکات کە لە گوی گادا نوستون و چاو لەحقیقت نوقاندن ناتوانی صدمە بە کوردان بگەینی. بەلگو مالی ئەو کەسە ویران ئەکات

www.kerimbisani.com

که چاوی نوقاندوەو گوی خوی ئاخنیوە ٠ ئیمە کە دەلین گەلەکانی ایران برای یبکن و طالعیان بە یبکەوە مربوطە لە روی دروزنی و ریاکاریەوە ئەم قسەیە نالین ٠ بەلکو لەسەر پایەی مسلك و عقیدە یبیك ئەم بیرە هاتوتە وجود٠ بەلام بعضە حرکات و رفتار و اطواریك ئەم یەکیتی یە شل ئەکاتەوەو تاو و تەوژم و حرارتی یبکەتی گەلانی ئیران سارد ئەکاتەوە کە البتە زور جیگای تاسف و داخە ٠ کاتیك لە جیاتی نوینەرانی واقعی گەل چەند کەسیکی لەگەل بی خەبەر خویان وەپیش خەن و بە نوینەریی گەل دەست بو کردەوەی نادروست دریژ کەن، خو بە خو گەلەکانی تر بو خاطری حق وعدالت مجبور ئەبن یا لە شوین نوینەرانی واقعی گەل بگرین و بیاندوزنەوە ، یا ئەگەر ئەم کارەیان بو نەکرا حیسابی خویان بە روشنی ببینن و بزانن لە گەل چ کەسانیك سەرو کاریان هەیە ٠

نامەی کاك رەحیمی قازی تەئریخی : ١٩٦٣/٥/٣٠

کاك رەحیم لە نامەیەکی دوور و دریژ دا پاش باسی کونفرانسی فرقەی دیموکرات و ناخۆشیان لە گەڵ حیزبی تودە دەنووسی :

" ٠٠٠٠ جا ئیستا یانی لە پاش ئەو بەزم و هەرایە بێ شك من بۆ لای ئێوە نابەن ٠ وە بە تەواوی هێزی خۆیانەوە هەوڵ ئەدەن من لە کارو باری تێکوشینی رۆژانە وەدوور بخەن ٠ بەلام وەرن وەك پیاوان لێك هەڵ نەبڕێن و بێ پرس و رای یەکتر دەست بۆ هیچ کارێك درێژ نەکەین ٠ با وریا بین وە نەهێڵین ناکۆکی و ناتەبایی‌مان بخەنە نێو ٠ یانی ئەبێ کارێکی وابکەین کە لە حیسابمان بهێنن و هەست بەمە بکەن کە ئێمە یەکین و بە بێ یەکتر قاملە لە ئاو رۆ ناکەین ٠

جا ئێستا بۆخۆتان ، یانی تۆرکاك رەحمان بیرێك لەسەر ئەم وتانەی من بکەنەوە خۆ شوکر هەمووومان لە ناحیەی سیاسیەوە شای ئیران بێ لغاو ئاو ئەدەین و هیچ هەوجێ بەوە ناکات یەکتر نەسیحەت بکەین٠ بەلام شتیك هەیە : ئەویش ئەمەیە کە هەمووومان لە بەرامبەر دەستەیەك هەلکەوتوین کە سیاسەتەکەیان لەسەر مەسەلەی گەلەکەمان دروست نیە ٠٠٠ " ٠

کۆنگرەی دووی حیزبی دیموکراتی کوردستان

پاش ئەوەی کە دوو بەرەکی لە نێوان ئەندامانی حیزبی دیموکرات کە لە کوردستانی عیراق بوون پەیدا دەبێ ، ئەو برادەرانەی لەگەڵ ئەحمەد توفیق لە ژێر سیبەری شورشی کوردستانی عیراق دا مابوونەوە لە سەرماوەزی ١٩٦٤ لە سونێ ناوچەی پشدەر کونگرەی حیزب دەبستن . دیارە هێندیک لە ئەندامانی حیزب لەو برادەرانەی کە لەگەڵ سیاسەتی ئەحمەد توفیق یەک نەبوون وەک مەلا رەسولی پێشنماز حەمەدەمینی سراجی ، سمایلی شەریف زادە ،حەسەنی رەستگار ویستویانە بچن لە گونگرەدا بەشدار بن . بەلام ئەحمەد توفیق چەکداری لەسەر رێ داناون و نەی هێشتوە بەشداری بکەن.

هاوینی سالی ١٩٦٥ چەند کەس لە برادەرانی حیزبی لە کوردستانی عیراقەوە بریارەکانی دووهەمین کونگرەی حیزبی دیموکراتی کوردستانیان بۆ ناردم. هەر لەو سەرو بەندەش دا دوکتور رادمەنیش بریارەکانی کونگرەی لە حەوت لاپەرەی ماشین کراو دا بۆ ناردبووم داوای کردبوو بۆیان بکەم بە فارسی دیارە تەواوی ئەو حەوت لاپەرە ناکرێ لێرەدا بیان هێنمەوەو جێ یان پێ بگرم. بەلام دیسان هێندی بەشی بریارەکان لێرەدا دێنمەوە .

دەستپێکی گونگرە ئاوایە :

" دووهەمین کونگرەی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە ناو لوتکە چیاکانی زاگرۆس ، بە ژێر بەفرو باران و بۆرانەوە بە رێزی تەقەی ٢١ گوللەو رەشاش بە یادی ئەو هەڤالە سەربەرزو تێکوشەرانەی کە لە ناو رەشە چاڵی بەندیخانەکانی

www.kerimhisami.com

"حکومەتی تاران " دان ، سکوتی ناو دۆڵ و شیوەکانی شکاند ... لە پاش خوێندنەوەی سورەتی فتح (انا فتح نا لکە ...) لە لایەن هەڤالێکی نوێنەر ، سورودی خەباتی نەتەوەی کورد " ئەی رەقیب هەر ماوە قەومی کورد زمان" لە لایەن پۆلێك نوێنەری کونگرە خوێندرایەوە ٠ کونگرە لە ژێر درۆشمی " یەکیتی ، خەبات ، سەربەخۆیێ دیموکراتی" لە پێناوی خەبات و ئازادی و رزگاری کورد و کوردستان ئەو ریزە مەبەست و بریارانەی خوارەوەی دا ٠

١ـ کونگرە بە بریاری گشتی تەئیدی راپورتی کومیتەی ناوەندی کرد ٠

٢ـ بە دەنگی گشتی تەئیدی شەشەمین کونگرەی پارتی دیموکراتی کوردستان و بریارانی ئەو کونگرەی کرد ٠

٣ـ بریاری لەسەر تەئیدی سیاسەت و هەلویستی گورج و هەلسورانی بەرێوەبەرانی پێشوی حیزبی دا بۆ پشت گیری لە شورشی کوردستانی گەرمین٠

٤ـ نوێنەران بە گشتی سوپاس و تەقدیری ناوەندو بەرێوەبەرانی حیزبی کرد بۆ دەوری دڵسوزی و هەلسوریان بە یارمەتی مادی و مەعنەوی و گیانی بە شورش لە کوردستانی گەرمین٠

٥ـ کونگرە ئەو ریزە بریارانەی خوارەوەی لە مەر جاسوس و خائینەکان و دەستەبەندی و حیزب سازەکانی گوێرە شێوێن و ناحەزی ریزی حیزبی دیموکراتی کوردستان دەرکرد٠

الف ـ کونگرە بەیانی برواری ١٣٤٣/٧/١٢ ی حیزبی تەئید کرد کە لە ناو ئەو بەیانەدا لە ژێر عینوانی " لا دان و سەر شیواوی چەند خۆ پەرستی ناجوان میر بە ناوی کومیتەی ساخ کەرەوە " دەستە بەندیەکانی دژی حیزبمانی تێدا ناو براوە مەحکوم کران ٠ وە حوکمی خائینی دا بەرامبەر بە زۆربەی هەلسورو بگێرەکانی ئەو تاقم و دەستانە ٠وەچەند کەسی لەوانە بە جاسوس و بە کرێ گیراو ناسین ٠

ب ـ ....

لە بەندی " ب " دا بریاریکی درۆ و بوختان و بی شەرمانە دژی دوکتورقاسملو دراوە کە بۆیە نابێ لاپەری بیرەوەریەکانی پێ رەش کەمەوە ٠

www.kerimmisani.com

لە بەندی ٩ ی بڕیارەکەدا گوترابوو : " کونگرە تورەیی و نارەزایی دەربڕێ بەرامبەر بە هەلوێستی کوردروشانەی (مەکتەبی سیاسی پیشووی دەرکراو برایم ئەحمەد و دارو دەستەکەی) بۆ ناحەزی کردن لەگەل کادرە تیکوشەرەکانی حیزبمان لە سەر داوای دەزگای جاسوسی حکومەتی تاران (ساواك) و پەیمانی سەنتو بە هوێ جاسوسانی ناسراو وەك سەرهەنگ عیسی پەژمان ، سەرهەنگ مەنصور پور ، سەرهەنگ مدرسی و عباسی ئارام و هاتوو چۆی ناوبراوان بۆ ماوەت و گردە رەش و ئیساوێ و مالومە٠٠٠"

لە بەندی ١٤ ی بریارەکانی کونگرەی دوو دا گوتراوە : " لە مەر مەسەلەو گێرو گرفتی ئەرزو ئاغا و رەعیەت کونگرە داوا لە گەلی کوردو بە تایبەتی خەلکی لادێکان و وەرزێران دەکا کە بە خەباتی یەك گرتوو هەموو ئەرزی نیشتمان و کوردستان رزگار کەین و شورشی ئەرزی نەتەوایەتی لە ژێر دروشمی یەکیتی ، خەبات ، سەر بەخۆی و دیموکراتی بکەینە یەك ٠ ئەو دەم بە پێ بریاری کونگرەو مادەی سی و نوهەمی پروگرام کە دەنووسیت : " حیزبی دیموکراتی کوردستان لەسەر ئەو باوەرەیە کە زەوی و زارو کشت و کال ، دار و دەوەن و ئاوەکانی کوردستان مافی نەتەوەی کوردەو مافی رەنیۆ هێنان و دابە - شینی ئەرز تایبەتی لە مافە تایبەتی یە هەر گرنگەکانی حکومەتی دیموکراتیکی کوردە کە بە هوّی بەرێوە بەرانی حیزبی دیموکراتی کوردستان وەدی دیت ٠ ئەو کاتەیە کە حاکمیەتی نەتەوایەتی و حیزبی دیموکراتی کوردستان بە شیوەیەکی دادپەروەرانە ئەرزو ئاو و زەوی و زارو دارستان بەش دەکات و بە و پێ یە مەسەلەی گێر و گرفتی ئەرز جێ بەجێ کەین " ٠

تەواوی خوێندنەوەی بەیاننامەی دووهەمین کونگرەی حیزبی دیموکراتی کوردستان کە پێشەوا قازی محەممد بە " کەم فامی سیاسی کومەلایەتی " تاوانبار دەکا ئەوندە بێ سەرو پێ یە مروڤ دلّی بە حالّی کورد دەسووتێ کە جارو بار چارەنووسی میللەتیك دەکەوێتە دەست کێ و چی بەسەر دێ !

دیـسـان لـه گـهڵ بـرادەرانـی تـــوده

هەرچەند ڕێبەرایەتی حیزبی توده دەرەتانی ئەوەیان پێك هێنابوو كه ئێمە چەند برادەرێكی كورد له ئوروپا ڕۆژنامەی كوردستان به زمانی كوردی بـــڵاو بكەینەوە و له نووسین و بڵاو كردنەوەی مەتلەبەكاندا سەر بە خۆ بووین، بە ڵام دیسان بێ بڕیاری لەسەر مەسەلەی كوردو هەنگاو نەهاویشتن بەرەو هێنانـــه گۆڕی ئەو مەسەله له چاپەمەنیەكانی حیزبی توده دا ئێمەی نارەحەت دەكرد و هەمیشه گلەیی و گازوەندمان هەبوو ٠

كاك حەسەنی قزلجی زۆر جار دەیگوت : " زۆرم پێ سەیرە برادەرانی توده ئێستا نه حكومەتیان به دەستەوە نه سفرەیان بۆ كورد ڕاخستوه ٠ به قسه دەتوانن خەلكی كورد بۆ لای خۆ ڕابكێشن ، به داخەوە ئەویش ناكەن ."

لەسەر ئەو مەسەلەیه من هەمیشه لەگەل ڕێبەرانی حیزبی توده له دم بەدمەو نووسین دا بووم٠ ئەم نامەیه كه به فارسی نووسیومەو دەقی نووسراوەكەش هەر به فارسی لێرەدا دێنمەوە ، نمونەیەكی بچوكی دم به دمەو ڕەخنەی دوستانـــەی منه له سەر وەزعی كورد و كوردستان ٠

" بوروی كمیته مركزی حزب توده ایران ٠

رفقای محترم ضمن تقدیم عرض سلام لازم دانستم یادآوری زیر را بعرض برسانم چنانكه اطلاع دارید شماره بهمن ماه روزنامه مردم با موفقیت چاپ و منتشر گردید ٠ از اصلاحات شاه گرفته تا ویتنام و هاوانا ، و شهید شدن كلهـــر

دانشجو صفحات روزنامه مردم را مزین نموده‌اند . ولی از یادبود بیستمین سال دوم بهمن ماه ۱۳۲۵ جنبش دمکراتیک کردستان خبری نبود .

جای بسی تاسف است از آرامش و خلیل ملکی گرفته تا بورژوازی ملی و غیر ملی ، سوسیالیست و روحانی و حزب ملل اسلامی اسم و مقام آنها و دفاع از ایشان در مطبوعات و برنامه‌های حزب توده ایران بطور بارز مشهود است . از گونگو و آنگولا آمریکای لاتین گرفته تا پاکستان و عدن و عمان و بحرین در روزنامه مردم مورد تفسیر قرار میگرند ، ولی از جنبش دمکراتیک خلق کرد در ایران که بارها مورد تائید خود حزب قرار گرفته و به بخشی از جنبش ضد امپریالیستی خلقهای ایران از آن یاد کرده‌اید اسمی برده نمی‌شود . نمی توان این پدیده را تصادفی دانست زیرا موقعی که شعار درود به خلق کرد از شعارهای فرقه دمکرات آزربایجان بمناسبت بیست سالگی به دستور رهبری حزب حزف میشود ، معلوم است یادبود جنبش دمکراتیک خلق کرد دیگر برای رهبری حزب مطرح نخواهد بود .

یا اینکه در تقویم بهمن ماه روزنامه مردم از یورش به دانشگاه گرفته تا کشته شدن یك دانش آموز و تولد یك شاعر گنجانده میشود ولی دوم بهمن ماه ۱۳۲۵ کردستان اقلا" بعنوان یك واقعه هم در ایران بحساب نمی آورند .

بعقیده من روز دوم بهمن ماه کردستان اگر برای تهیه کنندگان تقویم روزنامه مردم باندازهء یورش بدانشگاه در تاریخ مبارزات ضد امپریالیستی خلقهای ایران اهمیت نداشته است و به عنوان یك روز تاریخی شایسته یادبود یا درج در تقویم روزنامه مردم تصور نشده است، در نزد آزادیخواهان ایران و بویژه در نظر خلق کرد یك روز پر افتخار تاریخی تلقی میشود و الهام دهندهء مبارزه ضد امپریالیستی خلق کرد بشمار میرود .

اجرای این سیاست تا چه اندازه برازندهء یك حزب مارکسیست لینینیستی و به وحدت عمل و همکاری نیروهای آزادیخواه و ضد امپریالیستی خلقهای ایران کمك میکند ، آینده قضاوت خواهد کرد .

باتقدیم احترام : حسامی ۱۹۶۶/۳/۱۲

www.kerimbisani.com

نامەی شەهید سولەیمانی موعینی

دەنگ و باسی هەراو راپەرین لە کوردستانی ئیران دەگەیشتە ئوروپا • پاش بستنی کونگرەی دووی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە نێو ئەندامانی حیزب دا ناکوکی پەیدا دەبێ • شەهید سولەیمان ـ ی موعینی لەگەڵ دەستەیەکی چەکدار وەك کادری رێبەرایەتی حیزبی دیموکرات دەگەرێنەوە بۆ کوردستانی ئیران و بە چەکەوە لە کوردستان دەسورێتەوە و تێ دەکوشی هەر لەو کاتەدا رۆژنامەیەکیش بە ناوی " **رۆژ ئورگانی لقی سێ حیزبی دیموکرات** " بە رۆنیو بلاو دەکاتەوە • برادەرانی لە کوردستان بوون سێ ژمارەیان بۆ من ناردبوو • لە نێوەرۆکی رۆژنامەکە لە نامەی کاك سولەیمانەوە دەر دەکەوێ کە سولەیمانی موعینی کاتیکی لە کوردستانی ئیران بووە هیچ پێوەندی لەگەڵ ئەحمەد توفیق و دارو دەستەکەی نەماوەو سیاسەتیکی سەر بەخۆی گرتوتە پێش •

کاك حەمەدەمینی سراجی و شەهید سمایلی شەریف زادە و سالاری حەیدەری و چەند لە برادەرانی تر کە بالی چەپی حیزبی دیموکراتی کوردستان بوون لەو کاتەدا لە کوردستانی عیراق لە ناوچەی پشتدەر دەمێننەوە، بەلام لەگەڵ ئەحمەد توفیق نێوانیان نابێ •

زستانی سالی ١٩٦٦ بە هۆی برادەرانی حیزبی کومونیستی عیراقەوە نامەیەکم بۆ هات • لە پێچانەوەو ژاکان و چلکنیەوە دیار بوو ئەو نامەیە لە دوورەوە هاتوەو ماوەیەکی زۆر لە ریگا دا بووە • نامەکەم کردەوە خەت و ئیمزای شەهید سولەیمانی موعینی م ناسی • ماوەیەك لە خۆشیان حەبەسام چاوم روون بۆوە ، مات بووم• کاك حەسەنی قزلجی کە لە لام دانیشتبوو پرسی:

ـ ئەوە چێ یە ؟ بۆ وا مات بووی ؟ لەکۆیوە ھاتوە ؟
ـ نامەی سولەیمانی موعینی یە •
ـ بە خوای کاریکی باشی کردوە • ئا تۆخوا بزانە چ دەنووسێ ، لە چی دان، باس و خەبەریان چێ یە ؟
ـ نامەکەم کردەوەو دەستم کرد بە خوێندنەوەی • ئێستاش لێرەدا دەقی نامەکە بە بێ دەست لێدان و دەسکاری رێنوس و رێزمان بە ئەمانەتەوە دەینوسمەوە •

نامەی شەھید سولەیمان - ی موعینی

" نەسرەوتن تا سەرکەوتن •
بۆ ھاورێیلە میژینە و خۆشەویستم کاك کەریمی حیسامی ، ویرای سلاویکی برایانەو ئاگرین ھیوادارم ساغ و سەربەرز بێ بۆ تیکوشان لە ریگای ئازادی گەلی ھەژارو چەوساوەمان دا • برا گیان نامەوی بە ریگای دیپلوماسی گەل فریوانەدا بدویم • تەنیا بەشیوەی کوردەواری پەتی و بە زمانیکی برایانەو خومانی دەمەوی توزیك بدویم ئەویش نە بەو مانایەی تو تورە بکەم بەلکە تەنیا بە نامەیەکی برایانەو گالتەو گەپی ناو خویی دابنی کە کاتی خوی لە تاران دامان نابوو • بەو روژانە کە ھەستان و بزوتنەوە سەرخوشی کردبوین ئارامان لی برابوو ھەر دەچوینە پیش بە بی تورمز بەرەو دوژمن لیدانمان دەخوارد سەرمان دەتاشرا • پیوی ھەمووشتمان لە خو دابوو تی نەدەوەستاین بە بی لی- پرسینەوە لغاوی خومان دابوە دەستی سواری بی انصاف کە بی بەراورد بەسەر ھەمو پاردەو پەرژینیك دا مەیدانیان پیکەوە دەپیچا • جارجار تو بەسەرمان دا دەھاتی کە بچین ئەو ھەشتاتمەنە دراوەی کە خانمی ئاسوری بە ناوی کری خانو لە ئیمەی گل دابووە وەری گرینەوە ، خانمی زار شرو دەم دراو بو قازانجی خوی چی بەسەر دینایین و تو چون دەبەزیو راد دەگرد •
پەردە گورا دنیایەکی رەش و تاریك شەوە زەنگیکی سامناك و ترسێنەریان پیشان داین بویان ساز کردین ، بویان دروست کردین بە دەستی خویان لەو زەلەو گومەیان ھاویشتین • لە جیاتی بمانھیننەوە دەر پی‌یان دەگوتین سەرتان بە

www.kerimhisami.com

دەرەوەبە جوانتر خوتان قوم بکەن و لە زەلی نەمان دا نقوم بن دنیای مستـــــی
گری گریمان ورەی شیرانەیان پی نەهیشتین جیهانی چیروکی فیستیوالـــــی
تویان کردە دنیایەکی شین و گابور و بە سەر دادانی قولی و وەلی کەوتینە ژیر
کاولاشی زبر و سەر گویلکان ٠ لە سابلاخ خومان گرتەوە٠ سەرمان لی سوور مابو
نەمان دەزانی چ بکەین ٠ پیمان وابوو دیسان هەر دەبی مستمان گری کەین و ناو-
چاوانمان تیك بنین ئیتر کارمان تەواوە وەختایەك لەو کاتەدا تو بە نەقـــل و
نەزیلان سەرگەرمت کردبووین لە مالە خانمە خانمی بۆ هەر قسەیەك چیروکیکت
دیناوەو مەسەلەیەکی کوردەوارید دەخستە بەر چاومان قاقامان بەری رۆژی دەگرت
خەبەرمان بو هات چل داخ یان بە مەحمودی خسرەویەوە ناوە لە سەر بەیانیکـــی
کە بلاومان کردبووە ٠ ئەو جار زانیمان قولی (١) ئەو قولی یە نەماوە دەبوایە
هەر ئەودەم خومان ساخ کردباوە کە بابە هەیاران ئەو هەلتوز داتوزەی ئیمە وەك
داعبای ناو قەفەس وایە ٠ بلام هەر تی نەگەیشتین ئەمما دەترساین ٠ ترس بـــە
جوریك ، ئاگات لی بوو بە چ شەویك راپەرین و هەلاتین کە تو چەکدارمان بوی٠
بازوکەی تانك شکین تەوەر داسیکت پی بوو کە گورگ نەمانخوا ٠ بەفری بەسری-
مان بەو شەوە بری ٠ لە قاوەخانەی ساردو سر دا سەرمان کردەوە٠ بەیانـــی وەك
ئیسکیموکان بەفرمان دەبری و بە حال خومان گەیاندە قەرەبلاخ ٠ مەبەستــــــم
ئەوەیە ئەوانەت لە بیر ماوە یان بلیم نانی جوتیاری قەرە بلاخ لە ئوروپا رەشت
کاتەوەو ژیانی پر لە چەرمەسەری وان خواگیرت کا کە خوت لەخوشی و کەیـــف
هاویشت و مەیدانت چول کرد٠ پیت وابوو ژن و مندالت بژین لە گەل و نەتەوە -
یەك باشترە ٠ یا ئەو دەم ئەستیرەیەکی روونت نەبوو٠ دوای ئەستیرەی شانســت
کوتیو و دوزیتەوە ٠ بەلی ئوروپا خوشە بە تایبەتی ناو گەلیکی ئـــــــازاد و
بەختیار٠ دوور لە چەوسانەوە ئەمما ئەوەندە لەزەتەی نیە کە بەترس و لـــەرزەو ە
نان دەخوی و قسەو باسیکی ئازادی و سەربەخویی بو ئینسانیکی چەوســـــاوەو
بەشخوراو دەکەی وە مژدەی بەیانی روون و ئازادی پیشکیش دەکەی ٠
مام حەمە کەریم بەلی وایە با لە خوشت بگوری بو سوزی تاقە فەردی نالـــی
پشیلە دمی ناگاتە گوشتی دەلی سویرە ٠ نا وا نیە منیش هەر لەو سالانەی کـــە

١- مەبەست حکومەتی شایە

www.kerimbisani.com

باسکرا دنیای دەرەوەم بو خوش بوو ، ئەمما نەمگوریەوە چونکو دەبی :

گر چرخ بکام ما نگردد   کاری بکنیم تا بگردد

بژین ، کول دان قوچاندن سەر دەرباز کردن بو زگ و ژیر زگ هەول دان، خـــو دەراویشتن و چوون بو دنیای خوشتر و لە دنیای خون بی خەبەر بوون نابیتـــە نان و ئاوی گەل • مروڤ نابیتە مروڤیکی تیکوشەر بە هەلاتن • فەلسەفـــە هەر چەند بناوان و بنجیکی هەبی وە عەمەل نایە هەل دەوەشی • ئەو فەلسەفەیە دەچەسپی کە لە سەری بی شوین بە شوین کوز بە کوز چیا بە چیا بیگیـــری و بەراوردی لی وەربگری • جا لیرەدا وەنەبی مەبەستم ئەتو بی • ئەگەر هەر تـــو بی چارەت دی • ئەمما هەر تو نی • پازدە بیست هەزار نان خورو سەربار بـــای دەدەن و زگیان تیر دەکەن و ژیر زگیان وەك ژیر زەرگی دەرویشەکانی سەیـــدی زەنبیل وەکار دەخەن و لە هیچ ناوەستن • " هەر چی لە پیشم تی کیشم " بوتـــە گەورەترین فەلسەفە • شەو و روژ و جاربەجار ئەگەر کەوتنەوە سەر شعـــــور دەستیك بە سمیل دا بینن و دەلین دەبی پرولتاریا رزگار بی و ئیران ببیتـــە بەهەشتی رزگاری و ئازادی وادەکەین و وا بچیت • ئەمما توخوا ئەگەر لینیـــن زیندو بیتەوە چیان پی دەلی • خو ئەگەر پیاویکی خەیالی بین بو دەبی ئـــاوا روحی لنینی گەورە لە گور دا نارەحەت بکەین • کوا لینین گوتویەتی سەرکردا - یەتی حیزبی گەلیکی ئازاد نەکراو بچیتە نیو مانگی لەویرا مزگینی ئازادی بە ئەمواجی رادیو یا جەوهەری سەر کاغەز ئەویش دەنگی هەیەو رەنگی نیە بـــە شەپولی رادیوی بە مورسی تو کە دەلی H ٤ یو - ال ••• ئەویش ئەگەر رادیوکە پارازیتی نەکەویتە سەری رزگار بکا • یا رابەرانی پرولتاریا ئەو چینەی کـــە لەسەر شان و باهوی لە سەر بیرو راویژ دنیایەکی نوی ساز دەکری و گەورەترین جیهان بینی سەدە بەژمار هاتوەو دیت ئاوا لی قەوماو و بی سەرەو بەرە بـــن• ئیمە بەو هەموو سەر قالی خومان غەمی وانیشمان بەسەرەوە بی و ریگـــــای رزگاریان بۆ خوش بکەین •

پەردە گورا دنیا لە نەزەر زورانەوە گورا مارکسیزم کەوتە ژیر پیی جەلابان و ناوەندی چال و دەریای قزلقەلا • رابەرو مابەر تاقەتیان لی برا ، وەك سکەیەکی

www.kerimbisami.com

قەلب دەستیان کرد بە داماڵین و فریدانی چەکی مارکسیزم و عەمەلەن فروشتیان بە دوژمن • بە جاریك دوژمنیان دەولەمەندو بە هیز کرد • وایان لی کرد ئیتر هیچی دەگەل نەدەکرا • ئیمەش ئەو کورە نەبوین پیاوەتی خومان بە دنیا نیشان بدەین • وەك پیریژنان بەر بوینە ورتە ورت و زکرو تەهلیلەو خو بە قەزا و قەدەر سپاردن • ئەو پیاوە باش نیە یەکی دی باشە ، تا سەرمان بە گومی دا چوو چوار دەست و پی کەوتینە دەست و داوی دوژمنی بی روحم و قەدار • دە لیدە و لیدەو هاو هاوار • ئەوەی جەوهەری هەبوو مارکسیزمی بو گەل چوبوە ناو میشك و خوینیەوە وی کەوت و ماوەو زیانی دیت و سەقەت بوو • ئەوەی عیلمی مارکسیزمی بو سوودی خوی لە گیرفانی نابو ، بیجگە لە ئافەرین چەپوکیکی پی دانەدرا بز بز بە قونە دزە دەهاتەوە مالی خوی بە ریشی پرولتاریا پی دەکەنی • سرت خور پەردە هەلدراوە، با بچینە کوبونەوە ، برو بو قزلقەلا • وەرە دەری چەقویەك لە گیرفان دا • ئایا حیزبیکی شورشگیر بیرو باوەریکی بە قسە شورشگیرانە دەبی وابی ؟ پاش وەی دە بەیان دەرکرا لە سالی ۱۳۳۳ کە شرایطی عینی و ذهنی ئامادەیە تازە پەشیمان بینەوە بلین ئامادە نیە• مەگەر شرایط نابی ئەو پیشرەوانە بیخولقینن و دروستی کەن ئایا هەر دەبی هوردوی سوور بیتەوە جا رزگار بین •

ئامانجم لەو قسانە ئەوەیە نەبادا رابوردوت لە بیر چوبیتەوە بیرت خەمەوە ئیستاشت بخەمە بەر چاو لە سەر ئەورو قسە بکەی و بەرنامە داریژی • هەر رابردو دوژمنمان لە بیر چوبووە ، دەممان لە دەمی یەك نا • ئەوە منحرفە ئەوە لای دا سازش کارە ، ئەوە بیرو باوەری سەرمایەداری پەیدا کردوە، ئەوە ناسیونالیستە، ئەوە شوڤینیستە ، ئەوە متعصب و نەزانە • بەلی دەورەیەکیش بەوە کوزەرا تا بانگی چەکدارانە درا لەو دیوە بو ئیمە لەو دیو بەرژەوەندیکی باش بوو کە قولی(۱) بە هیزە ئیمە حیزبیکی شورشگیر دەبی ریکخراویکی شورشگیرمان هەبی • لە بەرامبەر ئەو دوژمنە سەر سەختە کە چوار فیشەکی

---

(۱) قولی ـ مەبەستی رژیمی شایە •

له خو داوه با ئیمەش بیکەینە پینج فیشەك یەکمان لی دەگری چواران بگرین. دوومان لی دوکوژی دەی لی بکوژین • دەستمان کرد بەو بەزم و هەرایە بەشیوە ـ یەکی کە بوخومان دەمانزانی فیری ببوین خویندبومانەوە عەمەلمان کرد • بەرە بەرە روحی میللەتمان زیندو کردەوە • لە بەرامبەر قولی و پیاوەکانی دا راوەستاین. لە سەر ویستی خەلك حیزبمان نیشان دا • گوی و لوتی فسوسەکانمان بری ، مەحکەمەمان لە ولات دانا بو خائین و فسوس. ترس لە حیزب زیاتر بو تا قولی • ناچار کشانەوە ئیستا لە دەرەوە لە زوربەی ناوچەکان شکایەت و مەحکەمە لە دەست قولی هاتوتە دەر • هەر پوستەی هەیەتی دوو پوستی چەکداری ئیمەی لەسەرە • هەر ناتوانی بیتە دەر مەگەر بە پارانەوەو خاتری عەباس و حسین نەبی • لە سەر یەك وایە • وەزعی ناو خوشمان دیارە باشە کە وایە ئەمما دیسان ماومانە • چونکو سەرە خەرو پیاوی کەلەو لی کەوتو و خو بین هەر ماوە کە دەیانەوی وەك رابردو بە بی مقصد لی خورن لغاو هەل ناگرن ئەمما هەرچی دەکەن بو هەر جیگایەك دەرون ، یا وەك کەری غەریب سەر لە هەر دەرگایەك دەنین لغاویان بو حازر کراوە • لوشکان داوین ئەمما لەهوزی مبارکیان شکاوە برەم برەم و بگرەو دەرکەی جاران نەماوە • ماخولیا بوون و پەکیان کەوتوە • لە حالی دەستەو ئەژنو دانیشتن دان و بەو زوانە یخ دەخون • زەمینەی هەموو شتمان ئامادەیە ، هەر تەنیا لە سەر مەسەلەی ئەو دیو راوەستاوین لایەکی وە لایەکی کەوی دیلە زەرد(۱) دەزگای قولی وەزلزلە دەخەین. ئەو ترس و هەرایەی هاویشتویەتە دلی خەلك بە تایبەتی لە دەرەوە نایهیلین. بە دریژایی سنوور تەنیومانە ، بەجاریك بەسەری دا دەروخینین بەلام تا ئەو دەم حەز دەکەین هەموو لایەك بەشداریمان بکەن تا نەتیجە زورتر بی • ئەگەرئەوانیش نەیکەن ئیمە بە بیرو باوەریکی جوان و اصولی کە هەر خومان لەبەر چاو نیە لە جاران جوانتر دیینە مەیدانی عەمەلەوە جا ئەوانی دی هەرچی ئارەزوی هەبی بابیتە سەر حازری قبولی دەکەین • فیدایی زورە ، ئەمما بە نیسبەت ئەوەی دەیکەین بەناشکوری نەبی زور تەواو نین • دیسان هەر خو کو دەکەینەوە •

---

(۱) دیلە زەرد ـ مەبەستی رژیمی شایە •

www.kurdnnisanui.com

ئەوەی بوو بوو ، دەنا لە سەگ و گورگەکانی قولی تەواوی دەکەین و بە خو - یانیانەوە دەنین • بو ئەو مەتلەبە روژنامەیەکمان بو ناردن لەویدا لەو گوشانە دراوە جا ئەگەر پیت دەکری بومان بخوینەوە • دەزانم وایەو قسەشت رەواجە ، لە دوا روژدا شتیکت پی دەکری بومان• ئەمما مام حەمە کەریم ئەگەر شەهید بوین غەمان مەخو مەلی بە خورایی چوو ئیمە دەمانەوی ریگا خوش کەین حیسابمان کردوە لە بەرامبەر هەموو هیزی قولی بەرهەلستمان پی دەکری و دەتوانین گەورەترین زەربەتی لی بدەین کە لەو دوو هەزارو پینج سەدد سالە دا وای لی نەدرابی و تەئسیریکی قولی هەبی لە هەموو ولاتی قولی کە بە ئی خوی دەزانی • ئیمە زور نارەحەتین دەمانەوی کارو باری ئەو دیو یەکجاری تەواو بی• جا ئیمەش شان بشەکینین باوەریشت هەبی لە عیلمی خومان بە تایبەتی ئەمنی کەللە پر لا نادەین بو عیلم تەجروبە دروست دەکەین هەروا کەشکی نیە زانایانەو عادلانە بە بی ئەوەی خومان لەبەر چاو بی دیینە مەیدانەوە •

ئەو قەدەرە چوومە ولاتەکەت دوو شەو لە رادانە مامەوە • ئەگەر وەبیرت بیتەوە چیروکیکت بو گیرامەوە هەر لەبیرمە• برادەرەکانت لە نەغدە سلامەتن سلاویان پی دەگەیاندی • ئیمە کە چووین بو ئەو ناوچەیە دوو پەل شیست چەکدار بووین جولەمان کرد ئەو برادەرانەمان لە درەوە دیت ، هاتن بولامان ، وەزع زۆر زور باشە ئی ناوچەکان بەتایبەتی ناوچەی موکریان و تەواوی سنورەکان تا دیتەوە نیزیکی لای ئیوە • ئەمما ئەگەر نیزیك بیتەوە ئەوەی مقصودە خەبەرت بو دەنیرم • سلاوی برادەرانی ئەوی دەگەینم • زور سلام هەیە بو براژن• بلی براو مراکانی هەموویان ساخ وسلامەتن • لە پولا قایم ترن لە جاران زور دلگە رمترسلاویان بوی هەیە • چاوی مندالەکانت نازانم چی وچت هەیە ماچ دەکەم• دیارە ولامی نامەکەش ئەگەر نارتەوە بە هوی هاوڕێیانی حیزبی شیوعی لقی کوردستان لە عیراقدا بۆم دەنیریەوە•

سەربەرزیت ئاواتمە ، بە هیوای سەرکەوتن•

برات سولەیمانی موعینی‌یا فایق ئەمین

١/ رەزبەری ١٣٤٤ هەتاوی

www.kerimhisami.com

به خویندنەوەی نامەی کاک سولەیمان، جارێك و دوو جار حالەتی جۆر بە جۆرم بەسەر دا هات . لە لایەك خۆشحال بووم کە هاورێ و برادەرێکی فرە خۆشەویست پاش چەند سال دووری نامەم بۆ دەنووسی .

لە لایەکی تر بەوە نارەحەت بووم کە سولەیمان هەموو رەوەندی دوورکەوتنەوەی منی نەنووسیبو، بەلام گوتبوی (مەیدانت چۆل کرد) .

لە لایەکی تر خەفەتی گەورەم ئەوە بوو کە هومێدیکیان بە من بوو بۆ یارمەتی لە کاتیکا هیچم لە دەست نەدەهات . تەنانەت برادەرانی حیزبی تودە رێگایان نەدام کە روژنامەکەی سولەیمان لە رادیو دا باس بکەم و بیخوێنمەوە .

ئەو شەوە لەگەل کاك حەسەنی قزلجی تا سەعاتی دووازدە دانیشتین و داخ و خەفەتی بێ بەشی و بێ کەسی کوردمان دەخوارد . هاتمە سەر ئەوە کە داوا لە رێبەرایەتی حیزبی تودە بکەم پاسپورتیکم بۆ ساز بکەن و بلیێتی تەیارەم بۆ بکرن تا بچمەوە عیراق و لەوێ وە خۆم بگەێنمە برادەران . کاك حەسەن وەك پیاویکی دنیا دیتو لەگەل ئەو بیرەی من یەك نەبوو . دەیگوت مال و مندالت بە هیوای کێ بەجێ دێلی . پراکت لە بیر چۆتەوە پاش دوو مانگان مندالەکانت برسی بوون . کاری وا پەلەی ناوێ .

ئاخریەکەی خۆم پێ رانەگیرا . ١٩٦٦/١/٢ نامەیەکم بۆ دوکتور رادمنیش سکرتیری حیزبی تودە نووسیو و تۆزیکیش لە ناوەرۆکی نامەی کاك سولەیمان ئاگادارم کرد . تکام لێ کرد کە پاسپورت و بلیێتم بۆ ساز کەن و رێگام بدەن بگەرێمەوە سەرێك لە برادەران بدەم .

هەر لەو کاتەشدا ولامی نامەی کاك سولەیمانم نووسیوەو لە رێگای هاوریانی حیزبی کومونیستی عیراقەوە بۆم نارد . لێرەشدا دەقی وەلامی نامەی کاك سولەیمان بلاو دەکەمەوە .

www.kerimhisami.com

دەقی وەلامی نامەی کاک سولەیمان

هاورێ و بڕای ئازیزم کاک سولەیمان ·

نامەکەی ناردت نامە بان چاوم ـ بە ناوت قەسەم بۆتان نەماوم · سولەیمان گیان هەر وەك خەون ببینم وابوو · کە نامەکەتم وەرگرت هێشتا نەم کردبۆوە زانیم نامەی تۆیە · کە کردمەوە و چاوم بە دەست خەتت کەوت گەشامەوە · ئاواتیشم هەر ئەوە بوو کە ئێوە ئاوابن · ئێستا دەمەوی لە چەند بەش دا وەلامت بدەمەوە · بەر لەوە کە دەست بە نووسین بکەم ، دەمەوێ هەر بەو سوننەتی راستی و پاکی کە لە خۆمی دا شك دەبەم و ویژدانیشم بەو ئاسودەیە ، پێت بلێم نیازم ئەوە نیە بە نووسینی ئەم وەلامە دلّت بێشینم · نیازیشم ئەوە نیە کە خۆ رابنێم · مەبەستیشم نیە داخوا ئێوە گاڵتە بە قسەکانم دەکەن یا بە قسەو بیّرو باوەری هاورێیکی حیزبی لە جەرەیان دووری دەزانن و ئەگەر بە کار هات کەلکی لێ وەر دەگرن·

هیوام وایە کاتت بێ نامەکەم بخوێنیەوە و سەرنجی بدەی · با نامەی هاورێیکیش بێ وەك تو دەنووسی (مەیدانی چول کردبێ)·

الف ـ سولەیمان گیان ! ئەوانەی تو لە لاپەری هەوەل و دوهەمی نامە جوانەکەت دا بوو بیرەوەری نووسیوتن ، هەمووم لە بیرن و هەرگیز لە بیرم ناچن · نەك هەر ئەوانە بەلکوو هەموو ئێوارە و سبەینان ژیان و وەزعی رابردووم لە گەل ژیانی ئەو وەرزێرانەی کە ئەوەی قەرە بلاغ نمونەیان بوو دەخەمە بەر چاوم · وەزعی دژوارو نارەحەتی ئێوەشم دێتە بەرچاو ·بەر چاوم تاریك دەبێ و دەلێم با بچم گوێ بدەمە رادیۆ بزانم بەلکو باسی کوردستان بکات ·

دەنووسی " نانی وەرزیری قەرە بلاغ رەشت کاتەوە " · بەلام دلنیام رەشم

www.kerimbisani.com

ناكاتەوە چوونكە نە خەتابارم كە لەوان دوورم ، نە لەبیرم بردونەوە ٠ تەنیا وەرزیری قەرە بلاغ نەبوو كە بە قسەی من بەو زستانەی ولاخی سواری قەرە بلاغ نەبوو كە بە قسەی من بەو زستانە ولاخی سواری دەدا بە تۆ و برای خۆی دەگەڵ دەخستی تا بت گەێنێتە سەر جادە و دەرباز بی ٠ هەزاران وەرزێری كورد چونكە دەیان زانی من ژیانم بۆ خزمەتی ئەوان تەرخان كراوە ، بە قسەی من خۆیان لە ئاور دەخست ٠ بەلام تـــۆ !

براكەم ! وا دیارە چونكە لە لایەك زۆرت كوێرەوەری دیوە و لە لایەكی دیكەشەوە وەك دەنووسی ئێستا چەكدارت لە دەورەن ، شتت لە بیر چۆتەوە ٠ یا بلێم نەت وێراوە خۆ لە راستی بدەی ٠ تۆ لە سەرە تاوە هەموو رابردۆكانم وەبیر دەخەیەوە ٠ بەلام كە گەیشتیە سەر قەرە بلاغ واز لە بیرەوەریەكان دێنی ودەنووسی : تەنیا تۆ بووی لە مەهاباد خۆت راگرت ٠ نانووسی : دوابە كەوتیە زیندان و سێ سال لە بەندیخانە دانمونەی خەبات و خۆ راگرێ و دلگرمی هاورێ بان بووی٠ نانووسی : لە زیندانیش دا وچانت نەدا ، سەرت بۆ پولیس و بۆ دەزگای قولی دانەنواند ٠ دەیان هاورێی باشت لە زیندان ئامادە كرد و بۆ دەرەوەت ناردن٠ نانووسی : لە زیندانێدا بووی ، باب و خیزان و مندالت مرد و پیرە دایكت سێ سال لە مالان دەسوراوە و ئەوانە هیچیان ئیرادەی تۆیان كز نەكرد ٠

كاك سولەیمان نانووسی : كاتیك لە زیندان هاتیە دەر بێوچان درێژەت بە خەبات دا ٠ كاتیك داوایان لێ كردی كە لە رادیو مەهاباد دژی گەل و حیزبت قسە بكەی نەچوویە ژێر بار ، تەسلیم نەبووی ، دایكی نەخۆش و مندالی پێنج مانگەت بەجێ هێشت و بۆ گەرمین هاتی ٠

كاتی هاتنت بۆ گەرمین ئەوانەی بە ناوی حیزب لە حوقەبازی و درۆ و لادان وا نوقم ببوون ، لایان وابوو قارەمانێكیان هاتۆتە لا ٠

كاك سولەیمان نانووسی پاشان پەردە گۆرا :

كاتیكی دیتت كە بە ناوی حیزب ئابروی حیزب و گەلی كورد دەبەن ویژدانت قبولی نەكرد و نامەیەكی چەند لاپەرەت بە هۆی قاسمی سولتانیانەوە (كەمال) كە ئەودەم وەزیری دەستە راست بوو ، بۆ هاقا لانی ئەو دیو نارد و

www.kerimhisami.com

ئەسپاردت بیدەن بە کەچەل (مەبەست غەنی بلوریانە) لەو نامەیـــــدا وەك تێکۆشەرێکی بەشەرەفی حیزبی راستەقینەی وەزعت نووسیبوو ٠بەلام دەستەبەندی نەی هێشت نامەکەت بە کەچەل بگا ٠ بۆ (حیزب) یان (١) ناردەوە٠ تێیـــان هەڵ کێلای ٠

سولەیمان گیان دەمەوێ ئەوانەت وەبیر بێنمەوە هەتا نامەو بیرەوەریەکانت تەکمیل بکرێن ٠ دەی نانووسی ئەو ژنەی تۆ کە باب و برا و مامی لە هەمـــوو کاتیکا وەك پیشمەرگە وابوون ، ئەو مندالەی کە بە پینج مانگی لەبەر دەزگـای قولی دەربەدەر ببوو ، لە بەغدا برسی دەبوون و گەلێك رۆژ نانی وشکیان نەبوو ٠

نانووسی ئەگەر کاتی نانخواردن مندالەکەت دەچوە دیوی (حیزب)! پێش- خزمەتەکە (مەلاباقی) دەستی دەگرت و وەدەری دەنا ٠

نانووسی بەوەش وازیان نەهێنا و شەری ئەعصابیان دەست پێکرد کە گۆیـــا ژنەکەم سیلی هەیە هاشا لان! دەگرنەوە ٠

کاك سولەیمان نانووسی : بەوەندەش وازیان نەهێنا ، بە هۆی پولیســـەوە کەوتنە کار، ئەحمەد توفیق (حیزب) لەگەل ئەو مەکتەبە سیاسیەی کە ئێستـــا پەلاماری دەدەن کلکیان لێك هالاندو پولیسیان بەدوادا دەگێرا کە بت دۆزنەوە٠

نانووسی پەردەگۆرا ٠ ئێمە هەلاتین و هاتین بۆ عیراق ٠ چونکە کاریـــان پێمان هەبوو ، لە پێش دا کە بە دەرکراو خۆ دوراو ناویان دەبردین کراین بـــە وەزیری دەستە چەپ ٠ بەلام هیچ نەمان گوت ئەو کەریمەی کە هەمووومان دەیناسین لە کوێ یەو بۆچی وای لە گەڵ دەکرێ ٠

کاك سولەیمان چاوەروان بووم لە نامەکەت دا ئەوانە بنووسی ، ئەوانەشـــم وەبیر خەیەوە ٠ جا ئەو دەم دلخۆش دەبووم ٠ دەمگوت شوکر ئەوە یەکێك پەیـدا بوە کە هەموو شتیکی لە بیر ماوە ٠

ویژدان وەخەبەر هاتوون ٠ بەلام بەداخەوە تۆ ئەم واقعیەتەت نەنووسیـــــون٠ تەنیا دەنووسی " مەیدانت چول کرد " بەلام نانووسی بۆ چێ و سەبەب چ بوو؟

---

(١) حیزب ، مەبەست ئەحمەد توفیقە ٠

www.kerimhisami.com

دەنووسی : " پێت وابوو ژن و منداڵێك بژین لەگەڵ و نەتەوەیەك باشترە". کاك سولەیمان تۆ باش دەزانی من جاریك باب و دایك و ژن و منداڵەم کردە قوربانی گەل و میللەت . ئەوەش پاداشم بوو.

سولەیمان گیان بێجگە لەوە هومانیزمیش بۆ هەموو تیكوشەرریك پێویستە، مەسەلە ئەوە نەبوو ژن و منداڵم دەمرن یا دەژین . مەسەلە ئەوە بوو دەیانویست بە دیاری بۆدەزگاری قوڵیم بنێرنەوە . دەستم نەدەگەیشتەوە کوردستانیش .

تۆ ئەوەت نەنووسیوە کە بۆچی ئەحمەد توفیق و سالحی خوارزای مەلامستەفاو پولیسیکی عیراق بەدوام دا دەگەران و بمگرن . چم کردبوو ؟

هەر ئەوە نەبوو کە دەمگوت حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران دەبی حیزبیکی پێشکەوتوو ، دژی کۆنە پەرستی و ئیمپریالیزم و دژی بیرو باوەری ئانتی کومونیستی بی ؟

ئەوانەت نەنووسیون . بەلام تۆ باش دەزانی کە من نانی بە ترس و لەرزیشم خواردوە . نەترساوم ، قسەو باسی ئازادیشم بۆ وەرزێرەکان کردوە .

ئەوانە بوون بەشی هەوەڵی نامەکەم لە مەر بیرەوەری و رۆژگاری رابردوو. ئەوانەم بۆیە نووسین کە نامەکەی تۆ تەکمیل بێ و تۆش لە بیریان نەبەیەوە.

ب ـ دێمە سەر باسی بەشی دووهەمی نامەکەت .

برام دەنووسی : " گر چرخ بکام ما نگردد ـ کاری بکنیم تا بگردد ".

چەندە جێگای هومێد و خوشیە بۆ هەموو کوردیك . لاوەکانی کورد هەر دەبێ ئاوا بن . بەلام تۆ لە بارەی خۆتانەوە واتە کورد و کوردستانەوە قسە دەکەی ، یەك سەر دەست بە رەخنە و مەحکوم کردنی ۱۰ ـ ۱۵ هەزار هەلاتوو دەکەی . زۆر خۆت بەوانەوە ماندوو دەکەی . لام وایە بێ جێ نابێ کە بلێم :

بە تۆچی . (لیرە دا مەسەلەیەکی سەیری دیهاتیم لە لایە ، بەلام درێژە) بروام بەوە هەیە کە خوتان ئێستا خاوەن تەجروبەن . لام وایە زیانی نیە کە تەجروبەی منیشی لێ زیاد بکەن . ئەویش ئەوەیە بە خەلکەوە ماندو مەبن . ماڵە محەمەدی دوو ئەوەندەش هەڵدەهاتن . کابرا هەلاتوە ، وازی هێناوە ، وای پێ باشە . ئێوە بۆچی بەمەوە ماندوون ؟ . ئەگەر ئەوان هەڵ نەهاتبان

www.kerimhisami.com

کوردستان خودموختاری وەردەگرت ؟ بە خەلکەوە ماندوو بوون ، پەلامـاردان ، داخوا یارمەتی بە کاری ئێمە دەکا ؟ • لات وانەبێ من دیفاع لە هەلاتــوان دەکەم ، لەبەر ئەوە نیە • بەلام لام وایە ئەورۆ هەرکەس دەبێ خەمی خۆی لەبـەر بێ • بە تایبەت کورد •

ئەوان ئەوە لە سەر ئاخوری خولا دەلەوەرێن • رێبەری پرولتاریان ، پێشقەرەوڵی خەباتن • ئەگەر پارازیت نەبوو دەنگی دوو سێ خۆ بە خیو کەران دێت • وایان پێ باشە ، بە ئێمە چی ؟ ئەوەی لە نووسراوەو چاپەمەنیەکانتان دا بەرچاو دەکەوێ ، لام وایە نەرۆژیەتی ، نەیارمەتی بە کاری ئێوە دەکا •

ئەگەر پێتان بکرێ کەلکیان لێ وەربگرن چەند باشتر دەبێ • خوزیا ئێستـا ئێوەش رادیویکی ئاوا بە پارازیتتان هەبایە و دەنگی خۆتان بە دنیا راگەیاندبا • چەندەباش دەبوو • خۆ کەلك وەرگرتن لەوانە مانای ژێردەستی و تەسلیم بــوون نیە • بەلام بە داخەوە وادیارە هێشتا تەئسیری (لوشك هاویشتنی) بێ جــێ و نالەبار لە نیوتان دا بە هێزە •

ج - سولەیمان گیان ! پاش حکایەتیکی زۆر کە باسی خەلکە و هەر وەك خــۆت دەنووسی : " بە هەموو سەر قالی خۆمان غەمی وانیشمان بە سەرەوەیــــــە " دەنووسی : " ئێستات بخەمە بەر چاو • لە سەر ئەورۆ قسە بکەی و بەرنامــە داریژی " •

لە پیش دا دەلیم زۆر سوپاست دەکەم • هەر دەبوو ئاواش بێ و زۆرتریــش بۆم بنووسی • بەلام بە داخەوە من لە ئێوە دوورم •

لە دوورەوە هەرچی بلیم ، رەنگە هێشتا لالەوەری ئاواتان لەگەل بێ کە بلێ کابرا خۆی لە ئوروپابەو بە قەولی تو " لە کەیف دا دانیشتوە و قسەش دەکا " • خولا بکەم خۆت لەو لالەوەرانە نەبێ !

بەلام دیسان هەر قسە دەکەم و بیرو رای خۆمتان بۆ دەنووسم • وردە وردە دیمە سەر ئەسلی مەتلەب • ئەوانەی نووسیوتن لە بارەی ئامادەیی و پەرداخیەوە جیگای هومێد و خوشی و سەر بەرز بە • بەلام لە سەر ئەو باوەرەم •

١- هەر هەنگاوێك لەو بارەوە بنێن ، باشترە بە پرس و را و پەسەنـــــدی سروکی شورش مستەفا بارزانی بێ . لە هەڵ و مەرجێ ئەورۆ دا بزوتنەوە بە بێ پرس و پەسەندی ئەو هەڵەیە ، خۆ سووتاندنە . هێوادارم ئەوەتان بە باشـــی لێك دابێتەوە . بناخەو بنچینەو دەست بە کار بوون باشترە بە رەزای ئەو بـێ.

٢- باسی ئامانج و داخوازێ سیاسی و تاکتیك و ستراتیژی دەکەم .

سولەیمان گیان دەمەوی دووپاتەی کەمەوە مەبەستم لەو قسانە ئەوە نیە خـــۆ رابنێم و خۆ بە زۆر زان و دم راست بزانم . بەڵکو هومید بە ئێوە وەقســـەی خستووم . وێ دەچێ ئیوە نامەکەم فرێش بدەن . بەلام دیسان با قسەکانی خـەم بکەم . چونکە لە بریاری کونگرەکەتاندا ناوی کەسانی دیکەم چاو پێ کەوت کە بە جاسوس و دزی و دژی حیزب ناسرابوون و دەرکرابوون . بەلام شوکر نـاوی خۆم چاو پێ نەکەوت . بە داخەوە ئامانج و ستراتیژی و تاکتیکی کونکریتم لە چاپەمەنیەکانی ئێوەدا نەدیوە . ئەوەی زۆر بەر چاو دەکەوێ ، ئامانجەکەتـان " هێنانە سەر کاری حکومەتی میللی !! دوکتور مصدق ـ ە " ئەم درۆشمـــە وێرای لار بوونەوەتان بۆ لایەنگری لە بورژوازی ئیران لە نووسراوەکانتانـدا خۆ دەنوێنێ . پێویستە بلێم ئەوەندە درۆشمیکی کۆن و هەڵەیە کە هەر نابـێ باسی بکرێ . بە تایبەت بۆ کورد . ئەو مصدیق ـ ەی کە ئێستا ئێوە بۆ هێنانەوە سەر کاری خەبات دەکەن ، کاتیك کە لە سەر حوکم بوو چێ بۆ کورد کرد؟ مە سەلەی میللی لە ئیراندا هێنا گورێ ؟ اعترافی بە کورد کرد ؟ چاپەمەنـی کوردی ئازاد کرد ؟ ئەسلەن بورژوازی ئیران بە میللی و بە سەگ بابیـەوە قەت کوردی بە نەتەوەیەکی جیاواز زانیوە ؟ . رەنگە ئێوە بلاوکەرەوەکانـی هەلاتوەکانی جەبهەی میللی کەم بخوێننەوە . سەردەمیك " ئیرانی ئازاد" کە ئورگانی جەبهەی میللی یە ، حیزبی تودەی ئیرانی پەلامار دەدا کە بۆ چـی دەنووسی " خلقهای ایران " دەبی بنووسی " خلق ایران " بلاو کەرەوەیەکـی دیکەیان هاواری دەکرد و دیگوت : " نابێ یارمەتی کوردەکانی عیراق بـدری، چونکە بۆ ئیران زەر مرە پاشان داوای کوردستانی ئیرانیش دەکەن" بە کورتـی ئەوەیە ناوە رۆکی بیرو باوەرو سیاسەتی جەبهەی میللی لەسەر کورد.

www.kerimhisami.com

به داخەوە لە کونگرە میژووییەکەتان دا ! وەها بەولایە دا کەوتوون کە جیگای ترس و داخە. ئەو تەعریفەی ئێوە بە خۆرایی و بی جێ لە " جەبهەی میللی و مصدقی کەبیر !! " تان کردوە ، خۆشیان بروا ناکەن کە وابن. سەیر ئەوەیە کە ئێوە چاپەمەنی حیزبی دیموکرات بۆ تەعریفی جەبهەی میللی تەرخان دەکەن. بەلام رابەرانی پێشوی حیزبی دیموکرات و یارو یاوەری تەواوی شورشگێرو زەحمەتکیشانی جیهان یەکیتی سوڤیەتی پەلامار دەدەن.

سولەیمان گیان لێرەدایە لەو بەشەی نامەکەت وەشك دەکەوم کە دەنووسی :

" سەرەخەر و پیاوی کەڵەو لێ کەوتوو خۆ بین هەر ماون کە دەیانەوی وەك رابردو بە بێ مقصد لێ خورن ، لغاو هەڵ نەگرن ، ئەمما هەرچی دەکەن بۆ هەرجیگایەك دەرۆن یا وەك کەری غەریب سەر لە هەر دەرگایەك دەنێن لغاویان بۆ حازر کراوە لوشکان داوێن ، ئەمما لەهۆزی مەبارەکیان شکاوە ، ماخولیا بوون، پەکیان کەوتوە ، دەستەو ئەژنو دانیشتوون و بەو زوانە بیخ دەخۆن "ئەوانە خۆی جیگای هومیدن. بەلام لە وەزعی کونگرەکەتان وا دەردەکەوی کە وا نیە.

بەراستی هێشتا بێ لغاو و سەرەرۆ زۆرن. لە رابردوو تەجروبەتان وەرنەگرتووە ئەو هەموو زەبرەی لە سیاسەت و بەدەنی حیزبی دیموکراتیان داوە. پێ یان بەس نیە ، ئێستاش بە ناوی کونگرە ئاوا بۆ زەلکاو شۆردەبنەوە کە بە جاریك حیزبی دیموکراتی کوردستانی تێدا نوقم دەکەن. تەنانەت دوژمنانی کوردیش جولانەوەی مەهاباد بە نوختە تحول لە میژوی خەباتی کورد دا دەزانن. بەلام ئێوە بە بی لەبەر چاو گرتنی وەزع و هەڵ و مەرجێ ئەودەم ، بە بێ لێکولینەوەی وەزعی ئەودەمی ئیران و جیهان ،رێبەرانی حیزبی دیموکرات بە قسەی قۆر و قولومبە مەحکوم دەکەن. رەخنەیان لێ دەگرن و لەگەڵ قەدەم خێر بەراوردیان دەکەن. هەر بەوەش لغاو ناگێرنەوە، بە گژ " مالێ گەورەش دا دەچن". ئەورو لە هەموو نوختەیەکی دنیا گەلەکان بە یارمەتی و پشتیوانی ئەوان بۆ رزگاری خۆیان رادەپەرن و لە یارمەتی هەراوی ئەوان کەلك وەردەگرن. بەلام ئێوە کە دیوار بە دیواری ئەوانن و دەتانەوی بە خێر لە بەرامبەر دەزگای قولی دا راپەرن لە مصدق تەعریف دەکەن و رەخنە لە یەکیتی سوڤیەتی دەگرن کە ئەونە دە

بێ مانایه تەنیا بەو کەسانە دەکرێ کە بە ناوی حیزب ! هیچ چەپەلیەك نەمـــا نەیکەن. تازە ئەگەر ئەو تیئوریە غەلەتەش قبول بکەین و بلێین وەك ٠٠٠ ی ناو جوگە لە هەموو لایەك دەلەوەڕێن کە لە دنیای ئەورو دا بۆ میللەتانی ژێر دەست مەحالە دیسان رەخنە گرتن لە " مالّی گەورە " قازانجێکی تێدا نیە. دەردیـك دەوا ناکا ، یارمەتی بە ئێمە ناکە . تەنیا دوژمن پێ خۆشحال دەبێ . جا کـــە وابوو ئایا لەو بارەوە ئەگەر بتانەوی لەوێ خۆ بە لایەنگریش نیشان نـــەدەن ، بێ دەنگ بوون باشتر نیە ؟ بەلام بە داخەوە هێشتا تەئسیری لوشك هاویشتن و بێ لغاویتان لە نێو دا بە قوەتە بۆیە وادەکەونە ئەو بارەوە.

٣- ئێوە بۆ ئەو کارە مەزن و گرنگەی کە خەریکن لە سەر خێران دەستی بدەنی پاش هێوا و هومێد بە خۆتان و بە گەلّی کورد لە کوردستان ، دەبێ لە مەیدانـــی ئیران و جیهاندا دوست و دوژمنی خۆتان دیاری بکەن و حسابی یان لەسەربکـەن و لێکی بدەنەوە . من لەسەر ئەو باوەڕەم لە مەیدانی جیهانیدا دوست و یاری ـ دەدەری هەموو میللەتیکی ژێر دەست " مالّی گەورەو " کەس و کاری ئەوانن . بە حەق هەموو گەلێك بۆ ئازادی خۆی چاوی لە یارمەتی ئەوانە .

لە مەیدانی ئیرانیش دا بێجگە لە زەحمەتکیشانی ئیران و لەو هەلاتوانـــەی کە ئێوە هەموو سەرو بەندی مەبەستەکان دێننەوە سەر ئەوان ، گەلّی کورد دوست و یاریدەدەرێکی دیکەی نیە .

ئەو جوملەیەی تو‌ زۆ رجوانە کە دەنووسی : " ئێمە بە بیرو باوەرێکی جـوان و ئوسولی کە هەر خۆمان لەبەر چاو نیە لە جاران جوانتر دێینە مەیدانـــــــی عەمەلەوە " . ئەوە سیاسەتێکی راستە . بەلام نابێ هەر بەقسە بێ دەبێ بـــــە کردەوە ئەو سیاسەتە بە هێز بکەن . رەخنە گرتن و پەلاماردان ، وەك لـــــــە کونگرەکەتاندا پێشوو بەرەلا کردوە ، یارمەتێ بە مەسەلە ناکات . باشتــــرە ئەوان رابکێشن کەلکیان لێ وەرگرن . ئەودەم ئەوانێش بەو هەموو ناتـــــەواوی خۆیانەوە ، لە بەرامبەر سیاسەتی راستی ئێوە دا لام وا نیە دووریتان لێ بکەن. بۆ کاری وا گەورە هەرچەندی دوستان زۆر بێ کەمە . لەو بارەوە پترێ لەســـەری نارۆم . نە وەك لالەوەرێ واتان لە نێودا ما بێ بلّێ ئەوە پیاوی ئەوانە.

www.kerimhisami.com

بەلام ئەوە بیرو رای خۆمە ، رابردوو هەلویست و کردەوەی منی نیشان داوەو دوا رۆژیش دەری دەخات ·

٤- دێمە سەر باسێ ئامانج و تاکتیك و ستراتیژی· لام وایە زۆرێ سەر رۆیشتم و لام داوە · لە نووسراوەکانێ ئێوە دا زۆر باسێ رووخاندنی رژیم و پەلاماردان و زەبر لێ وەشاندن و شتێ وا دەکەن · دیارە هێزی ئەوتۆ شك بەرن جێگای شانازییە· بەلام نابێ تەنیا مەبەست و ئامانجی ئێوە شەرو کوشتن و زەبر لێ دان بێ · لەوانەیە ئەو هێزەتان هەبێ ، بتوانن مست لە لاچەنەی قولی رابگرن· بەلام پێویستە داخوازە سیاسی و کومەلایەتیەکانی گەلی کوردیش بێننە گورێ · من لەسەر ئەو باوەرەم کە گەلی کورد نابێ بۆ ئەوە خۆ بەکوشت بدا ، تالان بکرێ ، دیهاتی بسوتێنری ، ئەوە چییە " قانونی ئەساسی و مەشروتە پێسە " زیندوو دەکرێتەوە · یا کۆنە کاربەری مصدق دێتەوە سەر کار ، یا بورژوازی میللی بە حکومەت دەگا ! یا بیست میلیون فارس و تورك قولی خۆیان بروخێنن· کورد کە خەبات دەکا دەبێ وەدەست هێنانی مافی نەتەوایەتی لەبەر چاو بێ کە ئەورۆ لە هەموو شت بێ بەشە ·

ئێوە لە رۆژنامەی دواییدا مەسەلەی حکومەتی فیدرالتان هێناوەتە گۆرێ ئێمەش لە رۆژنامەی کوردستاندا چەند وتارمان لەسەر نووسیوە· بەلام ئەوە ستراتیژی کوردە· ناکرێ یەکسەر بۆی باز بدەی · پێویستە هێندی درۆشمی کونکرێتێ تاکتیکی دنیا پەسەندانە داوا بکرین · لام وایە ئەگەر قولی ئەو هێزە ببینێ ، ئەوەندە ئەحمەق نیە خۆ توشی ئەو پەت پەتێنە بکا · بە تایبەت وەزعی چەند سالی ئەو دیو تەئسیری هەبووە · پێویستە ئەو درۆشمە تاکتیکییانە بێنە گۆری وەك : ناسینی زمانی کوردی ، خوێندن بە زمانی کوردی لە قوتابخانە سەرەتاییەکان ، رۆژنامەو چاپەمەنی کوردی ، ئازادی حیزبی دیموکراتی کوردستان ، ناسینی کوردستان بە واحدیکی رەسمی ، ئازادی گیراوە سیاسیە- کان و ··· هتد ·

ئەوانە رێزە مەبەستێکن تاکتیکی و دنیا پەسەندانە · تەواوی دنیا لەو مافە دێموکراتیانە پشتیوانی دەکا · دەکرێ هێندی درۆشمی دیموکراسیش بۆ

www.kerimhisemi.com

سەرانسەری ئیرانیش رەگەل ئەو داخوازانە بخرێن ٠ خەڵك لەو مەبەستانە حالی بکرێ ٠ داوای ئەو مافانە بکرێ کە رەشەکانی ئەفریقاش هەستاندوویانە٠ لە پێش دەست بەکار بووندا پێویستە ئەم داخوازانە بە دنیا رابگەیندرێ ٠ نەك هەر کوت و پر دوو پوست و سەربازخانە پەلامار بدرێن بۆ ئەوە قولی بروخێ و مصدق بێنەوە !

بە داخەوە هیچ یەك لەو درۆشمانە لە نووسراوەکانتان دا نابینم٠ پێویستە بە وردی سرنجی هەموو ئالو گۆڕ و سیاسەتی قولی بدەن ٠

سولەیمان گیان ، هەر چەند تۆ لە منت نەویستبوو بیرو رای خۆم سەبارەت بە وەزعی سیاسی دەرببرم ٠ بەلام من زۆر یا کەم لە وەزعی ولات دەکۆڵمەوە٠ تا ئێستاش لە بەر نەبوونی ئادریس و نەزانینی شوێنتان نەم دەتوانی هیچتان بۆ بنووسم ٠ ئەوانە بوون نەزەری من لە سەر خەباتی پیاوانەی ئێوە ٠

٥- جاریکی دیکەش لە ناردنی ئەم نامەیە سپاستان دەکەم ٠ زۆر سلاوی برادەران دەگەینم ٠ سلاو لە باوك و براکانی خێزانم دەکەم ٠ کاك سولەیمان هەرچەند بە قەولی تو " مەیدانمان چۆڵ کردوە " بەلام دیسان لە خزمەت بە نەتەوەکەمان هەدامان نەداوە ٠ لە ناساندنی گەلی کورد لە بلاو کردنەوەی وتارو شیعرو ئەدەبیاتی کوردی لە دەرکردنی رۆژنامە بە زمانی کوردی لە ئوروپا ٠

بەلام لە سەر ئەوەشەوە زۆرم پێ خوشتر بوو وە پێم خۆشترە کە ئێستا لە کوردستان بام ٠ لە نێو گەلەکەم لەگەڵ ئێوە قسەی قۆرمان کردبا ٠ بەلام چ بکەم لە بەر بێ پاسپورتی بەسترامەوە٠ ئەگەر ئێوە لەو بارەوە هیچتان بۆ دەکری زۆرم پێ خۆشە بۆ گەرانەوەم بۆ لای ئێوە اقدام بکەن ٠ تەنیا کۆنە پاسپورتیك دەتوانێ من بگەیێنێتە لای ئێوە ٠ بۆ ئەوەی کە بتوانین رۆژنامەو چاپەمەنیە-کانی ئێوە بخوێنینەوە دەست بە کار بوم ، جا نازانم چون دەبێ ٠ ئێوە خوشتان لەو بارەوە اقدام بکەن ٠ چەندە باش دەبێ کە نووسراوەکانی ئێوە بلاو بکرێتەوە نەك هەر زیانی نیە بەلکو قازانجیشە ٠ لە دوایەدا لەو بارەوە بۆتان دەنووسم٠ ئەگەر ئادریسی دیکەش هەبێ پێوەندیمان زیاتر دەبێ و رەنگە پتر کەلك وەربگرین ٠

www.kerimbisani.com

دەستەکاتنت دەکوشم ، سلاو لە هەموو برادەران سەرکەوتنتان ئاواتە خوازم.
براتان : کەریم

پاش ئەو نامەیەی من وا دەرکەوت کە کاک سولەیمانی موعینی نامەیەکیشی بۆ حیزبی تودەی ئیران و لە ریگای ئەوانەوە نامەیەکیشی بۆ حیزبی کومونیستی یەکیتی سوڤیەتی ناردوە لە تە ئریخی ١٢/ فەوریەی ١٩٦٦ دوکتور رادمەنیش نامەیەکی بۆ ناردبووم کە وا دەقی نووسراوەکە بە فارسی لیرەدا دینمەوە .

" رفیق عزیز حسامی ، پس از عرض سلام نامهء ٦٦/١/٢ شما رسید از اظهار لطف شما متشکرم . دربارهء سفر شما به ایران همانطور که با شما قبلا" مذاکره شده‌است موافقت وجود دارد . اشکال کار پیدا کردن جانشین برای شما در رادیو است. که تاکنون همواره با اشکالاتی همراه بوده‌است . در باره نامه سلیمان موعینی بوسیله حزب کمونیست عیراق اطلاع داده شد که ما آماده برای ملاقات با اینها هستیم. این ملاقات میتواند در عیراق یا در سوریه ویا در لبنان صورت گیرد منتظر پاسخ آنها می‌باشیم . نامه‌ای را که برای حزب کمونیست شوروی فرستاده بودند برای حزب مذبور ارسال شد. اگر شما وسیله مستقیمی دارید میتوانید مراتب بالا را به اطلاع سلیمان موعینی و همراهان ایشان برسانید . در بارهء مسائل دیگر چون رفیق اسکندری عازم آنجا هستند خواهشمند است با ایشان مطرح سازید . موفقیت شما را همواره آرزومندم.
" رام "

www.kerimhisami.com

ئەنوەر دڵسۆز و دەنگ و باسی تازە

لە هاوینی ئەو ساڵە دا بوو کاك ئەنوەر دڵسۆز لە سوڤیا پەیدا بوو. لە فروکەخانەی سوڤیا خۆی بە نوێنەری مەلا مستەفا ناساندبوو گوتبوی لە عیراقەوە هاتوم و میوانی کەریمی حیسامی دەبم. پولیس تەلیفونی لێ کردم لە ناو و وەزعی کاك ئەنوەری پرسێ. گوتم ویزای بدەنێ و دێتە ماڵی من. پولیس ویزای چەند رۆژی دابویە، زۆری پێ نەچوو کاك ئەنوەر بە تاکسی گەیشتە بەر دەرکێ. کە وەدەر کەوتم چاوم بە جانتایان کەوت هەستم بەوە کرد کە کاك ئەنوەر بۆی دەرچوە. چەند رۆژ لە ماڵێ ئێمە میوان بوو. بە درێژی باسی وەزعی کوردستانی ئیرانی دەکرد. دەیگوت: مراد شیریژ هەزار کەسی دەگەڵەو چەند شەرێ کردوون. باسی ئەوەی کرد کە راپەرێوەکانی کوردستانی ئیران لە ناوچەی خانێ پاش شەرێکی توند لەگەڵ هیزەکانی ئیران روو دەکەنە ناوچەی بالەکان لە کوردستانی ئەو دیو. ئەحمە دحاجی بارزانی لەگەڵ پولێك ژاندارم و پەلێك بارزانی لە گوندی "**ئالانی**" دەورەیان دەدەن و یەکیان دەکوژن و سێ کەسیشیان دەگرن و دەیان دەنەوە بە عەجەمان. هەر سێ کیان لە خانێ لە دار دەدەن. کاك ئەنوەر دەیگوت: مەلا مستەفا بە تەواوی لەگەڵ شا دەستی تیکەڵ کردوە و دژی جولانەوەیە لە کوردستانی ئیران. دەیگوت شورشی کورد لە کوردستانی عیراق تامی نەماوە. بە تەواوی لە بەر دەستی حکومەتی ئیران دایە. هەر بۆیەش بەجیێم هێشتوەو دەچم بۆ موسکو.

ئێمە ئەو دەم قسەکانی ئەنوەر دلسوزمان بە دڵ نەبوو. لامان وابوو

www.kerimhisami.com

مەلا مستەفا سیاسەتێکی سەربەخۆ و نیشتمانی هەیە. ئەنوەر دڵسۆز دەیگوت : ماوەیەکە لە بارەگای بارزانی نیزیکم و ئێوە بە هەڵە چوون.

پاش نامەی دوکتور رادمەنیشی ئیرەجی ئیسکەندەری هاتە رادیو مەسەلـەی گەرانەوەم بۆ کوردستان لەگەڵ باس کرد. ئیرەج لە وەلام دا گوتی : راستی ئەوەیە کاک حەسەنی قزلجی ناتوانی بە تەنیا رادیو پەیکی ئیران بە شی کوردیەکـەی بەرێوە بەرێ کەسیشمان وەگیر ناکەوێ یارمەتی بداو تۆ سەفەر بکەی .

لەگەڵ ئەوەش کە شەر لە کوردستانی عیراق توند بوو. رادیوێی دەنگی گەلی عیراق ئورگانی حیزبی کومونیستی عیراق تەواوی بەرنامەکانی خۆی بۆ دەنگ و باسی شەرو دیفاع لە گەلی کورد و بلاو کردنەوەی بەیاننامەکانی شورشـــی کوردستان تەرخان دەکرد . بەلام رادیو پەیکی ئیران بە هەلکەوت جارو بار باسی شەرێ کوردستانی عیراقی دەکرد . بەلام باسی رووداوەکانی کوردستانی ئیرانـی هەر نەدەکرد. زۆربەی رۆژان لە دەستەی نووسەران دا کێشەم ساز دەکرد و داوام دەکرد کە دەبێ باسێ وەزعی کوردستانی ئیران بکەین . حەمیدی سەفەری بـەر - پرسی رادیو بەو بیانوە کە لە مەرکەزەوە پێ نەگوتراوە دژی پێشنیاری مـــن دەوەستاو باسێ کوردستانی ئیران نەدەکرا .

ناچار بووملەو بارەوە نامەیەك بۆ رێبەری حیزبی تودەی ئیران بنووســـم و دەقی نووسراوەکەش لێرە دا دێنمەوە .

" رفقای محترم بوروی کمیتەی مرکزی حزب تودهء ایران .

سلامهای مرا بپذیرد . لازم میدانم نظر خود را دربارهء وضع برنامەی کـــردی رادیو پیك ایران دربارهء اوضاع کردستان عراق باطلاع برسانم .

در این موقع باری دیگر مسئله کرد در عراق توجه محافل سیاسی جهان را بخود جلب نموده واخبار مکرر در بارهء شروع جنگ ، ارسال نیروهای دولـت عراق به کردستان ، تهیه و استعمال گاز در جنگ علیه نیروهای انقلابی کـــرد تشجیع و تسلیح سواران جاش همهء اینها نشان میدهند که دولت عراق میخواهد جنگ خانمان سوزی را در کردستان تجدید نماید . پر واضح است جنگ فعلـــی

ر کردستان جنگ بین دمکراسی و دیکتاتوری بین جبهه دموکراسی و ارتجاع است
صحت این نظر از تمام مطبوعات و انتشارات و گفتار رهبران حزب کمونیست عراق و رادیوی آنها و مقالات منتشره در روزنامه پراودا به چشم میخورد.

مدتی استکه رادیوی رفقای عراقی برنامه‌های خود را به مسائلی که در کردستان میگذرد، به عهد شکنی‌های دولت عراق، به توطعه‌های پی در پی علیه خلق صلح دوست کرد در کردستان عراق، به افشاء نقشه‌های مهیلان و ظالمان علیه خلق کرد، به تلاش دولت عراق برای نزدیکی با دولت ایران، به تلاش و تحریکات امپریالیستها و ارتجاع برای تجدید جنگ در کردستان اختصاص داده‌اند. همچنین درباره‌ٔ وحدت نیروهای ملی در کردستان تبلیغ میکنند.
برای نمونه کلیه اعلامیه‌های بارزانی و مندرجات روزنامه خهبات ئورگان پارت دموکرات کردستات در رادیوی صدای مردم عراق پخش میشود.

ولی در تمام این مدت برنامه‌ی رادیوی پیک ایران نه تنها بزبان فارسی بلکه بزبان کردی هم در اینمورد بسیار ناچیز بوده است. ممکن است شما بگوئید این مسئله به عراق و به رفقای عراقی مربوط است. ولی بنده مسئله را از جنبه‌های دیگر مطرح میکنم.

اولا"، حوادثی که در کردستان عراق میگذرد با وزعی که در آنجا پیش آمده و مرکز تجمع همهٔ نیروهای مترقی عراق شده‌است از جنبهٔ داخلی عراق خارج شده و مسئله مربوط به خاور میانه است. زیرا پیروزی و تحقق خواسته‌های انقلابیون کرد که مورد تائید و موافقت حزب کمونیست عراق هم هست، به معنی پیروزی نیروهای دموکرات در خاور میانه و پایگاه دموکراسی در آن منطقه است.

ثانیا"، از این نظر که ایران جزء کشورهای خاور میانه بشمار میرودو هر تغییر و تبدلی که در اوظاع این منطقه بوجود بیاید در وضع داخلی ایران بی تاثیر نخواهد بود. مسئله کرد در کردستان عراق مستقیما" در کردستان ایران تاثیر خواهد گذاشت و بهم مربوط میباشند.

ثالثا"، این پرسش برای من مطرح است. اساسا" به نظر شما جنبش

www.kerimhisami.com

جنبش خلق کرد در کردستان عراق یك جنبش مترقی است یا خیر ؟ اگر جنبش مترقی است پس چرا نباید بحد لزوم و بطور سریع از آن پشتیبانی کنیم؟
چرا ما از پارتیزانهای آمریکای لاتین گرفته تا قبرس و آفریقا در هر جائی که جرقه‌ای ترکید از آن پشتیبانی میکنیم ولی همینکه مسئله جنبش کردستان عراق پیش میآید کلمات و نظریات از قبیل : (با احتیاط ، بغرنج ،دسیسه پیمان سنتو ، جریانات خاور میانه و ۰۰۰) سبز میشوند جالب این است که اولا" مسئله مترقی بودن جنبش کردستان عراق ، و عادلانه بودن خواسته‌های خلق کرد از نظر حزب کمونیست عراق یك مسئله حل شده است ۰ درثانی پشتیبانی نیروهای مترقی جهان بویژه کشورهای سوسیالیستی از جنبش خلق کرد در کردستان عراق و همچنین اقدامات خصمانه و عهد شکنان و توطعه‌گرانه حکومت فعلی عراق با جنبش کردستان و روش ضد دموکراسی و ضد ملی آن رژیم دیگر ارزشی این قبیل کلمات را از بین برده است ۰
با همهٔ این نه رهبری حزب توده ایران و نه دستگاههای تبلیغاتی آن نه تنها وظیفهٔ خود را در برابر جنبش کردستان انجام نداده‌اند ، بلکه قصور هم ورزیده‌اند ۰ آنهم ناشی از نداشتن عزم راسخ و ارادهٔ متین دستگاه رهبری در مقابل حوادث داخلی و خارجی است بویژه در بارهٔ مسئله کرد ۰
برای نمونه مدت چهار سال است در همسایگی کشور ما جنگی در گرفته است طرف نظر از اینکه ماهیت جنگ چیست ، ولی جنگی است که مستقیما" روی قسمتی از هم میهنان ما تاثیر میگذارد ۰ تابحال صدها نفر از کردهای ایران دوش به دوش برادران خود در عراق جنگیده‌اند ۰ در این مدت بعلاوه حزب کمونیست عراق که نظریات خود را صریحا" بیان داشته و عملا" هم اقدام نموده‌است ، این مسئله در جلسات احزاب کمونیست کشورهای عربی و جلسات سازمانهای دموکراتیك و محافل مترقی جهان مورد بحث قرار گرفته و اعلامیه‌های متعدد هم در این بارهٔ صادر شده است ولی هنوز از طرف کمیته مرکزی حزب تودهٔ ایران صراحتا" در این بارهٔ اظهار نظری نشده است ۰ تبلیغات حزب در اینمورد نتوانسته روش صریح و قاطعی در پیش گیرد ۰

www.kerimhisami.com

مسئله این نیست که آیا ضروری است برنامه‌های ما مرتبا " در بـــــاره‌ء کردستان عراق سخن پراکندگی نماید و یا اینکه خاموش باشد، یا اینکه مانند حزب کمونیست عراق هر روز در این باره گفتار پخش نماید · صحبت بر سر این است که آیا نظر رهبری حزب توده ایران در باره‌ء جنگ کردستان عراق چیست ؟ جهت گیریش در اینمورد چگونه است ؟ اگر این مسئله روشن گردد آنوقـــت دستگاه تبلیغاتی حزب بآسانی میتواند در وقت لازم گفتار لازم را در این باره پخش نماید ·

پیشنهاد میکنم رهبری حزب توده‌ء ایران در باره‌ء مسئله‌ء بدین مهمـــــی صراحتا " نظر خود را ابراز دارد و رهنمودهای لازم هم به رادیو داده شود ·

با تقدیم احترام : حسامی

www.kerimhisami.com

چەند نامەی تـــازە گەیشتـــــــــوو

پاش ئەوەی کە لە نێو ئەندامانی حیزبی دیموکرات ناکۆکی پەیدا دەبـــێ کاك سولەیمانی موعینی دەگەرێتەوە بۆ ئیران ، برادەرانی حیزب ئەوانەی بیـر و باوەری پێشکەوتنخوازانەو چەپ و دیموکراتیان دەبێ ، کۆ دەبنـــــــەوەو **"کۆمیتەی شورشگێری حیزبی دیموکراتی کوردستان"** دادەمەزرێنن . دامەزرێنە-رانێ ئەو کۆمیتەیە برێتی بوون لە : " **حەمەدەمینی سراجی ، سمایلـــــی شەریفزادە ، مەلا ئەحمەدی شلماشی ناسراو بە مەلا ئاوارە ، مەلا عـــەولای عەبدوللاهی ناسراو بە سەرباز ، سالاری حەیدەری ، سەنناری مەمـــــەدی ، سەعید کویستانی ناسراو بە کاوە** " لەو دەمێدا سەناری مەمەدی لە گـــەڵ هێندیك لە دەورو پشتی خۆی هاتبوە کوردستانی عیراق و لە **سیدەکان** بنکەیە-کی کردبۆوەو پێوەندی لەگەڵ برادەرانی تر گرتبوو لە دامەزرانی کۆمیتـــەی شورشگێری حیزبی دیموکراتی کوردستاندا بەشدار بوو .

خەبەرێ دامەزرانێ کۆمیتەی شورشگێری لە پێشدا بۆمهاتبوو بەلام بـــــە هاتنی نامەی کاك سەعید کوێستانی ئێترلێم روون بۆوە کە لە کوردستانـــــی ئیران جولانەوەیەکی قوڵتر لە کایەدایە .

لەو کاتەدا نامەی کاك سەعید کوێستانیم پێ گەیشت لە ٤٥/٦/١٢ نووسرا-بوو . ئەوەش دەقی نامەکەیـــە .

" هاوری بەرێز کاك کەریم حیسامی ، لەگەل سلاوی گەرم و گور دەستـــــت

دەکوشم و ساخی و سلامەتیت به ئاوات دەخوازم • به خۆشی‌یەوە ئەو ڕۆژانـــــه کۆ بووینەوه به نێوی " **کۆمیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکراتی کوردستــــــان**" شتیکمان پێك هێنا و به سەرکەوتویی یەوە کۆتایی به کارەکانی هێنا • خـــــوا له " پاراستن " بمانپارێزی زۆر شت هەیه دەبێ بیزانی و به نامه ناکرێ•
کۆمیتەکەمان لەحەوت کەس له کوره باشەکا ن پێك هاتوه که ناکرێ له بــــــەر نەبوونی ئەمنیەت نێویان بنووسرێ تا بۆخوت دێی و به تیکرایی چاومان پێــــك دەکەویت • زۆر به شەخسی تۆ هیواداریــن و به تەواوی لەسەرت ساخ بووینەتەوەو حیسابت لەسەر دەکەین • له سەر کاك رەحمانی قاسملو زۆرمان قسه کردوه، بـه بلاو کردنەوەی قسەکانی ئەحمەد توفیق که دەلێ ناوبراو گیراوەو دوراوه،هێندیك وەزعی ناوبراو بۆ ئیمه تاریکه• هێواداریـن به تەحقیقاتی زیاتر به هەموو لایه ـ کمان ئەو مەسەله روون کەینەوه دیاره نەزەری تۆ بۆ ئێمه له سەر ناو بـــــــراو گرنگه • هێواداریـن بێ تەعصب لەو بارەوە تەحقیقات بکەی و نەزەری خۆتمــــان پێ رابگەینێ ، دوایی بریاری خۆمان دەدەین •
کاکه گیان پەیکەکە به پەلەیەو رانا وەستێ بەلکو زوو بگەرێیەوه له نیزیـك باسی تەواوت لەگەڵ بکه ین و بریارو بەرنامەی کاری خۆمانت لەگەڵ باس بکەین له کوتاییدا سەرکەوتنت ئاواتەخوازین ، هیواداریـن له کارەکانمان دا به پشت ئەستووری رەفیقی وەك تۆ سەرکەوتو بین و هەر وا به سەرکەوتنی گەلی کـــــورد تەواو بێت •

برای بچوکت : سەعید کویستانی

www.kermashan.com

هێندیك درەنگتر نامەیەکی کاك سولەیمانی موعینی ـ م پێ گەیشت لەگەڵ نامەکە وتارێکی ناردبوو داوای کردبوو کە لە رادیو دا بیخوێنینەوە . هەروەها رەسمێکی سیامەندی کوری ناردبوو، نووسیبوی هیوادارم لە گەڵ کەماڵی کورت لە سەنگەرێك دا بۆ ئازادی کوردستان تێ بکوشن .

بێ ئەوەی پرس بە کەس بکەم وتارەکەم بە دەسکارییەکەوە لە بەشێ کوردی رادیو پەیکی ئیراندا خوێندەوە . ئەوە دەقی نووسراوەکەی لێرەشدا دێنمەوە.

پۆلا دەشکێ بەلام ناچەمێ

خەباتی پر لە کۆسپ و تەگەرەی گەلانی ئیران بە ناو گۆمی پر خوێن و سامناك دا بەرەو پێش دەروا . کوششی بەرێن بۆ پێش خستنی کاروانی ئازادی و دیموکراسی ساتێك لە سرەوتن نەکەوتوە . بیری ئازادی لە ژێر چنگی دیوی رەشی ئیستبداد و کۆنە پەرستی مێشکی دەکولێ و بەرەو ئاوات هانی دەدا .

ژیانی نابەسامان و چەوت و چەوێل کۆمەڵی داوەشاندوە و باری هەژاری و چارەرەشی رەنج بەران کە بە هۆی دەسەلاتدارانی " هیئت حاکمە " کە بەسەر خەلکەکانی ئیراندا سەپاوە بە بەر چاودا دێت و دەچێت . داو و تەڵەکەی ئیمپریالیزم هەموو رۆژی هەزاران کوسپ تێك دەدا و سەدان بیر تیژو ماف خورا و دەخاتە بەندو قەرازەوە .

وەرگێرکەیی و خۆ فرۆشی حکومەتی شا بە دوژمنی بەشەرییەت یانی درندەی بەدفەری ئەمریکا رۆژ بە رۆژ شوێنەواری ماڵ وێرانکەرانەی زیاتر دەردەخا . جیاوازی چینایەتی و ژیانی برسیەتی و نەخۆشی و بێکاری مەودای بەرین بۆتەوە بە ناو ناتۆی سەیر سەیر لە پێشەوە چوونی بەرهەمی نەتەوایەتی و رەنج کیشان بەرگری دەکری . لە نێو شەپۆلی پر تەوەژمی ئەو شێوە ژیانە لەناو خەباتی ژیان و مردن دا لە نێوانی بەشخوراوان و داگیرکەران دا حەولێکی بەرچاو دەبیندری کە بێ شك هەموو خەباتکارو تێکوشەرێك دەخاتە ئەو باوەرە زانیستیە کە بە بێ یەکیتی و خۆ لێك بەستنی هەموو لایە بە شیوەیەکی

www.kerimbisami.com

ریّك و پیّك له قالبیّکی بزووتنه‌وه‌یه‌کی گشتیّ دا نه‌بیّ چاریّ ئه‌و باره ناله‌باره ناکریّت ٠

دوژمن ده‌میّکه سنگیّ لیّ بریّوینه وه ریّگای مه‌یدانداری لیّ گرتووین٠ هه‌لّویستی توند و تیژ سه‌رکوتانیّ حکومه‌تیّ فاشیستی تاران له روّژی کوّدیتای خائینانه‌ی ۲۸ ی مرداد تا به ئه‌وروّ به بیّ پسانه‌وه‌و پشودان به هوّی گرتن و ئازارو تیره‌باران و هه‌زاران فرت و فیّلی سیاسی به ئاموّژگاریّ ئه‌مپریالیزمی ئه‌مریکا کردویه‌و ده‌یکا ٠ دیّسان هه‌موو کوّرو کوّمه‌لیّك ده‌خاته سه‌ر ئه‌و باوه‌ره زانایانه که به شیّوه‌ی چوّك دادان و بیّ ده‌نگیّ هیچ گوّیه‌ك له مه‌یدان نه‌چیّته‌ده‌ر ده‌بیّ له تیئوری خه‌باتی چه‌کدارانه په‌یره‌وی بکریّت ٠ له هه‌موو سووچوو که‌لین و قوژبنیّك سه‌ر له دوژمن بشیوّیندریّ و بنکوّل بکریّت٠ به باوه‌ری‌بنه‌ره‌تی و راستی " مشروتیه‌ت " له‌گه‌ل دوژمن بدویّن ٠

له‌و لاشه‌وه چاوگیّرانیّك به سه‌ر رابردووی گه‌لانی دیّل و ژیّر چه‌پوّك و تیّ‌بینی بیّر کردنه‌وه له سه‌ر جولانه‌وه‌کانی ئازادیخوازانه‌ی گه‌لانی ئاسیا و ئه‌فریقا و ئه‌مریکای لاتین بوّ قه‌لاچوّ کردنی خیّرای ئیمپریالیزم و کوّنه‌په‌رستی ئیّمه به‌سه‌ر ئه‌و راستیه دا ده‌خا که ده‌ست و بردمان سه‌ر که‌وتنی تیّدایه‌و ده‌سته و ئه‌ژنوّ دانیشتن و خوّ به قه‌زاو قه‌ده‌ر سپاردن نه‌ته‌نیا روّژ به روّژ دوژمن به‌هیّز تر ده‌کا به‌لکو میژویه‌کی ره‌ش و سه‌رشوّرانه پیّك دیّنی٠

قوّلتر له هه‌مووی ئه‌وانه له‌ناو جه‌رگه‌ی ئیمپریالیزم سیّنگی ئازادی داده‌کوتریّ و گه‌لیّکیّ چوك له به‌رامبه‌ر هه‌ژدیهای‌جه‌وت سه‌ری ئه‌مریکا له ویتنامی قاره‌مان قوت کردوّته‌وه‌و ئه‌و چوّکه‌ی به ئیستیعماری فه‌رانسه‌ی دادا ئیمپریالیزمی ئه‌مریکاش توشی چاره‌نووسیّکی زوّر له‌وه شوم تر ده‌کا ٠

ئیّمروّ له ئیراندا که ئیمپریالیزمی ئه‌مریکا به هوّی حکومه‌تی چلکاوخوّری شا ده‌وری ئاغایه‌تی ده‌گیّریّ و ماوه‌ی هیچ پشودانیکیان بوّ که‌س نه‌هیّشتوته‌وه هه‌موو تیکوشه‌ریّکی ئازادیخوازی خستوّته سه‌ر ئه‌و باوه‌ره که هه‌موو خه‌لکه‌کانی ئیران و کوّرو کوّمه‌لیّك ده‌بیّ له به‌ره‌یه‌کی زیدی ئیمپریالیستی و کوّنه‌په‌رستی یه‌ك بگرن و به خوّ ئاراسته کردن و هاتنه مه‌یدانه‌وه له دوژمن بدریّت٠

هەر ئەو ئاوات و بەرژەوەندەیە کە بیری تیژی تیکوشەرانی حیزبی دیموکراتی کوردستان بن کول دەکا تا دیواریکی پولایی لە بەرهەلست و فیداکاری پیک بینن و بە کردەوە بە دوژمن بسەلمینندری کە بە پیچەوانەی ئەو بیرو باوەرە ژاراوی و ئازارو ئەشکەنجەیە دەتواندری گرنگترین بەرهەلست و پایەداری پیک بی .

هاوری **مەلا مەحمودی ئەحمەد زادە " زەنگنە "** لەو رووکارە گەشانەی روژ بوو کە لە دەمیکەوە چەکی بە دەستەوە گرتبوو خەلاتی مردنی لەبەر خو کردبوو و مەیدانی لە دوژمن تەنی بوو هیچ کات و ساتیک هەدادانی نەبوو خەو و خوراکی لە خو حەرام کردبوو ، شەو و روژ لە پیلانی سەرکەوتن بە سەر دوژمن دا بوو . لە تەواوی ئەو شەرانەی کە تیدا بەشدار بوو ئەستیرەیەکی گەش و رووناک بوو لە ریزی تیک بەزیوی پیشمەرگە قارەمانەکانی کوردستانی ئیراندا .

سیاسەتی چەوساندنەوەی گەل و زور لیکردن و پیدادان و راو نان و ئیمان بە رەوت و ریگای زانایانەی حیزبەکەی کردبوویە قەلایەکی نەرووخ و راوەستاو کە لە کاتی شەردا بەرەنگار بوون لەگەل دوژمنی بە گوقەندو داوەت دەزانی . لە ناو ئاوالە پیشمەرگەکانیدا قاوە لەو شەرانەی کە بە گژ پیشمەرگە فیداکارو دلسوزەکاندا هاتوون ، کاک مەلا مەحمود وریاتر و نەبەزانە سنگی کردوتە قەلغان ، چاوی نەترساوە ئامبازی دوژمن بوە و راوی ناوە .

داخی گرانمان تیری ئەجەل و گوللەی ویل لە روژی جومعە ۲۱/ رەزبەری ۱۳٤٦ هەناوی سەعاتی هەشت سەر لە بەیانی لە شەریک دا بە رابەری کاک مەلا مەحمود و چەند هەڤالە پیشمەرگەیەک لە گەل هیزی تالانبەری ژاندارم لە سەر جادەی **بەیرەم** لە چەند کیلو میتری شاری قارەمانی مەهاباد روی دابوو بە قوچی قوربانی گەلە بەشەرەفەکەی و بەو سویندو پەیمانەی کە دابوی وەفادارما بە پەروشەوە ئاواتی سەرکەوتنی بردە ژیر گل .

تەرمی قارەمانی کورد ئەو جوستە لە کار دەرهاتوە کە لە ژیر باری بەفر و باران و بەستەلەک و هەلدیر ، لە ژیر پالە پەستوی باران و کریوە و رنوو

www.kerimhisami.com

گێژەوی تەرزەی کوێستانان بە سەر شاخ و زەردو ماهی چیابەرزەکانی کوردستان دا لێك هالا و تەنرابوو • بەراستی دیمەنێکی دوژمن بەزیوی پەیدا کردبوو، لە پێشی ماشینێکی ئەرتەشی قایم کرا • ماوەی سێ رۆژان بۆ تۆقاندنی خەلکی بەشەرەفی کورد لە شاری سابلاخ و خانێ و نەغەدە دا گێرایان و سەروا-نیك بە قەولی خۆیان وتاری خەلك ترساندنی بلاو دەکردەوەو دادپەروەری شاهانەو دوستایەتی ئاریامهری بە گەلی کورد نیشان دەدا • بەو خۆ نیشاندانە مەزنە ئەوەی بیر دەخستەوە کە هەتا حکومەتی شای ئاریا مهر ژیانی شاخ و کێویش بە کەس رەوا نابینی کە خەلکی کورد ناچارن بۆ پارێزگاری لە شەرەف و ویژدانی گەلەکەیان ژیانی چۆل پەرستی دوور لە ئاوەدانیان هەلبژاردووە شورەیەکی پولایی نیان لەبەر هەلست پێکەوە ناوە لەشکریان دەباتە سەرو تەرمی بێ گیانیان لەبەر چاوی زیندوان دا دەگێری•

سالی ١٣٤٦ بەرامبەری ١٩٦٧ زایینی لە مێژوی حیزبی دیموکراتی کورد-ستاندا سالی راپەرین و بەرهەلستە دژی ئیمپریالیزم و ئیستیبداد و دیکتاتوریەت • سالێکە کە ناوی زۆر شەهیدمان چوونە مێژوی کورد و کوردستانەوە کە پێویستە ناوی شەهیدانی ئەو سالمان بلاو بکەینەوە •

برایمە سووری محەمەد دەلاوەیی خەلکی ناوچەی خانێ لەو پێشمەرگە نەترس و نەبەزانە بوو کە لە شەری هەندرین لە جەبهەی ئاکۆیان ناوبانگی دەرکردو باشترین فیداکاری نواند• لە بەهاری ئەو سال دا لە شەرێکی کە لە پشتی خانێ دەستی پێ کردو لەشکری پینجی خانێ بە تۆپەوە چوە سەر پینج پێشمەرگەو دەردفەتی نەهێنا و چەند جاران هوردووی شایانەیان سەرەوژێر کردەوە بە چەشنێکی لە گیان بردووانە لە گەماروی ئەو هێزە بێ هێزە هاتنە دەر پەنایان بۆ گوندی **ئالانە** برد • بەرێزی رەشاشی کۆنە پولێسیك تەرمی ئەو قارەمانە بێ وینەیە لە خوین دا شتل بوو • سەر لە نوی لەشێ بێ گیانیان گراندەوە شاری خانێ، نمایشیان پێ داو هاورێ بریندار و بەردەستکراوەکانی خرانە بەر ئازارو ئەشکەنجە•

لە هەولی هاوینی ئەو سالدا لە پەلامارێکی کە هێزی رەشی شایانە هێنایە

www.kerimhisami.com

سەر گوندی دۆلەنی لە ناوچەی پیرانان لە شەریکدا لە نیوان پیشمەرگە و ئەو هێزە پێك هات هاورێ محەمەدی دروێش ئەحمد تا ژاندەرەی شنۆیە کە یەکیك لەو پیشمەرگە بە بیرو باوەرەی حزبمان بوو و لە شەری هەندرین لە جبهەی ئاکویان قارەمانەتی خۆی سوور کرد بوە لە ناز ئاوا شوینی شەر شەهید کرا ئەو ئازایەتیەی لە شەری هەندرین نواندی توانی لە مەلبەندی خویدا دەری بخا ٠

عبداله گروێ خەلکی داو داوی و هەل کەواوو چاو سوری ناوچەی سویسنایەتی کە بە تێکوشانی بێ باکانەی نمونەی فیداکاری بوو لە ناو دل و هە ناوی جوتیارانی کوردستان کە بە خوێنی دل پەروەردەیان کردبوو پێشکێشی حزبیان کردبوو لە بۆ سەیەکدا لە نیزیك پاسگای دولەتۆێ بە ناوی جاسوسان نابویانەوە تەنیا وەگیریان خستبو شەهید کرا ٠

بیری ئازایەتی و لە خۆبوردنی کاك وەسمان خەلکی قروچەی لاجان زەحمەتە لە بیر مان بچێتەوە کە بە دەستی گوڕانی ئالوەتان لە پشتی ئاوەدانی کاولانی ناوچەی منگوران شەهید کرا ٠

ئەوە تۆماریکی گەشە لە مێژوی خەباتی خوێناوی گەلەکانی ئیران کە لێك جیا ناکرێنەوە ٠

ژیانی بە ئاسایش لە ئیراندا هیچ ماناو ناوەروکیکی نەماوە حکومەتی دار و شکنجە هەوای ئیرانی ژاراوی کردوە٠ پشوی لە تێکوشەران بریوە ئەو خەباتکارانە ناچارن بۆ پارێزگاری لە شەرەف و ئینسانیەتیان پر دەنە چەك پەنا بۆ لێرەوار و شاخ و ئەشکەوت بەرن بە ژیانی چەرمەسەری و دەرد و ناسور رازین بەلام حکوومەتی سەربەستراوی ئیران دەیەوی ئەو چەشنە ژیانەش ژیر پێ خا بە هەروژم و کوشتن و برین ئەو دەنگەش خاپور کا بەلام خیالی خاوە نازانی ئەو بربارو و خۆلێك بەستنە بەرهەمی زور و زورداری خۆیەتی بە هەموو هیزی شەیتانی خۆی توانای بێ دەنگ کردن و زال بونی نیەو لە سەر ئەو باوەرەین کە بەرهەمی ئەو سیاسەتە توندو تیژە قین و کوڵ و کۆی گەل هەلدەستێنی وهەموو گەلەکانی ئیران لەسەر ئەو ئامانجە بەرەیەکی زیدی ئەمپریالیستی و کۆنەپەر-ستی پێك دێنن و شان بە شانی یەك بۆ دیموکراسێ لە ئیراندا تێ دەکوشن و

www.kerimhisami.com

به دەنگێك رادەبن كە ئەو دەنگە دەنگی گەلانی ئازادی ئیرانە ٠

لە كۆتاییدا رو دەكەینە ئەو شەهیدانە ودەلێین هاورێیان بە مەرگتان لە ناو گەلتان تەنیوەتەوە و گۆری بەجێ ماوتان هێزی دل و سۆمای چاومانە و باشترین بەلگەیە كە قەبالەی كوردەواری پێ مور كراوە ٠

پێشمەرگە و هاورێیانی مەلامەحمود و شەهیدان كە لە پۆلا رەق تروسەر- سەخت ترن پەیمانیان داوە رێك تر و بە ئیمان تر هەر بەو رێگا پان و بەرینەدا برۆن كە شەهیدانمان كوتاویانە تا سەر كەوتنی دوایی ٠

- شورەیی و سەرشۆری بۆ حكومەتی سەر بەسترا و دیكتاتوری تاران ٠
- بمرێ ئەمپریالیزمی ئەمریكا دوژمنی خوێن خۆری گەلان ٠
- سەركەوی یەكیەتی و تەبایی گەلی ئیران لە پێناوی ئاشتی و ئازادی و دیموكراسی ٠
- سەربەرزی بۆ تیكوشەرانی راستەقینەی ئیران دژی ریژیمی دیكتاتوری ئیران ٠
- شانازی بۆ تیكوشەران و پیشمەرگە قارەمانەكانی حزبی دیموكراتی كوردستان ٠
- سلاو لە گیانی پاكی شەهیدانی ئیران ٠

هاوریتان ٠ سیامەند

مانگی رەشەمەی ١٣٤٦ هەتاوی

www.kerimhisami.com

پڵ و پا بۆ گەڕانەوە

لەو سەرو بەندەدا کاک چوکەلی گەوهەریش کە هاورێکی تێکۆشەرو دوستێکی نیزیکم بوو یەك دوو جار نامەی بۆ دەنووسیم داوای دەکرد هەر چۆنیك بێ سەرێك لە کوردستان بدەمەوە • نامەی برادەران و دەنگ و باسی گەیشتوو ئاراو قارای لێ هەڵگرتبووم• بێجگە لەوە کە هاورێیانی حیزبی تودە دەرەتانی سەفەرم بۆ پێك بێنن هیچ رێگای دیکەم نەبوو • کاك حەسەنی قزلجیش لەبەر تەنیایی و نەبوونی هاوکارو نەخۆشی خۆی رازی نەبوو سەفەر بکەم•ئاخرەکەی ۱۹٦۷/۱/۲ نامەیەکی دیکەم بۆ دوکتور رادمنیش نووسیو بە توندی داوام لێ کرد کە هۆی سەفەرم بۆ پێك بێنن بچمەوە کوردستان و چاوم بە کاك سولەیمان و هاورێیانی تر بکەوی •

لەم‌بەینە دا کاك حەمەدەمینی سراجیش نامەیەکی بۆ حیزبی تودە نووسیبو• برادەرانی حیزبی تودە لە ژێر تەئسیری دەنگ و باسی کوردستان و نامەی سولەیمان و حەمەدەمین هاتبونە سەر ئەو باوەرە کە خراپ نیە سەرێك لە کوردستان بدەم •

لە بانەمەری ۱۹٦۷ دا بە تەلیفون پێ یان راگەیاندم کە بچمە ئەڵمان و چاوم بە دوکتوررادمنیش بکەوی •

چەند رۆژ لە **لایپزیك** بووم • چەند جار لەگەڵ دوکتور رادمنیش و ئیرەجی ئیسکەندەری و کامبەخش کۆ بوومەوەو لە سەر وەزعی کوردستان و سەفەر وتو ویژمان کرد• ئاخرەکەی گوتیان : هاتوینە سەر ئەو باوەرە کە سەفەریك

بکەی ، هاورێیانی کورد ببینێ و بزانێ وەزعیان چۆنە ، قەراریکیان لەگەڵ دابنێ کە لە عیراق یا لوبنان چاومان بە یەکتر بکەوێ • بەڵام نامانەوی قاسملو لەو سەفەرە ئاگادار بێ •

گوتم ئەم سەفەرەم زۆر پێ خۆشە • لام وایە گەلکی زۆر دەبێ • بەڵام نازانم بۆچی قاسملو لەم باسە هەلداوێرن ؟ من وای بە باش دەزانم کە قاسملو لەو سەفەرە ئاگادار بێ و راوێژیشی پێ بکەن • دوکتور رادمنیش گوتی : لە سەر قاسملو تەجروبەمان هەیە • ئەو ئەندامی حیزبی تودە بوو ، ئێمە ناردبوومانە کوردستان ، بەڵام هۆی بنەرەتێ لێك پچرانی حیزبی تودەو حیزبی دیموکرات قاسملو بووە •

دیتم لەسەر رۆیشتنی ناوێ • من لە خولام دەویست سەفەرم بۆ هەلکەوێ• گوتیان ئێستا بچۆوە ، پاش چەند رۆژی تر پاسپورتت بۆ ساز دەکەین ، خەبەرت دەدەینێ و سەفەر بکە •

گەرامەوە بۆ سوفیا مەسەلەی سەفەرم بە کاك حەسەن گوت • کاك حەسەن لە لایێك پێ خۆش بوو سەفەر بکەم ، لە لایەکی تر لەبەر ماندوبوون و تەنیایی زۆری بە دڵ نەبوو •

گوێم نەدا قسەکانی برادەرانی حیزبی تودە ، نامەیەکم بۆ دوکتور قاسملو ناردو باسی سەفەرو وتو ویژم بۆ نووسی •

رۆژی ٥ ی ئەوریلی ١٩٦٧ کاك حامیدی سەفەری پێ گوتم : ویزای ئەلمانت بۆ هاتوە کە سەفەر بکەی • چەند رۆژی تر بلیتت بۆ دەگرن خۆت ئامادە بکە • هاتمەوە مالێ و مەسەلەی گەرانەوەم بۆ کوردستان لەگەڵ خێزانم هێنا گورێ• لە پێشدا زۆر نارەحەت بوو• بیری لە تەنیایی و بێ کەسی خۆی دەکردەوە• پاشان گوتی: لەو هەڵ و مەرجە دا برادەرانی کوردستان چاوەرێی‌تۆن • قەی ناکا سەفەر بکە • بەلکو بتوانن بە هەموو لایەك لە ئێراندا کارێك بکەن •

١٠ ی ئەوریلی ١٩٦٧ کەمالی کورم نەخۆش کەوت ، دوکتور یەکسەر ناردی بۆ خەستەخانە • زۆری پێوە نارەحەت بووین • بە تایبەت کە لەسەر سەفەریش بووم دەبوایە بە نەخۆشی بە جێ بێلم •

www.kerimhisami.com

رۆژی ١٢ی ئەوریلی ١٩٦٧ کەمال م بە نەخۆشی لە خەستەخانە بەجێ هێشت و بەرەو ئەڵمان سواری فروکە بووم ٠ لە فروکەخانەی برلین چاوەروانم بـــوون سواری ماشینیان کردم بۆ لایپزیك ٠ پینج رۆژ لە لایپزیك مامەوە، چەند جــار لەگەڵ بۆ رۆی سیاسی حیزبی تودە کۆ بوومەوە ٠ لە لایپزیك چاوم بە پـــۆلا ی کوری شیخ مارفی بەرزنجی کەوت ٠ داوای لێ کردم کە بە برادەرانی تودە بڵێـــم بەڵکو لە لایپزیك ئیمکانی خوێندنی بۆ پێك بێنن ٠ من داخوازەکەی ئـــەوم بەجێ گەیاند ، بەلام بە داخەوە دیار بوو هیچیان نەکردبوو٠

رۆژی ١٧ی ئەوریلی ١٩٦٧ لە برلینەوە بەرەو لوبنان سواری فروکە بـــووم، پاش شەش سەعات لە فروکەخانەی قبرس دابەزیم ٠ ئەو دەم ئەو فروکەخانـــەی ئێستا نەبوو ٠ لە دەشتێك چەند تەختەو کورسی داندرابوو مەعموری فروکەخانە چاویان لە پاسپورتی خەلك دەکرد چوار کەس بە پەتێك پیلکانی فروکەیـــان رادەکێشا کە خەلك دابەزن ٠ زگم بە خۆمان سووتا ٠ هەر لەوی کاغەزیکم بـــۆ کاك حەسەنی قزلجی نووسی ٠ باسی وەزعی فروکەخانەو چارە رەشی کوردم بـــۆ باس کرد ٠ بووم نووسیبو : قبرس موستەعمەرە بوو ٠ لە سایەی موستەعمـــەرە بوونی ئێستا دەولەتە ٠ ئەوەش وەزعی فروکەخانەیەتی ٠ بەلام ئێمە چین و لـــە کوێن ؟

پاش پشوو دانێك فروکە هەستا و لە فروکە خانەی بیروت دابەزێ ٠ رۆژی دوایی چوومە بالویزخانەی عیراق و بۆ پازدە رۆژ ویزام وەرگرت ٠ سواری تاکسی بووم چوومە شام ٠ رۆژیك لە دیمشق مامەوە پاشان بە ئوتوبوس بـــەرە و بەغدا کەوتمە رێ ٠ ئەو دەم ئوتوبوس بە بیابانیکی بێ جادەو ریگــــا دا دەرۆیشت ٠ شەو دایدا بارانەو بەیانی لە قوپێك کە ئاوی بارانێ تیـــــدا وەستابوو ئوتوبوس ئاسیە بوو ٠ چەند ئوتوبوسی دیکەش بە دوای یەك دا کـۆ بوونەوە ٠ ریگای چارە ئەوە بوو بە پال پیوەنان ئوتوبوس بێننە دەر ٠
موسافیرەکان بە تیکرایی دابەزیبوون و پالیان پێوە دەنا ٠ کابرایەکی میســری بیجامەیەك لەبەرو کەوشێکی سەرپێیان لە پێ داو خاولیکی بە ملی دادابـــوو لە قاهیرەوە دەچووە کویت ٠ زیاد لە هەموو کەس لەو لا راوەستابوو یارمەتـــی

www.kerimbisami.com

نەدەکرد ٠ کابرایەکی سووری چوە لای و گوتی : تو بۆ نایەی پاڵ پێوە نێي و یارمەتیمان بکەی ٠ نازانم کابرای میسری چێ ولام داوە، کابرای سووری دایگژایەو جا وەرە لێدە ٠ ملێان دەبەر ملی یەك ناو لە نێو قوراو دا یەکتریان هەڵدەشیلا ٠ سەیر ئەوە بوو کەس لێکی نەدەکردنەوە ٠ کابرای سووری دەیگوت: سەی کوری سەی پێت وایە زەمانی وەحدەیە سواری سەرمان بن و ئاغایەتیمان لەسەر بکەن ؟ بە کورتی رۆژی ٢٣ ی مانگی ئەپریلی ١٩٦٧ گەیشتمە بەغدا لە حافظ قاضی چوومە هوتیل بەشار ، هوتیلیکی فەقیرانە بە ناوی وسینی کەریمی خاوەن مولك خەلکی شنو ژوریکی بە تەنیام گرت ٠ بە یانی چوومە دوکانی یوسفی ریزوانی لە بەغدا جەدیدە ٠

یوسف وەك رەوشتی هەمیشەیی بەر لە هەموو شت دەستی کرد بە کروزە کروز و لێی قەوماوی و بەیت و باوی پیر بژنانە لە کاتیکدا دوکانی وێنەگەری هەبوو ژیانیکی باشی بۆ خۆی پێك هێنابوو ٠

گوتم وەختی ئەو حیکایەتانە نیە ٠ یەکیك پەیدا کەین بێنیرینە قەلادزە نامەیەك بۆ کاك سولەیمان و سمایل و حەمەدەمین بنووسم ٠ ئاخری یەکەی **عەبەی کوری حەمە سەر شکاوی** رەحمەتیمان دیتەوە ٠ **حەمە سەر شکاو یەکیك** لە ئەندامانی حیزبی دیموکرات و کادریکی تیکوشەرو هەلسوری ناوچەی شنۆ بوو، لە زەمانی کۆماری دیموکراتی کوردستان دا ٠ ئەویش لەگەل زۆر کەسی تر رای کردبوو هاتبوە کوردستانی ئەو دیو ٠ لە کەرکوك بە دەستی کابرایەکی خۆ فرۆش و خائین شەهید ببوو ٠ عەبەی کوری لە سولەیمانی مابۆوە پاشان هاتبوە بەغدا لە چێشتخانەیەك کاری دەکرد ٠ نامەیەکم بۆ کاك سولەیمان و کاك حەمەدەمینی سراجی و کاك سمایلی شەریف زادە نووسی ، داوام لێ کردن بە زووترین کات بێنە بەغدا چاوە روانم ٠

عەبە وەك پیاوان کاغەزی تاقەت کردو کەوتە رێ ٠ پاشان چوومە هوتیل سامان کاك رەحمانی چاپی چیم دیتەوە ٠ کاك رەحمان دوست و برادەریکی کۆن و گەلێك خۆشەویستی من بوو ٠ پیاوێکی جوامیرو دوستیکی بەراستی ٠ پاش رووخانی کوماری دیموکراتی کوردستان لە نەغەدە بە قاچاخی تفەنگی

کرێبوو لێی‌دە قۆڵە کەوتبوو • یارمەتیێم دابوو تفەنگەکەم بۆ دەرباز کردبوو • کاك رەحمان ئەوەی لە بیر نەدەچۆوە • سەردەمێك ماڵی لە زێنوێ شیخی بوو دوستایەتیەکەمان لە رادە بەدەر پتەو و راستەقینە بوو •

کاك رەحمانم دیتەوە پێم گوت خەبەر بداتە کاك سەعید کویستانی و چوکەلی گەوهەری کە لەناوچەی حاجی عومەران بوون گیر نەبن بێنە بەغدا •

چەند رۆژ چاوە روانی گەرانەوەی عەبەو وەلامی کاك سولەیمان و سمایلم دەکرد • رۆژیك لە نیزیك شوربجە تووشی ماموستا توفیق ووردی بووم •

ماموستا ووردیم لە کۆنەوە دەناسی • بێ بەخیر هاتن و چاك و خۆشی قوت بوو گوتی :

ــ ئەوە بۆ هاتویەوە ؟ بۆ هاتویەوە ئێرە ؟ باوکم ئێرە ئەم بە قورەگیراوە جیگای زاناو دوکتور و نووسەر و ئەدیب و شاعیران نیە • جیگای ئەو کەسانە نیە وەك خۆم بنووسن و شیعر بلێن •

ــ جا کە وا بوو کاك ووردی نە زانام نە دوکتورم ، نە نووسەر و ئەدیبم ، نە وەك تو شیعر دەلێم ، جیگای خۆمە •

ووردی دەستی لێ هەڵ نەگرتم • بردمی بۆ دوکانی کابرایەکی فەیلی • لەوی چایکم خواردەوە دیار بوو کابراش وەك ووردی شاعیر بوو • کابرا هێنایە دەر شیعریکی خوێندەوە و ماموستا ووردی گوتی ئەمەش وەك خۆم شاعیرە •

ماڵ ئاوایم لێ کردن و چوومەوە هوتیل •

دوای چوار رۆژ کە چوومەوە دوکانی یوسفی رێزوانی کوریکی لاو چاك لەوێ دانیشتبوو • نەم ناسی • یوسف گوتی :

ــ عەبە هاتۆتەوە ، سمایل و سولیمانی نەدیوەتەوە ، توشی ئەمیری قازی بووە کاغەزەکەی توێ داوە بە ئەمیری قازی ، ئەویش نامەیەکی بۆ نووسیوی ، ئەوەش نامەی ئەمیری قازی یە •

یوسف لەگەڵ ئەو قسانە پێ دەکەنی • هەستم کرد ئەو کورە جوان چاکە دەبێ سمایل بێ •

سمایل پێ کەنی و راست بۆوە گوتی : چێدی خۆم پێ راناگیری • ئامبازم بوو

www.kerimhisami.com

یەکترمان دە ئامێز گرت ، تاوێك مات بووین و قسەمان پێ نەدەکرا ٠ پاشان دەستمان پێ کرد ٠ لێم پرسی :

ــ وەبیرت دێ لە مەهاباد لە سەر خوانچە دانیشتبوی لەگەڵ رەحیمی سولتانیان هاتم دەمویست شیش گوریەت لێ بکرم ، گوتت خاڵە کەریمی حیسامی دەناسی ؟

ــ لە بیرمە ، زۆر جار گێراومەتەوە ٠ پاشان گوتی عەبە نامەکەی تۆی دابوو بە ئەمیری ئەو بۆ منی نارد ٠ کاك حەمەدەمین و سولەیمان چوون بۆ گەلاڵە ٠ مونتەقیمی قازی لە لایەن شورشەوە گێراوە ٠ عەبەم نارد بۆ گەلاڵەو ناوپردان ، بەڵکو بتوانن بێن بۆ ئیرە ٠ دەی جارێ پزانە کاك ئەمیر چێ بۆ نووسیوی٠

نامەی کاك ئەمیرم وەرگرت و دەستم کرد بە خوێندنەوەی ٠ ئەوەش دەقی نامەکەیە کە ٣ / ٥/ ١٩٦٧ نووسیویە ٠

" برای بەرێز و خۆشەویست کاك کەریم

پر بە دل بەخێر هاتنەوەتان دەکەم ، هیواداری ساخی و سلامەتیتانم بوی بە گوڵە بەهارە ، بەلام گوڵە بەهارەی شەش ساڵ جارێك ٠ لەو هەموو کێشەو هەرایە دا بە دەیان جار کە باشترین هەل بۆ گەرانەوەتان ئەگەر بۆ جاریکیش بێ دەست دەکەوت ٠ کەچێ هیچ ٠ دەی با لەوانە بەگەرێین ، چونکە ئەو رازو گلەییانە بە نامە ناکرێ ، کە وابوو دێسان دەڵێم بەخێر بێیەوە٠ بێشك بە قەت دنیایەك لە مزگێنی گەرانەوەتان خوشحال بووم و تەنیا بۆ چاو پێ کەوتنتان بە هەر چەشنیك با دەهاتم ٠ بەلام بە داخێ گەورەو گرانەوە ناکرێ جا هۆ و سەبەبەکەشی ئەگەر لە هەلگری نووسراو بپرسی بە باشی بۆت روون دەبێتەوەو ئێدی پێویست بە لێدوانی بە نامە ناکا ٠

بلێ بزانم ئێستا چۆنی و چیمان بۆ ئەنجام دەدەی ؟ نامەیەکی سێ چوار کەلیمەیتان ـ بە تۆ و کاك عەبدوللە ـ بۆ نووسیوین ٠ لە جیاتی شتمان بۆ روون کاتەوە ، خۆی بۆتە گرێ ٠ چۆن وا دەبێ ؟ باشە بلێین نەت دەزانی برا چوکەی خۆت وا لێرەو لە چاو پێکەوتنی دوست و برادەرانیش بۆت روون

www.kerimhisami.com

نەبووە کە گەیشتومە ئەو ناوە ، خۆ دەتزانی حەمەدەمین لێرەیەو لەویدا بۆ چی هیچ نەدواوی • بە ناشکوری نەبێ کاکە عەبۆش چی وای لە حال و هەوال پێ نەبوو • لە هەر حال دا بێ هەموو شتیك بە تێکرایی هەوڵی ئەوەمان دا کە چاومان پێت بکەوێ وبێ ینە لات ، بەلام هەر ئەوە دەکرا کە دەیبینی • ئێستاش لەوانە گەرێین •هە ولێ ئەوەمان بۆ بدە کە پاسێکمان دەست کەوێ • جارێ با ماوەیەك لە ولاتاندا بخولێ ینەوە،ئەوسا هەموو شتیك جێ بە جێ دەبێ • ئەوەم هەر بێ گالتەیەو دەبێ پاسمان بۆ جێ بەجێ بکەی ، بە تەواوی پەکی خوێندنەکەمان کەوتوەو دەش زانی " نەزان چی لە دەست نایە " دیارە ئەوڕۆش لە سایەی خواوە یان بلێین لە سایەی تیکوشانەوە تەنیا ئێوەن کە پێویستە لە کاتێکی وا عاستەم دا دەستی یاریدەمان بۆ درێژ بکەن • دەکرێ و ناکرێشم قبول نیە • با پێت بلێم • من ئەوە لێرەم و پاش پازدە رۆژی تر پاسێکی شەق و نوێم دەوێ کە قۆ قۆی کەلەبابێ نەبیستبێ • جا پاش مانگیك لە دوای گەیشتنی پاسەکە لەوێ تا خوا حەز بکا دەردی دڵ دەکەین و خەبەرو هەوالی وات بۆ دەگێرمەوە مەگەر هەر خوا بزانێت •

کاکە گیان : نازانم چاوم پێت دەکەوێ یان نا • بەلام وەکی برایەکی باش داوامە لە گەرانەوەت دا سلاو و حورمەتی برایانەم بە کاك رەحمان بگەیینی ••• •••• بەختیاریتان ئاواتە خوازم •

برا تان : ئەمیر
سەنگەسەر ٣/٥/ ١٩٦٧

کاك ئەمیر لە نامەکەیدا باسی برادەرێکی کردبوو کە درۆی دەگەڵ کردبوو ، نووسیبوی " بەلای منەوە درۆیە ، درۆش هەر درۆیە " نەم وێست لێرە دا ئەو بەشە بنووسمەوە •

نامەی کاك ئەمیری قازی لەو کاتەدا کە چاوی روون کردمەوە لە رادە بەدەریش نارەحەتی کردم • جا وەرە برادەرێك ، هاورێ یەك ، دوستێکی خۆشە ـ ویست ئەو هەموو هیوایەی بە تۆ بێ ، ئاوا بە تێرادیوی داوای شتت لێ بکا ،

www.kerimhisami.com

تۆش هیچت لە دەست نەیە • بەراستی داخ و خەفەتێکی گەورە بوو•

لە نامەی کاک ئەمیر بۆم دەرکەوت کە ئەو برادەرانەی ناچار لە کوردستانی ئەو دیو مابوونەوەو یا ناچار بوون بگەڕێنەوە بۆ کوردستانی ئیران ، دەمێک بووە خەریکی ئەوە بوون ئەگەر بۆیان بکرێ بێنە ئوروپا و لە ولاتێك بخوێنن • چونکە کاک حەمەدەمین و سمایلی شەریف زادە و سالاری حەیدەریش پێشتر هاتبوونە بەغدا و لە بالوێزخانەی میسر داوای ویزاو پاسپورتیان کردبوو کە بۆ خوێندن بچنە ئەو ولاتە ، بەلام سەر نەکەوتبوون •

کاک سمایلی شەریف زادە لەگەڵ خۆی نامەیەکی کاک حەمەدەمینی سراجی هێنابوو• کاک حەمەدەمین نووسیبوی :

" برای هەرە خۆشەویستم کاک کەریم گەیشتنی نامەت و هاتنتان بۆ بەغدا پر بە دڵ ئێمەی شاد کرد• ئەو چەند شەوەی کە دەنگت نەدەهات وتمان چۆتە سەفەر یان رابواردن • بەلام چا بوو هەر سەفەر بوو ئەویش سەفەرێکی وا پێویست • برا گیان هێنەری نامە دوینێ ٥/٣ گەیوەتە سەنگە سەر • ئێمەش ئەورو لە رێگا دیومانە • زۆرماندووین ئیشی سەیر سەیر هاتوتە گۆڕێ کە برامان بۆتان روون ئەکاتەوە• هەر لەبەر ئەو ئیشانەش ئەمن نەمتوانی دەبێ دیسان بگەڕێمەوە بالەك •

ئەوە برامان کاک سمایل هاتە لاتان ، لە هەر باریکەوە جێگای بروایە و دەتوانی دەگەڵی بدوێی • ئەگەر توانیشت مانەوەت بخەیە دواوە تا رۆژی ١٤ ی مانگ ئەمنیش دێم و پێکەوە دەدوێین • دەنا ئەوە خۆت و ئەوە کاک سمایل• منیش زۆر زۆرم پێ خۆشە بدبینم ئەگەر رێ بکەوی • لە زمانی مەرا لە هەموو برادەران و هاورێیان بپرسە • داخوازی یەکیتی و سەرکەوتنمە•

برات : محمد امین

١٩٦ ٧/٥/٤

وەك پاشان بۆم روون بۆوە کاك حەمەدەمین و سولەیمان دەچنە گەلالەو دەیانەوی ئیجازە لە ئیدریس بارزانی وەربگرن کە بێن بۆ بەغدا ٠ لەو کاتەدا مونتەقیمی قازی لە لایەن شورشەوە دەگیرێ ٠ بارەگای بارزانی پێی وادەبێ کە سولەیمانی موعینی مونتەقیمی قازی ناردۆتە هەولێر بۆ لای حکومەتی عیراق کە یارمەتیان پێ بکا ٠ سولەیمان ترسی رێ دەکەوێ دەگەرێتەوە بۆ " دۆڵەتە رەقە " و لەوێ وە روو دەکاتەوە کوێستان ٠ حەمەدەمینیش ئیجازە نادرێ بێ بۆ بەغدا ٠

من لەگەڵ کاك سمایل رۆژانە لە بەغدا دەسووراینەوەو یان دادەنیشتین باسمان دەکرد ٠ هەولی ئەوەم دەدا کە لەو کاتەدا ناکۆکی وەلا بنێن و هەموویان یەك بگرنەوە ٠ لانی کەم پێشنیارم کرد کە لەگەڵ سولەیمان و قادر شەریف " هاشمی اقل الطلاب " ببنەوە یەك ٠ کاك سمایل وەك روناك بیرێکی شورشگێری بێ تەجروبە ، تا رادەیەکیش لە ژێر تەئیسری تیئوری مائوی رەحمە - تیدا ئەوانی بە کۆنە پەرست و بە ناسیونالیست دەزانی و رێك کەوتنی لەگەڵ ئەوان رەد دەکردەوە ٠

خەبەرم دا قادر شەریف لە سولیمانی یەوە بێتە بەغدا چاوم پێ بکەوێ٠ پاش دو رۆژ کاك هاشمی اقل الطلاب هاتە بەغدا ٠ پاش بەخێرهاتن و چاك و خۆشی و باسی رووداوەکانی ئێستای کوردستان پێشنیارم کرد کە کاتی دووبەرەکی و ناکۆکی نیە ٠ رۆژی یەك گرتنەوەیە ، با هەموومان پێکەوە یەك بگرین و دەست بە کار بین ٠ بەلام دێتم سەد رەحمەت لە سمایلی شەریف زادە ٠ کاك هاشم تەواوی برادەرانی دیکەی بە خائین و خۆ فرۆش دەزانێ ٠ بێجگە لەوە زۆر بە پەلە بوو بگەرێتەوە بۆ سولەیمانی ٠ من کە دەمێك بوو برادەرانم نەدیتبو قادر شەریف - یش گیر نەدەبوو گوتم با لانی کەم لەگەڵ سمایلی شەریف زادە شەوێك پێکەوە دایان بنێم و یەکتر ببینن و هەموومان پێکەوە نان بخۆین٠

یوسفی رێزوانی کە شارەزا بوو رەستورانێکی خۆشی دێتەوەو ئێوارەیەك کۆ بووینەوە دەستمان کرد بە خواردن و خواردنەوەو قسەی خۆش ٠ کاتێك تەواو بوین بانگی گارسونم کرد و حیسابەکەم دایە٠ کاك هاشمی اقل الطلاب گوتی :

www.kerimhisami.com

" لێ یده له دولارەکانی رادمنیشی " تەماشام کرد کابرا گێرەی لە هەولێر دەگەرێ هەرَ بەو شەوە لێك جیا بووینەوەو بە داخەوە یەکترمان نەدیتەوە •

من هەر چاوە روانی هاتنی کاك سولەیمان و حەمەدەمینی بووم • رۆژی ۱۹٦۷/٥/۱۲ نامەیەکی کاك سولەیمانی موعینی ـ م پێ گەیشت •

کاك سولەیمان نوسیبوی :

" هاورێی تیکوشەرو لە مێژینەم کاکە شیروان •

لە پاش سلاویکی هاورێیانەو بەتین خەبەرم وەرگرت کە تەشریفتان لە سەر لێگیرانەوەو پێشنیاری من لە لایەن هاورێیانی ه • ا • ح • ت • ایران هاتوون بۆ بەغدا بەلام بە داخەوە ماوەی مانەوەتان کەم بوو ئێستا بە هەر جۆریك بێ هەلکەوتی سیاسی ئیران وا دەخوازی کە بە هەر جوریك بێ درێژە بە مانەوەتان بدەن • یا زووتر لە ریگاو جوریکی تر دا بگەرێنەوە• حەتمەن چاوت بە من بکەوێ کە مەسائیلی کوردستان و ئیران بە تایبەتی تاران زۆرە کە دەبێ بریاری نیهائی بۆ بدەین • ئێستا کە وەزعی حیزب لە چنگی " حیزب "(۱) هاتوتە دەر و ریگامان لێ داخستوە هەروەها وەزعمان لەسەر یەك لە سەرەوە نا رێك و پیکە و تاقمیك دەخوازن سەر لە نوێ کلکی کێشراوی " حیزب " بە چریش بۆی تێکخەنەوە ئەو هەموو فیداکاری و هەتا قوربانی دانی ئێمە بێ بەرهەم بیێلنەوە • بە سرنج دانە سەر ئەو وەزعە ناو خۆیەی حیزب پێویستە چاومان لەو سنورانە پیێك بکەوێ • هەر کات توانیت داخیلی کوردستان بێ، دەتوانی بێی بۆلای سونێ لای برایان ئەوانیش دەتوانن بە زوترین کات لە من بگێرنەوە بێم بۆ لات • بۆ ئەو مەبەستە من زۆر زوو پێوەندیان لەگەل دەگرم تا وەزعی تۆ/بۆ روون بێتەوە • من لە دەورو بەرێ حدود دەمێنمەوە چاوەروانی و لامت دەکەمەوە• دلنیا بە وەزع بە مراد دەچێتە پیش • برایەتی قەدیم قایم تر زیندو دەکەینەوە بۆ هەموو لایەك • تۆ پێویست بوو پیوەندیت لەگەل من بە هۆی برایانی فەرعی عیراق گرتبا نەك بەو شیوەیەی کە ئاشکرا بی• هەموو جورە ئەشخاسی بێ بەندو باوەر ئوپورتونیست هەستیان پێ کردبا یا

(۱) حیزب ـ مەبەستی ئەحمەد توفیقە •

www.kerimbisami.com

نامەیان کەوتبا دەست وەك فلان ۰۰۰ کەس کە نوێنەرێ حیزبە !! " ا ـ ت " و جناح راستی حیزبی دیموکراتی کوردستان تقویت دەکا و بەرێوەی دەبا • لـەوەی بەولاوە تکایە پەیوەندی لە ڕێگای فەرع یا کاك سراجی ئاگادار بێ و بەس ئەگەر پێویستی بە هاورێیان کرد بۆتان دیاری دەکرێ لە عیراق •

سەربەرزیتان ئاواتمانە •

برات : سولەیمان

١٩٦٧/٥/١٢

هەتا ١٩ی بانەمەڕێ ١٩٦٧ لەگەڵ کاك سمایلی شەریف زادە لە بەغدا مامەوە • شەو و ڕۆژ پێکەوە باسمان دەکردو بە خۆشی رامان دەبوارد • من لەسەر ئەوە سوور بووم هەتا دەکرێ لە کوردستانی عیراق بمێننەوە لەگەڵ بارزانی تێکی نەدەن • بەلام کاك سمایل لە ژێر تەئسیر نووسراوەکانی دارو دەستەی برایم ئەحمەد و مام جەلال کە بەربەرەکانی بارزانیان دەکرد لەو بارەوە لەگەڵ من هاو دەنگ نەبوو • دەیگوت دەبێ زوتر بچینەوە ئەو دیو و دەست بە تەقەی بکەین •

لەگەڵ سمایل هێندی ناوی رەمزی و بە قەستی مان دانا ، بریار درا کە بەناوی " شیروان ، ئاشنا ، سالح ، شنویی ، نامە بۆ من بنووسن • منیش بە ناوی " شاسو سەعید ، سیروان " نامە بۆ ئەو بنووسم • لە پۆستخانەی قەلادزە برادەرێکی نیشتمانپەروەر هەبوو نامەکانی بە ئەمانەتەوە بەرێ دەکرد •

لەو ماوەیەدا لە بەغدا لەگەڵ هاورێیانی حیزبی کومونیستی عیراق پێوەندیم گرت • هێندی دوست و برادەری کۆنم دۆزینەوە • لە سەر راسپاردەی من کاك سەعید کویستانی و چوکەلی گەوهەری هاتنە بەغدا چەند رۆژ پێکەوە بووین • لام وایە یارمەتیەکی زۆر بچوك و برایانەم پێ کردن چەند رەسممان پێکەوە گرت کە وا لەو کتیبەشدا دەبیندرێن • هێندی قەرارو مەدارو نیشانەی رەمزم لەگەڵ دانان • ئادریسی مالێم دانێ کە نامەم بۆ بنووسن • رام ئەسپارد لە ئیران لەگەل هێندی برادەرو دوستی کۆن پێوەند بگرن •

ئەوان لەسەر ئەو باوەرە بوون کە سولەیمانی موعینی راست ناکاو ئێستاش

www.kerimhisami.com

به فێتێ ئەحمەد توفیق هەڵ دەسووڕێ • باسی نابەسامانی شورش و دەست تێ وەردانی حکومەتی ئیرانیان دەکرد لە کارو باری شورشی عیراقدا •
دەیانگوت ئێمە لە نێو جەرگەی شورش داین • شورشی کورد نەماوە ، ئێستا شای ئیران بەرێوەی دەبا • کوردستانی عیراق بوّتە راوگەی ساواکی و جاسوسەکانی ڕێژیمی شا •

لەو بارەوە باسیکی زۆرمان کرد • لەسەر ئەو باوەرە بووم کە ئەوان نابێ خۆ لە کارو باری شورشی کوردستانی عیراق هەلقوتینن • کاریان بە گازندەو رەخنە گرتن نەبێ • پێویستە ئەوان خۆیان بپارێزن •

www.kerimhisami.com

گەرانەوە بۆ ئەورووپا

رۆژی ۱۹ی بانەمەری ۱۹٦۷ لە بەغداوە گەرامەوە بۆ شام. چەند رۆژ لە دیمشق لە مالە دوکتور جەمیل شەرەف بووم . چاوم بە قەدری جەمیل پاشا کەوت هەروەها لە گەڵ قەدری جانی شاعیر یەکترمان ناسی . برادەریکی دیکەی کوردی دڵسۆز و نیشتمانپەروەرم لە مەتاری دیمشق دیتەوە کە پاشان لە سەفەرەکانی دواییدا زۆری یارمەتی دام .

رۆژی ۲۳ بانەمەر لە شامەوە سواری فروکە بووم بۆ برلین. لە برلین چاوم بە ئیرەجی ئەسکەندەری کەوت پاش باسی سەفەرەکەم پێشنیارم کرد کە حیزبی تودە یارمەتی بەو برادەرانە بکا . ئیرەجی ئەسکەندەری گوتی : لەگەل پێشنیاری تۆ موافیقم . ئەسلەن ئێمە لە بارەی مەسەلەی کوردەوە کەمتەرخەمی مان کردوە . لە کۆبوونەوەی خۆمان دا باسی دەکەم پێویستە یارمەتیان پێ بکری .

رۆژی ۲۷ ی بانەمەر گەرامەوە بۆ سوفیا بێجگە لەوەی کە مندالەکان گەلێك شاد و خۆشحال بوون ، کاك حەسەنی قزلجیش لە رادە بەدەر کەیف خۆش بوو. لەگەڵ گیرانەوەی سەفەرو دیتنی برادەران و بارو دۆخی بەغداو کوردستان، کاك حەسەن دەگەشاوەو لەوەش سەری سوور مابوو دەیگوت : چون لەو بەغدایە نەجاتیت بوە و گەراویەوە .!

پاش گەرانەوەی من لە بەغدا کارەساتەکان زۆر بە گورجی و خێرا روو دەدەن و دێنە پیش . کاتێك سولەیمانی موعینی دەگەرێتەوە بۆ دۆلە رەقە ، ئێتر

لەوی گێر نابێ و بەرەو سنووری کوردستانی ئیران مل پێوە دەنێ ٠ بارزانیەکان پەلیکی پێشمەرگە وەدوا دەخەن کە بیگرن ، بەلام نایگەنێ و دەرباز دەبێ ٠

لەو لایەشەوە حەسو میرخان کاک حەمەدەمینی سراجی و هاوالەکانی لە سەنگە سەر دەخاتە ژێر چاوە دێری و ڕێگا نادا لە سەنگەسەر وەدەر کەون و بۆ هیچ کوێ ببزوون ٠ کاک حەمەدەمین لەگەل هاوڕێیانی دەکەونەراو و تەکبیرو لەو ە دەترسن کە بیانگرن و بیاندەنەوە بە حکومەتی ئیران ٠ بە تایبەت کە مونتەقیمی قازیان گرتبوو دابوویانەوە بە ئیران ٠ ئاخرەکەی شەوێک کاک حەمەدەمین لەگەل سیزدە کەس چەك و شرەو برەی خۆیان دەست دەدەنێ و بەرەو کوێستان تێی دەتەقێنن ٠

بە گوێرەی نامەی کاک سمایلی شەریف زادە کە ١٩٦٧/٦/٢٢ بۆ منی نووسیوە ئەشێ ڕۆیشتنی ئەوان دەورو بەری ١٩٦٧/٦/٢٠ بووبێ ٠

کاتێک گەرامەوە بۆ ئوروپا و لەگەل ئیرەجی ئەسکەندەری قسەم کرد ، نامەیە-کم بۆ کاک سمایلی شەریف زادە نووسیو لە بیرو ڕای ڕێبەرایەتی حیزبی تودە ئاگادارم کردن ٠ "(کە بە داخەوە لە قسە دەر نەچوو)"

نامەیەکیشم بۆ بۆرۆی سیاسی حیزبی تودە نارد و داوام کرد کە کۆبوونە-وەیەك بە بەشداری دوکتور قاسملو کاك حەسەنی قزلجی و من پێك بێنن تا لەسەر وەزعی کوردستانی ئیران و ڕووداوەکانی تازەی کوردستان و یارمەتی بە برادەرانی وێ ڕاوێژ بکەین و هەنگاو باوین ٠

پاش ماوەیەك نامەی کاك سمایل م پێ گەیشت ٠ ئەمەش دەقی نامەکەیە ٠

" کاکە سالح گیان نامەکەتان گەیشت ، زۆر شادی کردین ٠ بە داخەوە نەناردنی قەرزەکەی دوکتوری ئاموزانان (دوکتور قاسملوە کە خۆی بە جیا نامەی بۆ نووسیبوو) ئێمەی خستە پەرۆشەوە ٠ ئەم هەوالەشم بە هۆی کاکە " خەسرەوە" لە ڕۆژی ١٩٦٧/٦/١ پێ گەیشت و تا ڕادەیەك بوو بە هۆی کەسادی کارو باری کەسابەتەکەمان٠ کاکە گیان خۆتان بە باشی ئاگاداری وەزعی کارو کاسبی هەن و بە باشیش ئەزانن ئەگەر بێت و نە هەل و مەرجی لەبار

www.kerimhisami.com

هەبێ و نەکریار ، وەزعەکە تا رادەیەك ئالوز ئەبێ . لە لایەکی ترەوە خۆتان لە دنیای کەسابەت ئاگادارن . هەموو کات تاجری دەولەمەند تێ ئەکوشێ بۆ لە ناو بردنی تاجرەکانی ترو بە تایبەتی ئەگەر بێت و تاجریکی فرە دەولەمەندو بە هێزی وەك " مچە " لە ئارا دا بێ ، وەزع هێندەی تر شپرزەتر ئەبێ . ئێستاکەش ئێمە ئاوهامان لێ هات . بێ بازاری ، ئالۆزی و زەخت لە هەموو لاوە ، هەرەشە لێ کردن ناچاری کردین کە دەرگای ئەم دوکانە تا رادەیەك دابخەین و بی گویزینەوە بۆ شوێنیکی ترو بە تایبەتی ئێستا کە گەرما هاروو. ژاوە خێلەکەمان بار کەین و بەرەو کویستان کۆچ کەین . ئاشکرایە پاش لێکدا ـ نەومیەکی دووری تاجرانە ئەم ریگەیەمان بە دوایین ریگەی ژیانی کەسابەتەکەمان زانێ .

کاکە گیان رەنگە ئەم سەفەرەی ئێمە دوور و درێژ بێ رەنگە بشزانێ کە بۆ؟ جا بۆیە داوات لێ ئەکەم هەتا ئاگادارتان نەکەمەوە نامەم بۆ مەنێرە .

سالح گیان ئەگەر دەست بدا ئەوا رەنگە بێمە لاتان . چونکە ئەم سەفەرە زۆر پێویستە ، ئەوەش بزانە ئەم سال کوێستان زۆر ساردە و بۆ تواندنەوەی بەفر پێویستی بە ئاگرو گەرماو رەعد و بەرق هەیە . توخوا لێگەرێ با لە تواندنەوەی ئەم سەهۆڵ و بەفرانە ئێمەش بەشێکمان پێوە هەبێ . کاکە گیان دەستەکانت بە گەرمی ئەکوشم . گەرمترین سلاو بۆ هاوریکانت . سلاو بۆ دوکتوری ئاموزات چاوەروانی نامەمان بکە . بە هیوای دیتنتان .

برات : ئاسو سەعید

١٩٦٧/٦/٢٢

کاك سمایل لەگەڵ ئەم نامەیە دوو نوسراوەی بچوکیشی بۆ مندالەکانی من ناردبوو کە هەروا بە خەتی خۆی بۆ یادگار لێرەدا چاپیان دەکەم .

پاش ماوەیەك نامەیەکی کاك حەمەدەمینی سراجیم پێ گەیشت کە وەزعەکەی پتر روون کردبۆوە . دەقی نامەی کاك حەمەدەمین لێرەدا چاپ دەکرێ :

www.kerimbalsami.com

برای خۆشەویستم کاك سالح

" ئاواتە خوازم سلامەت و سەربەرز بێت • پتر لە مانگ و نیویکە چاوەڕوانی نامە یا خەبەریك لە ئێوە یان دوکتور رام ئەکەین • بەلام بەداخەوە هیچ لایەکیان نیە ، تا رادەیەك ئەو بێ هەوالیتان ئێمەی نیگەران کردوە • ئاخر ئاشنا گیان خۆت نازانی لە کاتێ وادا هەر رۆژیك سالیکەو هەر مانگەی دەیان سال ؟

خۆ من تا ئێستا هەر لەو ماوەیەدا نامەیەکی دوور و درێژیشم بە کاکە شوان دا بۆ ناردووی ، بەلام دەترسم لە ئەم لا و ئەو لا چوون و خۆ گنخاندنی کاکە شوان یان نامەکە نەگا یا زۆر درەنگ بگا • لەهەر حال دا بۆ دڵ نیایی بوون ئەو نامەشم بۆ ناردی •

براگیان ، ئەوەی ئەم سال گەرما بەسەرمانی هێنا تا ئێستا نەبینراوە ، بە ناچاری بارگەو بنەی یەکجاریمان بەرەو کوێستانەکانی خۆمان تێك نا • سەرەرای بەفرو سەرماو سۆڵی زۆر دیسان کوێستان بۆمان باشتر بوو تا گەرمێن •

جێگات خالی ، بەفری ئەم سال بە فکری کەس دا نایە کە تەواو بێ ، لە زۆر شوێن تازە هەلزە و بێزا سەر دێننە دەر • لە سەرو بەندیگەرانەوەی کوێستا - نمان با بە گەورە " مام شەریف " (١) کەوتە برو بیانوو و هەرەشەیەکی زورکە وا بکەم و وابچێ بە چەشنێك ئێستاش تەنانەت بە پیاوەکانی لە کوێستانان دەگەڵ مالە قولی (٢) خەریکی نارحەت کردنمانن •

کەس چاوە روانی کردەوەی وای لە مام شەریف نەدەکرد کە لە ئاخرو ئوخری عومردا ئاوا ناکۆکی بخاتە ناو تایفەیەك ، تا ئێستا پتر لە سی کەسی ئێمەی گرتوە و داویە تەوە دەست قولی ، هەر ئەو ئاکارە ناشیرنە و ناپیاوانە گەرمێنی لێ تال کردین و بەرچاومان چۆل کرد •

سەیرە ، کە هاتە سەری چاك و خراپ ناناسێ ، شتی وا دەکا لەوی کە ردین - سپی تایفە یە زور دوورە و ئابروی خۆی پێ دەچێ لە هەموو لایەك •

---

(١) مام شەریف - مەبەست مەلا مستەفایە •

(٢) مالە قولی - مەبەستی ئیرانە •

من بۆیە ئەوەم نووسی کە ئێوە هەرچۆنێک بە باشی ئەزانن ئامۆژگاری بکەن کە دەست لەو ئاکارە گلاوانە هەلگرێ و ئامۆژگاری کەن بۆ هاتنە خوار لە کەری شەیتان ٠ دەنا هاوکاری ئەو و پیاوەکانی لەگەلّ مالّە قولی لە کوێستانەکانی ئێمە دا هەروەها گرتنی کورەکانی ئێمە و دانە دەست قولی هیچ بۆ ئەوە ناهێلێتەوە و رەنجی عومری بە بادادەدا ٠ لە نامەکەی کە بە کاکە شوانم دا نووسیوە بە وردی لەو بابەتەوە دواوم ٠ وەزعی ئێمە لەگەلّ بابە گەورە (١) وەك نەقلی ورچەکەو مەلەوانەکەی لێ هاتوە کە دەگێرنەوە : ورچێك بۆ ماسی گرتن لە لێواری چومێك دەگەرا ، لەپر لێوارەکە رووخاو ورچ تێ کەوت ٠ چۆمەکە چۆمی بەهار بوو بە تەوژم ورچی راداو هێنایە خوار ٠ چۆم بەبەر دێیەك دا دەرۆی، چەند کەس لە تەپکێك راوەستابوون چاویان لە چۆمەکە دەکرد ، لەپر یەکێك چاوی بە ورچەکە کەوت نەیزانیّ ورچە، بەوانی تری نیشان دا هەموو هاتنە سەر ئەوەی کە پێستە پەنیرە ئاو هێناویەتیّ ٠ یەکێك لەوان کە مەلەوانێکی قۆچاخ بوو بە پەلە خۆی رووت کردەوەو گەیشتە سەر پێستە پەنیر بەلام پێستە پەنیر نەبوو ، مام ورچ بوو، مام ورچ تا چاوی بە مەلەوانەکە کەوت دەستی لە ئەستۆ کردو بەرێ نەداو پێکەوە شۆر بوونەوە٠ برادەرەکانی مەلەوان قەراخە و قەراخ دەهاتن تا پێستە پەنیری لێ وەرگرن کە دیتیان پێستە پەنیر مەلەوانی بە دووی خۆیدا دەبا ، بانگیان کرد برا وازی لێ بێنە ، وەرەوە قورسە بۆت نایەتە دەر ٠ مەلەوانێ گرفتار لە جوابدا وتی خواتان لێ رازی بێ ، خۆ من لەمێژە دەستم لەو بەرداوە ئەوە ئەوە کە دەست لە من هەلّ ناگری٠ ئێستاش ئێمە نێزیکە دوو مانگە دەستمان لە مام شەریف بەرداوە ، بەلام ئەو تەنانەت لە کوێستانەکانی باب و باپیریشمان شان بە شانی پیاوەکانی قولی خەزێکی لێ گەران و ئازاردانمانە ٠ بەلام تا کەی دەتوانێ وابکا ، بروا ناکەم تەمەنی زالم زۆر بێ ٠ با ئەورۆش قازانجی کاتی هەر دوو لا (مالە قولی و مامشەریف) لەوەدا بێ کە لە گەرمین و کوێستان دەستی مە ببەستن ، بەلام لە دوایيدا

---

(١) بابەگەورە ـ مەبەستی مەلامستەفایە ٠

دەردەکەوێ کە قوڵی کلاوێکی ناوەتە سەر مام شەریف کە هەتا ئەژنۆی گرتووە

دەی لە دوکتوری خۆمان خەبەرێك نیە ؟ لە زمانی ئێمە را لێی بپرسە • خۆ لە کاك حەسەن پتر لە حەوت ساڵە بێخەبەرم • ڕەنگە هەر لە بیری چووبمەوە بەلام من لە بیرم نەکردوە ، گەلێکی لێ دەپرسم •

کاك سالح ، سەرە رای ناکوکی تایفەو دووبەرەکی و هاوکاری مام شەریف و قوڵی کوێستان تا بلێی خۆشە • دەگەڵ سێمانی (مەبەستی سولەیمانی موعینی یە) بووینەوە یەك ماڵ و تاوڵمان یەکەو چارەنووس یەك • ئەوەش بە هۆی باش زانین و هان دانی زیاتریّ ماڵی کاکە شوان بوو • زۆر لە برای چاو کز دەپرسم و چاوی منالەکانت ماچ دەکەم " • هەر شاد بێ •

برات : محەمەد ئەمین ـ ئەحمەد

١٩٦٧/٧/١٨

پاش وەرگرتنی ئەو نامەیە بۆم دەرکەوت کە پاش گەرانەوەی حەمەدەمین و سمایل بۆ کوردستانی ئێران لەگەڵ سولەیمانی موعینی بوونەوە یەك و خەریکی پەرە پێ دانی کومیتەی شورشگێری حیزبی دیموکراتی کوردستانن •

لە ئوروپا لەگەڵ ئەوەی کە ئێمە رۆژنامەی کوردستانمان بلاو دەکردەوە دوکتور قاسملو هەولی دەدا کە " کوردستان" ببێتە ئورگانی حیزبی دیموکراتی کوردستان و ئێمە بە ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە ئوروپا قسە بکەین و رۆژنامە بلاو بکەینەوە • ئەو کارەی کە کاك رەحیمی قازی و کاك عەلی گەلاوێژ لە باکو کردبوویانە • دیارە برادەرانی کە لە کوردستان بوون ئەوان خۆیان بە حیزبی دیموکراتی کوردستان دەزانی و بە کردەوەش هەروا بوو • من لەو بارەوە لە سەرە تاوە لەگەڵ دوکتور قاسملو هاو دەنگ نەبووم•

پاش وەرگرتنی نامەی کاك حەمەدەمین چاوم بە دوکتور رادمنیش کەوت• وەزعی کوردستانم بۆ باس کرد• دوکتور رادمنیش گوتی : " تێکوشەرە کوردەکان با ڕێگای راستی خەبات بدۆزنەوە ، نەخشەی کاری خۆیان بکێشن ، ئێمەش هاوکاریان دەکەین و یارمەتیان دەدەین • لە سەر رۆژنامەی کوردستان گوتی ،ئێمە لامان وایە مەسەلەی کاری تەشکیلاتی کوردستان لە کادری رۆژنامەجیا بکریتەوە "

٢٨ی ئوتی ١٩٦٧ نامەیەکم بۆ دوکترو قاسملو ناردو دەنگ و باسی کوردستانم بۆ نووسی و لە سەر وەزعی رۆژنامەو کاری تەشکیلاتی بیرو رای خۆم راگەیاند ٠

لەنامەی دوکتور قاسملو دا نووسیبووم :" لام وایە مەسەلەی تەشکیلاتی کوردستان نابێ بە رۆژنامەکەوە ببەسترێتەوە ٠ دەبێ ئیعتیراف بکەین کە ناکرێ لە دەرەوە پاش سالەها دووری لە وڵات بە قسە لە ئوروپاوە رێبەرایەتی گەلی کورد بکرێ ٠ ئەوانەی ئێستا لە بارێکی دیژواردا بە شاخانەوە دەگەرێن ، حەقیانە کە رێبەرایەتی ئوروپا قبول نەکەن ، ئوسولیش هەر وایە ٠ لام وایە سەبارەت بەم وەزعەی کە ئێستا لە کوردستاندا هەیە مەسەلەی سیاسی و تشکیلاتی کوردستان لە دەرەوەی چوارچێوەی رۆژنامەکەدا باس بکرێ٠ ئەوە بەو مانایە نیە کە رۆژنامەکە بۆ هەمیشە لە کادری تەشکیلاتی و ریکخراوەیی بە دوور بێ ٠ مەبەستم سەرو بەندی ئێستایە ٠ پێم خۆشە بە درێژی نەزەری خۆتم بۆ بنووسی "٠

هەلویستی برادەرانی حیزبی تودە دوکتور قاسملوی نارەحەت کردبوو٠ لە لایەك ئەو ئەندامی حیزبی تودە بوو ، لە لایەکی ترەوە بروایان پێ نەدەکردو لە سەر وەزعی کوردستانیش راوێژیان پێ نەدەکرد٠

دوکتور قاسملو لە تەئریخی ١٩٦٧/٩/٩ نامەیەکی بۆ من نووسی کە وا دەقی نامەکەی لێرەدا بلاو دەکەمەوە ٠

" کاك کەریم رۆژ باش ٠ کاکە گیان نامەکەت و هەروەها مەقالەکان گەیشتن زۆر سپاست دەکەم ٠ دیارە ئەخیاری عیراقم زۆر پێ ناخۆش بوو٠ بەلام نەزەری خۆت نەنووسیبو بۆ چێ مەلا مستەفا وا دەکا ٠ تو کە لەوێ بوی دیارە باشتر دەزانی بۆ چێ ئەو چەند سالە شتی وای نەکردبوو بە جارێك ئاوا دوژمنایەتی دەگەڵ ئەو کوردە ئیرانیانە دەکا کە لە عیراق بوون ٠ تکا دەکەم نەزەری خۆت لەسەر ئەوە بنووسە ٠

دیسان پێم ناخۆش بوو کە کاك حەسەن لە خەستەخانەیە٠ زۆر سلاوی لێ بکەو

www.kerimhisami.com

هێوا دارم هەرچێ زوتر به ساخ و سەلیمی لە خەستەخانە بێتە دەر ٠

لە سەر رۆژنامەکە وا دیارە باش لە یەکتر حالی نین ئێمە ئەو رۆژنامەمان هەر بۆ ئەوە ناوێ کە رۆژنامەیەکە و هەیە ٠ مەبەست لە دەرهێنانی رۆژنامەکە شتێکی تر بوو٠ لە پاشان زۆر رووداوی وا هاتە پێش کە دەگەیێنی سەرۆکەکانی تودەو ئێمە " دیارە مەبەستم لە پێشدا خۆمە " نەزەرمان یەك نیە ٠

دووەم ئەوەیە کە ئەوان هەزار شت دەکەن کە پێوەندی بە کورد و کوردستانیش هەیە ، هەر لێشمان ناپرسن ٠ تۆ ئەگەر نەزەرت ئەوەیە کە ئەو گیرو گرفتانە بە یەکەوە پێوەندیان نیە کەیفی خۆتە ، من نەزەرم وا نیە ٠

ئەوە لە مانگی مای ١٩٦٦ قەرارمان داوە شەش مانگ جارێك وە ئەگەر نەبوو سالی جارێك کۆبوونەوەی گشتی رۆژنامەکە پێك بێت ٠ ئێستا سالێك و پینج مانگە کۆبوونەوەکە دیار نییە !

شتیکی تر، ئاخری ئەو مانگە کۆبوونەوەی تەبلیغاتی لە لایپزیك تەشکیل دەبێ ٠ لە نووسراوەکانی خۆیاندا باسی رۆژنامە دەکەن ، رۆژنامەکە بە هی خۆیان دەزانن بەلاّم کەس لە ئێمە مانا بانگ ناکەن ٠ ئەگەر لە بیرم نەچووبێ خۆت پێرارەکە رەخنەت لێ گرتبوون ، گوتبویان جارێکی دیکە بانگتان دەکەین من سێ هەفتە لە برلین بووم چەند جار خەبەرم بۆ ناردن بەلکو بیانبینم، نەتیجەی نەبوو ٠ بۆ خۆم بۆ طبری تەلیفونم کرد وتی دێم بۆ دیتنت ، دیسان هەر نەهات ٠ ئێمە وامان لێ هاتوە کە وەك ئالەتی دەست هەرچی پێیان خۆش بوو دەگەلمان بکەن ٠ لە پاشان بۆ چێ ؟ جا ئەو هەموو تەقەللایە بۆ چی یە ؟ یا لێمان دلنیان " دیسان باسی خۆم دەکەم " ئەو دەم دەبێ بە پیاویشمان بزانن ئەگەر وا نیەو لە هەموو جێگا بە ناوی ناسیونالیزم ناومان دەبەن هەزار قسەی تریشمان لەسەر دەکەن ، شێت نەبووین دلّی خۆمان بە رۆژنامەیەك خۆش بکەین ٠ ئەویش رۆژنامەیەك کە ناتوانی لە چوارچیوەی بیرو باوەری کۆنی سەروکەکان بچێتە دەر ٠

ئەو باسە دوورو درێژە لە سەر کوردستان لە مێژە حازرە ٠ بەلام بەراستی نازانم بۆیان بنێرم ٠ ئەگەر یەکترمان دیت دەتاندەمێ ئێوە تەماشای بکەن٠

www.kerimhisami.com

من پیێشنیارم کردوه هەتا ئاخری ئەو مانگە تەشکیل بێ ، کە لە پاشان دەرس دەست پێ دەکا بۆ من زەحمەتە بتوانم سەفەر بکەم ٠

برات : رەحمان

١٩٦٧/٩/٩

پاش ئەوە کە راپۆرت و بریارەکانی کونگرەی دووی حیزبی دیموکراتمان پێ گەیشت و دیتمان شتیکی بێ ماناو دووور لە واقعیەت هەر وەها پەلاماری پێشەوا ، رێبەرانی حیزبی دیموکرات و یەکیتی سوڤیەتی تێدایە٬ هاتینە سەر ئەو باوەرە کە شتیکی دوور و درێژ و مەنتقی لەسەر بنووسین ٠ نووسینەکە کاك رەحمان وە ئەستۆی خۆی گرت ٠ هەر چەند وەك لەو نامەیەشدا دەنووسی : " باسەکەی لە میژە حازر کردوە"، بەلام ئیستاش نە هیچمان دیتوو نەزانیمان چێ نووسیوە ٠

لە مانگی سیپتامبری ١٩٦٧ برادەرانیکەلە ناوچەی حاجی ئۆمەران بوون خەبەریان دامی کە عەولا غای پشت دەری ئامێر هێزی بالەك ، **سوارە سەکری** ئەندامی حیزبی دیموکراتی کوردستان گرتوەو داویەتەوە بە حکومەتی ئیران٠ لە لایەکی ترەوە نامەم بۆ هات کە عەبدولوەهاب ئوتروشی ئامیر هیزی خەبات شەش ئەندامی حیزبی دیموکراتی لە تەوێلە گرتوە٠ مەلا رەحیمی وردی ناسرا و بە میرزا ئەحمەد ئەندامی کومیتەی ناوەندی هەلبژیراوی کۆنگرەی دوو کاتیك ویستویانە بیدەنەوە بە حکومەتی ئیران ئیعتیرازی گرتوە ، عەبدولوەهاب ئوتروشی ئەمری کردوە تەقەی لێ بکەن و کوشتویانە ٠ پینج کەسەکەی دیی بە ناوانی **ئەسکەندەر عەلی ، محەمەد موئمنی،توفیق مستەفا ، حەبیب ئەبابەکر ، جەعفەر ئەبابەکر** تەسلیمی حکومەتی ئیرانی کردونەوە ٠

ئەو کردەوانە دەنگ و باسی تر کە لە کوردستانەوە دەگەیشت گومانمان لەوە دا نەمابوو کە رێبەرانی شورشی عیراق بۆ رازی کردنی حکومەتی شا ئەوە لەگەڵ کوردی ئیران دەکەن و بە جارێك کەوتونە ژێر دەسەلاتی ساواکی ئیران٠ بەلام لەسەر ئەوەشەوە ئێمە لە رۆژنامەی کوردستاندا پشتیوانیمان لە مەلا مستەفاو شورشی کورد دەکردو بە توندی بە گژ دارو دەستەی برایم ئەحمەد و

www.kerimhisami.com

جەلال تالەبانی دا دەهاتین و لەسەرمان دەنوسی ٠
لام وایە لە ئاخر و ئوخری مانگی ئوتی ١٩٦٧ بوو نامەی کاك حەمەدەمینی سیراجیم پێ گەیشت ٠ نامەیەك بوو بە رێگای هاورێیانی حیزبی کومونیستی عیراقدا بۆی ناردبووم ٠ نامەکە زۆر دواکەوتبوو ٠ نامەیەکی دووروو درێژە،بەلام بۆ روون بوونەوەی رووداوەکان وەك تەئریخ دەقی نامەکە بلاو دەکەمەوە :

زۆر خۆشەویستم ئاشنا گیان

" نازانی چەند تاسەی دیتنی تۆ و برادەرانم هەیە ٠ بروا بکە چاو بە چاو کەوتنی ئازیزان روون و گەش دەبێتەوە ٠ سەفەری ئەو دووایییانەت لێکی نێزیك کردبووینەوە٠ بەلام هەر وەك ئاگاداری کەند و کوسپی لای مە بەرگری هاتنی کرد بۆ لاتان ٠ ٠٠٠ هەر لەسەرو بەندی نووسینی ئەم نامەیەدابە پوستە نامەیەکم بۆ ناردی تا توێژیکت لە رووداوەکانی پاش گەرانەوەت بخەمە بەر چاو نازانم هیچت لێ هەلکراندوە یان نە ٠ بەلام بە هۆی کاکە شوان ئەوە ئەو نامەیەم بە درێژی بۆ نووسی تا تۆ برادەران ئاگاداری کار بن ٠
دەبێ کاك سمکو بە وردی لە بەغدا لەگەلتان دوا بێ ٠ کە هەلوێستی مە بەرامبەر بە برادەرانی کوێستانی و هەر وەها شورش چۆن بووە٠ ئێمە شورشمان بە شورشی خۆمان زانیوەو دەیزانین ٠ نە بەو نیازەی کە لە مەلبەندێکی کورد نشین هەلگێرساوە بەلکو لەبەر ئەوەی کە لە سەرەتاوە دروشمی هێنانە سەرکاری حوکمیکی دیموکراتی لە عیراق و سەلماندنی مافی ئوتونومی بۆ گەلی کورد هەلگرتوە٠ ئەوانەش ئەو داخوازانە نین کە پشتیان نەگیرێ ٠ بێجگە لەوانەش ئینسانی ئازادیخواز ئازادی هەموو ولاتیکی ژێر دەست بە هێ خۆی دەزانی و هەر ولاتیکی رزگار بووش بە مالە خۆی دەناسێ ٠ سەرەرای هەموو شتێك هەر لە زەمانی شورشی چاردەی تەموزی ١٩٥٨ تەنانەت پێشتر لەوەش بۆ کوردان باو بووە لە هەر لایەك توندیان لێ گرتوون پەنایان بۆ لای تر بردوە، زۆربەی ئەو

ئاوەش ئێوە و برادەرانی پاش ئێوە ڕشتیان کە عیراق بە پەناو پەسیویکی باش بزانن بۆ لێ قەوماوانی سیاسی • جولانەوە جۆر بە جۆرەکانێ بیرو بروا تا کوێ توانیویەتێ ئێوە پیکەوە بلکێنێ یا لیکیان جیا کاتەوە ، ئەوە شتێکی جیایەو پیوەندی بە خۆمانەوە هەیە •

ئێمە ئەحمەد و فایق و جەماعەتمان لۆمە دەکرد کە لەپلەی هەوەڵ لە بیرو باوەری پێشو لایان داوەو لە پلەی دووهەم دا بە عیراقەوە چەسپاون کە ئیرانیان لە بیر چۆتەوە • لە کاتێکدا بۆ ئێمە تێکوشانی سیاسی و ڕیکخراوەیی لە ولاتدا مەرجیکی بنەرەتێ و پیویستە • ئەو ناکۆکیانە هەر مان ، ئەحمەد و فایق ـ یش لێك جیا بوونەوە ، فایق خۆی بە لای چەپ دا هێناو ئەحمەد یش لای راست • ئێمە بە هۆی سابقەی زەهنی یەوە بڕوامان بە فایق نەدەکرد و لێی دوور بووین• لە پیوەندی ئەو دواییانەی مونتەقیمی قازی لە هەولیر بە حکومەتەوە و راکرد- نی فایق ئاگاداری •

هەر پێش ئەو پیوەندیە لە لایە عەبدولوەهاب ئوتروشی ئامیر هیزی خەبات پینج برادەری کادر و ئەندامی حیزبی بە گوێرەی بروسکەی ئیدریس بارزانی بۆ عەبدولوەهاب لە لای پینجوین گیران • راکردنی فایق کە هیچ پێوەندیکی بەوانەوە نەبوو ، کرا بە بیانوو بۆ تەحویل دانەوەی ئەوان بە حکومەتی ئیران •

هەر دوا بە دوای ئەوە برادەریکی کومیتەی ناوەندی هەلبژیردراوی کونگرەی دووهەم و لێ پرسراوی لقی چواری حیزبی دیموکراتی کوردستان بە نێوی مەلا رەحیم لەگەڵ کادریکی هەرە باش و پاکی لای بانە کە پتر لە سێ ساڵ بوو دانیشتبوو خەریکی کاسبی بوو گیران و ئەوانیش درانەوە بە ئیران• مونتەقیمی قازی ـ یش هەر دراوە بە ئیران • دیسان پینج برادەری کادرو پێشمەرگەی ئیرانیان لە بالەك گرتوو تەحویلیان دانەوە • وای لێ هات جەنجەری شورش بێ هیچ حیسابێك چاك و خراپی وەبەر دەداو دەیدانەوە دەست ئیران • تا حەوتویەك لەمەو بەر پتر لە سی کەس پەنا هێنی سیاسی کورد بۆ عیراق دراونەوە دەست ئیران •

لە سەرو بەندی تەحویل دانەوەی مونتەقیم، من و برادەرێك بۆ ووتو ویژ لەگەڵ

مەکتەبی سیاسی پارتی و هەر وەها مەکتەبی تەنفیزی چووبووینە لای بالــەك ، پاش دیتن زۆر بە ئاشکرا درکاندیان کە بۆ برادەرانی ئیرانی دانیشتووی عیراق تاقە دوو ریگا هەیە ، یا توانەوە لە ناو شورش دا و دەست لە ئیران هەلگرتــن ، یان چوونەوە ئیران و دەست لە عیراق هەلگرتن ، دەنا ئیمە ریگا نادەین کەسیك پەنای بۆ ئیمە هینابی بچي لە ئیراندا خەریکی حیزبایەتی بی • ئیمەش جوابی ئەو پیشنیارەمان وەدوا خست تا برادەران دەبینین• ئاشکرایە شتی وا بە مە قبول نەکراوەو ناکری • ناچار بەرەبەرە خۆمان کیشاوە نیو ئیران •

شورشیش بە داخوازی ئیران پیش گەرانەوەی ئیمە پتر لە ٢٥٠ پیشمەرگەی لەگەل عەشیرەتی مامەشی بەشی عیراق و هەموو کویخا مەنگورەکانی عیراقی لە ئیراندا وەدوای فایق و جەماعەتەکەی خست کە شان بە شانی ژاندارم و جاشــە-کانی ئیرانی و سەرباز و ئەفسەر و مەعمورەکانی سازەانی ئەمنیەت بەدوایدا دیهات و کیوەکان بپشکنن و بە زیندوویي یان بە مردویي بە دیاری بۆ ئیدریس بارزانی بیننەوە • پیشمەرگەی شورش بە پانایي پتر لە پەنجا کیلومیتر بــە دریژایي کیوەکانی نیزیك خانی تا لای بانە دێ بە دێ گەران و بیجگە لە تــف و لەعنەتی خەلك چی تریان دیاری نەهیناوە •

ئەو کردەوە دلی هەر ئینسانیکی بەشەرەفی لە ئیران و عیراقدا بریندار کرد کە حکومەتی ئیران سەرەرای ٢٥٠ تا ٣٠٠ هەزار سەرباز و ٢٠ هەزار ژاندارم و هەزاران جاشی بە کری گیراو ، بارزانی و پیشمەرگەی قارەمانی کوردستانــی عیراق بەد نیو کا و بیانکاتە دار دەست و قولە چوماخ • ئەو کردەوە گــلاوە قسەی ئیدریس بارزانی وەراست گیرا کە لە برادەریکی ئیمە هەرەشەی کردبــوو ، گوتبوی :"هەر کەسی ئیرانی هاتوو چۆی ئەو دیو بکا لاقی ئەپەرینیــن و تەنانەت تا تاران پیشمەرگەی وەدوا دەخەین و دەیگرین و سزای دەدەین" • بەلام بۆ ئەوانەی کە خۆیان بە خاوەنی بیرو بروا دەزانن ئەو هەلویستە توند و تیــژە تا چ رادەیەك دەتوانی کاریگەر بی ؟ لام وایە هیچ • وەك بویژیکی فارس دەلی:

رەسم و رە آزادی یا پیشە نباید کرد

یا آنکە ز جان بازی اندیشە نباید کرد

www.kerimhisami.com

دیسان ئێمە پێش گەرانەوەمان بۆ گێرانەوەی فایق زۆر تێکۆشاین تا وابکەین یان بگەرێتەوە ، یان وا بجوولێتەوە نارەحەتی نە بۆ خۆی و نە بۆ خەڵك و نە بۆ شورش بخولقێنێ ٠ فایق لە سەر راسپاردنی برادەران تا لە توانای دابوو خۆی پاراست ٠ دیسان پاش دوو جار دیتنی لە لایەن برادەرانمانەوە لە ئێران بەوە گەیشتین کە لە ئەم دیو یا ئەو دیو ئێمە کۆبوونەوەیەك پێك بێنین و بۆ بەرێوە بەرێتێ و هەلبژاردنی بەرێوە بەران تصمیم بگرین ٠ هەر کاتێك بەرێوە بەرانی هەلبژاردرا و بریاری گەرانەوەی فایق بدەن با لاشی سور بێ کە تەحویلی ئێرانی دەدەنەوە چوون بریاری بەرێوە بەري لە سەرە ، بۆ عیراق بگەرێتەوە ٠ بەلام پەلە پەلێ شورش لە تەحویل دانەوەمان زۆر لە برادەرانمانێ خستە فیکری گەرانەوە و تا وای لێ هات بێ حیساب کەس شەوێ رەحەت نەبووکە سبەینی دەیگرن یان نە ٠ ئا لەم کاتەدا ئێمە بریاری چوونەوەی ئامێزی چیا بەرزەکانێ کوردستانی ئێرانمان دا بە تێکرایی ٠ کاکە شوان لە مێژ بوو داوای یەکگرتندەوە دەگەڵ فایقی لێ دەکردین و گەرانەوەی ئێران ٠ تەنانەت مەکتەبێ سیاسی پارتیش سوور بوو لەسەر یەکیتی لەگەڵ فایق (بێ گەرانەوە) ، بەلام ئێمە تا شورش هەلوێستی بەرانبەر بە برادەرانێ ئێرانی بێ وەبەر چاو خستنی چاك و خراپ نەگۆری هەر سوور بووین لەسەر کاری جیاوازی خۆمان تا دلنیایی تەواو پەیدا کردن لە فایق ٠ ئەمما شالاوی دەست و پێ بەستن و تەحویل دانەوە ، ئێمەی هێنا سەر دوو ریبانی دانیشتن و چاوە روانی کۆت و زنجیر بوون ، یان چوونەوەو پێوی هەموو چەشنە نارەحەتیەك لە خۆ هەلسوون ، ئێمە ریگای دووهەممان هەلبژارد ٠

هەر کە گەراینەوەو برادەرانمان گرتەوە کۆبوونەوەیەکمان پێك هێنا بۆ هەلبژاردنی سەرۆکایەتێ و دارشتنی پلاتفورمی کار ٠ بۆ بەرێوەبەرایەتی ۲۱ (بیست و یەك) کەس دیاری کران کە لەوانە یەکیان ئێوەن ٠ پاش برێك چەقە چەق هەلواسرانێ دوکتور (مەبەستی دوکتور قاسملوە) بەستراوەتەوە بە شاهیدیکی دیکە کە لە کۆبوونەوەدا نەبوو ، بەلام ئەویش لە صدیق ئازەری بیستوە کە تا سەرەتای سالی ١٣٤٥ لەمەر دوکتور فریوی ئەحمەدی خواردوە ٠ بەلام لەو دەمەوە بۆی دەرکەوتوە کە ئەحمەد راست نەبووەو تاوانبار کردنی کاك رەحمان

بێ جێ بوە • جا ئەو شاهیدەی ئاخرێ لە سەداو سەد لەگەڵمانەو ئێمەش هەر وەك توانیومانە جەماعەت رازی بکەین کە ناتوانین تا کونگرەی سێهەم لەبەر هەموو لایێ نەبوونی کۆبوونەوە بە نێوی حیزبی دیموکراتی کوردستان ئیش بکەین بەڵکو هێنا مانانە سەر ئەوەی کە بە نێوی " **کومیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکراتی کوردستان** " دەبێ دەست بە کار بێنن • هەر وەها بریاری گشتی درا کە ئورگانی کومیتەی ئینقلابی بە نێوی" **تێشك** " بێ • دیسان هەروەها ش توانامان هەیە کە دوکتور و هەر برادەرێکی باشی تر بخەینە کۆرمانەوەو کەلکی لێ وەرگرین • (١) چونکی لامان ئاشکرایە بەرێوە بەری هەرچەند لێ زان و پاك و بە کار بێ ، بەو ئەندازەش ئیش باشتر دەچێتە پێش • هەر لەبەر ئەو نوکتەش بریارمان داوە کە لە داهاتوش دا هەر برادەرێکی باشی لێ وەشاوەی پاك بە مەرجێ پاڵ پشتی‌دەنگی زۆربەی ناوەندیەتێ و ئامادەیی تەواوی خۆی دەتوانێ ببێتە ئەندامی بەرێوە بەری کۆمیتەی ئینقلابی (نەك بیرۆی سیاسی) • جا ئێوە زۆر لە پێشن و حەقی خۆتانیشە • ئێستا وەك مەسەلەی مەشهور " ئەوە گۆ و ئەوە مەیدان " • بزانین تا کوێ دەرۆین •

---

(١) لێرە دا پێویستە ئاورێك وەسەر کتێبی (جوڵانەوەی میللی کورد) نووسراوەی " کریس کۆچیرا " رۆژنامە نووسی فەرانسەوی بدەین کە بە یارمەتیَ دوکتور قاسملو نووسیویەتیَ • **ناهید بهمن پور - یش** بەشیکی وەرگێراوەتە سەر زمانی فارسی و کتێبی " جومعە " ش لە ژمارەکانی ١٩ و ٢٠ و ٢١ دا ئەوە بەشەی چاپ کردوە • لە ئوروپا " **انتشارات اسماعیل شریف زادە** " لە ژێر ناوی " **کوردستان و جەمهوری مەهاباد** " لە گەڵ روون کردنەوەیەك چاپی کردوتەوە •

بێجگە لەوە کە " روون کردنەوەکەی انتشارات اسماعیل شەریف زادە راست نیەو هەڵەی تێدایە ، نووسینی **کریس کۆچیرا** - ش لە مەر رووداوەکانی ئەو سەروبەندەی کوردستانی ئیران چەند ناراستی و هەڵەی تێدایە کە باسیان دەکەین •

١ - "مەسەلەی خودموختاری جمهوری کوردستان " راستیەکەی ئەوەیە کوماری دیموکراتی کوردستان ناوەکەی " کوماری خودموختاری نەبوو " •

دەی برا ، ئێوە هەر بە جارێك خەبەرتان برا • نە ئەتۆ و نە کاکە " رام "هەر لە کولەکەی تەریشدا باستان نەما • ئێمە زۆر بە هیوای گەرانەوەی تۆ یا هاتنی کاکە " رام " بووین • بەلام بیانووی رووداني شەر لە نێوان دەولەتە عەرەبەکان و ئیسرائیل بۆ ماوەیەکی نامەعلووم بوو بە کوسپ کە پەکێ یەکتر دیتن وووتوویژمان بخا • ئێمە سەرمان لە ئیشی برادەرانی دەرەوە سوور ماوە • بەلێ ئێمرۆ ئەو ناکۆکیە کە لە رۆژ هەلاتی ناوەراست لە گۆری دایە ، گرینگترین و پر مەترسی ترین رووداوی پاش شەری عالەمی دووهەمەو بەر دەوام بوونی هەوینی خەستی شەری گەورەی سێهەم دەبێ • بەلام دەر برێنێ هەلویستی حیزبێك بەرامبەر بەو شتە ئەویش پاش ئەوەی بەرەی کومونیستی لاگرێ لایەك و بەرەی ئیمپریالیستی جێیا لە فەرانسە کە هەلویستیکی خراپی نیە ئەوانی تر لاگرێ لای ترن • رێگا تا رادەیەکی زۆر بۆ حیزبی تودە دەکاتەوە • مەگەر خەونێ خۆش خۆش دیترابێ • دەنا بۆ حیزبێکی وشیار رووداوەکانی خاریج هەرچەند گرنگ و پر مەترسی بن • بەلام دیسان نابنە هۆی لوکە لە گوی ئاخنین بەرامبەر بە باری ناو خۆی ولات • ئێمرۆ ئەوەی لە کوردستانی ئیران رادەبرێ لە مێژووی خەباتی گەلەکەماندا

بەلکو ئارمی کۆماری کوردستان " حکومەتی میللی کوردستان " بوو کە لە هەموو سەر دەرگای ئیدارەکانی دەولەتێ نووسرابوو • بێجگە لەوە هیچ یەك لە نووسەرانێ بیگانە کە باسێ کارە ساتی سالەکانێ ٤٥ - ١٩٤٦ ی کوردستانی ئیران دەکەن ، کوماری دیموکراتی کوردستان " بە خودموختار ناو نابەن " •

٢ - **کریس کۆچیرا** دەنووسێ : " شیخ ئەحمەدی بارزانی پاش هاتنی بۆ ئیران هەتا کۆتایی کوماری مەهاباد لە نێزیك نەغەدە دانیشتوو کچی یەکێك لە سەروکەکانی قەرەپەپاخی لە خۆ مارە کرد " •

ئەوە راست نیە • شیخ ئەحمەد هەرگیز کچی قەرەپەپاخی مارە نەکردو تا ماوەیەکی زۆریش لە گوندی **قونقەلا** نێزیك مەهاباد دادەنیشت نەك لە نێزیك نەغەدە •

٣ - هەوەلین ژمارەی گوڤاری ریگا لە خەزەلوەرێ ١٣٢٧ واتە دیسامبری ١٩٤٨ (نەك

ێنە نەبووە • لە لایەك حكومەت خەریكی خۆ ئامادە كردنێكی بەرێنەو رۆژانـــە بە فروكەو هێلی كوپتێر تەنانەت ئاسودەیی لە گەزۆكەرو گەڵ كەرانیش بریـوە و هەر خەریكی كەشفیاتە • پەیتا پەیتا ئاغاو كوێخا و پیاوە خۆ فرۆشەكانی كــە بۆ رەزائیە و مەهاباد و سەردەشت بانگ دەكرین • دەیانلاوێننــــــــــەوەو داوای وەرگرتنی چەكیان لێ دەكەن بۆ لە بەین بردنێ چەتەكان !! ئینسانە باشەكانـێ دانیشتووی دێهاتیش جیا لە جنێو و هەرەشەو گورەشەو گرتن لە لایەن میری یەوە چێ تریان وەبەر ناكەوێ • لە لای تریشەوە هەر ئێستا كە بە گوێرەی فەرمانـــێ بارزانی ئەو دەستە پێشمەرگانەی خوارەوە كە نێزیكەی ٣٠٠ كەس دەبن لـــە سنوورەكاندا مۆڵیان خواردوە و چـاوەروانـی ئەمرێ سەروكن بۆ لە سەر را خـۆ دە ئیران كوتانەوە : دەستەی **ملازم ئەحمەد** ، دەستەی **مام وسو دزەیی** ، دەستەی **گورکۆی یەزیدی** ، دەستەی **عەبدولا ئاكۆ** ، دەستەیەك تێكلاو لە **بارزانـــی** و جەماعەتی **مەحمودی حەمە رەش** •

ئا لەم كاتە ناسكەدا بە تایبەتی بۆ ئیمە هەر سەعات و دەقیقەیەك قیمەتـــی تەواو نابێ و خافڵ بوون زیانێكی بێ ئەژماری هەیە • هەق نیە لەم هەڵ ومەرجەدا وەك كەو سەر لە بەفر نێین و ئاگامان لە دەورو بەرمان نەبێ • پێویستە بــە شوێن رووداوەكاندا بەگەرێین و چاو نەتروكێنین و لە خشە بچینە پێش نەك دوورە پەرێز راوەستین • هەم دێسان لە وەختی وا دا نێزیكی و ئاموژگاری و یارمەتـی

هەوەلی سالی ١٩٤٨ وەك كوچیرا دەنووسی) لە لایەن غەنی بلوریان و كـاك حەسەنی قزلجی بلاو كرایەوە •

٤ ـ عەبدولرحمانی قاسملو ئەندامی كومیتەی مەهاباد نەبووە (وەك كوچیـــــرا دەنووسی) ناو براو وەك كادریكی حیزبی تودەی ئیران بۆ هاوكاری لەگـــەڵ حیزبی دیموكرات لە لایەن حیزبی تودەوە ناردرابوە مەهاباد •

كومیتەی مەهاباد بە پێچەوانەی نووسینی " **كریس كوچیرا** " پینچ كەس بوون نەك شەش كەس •

٥ ـ كونگرەی دووهەمی حیزبی دیموكرات لە **سونێ** سالی ١٩٦٤ بە پێچەوانـــەی

www.kerimhisami.com

ماددی و مەعنەوی ئەرکی سەر شانێ هەر تێکۆشەرێکی بەراستی ڕێبازی ئازادی و دیموکراتیەتێ ئێرانە • ئێمە داواتان لێ دەکەین بە زمان، بە قەلەم و بە هەموو چەشنە توانایەکتان شان بە شانمان بوەستن بۆ بەرنگاری دام و دەزگای کۆنە- پەرستی ئێران • هەر وەها وشیار کردنەوەی سەرکردایەتێ شورشی کوردستانی عیراق بە تایبەتی بارزانی لە چەوتێ سیاسەتی تەحویل دانەوەی پەنابەرە سیاسیەکانی ئەندامانی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە حکومەتی ئێران • هەر وەها دەر برینێ مەترسێ تەواو کردن لەو هەلوێستە کە بە پێشمەرگە بەشەرەفەکا- نی کوردستان دەوری ژاندارم و سەربازو جاشە چلکاو خورەکانی ئێران دەبینن و ئەنجامی ئەو کارە خزانە ئامێزی گلاوی رۆژئاوا دەبێ ڕوونی کەنەوە کە حکومەتی ئێران سەرەرای پتر لە ٢٥٠ تا ٣٠٠ هەزار سەربازو ٣٠ تا ٤٠ هەزار ژاندارم و هەزاران جاش نیازی هەرە گەورەی لە کێشانی پێ بارزانی وپێشمەرگە بۆ چارەسەر کردنێ ئەو مەسەلەیە هێنانە خوارێ ناو و ناوبانگی بارزانی و شورشە کە بە بەکرێ گیراوی ئێرانیان بە کورد و نەتەوەکانی تری ئێران بناسێنێ و لە پێش چاوی عالەمیان بخا وەك تا رادەیەکی زۆر لەو پیلانەدا سەر کەوتوو ئەو رۆ لە ئێراندا بارزانی پووچاندەوە • تەنیا گرتنە پێشی ڕێگایەکی عاقلانە

" **کریس کوچیرا** " قازی محەممەدی بە " خەیانەت " تاوانبار نەکردوە • تەنیا هێندێك لە کادرەکانی بە خەیانەت و جاسوسی تاوانبار کردبوو • سەبارەت بە پیشەواو ڕێبەرانێ حیزب و کوماری مەهاباد " کەم فامی سیاسی و کومەلایەتی بەریوەبەرانی ئەو کاتەی حیزب " ی بە کار هێناوە •

٦- هەر وەك لە نامەی **حەممەدەمینی سیراجی** یا " **رەوەند** " دەر دەکەوی بە پێچەوانەی نووسینی " **کوچیرا** " یەکەم ئەندامانی " کومیتەی ئینقلابی یازدە کەس نەبوون • لە پێشدا دامەزرێنەران حەوت کەس بوون • پاش یەکگر- تنەوە دەگەڵ سولەیمانی موعینی ٢١ کەس بۆ ڕێبەرایەتی هەلبژێردراون • دووهەم عەبدولرحمانی قاسملو هەر وەك رەوەند دەنووسی هەڵ نەبژێردراوە • بەلکو هەلبژاردنی ئەو بەستراوەتەوەبەشاهێدیبرادەرێك کەلەکۆبوونەوەدانەبوە •

دەتوانێ ئەو پەڵەیەی لە داوێنێ شورش بە تایبە تێ بارزانی بشواتەوە٠

براگیان قسە زۆر و ماوە کەم ناچارم چێتر نەنووسم و چاوەروانی هاتنتان بم بۆ دڵی کێوەکانێ کوردستانی ئیران یا ناردنێ جواب٠ هەر کارێکتان هەبێ کاکە شوان ئامادەیە رای پەرێنێ ٠ ئەگەر هاتیێشن ، ئەوان پێمان رادەگەینن دەتان بیننەوە٠ تکایە لە نیێوی قەندیڵ بە هۆی نامەکەتان کە بۆ من و ئەمیرت نووسیبو ، ئەمیریش نامەکەی بە دوو سێ کەس دابوو کە بزانن قەندیڵ کی یە ئیێستا بێ ئەوە بزانن قەندیڵ کی یە کەوتۆتە سەر زاران کە قەندیڵ خەریکی پێوەندیە - چاو بپۆشن و تخی کەن ٠ دەتوانێ بە نیێوی " سەهەند" بە کاکە شوان دا هەر کارێکت بوو رای ئەسپێرێ بە ئێمەی رادەگەێنن ٠ سەرکەوتن هەر بۆ گەلەو روو رەشێ بۆ دوژمنانی گەل ٠

براتان: هەڵۆ
١٩٦٧/٧/١٦

٧- بە پێچوانەی " **کریس کوچێرا** " سولەیمانی موعینی کاتیکی گیراو شەهید کرا لە سەفەری ئوروپا نەدەگەراوە ٠ سولەیمان هاتبوە عیراق چاوی بە هاوری - یانی و بە ژن و مندالەکەی بکەوی ٠ حەسو میر خان لە سەنگە سەر دەستی بەسەر داگرتبوون و نەی دەهیشت برۆن ٠

٨- بە پێچوانەی " **کریس کوچێرا** " حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران سالی ١٩٧٣ قەت " کمك تسلیحاتی " لە دەولەتی عیراق وەرنەگرتومو دژی بارزانیش نەجوو لاوەتەوە ٠

www.kerimhisami.com

تەقەلالا بۆ گەڕانەوەی کوردستان

ڕۆژی ١٩٦٧/٩/٢٩ لە نامەیەك دا بە دوکتور ڕادمنیش ـ م ڕاگەیاند کە برادەران گەڕاونەوە بۆ کوردستانی ئێران و لە کۆبوونەوەیەك دا منیان بە ئەندامی ڕێبەرایەتی هەڵبژاردوەو داوایان کردوە کە بگەڕێمەوە بۆ کوردستان • پێشنیار دەکەم کۆ بوونەوەیەك بە بەشداری دوکتور قاسملو و کاك حەسەنی قزلجی و من لە گەڵ بۆ ڕۆی سیاسی حیزبی تودە پێك بێ و ڕێگا بدەن بە یەکجاری بگەڕێمەوە بۆ کوردستان •

شەشی ئوکتوبری ١٩٦٧ دوکتور ڕادمنیش بە تەلیفون گوتی : " لەو کاتەدا کۆبوونەوەمان بۆ ساز نابێ • پێشنیار دەکەم سەفەرێکی دیکە بکەی بۆ عیراق ، لە گەڵ برادەرانی کورد پێوەندی بگری و قەرارو مەدارێك دابنێی بۆ چاوپێکەوتنمان " •

ڕۆژی ١١ی ئوکتوبر پاسپورتیان بۆ ناردم و بریار درا سەفەر بکەم•ڕۆژی١٢ی ئوکتوبر نامەیەکم بۆ دوکتور قاسملو نووسیو لە وەزعی برادەران ولەگەڕانەوەی خۆم بۆ بەغدا ئاگادارم کرد •

ڕۆژی ١٩٦٧/١٠/١٥ چوومە لوبنان و لەویشەوە بەرەو بەغدا کەوتمە ڕێ و ڕۆژی ٢٠ ی ئوکتوبر گەیشتمە بەغدا • وەك جاران چوومەوە هوتیل بەشار لە حافظالقاضی هەر ئەو ڕۆژە لەگەڵ هاوری یانێ حیزبی کومونیست پێوەندیم گرت و داوام کرد رادیویەکم بۆ بنێرن • ئێوارەیەك کاك عەزیز محەمەد

تەلیفونی کرد ئەحوالّی پرسیم • رۆژی دوایی کاتێك گەرامەوە هوتیل ، رادیـو-یەکیان لە ژوورەکەم دانابوو • ئێواری کاك عەزیز تەلیفونی کرد گوتی : " لام وایە رادیویان بۆ ناردووی گۆیا لەوێ نەبوی لە ژوورەکەیان داناوە " •

گوتم : رادیوکە لێرەیە ، بەلام پەیکی ئیران ناگرێ •

ـ برا دەبوایە پێشتر بلێی تا بە شەریکەکە گوترابا بەو شەرتە دەیکرین کە رادیو پەیکی ئیران بگرێ ! دەنێرین بۆت بگۆرنەوە •

بەیانی هاتن رادیوکەیان بردو گۆریبوویانەوە رادیویەکی توشیبای زۆر باشیان بۆ هێنابووم • ئەم رادیویە تا سالی ١٩٨٤ وەك شتێکی بە نرخ و پیرۆز لە مالّی ئێمە دا دەپارێزرا •

هەر وەك جاران گورج نامەیەکم نارد بۆ کوردستان و داوام لە برادەران کرد کە جێگایەك دیاری بکەن تا بچم چاوم پێ یان بکەوی •

ئێوارەیەك چوومە مالّی ماموستا حەمزە عەبدوللە **حەلاوە خانێ** خێزانی شیخ لەتیفی نەمر لەوێ بوو • قسەمان دەکرد و چایی مان دەخواردەوە • لە پر **حەلاوە خان** گوتی : " ئەری ماموستا ئەوە پیاوە دەنگ ناخۆشەکەی پەیکی ئیران نیە ؟ خۆ وام زانی زۆر سەحمت گرانە ، کورە خۆ زۆر ئیسك سووکە هەموو رۆژی گویمان لە دەنگی نەبێ ئارام ناگرین " • لەوێ حەلاوە خانم ناسی • ژنێکی بەرێز رووناکبیر و لە سالەکانی دواییشدا هاتوو چۆمان هەر هەبوو •

لە مالّە ماموستا حەمزە بووم مام جەلال هات • بە گەرمی چاك و خۆشیمان کردو باسمان دامەزراند • مام جەلال گلەیی لێ کردین کە لە رۆژنامەی کوردستاندا دژی ئەوان دەنووسین • منیش لەسەر هەلویستی ئەوان سەبارەت بە شورشی کوردستان بیرو رای خۆم راگەیاند • مام جەلال گوتی : " دەبێ بچینە لای ئێمە پێکەوە نان بخۆین " • شەو چوینە مالەکەی ئەو لە خانویەکی گەورەدا ژیانێکی پێشمەرگەیی هەبوو • قەرەویلێك و چەند پێشمەرگەو خانوی چـول • پێم خۆش بوو لە ژیانێکی ئاوادا دەژی • مام جەلال گوتی : " خەریکم بچم بـۆ یوکوسلاوی لە کونگرەی کۆمەلەی خوێندکارانی کورد دا بەشدار بم • پێم خۆشە ئێوەش لەگەلم بێن و بەشداری بکەن " •

www.kerimhisami.com

گوتم : به داخەوە ناتوانم ، چاوەڕوانیّ برادەران دەکەم دەمەوی بیانبینم.

ڕۆژێك بەیانیّ هێشتا لە خەو هەڵنەستابووم ماموستا زەبیحی لە هوتیل بەشار وەژوّر کەوت . گوتی : " مام جەلال ئەوە لە فروّکە خانەیە ، سەفەر دەکا بوّ یوکوسلاوی دەیگوت پێم خوّشە چاوم پیّ پکەوی . هاتووم لە دوات،ئێستا چاوەڕوانتە " . سواری ماشینی کردم بوّ فروکەخانە. مام جەلال بە گەرمی بەخێرهاتنی کردم . **فوئاد ڕکابیّ** و چەند کەسی تری لە لا بوون ، هاتبوون بەڕیّی بکەن . بەوانیّ ناساندم وەك تێکوشەرێکی کوردستانی ئیران . پاشان گوتی : " ئەوە فروکە هەیە با سوار بێن بچینە بێلگراد. پاش دوو ڕوّژ کونگرە تەواو دەبیّ دەگەرێنەوە ".

دیار بوو من نەمدەتوانیّ ئەو سەفەرە بکەم . بە ناچاری داوای لیّ بووردنم کرد . پاش ڕوّیشتنی مام جەلال لەگەڵ ماموستا زەربیحی هاتمەوە هوتیل . داوام لیّ کرد کە پسولەیەکم بدەنیّ تا بتوانم بچمە سولەیمانی و قەلادزە . ئەو دەمی پسولەی ئەوان وەك وەرەقەی حکومەت وا بوو . ماموستا زەبیحی گوتی :"بە برادەران دەڵێم لێت دەگێرمەوە". ئێستاش نە پسولە هەبوو نە لی گێرانەوە.

" میوانداری عیزالدین مستەفا "

تازە لە حیزبی کومونیستی عیراقدا دووبەرەکی ساز ببوو. عزیز الحاج جیّا ببوّوەو ڕیگای خەیانەتیّ گرتبوە پێش . بە داخەوە هێندێك لە کادرەکانی حیزبی لەگەڵی چووبوون و دوکتور عیزالدین یش ڕەگەڵ کەوتبوو . کاك محەمەدی مەلا کەریم پیّی گوتبوو کە من هاتوومە بەغدا و لە هوتیل بەشارم . ڕوّژێك عیزالدین کوت و پڕ وەژوّر کەوت . پاش چاك و خوّشی دەستی کرد بە قسە دژی حیزبی کومونیست .

ڕوّژیکیان کاکە حەمە هات و گوتی : " عیزالدین ژنی هێناوە بوّ نان خواردنی نیوەروّ بانگی کردوی . من دیّم و پیکەوە ئەچین ، بەلاّم باوکم توّ زمانت توّزیّ هەڵەیە . نەکەی باسی ژنی جوان و ناحەزی ئورووپا بکەی.

نانی خۆمان ئەخۆین و قسە دەکەین "٠

چووینە سەر بانگێشتنەکە ٠ میوانداریێەکی رێك و پێك و نان و خوانێکی کوردانە ٠ بەلام بەداخەوە لە بۆ چوونی مەسەلەکاندا یەك نەبووین و دمەتەقەمان بەردەوام بوو٠

ئەو ماوەی لە بەغدا بووم خەبەرم دا کاك سەعید کویستانی و مەلا محەممەدی خدری و چوکەلی گەوهەری هاتنە لام ٠ چەند رۆژ پێکەوە بووین ٠ دەنگ و باسی نێو شورش و بارو دۆخێ کوردستانی ئیرانیان بۆ باس دەکردم ٠ هەر وەك رابردوو لایان وابوو شورشی کوردستانی عیراق لە ژێر دەسەلات و چاوەدێرێ حکومەتی شادابە ٠ دەیانگوت نێو شورشی کوردستان پر بووە لە جاسوسی عەجەم وساواك و ئەفسەری ئەرتەشی ئیران ٠

ئیوارەیەك لەگەڵ مەلا محەممەدی خزری باقلاوامان کری و شەو لە هوتیل خواردمان ٠ نێوە شەو مەلا محەممەد وە هاوار کەوت ٠ هەموو لەشێ دەلەرزی٠ ئارەقەی دەکرد حەجمینی لێ هەلگێرابوو ٠ هەر پێم دەکرا لێبا سەکانی لێبگۆرم٠ بەیانێ زوو بردمە لای دوکتور ، دەرزی لێدا و هێندی دەرمانی بۆ نووسی ٠خولاو راستان پاش رۆژێك مەلا محەممەد هاتەوە سەرەو خۆ و نەجاتی بوو٠

رۆژێك لە حافظ القاضی دەگەرام ٠ چاوم بە کۆمەلە پیاوێك کەوت ، چلکن شان و پێل داکەوتو ، سەرو رێش هاتو ، لەسەرو پۆرێ چلکن و کلاوی ئارخ چن زانیم کوردی لای خۆمانن ٠ لێ یان چوومە پێش و بەخێر هاتنم کردن و گوتم : عەیب نەبێ خەلکی کوین ؟

ـ خەلکی زێنوێ شیخین ٠

ـ ئێوە خەلکی زێنوێ نین ٠ لە سەرو کلاو و دیارە کوردی ئیرانن٠

یەکیان هەلی دایە گوتی : ئەری تۆ کاك کەریمی حیسامی نێ ؟

ـ نا ٠٠٠ کاك کەریم کی یە ؟

ـ کاکە بەخۆلای هەوی ٠ هەموو ئیواران گوێمان لە دەنگت نەبێ نانمان پێ ناخورێ ٠

ـ کەوا بوو یەکترمان ناسیوەتەوە ٠ بەلام پێتان ناخۆش نەبێ لە چلکنی را

وا دیاره دەچنە حەجێ .

ــ بابم چت لێ وەشیرین ، بەخولای چاکت ناسیوین .

ــ کە وا بوو فەرموون با بچینە هوتێلەکەی من برێك قسە بکەین .

چووینە هوتیل و ناردم پینج شەش کیلۆ پرتەقالیان هێنا . خزم کەوتنە سەر دەتگوت قەت پرتەقالیان نەدیوە . باسی کوردستان و باسی هەرای فایق و مراد شیریژو چەکدارم لێ پرسین . دەیانگوت : " بابم بەخۆلای لە هەموو کوردستان هەن . خەلکیان لەگەلە . عەجەم لێ یان دەترسن . پێ یان دەلین چەتە . پاشان دەنگ و باسی هێندی برادەرێ ناسراوم لێ پرسێن . بە کورتی دوو سێ سەعات گەلێك بە خۆشیم رابوارد ، دەتگوت لە کوردستانم .

تا ماوەیەکی زۆر لە بەغدا بووم وەلامی برادەران نەهاتەوە . جارێك ویزاکەم درێژ کردبۆوە ، نەم دەتوانێ پتر لە عیراق بم . لەگەل یوسفی ریزوانی قەرارمدانا کە ئەگەر نامەی کاك سولەیمانی موعینی و سمایلی شەریف زادە هاتەوە دەست بە جێ بۆم بنێرێ . رۆژی ١٩٦٧/١١/٢٧ گەرامەوە بۆ سوفیا .

پاش گەرانەوە برادەرانی حیزبی تودە داوایان لێ کردم کە لە هەموو باریکەوە پیشنیار و بیرو رای خۆم بۆیان بنووسم . ئەوەی لە دەفتەری بیرەوەری - یەکانم دا ماوە بە کورتی ئەوانەی خوارەوەن کە بێگومان درێژتر بۆم نووسیون:

١- بەر لە هەموو شت یارمەتیەکی تەواوی ماددی بە هاورێیانی حیزبی دیموکرات بکرێ .

٢ــ رێگا بدەن من و یەك دوو کەسی تر بچینەوە کوردستان و لەگەڵ کاك سولەیمان و جەماعەت هاوکاری بکەین .

٣- سێ چوار کەس لەو کەسانەی کە ئەوان دیاری دەکەن بیانهێنن بۆ دەرەوە بۆ ماوەیەکی کەم فێری هێندی شتێ سەرەتایی بن و بگەرێنەوە بۆ ولات .

٤ـ لە کوردستانی عیراق ئێمکانی چاپکردن و بلاو بوونەوە هەیە ، کاری چاپەمەنی کوردی لەوی دەست پێ بکرێ .

٥ـ لە باری تەبلیغاتی یەوە راپەرینی " کومیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکرات بە حیزب و کۆرە نێو نەتەوەیی یەکان بناساندرێ . رادیو پەیکی ئیران دەنگ و باسی

www.kerimbisarani.com

راپەرێن و بەیاننامە و نووسراوەکانی ئەوان بە تەواوی بڵاو بکاتەوە ٠

٦ـ تێکوشان لە نێو خویندکارانی کورد لە ئوروپا دەست پێ بکری ،دوکتور قاسملو لەگەڵ کاک محەممەدی موهتەدی دەتوانن ئەو کارە بکەن ٠

لە پێشنیارەکاندا نێوەرۆکی کومیتەی ئینقلابی و جولانەوەی کوردستانی ئیرانم روون کردبۆوە کە : لە جولانەوەی کوردستانی ئیران دا سەروکایەتی بە دەست دەرەبەگ و سەروك عەشیرەتان نیە ، حیزبی دیموکراتی کوردستان یا کومیتەی ئینقلابی بیرو باوەری ئانتی کومونیستی یان نیە ، خەڵك لە کوردستانی ئیران لە ریژیمی شا نارازیەو پشتی جولانەوە دەگرن ٠

بە داخەوە ریبەرایەتی حیزبی تودە لە قسە کردن دا لە گەڵ هەموو پێشنیارەکانم موافیق بوو ، بەلام هەموویان هەر لە سەر کاغەز مانەوەو بە کردەوە هیچ هەنگاوێکیان بۆ ناوێژرا ٠

www.kerimhisami.com

نامەی کاك سولەیمان و کاك حەمەدەمینی سراجی

رۆژی ١٥/١٢/١٩٦٧ نامەی ئەو برادەرانەم پێ گەیشت کە هەوڵی مانگی دیسامبر نووسیبوویان • ئەمەش دەقێ نامەکەیانە •

" برای زۆر خۆشەویستم کاك کەریم شیروان هیوامان خۆشی و بەختەوەری ئێوە و هەموو برادەرانە ئێمە بە دوای هاتنتان دا بەرەو سولەیمانی هاتین ، بەلام بەداخەوە بە هۆی درنگ گەیشتنی نامەکەتان هەروەها ناخۆشی ریگا نیزیکەی بیست رۆژ پاش ئەو ماوەیەی کە دیاریتان کردبوو گەیشتینە شار • جا ئێستا زۆر تاسەی دیداری ئیوەو کاك " رام " مان هەیە • کاك سولەیمانیش لەگەلمایەو گەلێکی سلاو بۆ هەموو لایەکتان هەیە • چاوەروانی هاتنتانین بە پەلە بۆ ئێرە •

برات : محەمەد ئەمین

١٩٦٧/١٢/١

" کاك شێروان گیان لەبەر ئەوە ئێمە لە حەوت خوانی روستەم گوزەراوین و لە هەلکەوتێکی زۆر بارێك و ناسك داین لەو دێو و ئەو دێو تکایە ئەگەر بریارتان دیدارە بە یەکجارێ لەگەل کاك " رام " تەشریفتان بێ لە هەر حال زۆر بە بێ سەبرێ چاوەروانتان دەکەین بە بوون و نەبوون بە پەلە وەلامەکەمان بە عینوانی برادەراندا بۆ رەوانە بکەوە • پێشەکی ئیتر سەربەرزیتان •

برات : سولەیمان

هەر لەو سەرو بەندەدا بوو نامەیەکی دیکەم لە لایەن کاك سەعید کوێستانی ـ یەوە پێ گەیشت ٠ دیارە کاغەزەکە زوتر نووسرابوو ، بەلام درەنگ گەیشتە دەستم ٠

کاك سەعید دەنووسی :

برای گەورەمان کاك کەریم ـ شیروان لەگەڵ ریز و سلاو هیوادارم هەموو وەختێك سلامەت و سەرکەوتو بێ ٠ کاکە گیان نامەوی زۆر درێژە بە هەوال بدەم تەنیا کورتەیەك لە بەسەر هاتی ئێستای برادەران و وەزعی ناهەمواری ئێرەت بۆ باس دەکەم ٠

هەر وەك لە نامەکانی پێشو دا بە درێژی باسی پێك هاتنی کومیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکراتی کوردستان کراوەو ئاگاداری ٠ لە بەهارێ دا هەڤالمان کاك سەنار بە تەنیایی بریاری دابوو کە بچێتەوە ئیران و دەست پێ بکات ٠ کاتیك ئەو خەبەرەمان زانی خالەمین و سمکو و سالاریش لە خەلان بوون ٠ ئێمە بە تیکرایی ئەو چونەوەمان پێ باش نەبوو هیچ بەلکو بە کارێکی هەڵەمان دانا ٠ بە پەلە کاك سالارمان بۆ لای سیدەکان نارد کە سەنار بگێرێتەوە ٠ بەلام بەداخەوە پاش دوو سێ رۆژ نامەیەکی سالار هات کە لەوێدا رای گەیاندبوو چوونەوەمان لە مانەوە لە کوردستانی عیراق باشترە ٠ ئیستدلالی بە مائو هێنابۆوە کە " دوژمن بەبری کاغەزیەو دەبێ لێ‌دەی " ٠ ئەوە رووداوی دوو مانگ لەوە پێشە ٠ بەلام دوێنی ئێواری خەبەرم بۆ هات سالار وا لە مەهاباد لە ماڵی خۆیانەو کاك سەناری بە پەلەش ئەوە لە تارانەو هەر دووکیان لە گەل حەوت چەکداری تر خۆیان بە دەستەوە داوە ٠ جوزئیاتی مەسەلە نازانم کە بۆچێ وایان کردوە ٠

٢ـ پیرێ حەسۆ میرخان مەفرەزەیەکی ناردوە خالەمین و سمکویان لە سونێ را داگیراوە بەرەو قەلادزێ وادیارە ئیرانی بریاردەر رازی نیە برادەرانی ئێمە لە سنور بن ٠ هەر بۆیەش کاك حەسۆ ئەو کارەی کردوە ٠ من جاری هەروا لە جیگای خۆمم ، نازانم چم بەسەر دێ ٠ " پاراستن چوارچاو و گوێچ قولاخ سەری لێ لە سوێ ناوین اللهم محافظ ٠ کاکە گیان زەحمەتە لە دەستی " پاراستن" رزگاریمان بێت ٠ باوەر بفەرموو شەو کە دەنوین تا بەیانی دەجار لەخەو

www.kerimhisami.com

رادەپەرێن پێمان وایە هاتوون بمان پێچنەوە ٠ جگە لە مانەوەو مات بوون هیچ ڕووناکاییەکی دیکەمان نیە نازانین چیکەین ٠ کاکە گیان لەسەر بڕوایەکی کە هەمانەو قەولێکی بە یەکترمان داوە جاری ناچارێن هەر لە جێگای خۆمان بمێنینەوەو تا ئێستاش پێوەندیمان پێکەوە باشەو جاروبار یەکتر دەبینین ٠
ئاوارەش هەر لەو ناوچەیەو لە نێو خەلکەکەدایە ٠ باوەر بکە ئەو کەمتر لە ئێمە لە خەتەر دایە ٠

ئەوانە شتێ تازە بوون کە ئاگادارت دەکەم جا ئەگەر مام و توشی قەزاو قەدەر نەبووم ئەوە کارێکی وا دەکەم لێرە لەگەل برادەران نەمر نەژی رابوێرین ٠ئەگەر راویان نایەن ، یان سەربەنیستیان کردین ئەوە شتێکی ترە ٠ پێم خۆشە ئەوەندەش بزانێ کە وەزعی ئێمە لێرە چ لە باری ژیانەوە ، چ لەباری مەترسییەوە ، واتە رفاندن و لەناو بردن و تەسلیم کردنەوە بە ئێران و گرتن لەو پەری پەرێشانی دایە خوا روحم بکات ٠ سلاوی هەموو لایەك دەگەینم ٠

برات : کاوە

پاش ئەوەی کە نامەی کاك سولیمان و کاك حەمەدەمین ـ م پێ گەیشت بە تەلیفون لەگەل کامبخش قسەم کردو پێم گوت : برادەران هاتوونە عیراق و نامەیان نووسیوە چاوەروانی دیتنی ڕێبەرایەتی حیزبی تودەن ٠
گوتی : لەگەل هاوریان تەگبیر دەکەم و پاشان لێت دەگیرمەوە ٠ رۆژی ١٩٦٧/١٢/١٧ رەفیق کامبخش تەلیفونی کردو گوتی : " وا باشە گیر نەبێ بچیە بەغدا ٠ چاوت بە برادەران بکەوێ ، ئەگەر رادمنیش لەوێ مابوو ئەوەباشە ئەگەر نەمابوو برادەران رابگرە هەتا ئێمە یەکیکمان دێت و چاومان پێ یان دەکەوی٠ "

رۆژی ١٩٦٧/١٢/٢٢ چوومە بێروت ٠ لەوی گیر نەبووم چوومە شام ٠ رۆژی٢٣ی دیسامبر لە شامەوە بە تاکسی بەرەو بەغدا کەوتمە رێ ٠ لە **مەفرەق سنووری سوریا و ئوردۆن** لەشکری عیراق هەلی دابوو ٠ ئەو دەم گویا بۆ شەر لەگەل ئیسرائیل و پشتیوانی لە لەشکری عەرەب ، حکومەتی عیراق لەشکری ناردبوە

www.kerimhisami.com

ئەو مەڵبەندە • بەلام دەرکەوت عیراق ئەو لەشکرەی بۆ پیلانی دژی سوریا و فەلەستینیەکان ناردوە • کە گەیشتینە راست لەشکری عیراق گروبانیکی عیراقی دەستی هەلینا و لەگەلمان سواری تاکسی بوو • لە ریگا گوتی با قسەیەکی خۆشتان بۆ بگیرمەوە : " شەش مانگ بوو لە ئوردون بووم نەچووبومەوە مالی • ئیجازەم وەرگرت کە بچمەوە سەریکی مندالان بدەم • شەش مندالی سەروپیچکەم هەن • مالەکەم لە گوندیکی نیزیك بەغدایە ، سێ کیلو میتر لە بەغدا دوورە • تاقە ژوریکمان هەیە هەمووومان لەویدا دەژین • لەبەغدا چوومە دەرمانخانەیەك چوارپینج حەبێ خەوم کری • کە گەیشتمەوە دراوسێ و دۆست و ئاشنا پیمەوە هاتن • هەتا درەنگ میوان دانیشتن • پاشان منالەکان لە خۆشی هاتنەوەی باوکیان نەدەنوستن • چپکەم ، لە خولام دەویست بنوم • ناچار حەبەکانم هینا دەرو دە لیمۆناد دا تواندمنەوە و دام بە مندالان خەویان لێ بکەوی • زۆری پێ نەچوو منداڵ بەلادا هاتن و خەویان لێ کەوت • مەیدانم بۆ چۆڵ بوو • بەیانی کە هەستاین یەك منداڵ جولەی ناکا و هەمویان دەڵەی مردوون • بە پەلە ماشینیکم پەیدا کرد بۆ خەستەخانە • دوکتور کە تەماشای کردن گوتی دەرمانداو بوون • راستیەکەم بۆ دوکتور گیراوە • گەلیك پیکەنێ ، هەناوی مندالەکانی شوشتەوە و گەراینەوە بۆ مالێ " • گوتمان ئەو جار چ دەکەی ، دەرمانیان بۆ دەکری ؟
ـ هەر لە ئیستاوە بیر لەوەی دەکەمەوە !

گەیشتمە بەغدا رادمنیش لە بەغدا نەمابوو • خەبەرم دا سولەیمان و حەمەدەمین رۆژی ٢٨ دیسامبر هاتنە بەغدا • هەلکەوتیکی خۆش و لەبار بوو پاش چەند سال دووری بەراستی بۆ هەر سیکمان ئەو چاو پیکەوتنە مایەی شادی و گەشانەوە بوو • دەستمان کرد بە قسەو باسی کۆن و نوێ • گوتیان تۆ ئیستا ئەندامی سەرکردایەتی کومیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکراتی کوردستانی • بریار دراوە هەموو کاریك لەگەڵ تۆ بە ئاگاداری تۆ بکەین • ئیمە هاتوین لە پلەی یەکمدا چاومان بە ریبەرایەتی حیزبی تودە بکەوێ • ئەگەر ئەوان ئامادە بن دەمانەوێ وەك دوو حیزب هاوکاری بکەین • داوایان لێ دەکەین لەباری مادی و مەعنەویەوە یارمەتیمان بدەن • ئەگەر دەستمان بەوان رانەگەیشت ،یان ئەوان

www.kerimhisami.com

ئامادەی هاوکاری نەبوون و یارمەتیان نەدەاین ، کومیتە بریاری داوە لەگەڵ حیزبی بەعس پیوەندی بگرێن و لەگەڵ ئەوان قسە بکەین .

پاش باسێکی زۆر ، شێ کردنەوەی بارو دۆخێ شورشی کوردستان و ناوچە لەو بیرو باوەرەم پەشیمان کردنەوە کە پێوەندی لەگەڵ بەعس بگرن . گوتم ئەوەندەی من بزانم و برادەرانی حیزبی تودە لەگەڵ من باسیان کردوە دەیانەوێ هاوکاری بکەن و لێمان نیزیك بنەوە . بێجگە لەوە لەو هەڵ و مەرجەدا پێوەندی لەگەڵ بەعس بە قازانج نیە . باشتر وایە هەوڵ بدەین هەرچۆنێك بێ مەلامستەفا رازی بکەین و یان لانی کەم بێ لایەنی بکەین کە لێمان نەدا .پاش گۆرینەوەی بیرو را هاتنە سەر بروای من و بریارمان دا چاومان بە کاك دارا توفیق بکەوێ

رۆژی ٣ی ژانویەی ١٩٦٨ چووینە مالی دارا توفیق . پاش هێندی قسەو گورێنەوەی بیرو را بریارمان دا کە کاك دارا بچێتە لای مەلامستەفا و بیدوێنیو هەوڵ بدا کە مەلامستەفا دەست لە دژایەتی ئێمە هەلگرێ .

پاشان دەیانویست بچنە بالوێزخانەی چین و گۆیا داوای پێوەندی لەوان بکەن . ئەو دەم بیرو باوەری چەوتی مائوئیستی خۆی گەیاندبۆوە نێو شاخ و داخی کوردستانیش . من بە توندی دژی ئەوە راوەستام . ئەوانیش بەوە راز ی بوون کە پێوەندی لە چین لە ئاژاوە بەدەر خێری تێدا نیە . هەر لەوێ نامەیەکیان بۆ برادەران نووسێ کە لەگەڵ لایەنگرانی چینی کە لە ریگای جەلال تالەبانی-یەوە چووبوونە کوردستان پێوەندی نەگرن .

بریارمان دا من بگرێمەوە بۆ سوڤیا و کارێکی وا بکەم لەگەڵ دوکتور رادمنیش و دوکتور قاسملو بچینەوە بەغدا ، یان پاسپورتیان بۆ ساز کەین ئەوان بێنە ئوروپا . وامان دانا ئەوان بچنەوە سولەیمانی هەتا من خەبەریان دەدەمێ لە سولەیمانی بن . رۆژی ١٩٦٨/١/٥ لە بەغداوە گەرامەوە بۆ سوڤیا .

پێشتر بریار درابوو کە ١٠ی مانگی ژانویەی ١٩٦٨ بۆ لێکولێنەوەی وەزعی رۆژنامەی کوردستان لە پراك کۆبونەوەیەك بکەین . قەرار وابوو کاك عەلی گەلاویژ دوکتور سولتانی وەتەمیشی - یش لە سوڤیەتەوە بێن . رۆژی ٦٨/١/٩ لەگەڵ کاك حەسەنی قزلجی چووینە پراك . کاك عەلی گەلاویژ و دوکتور

www.kerimhisani.com

سولتانیش هاتبوون که له کارو نووسینێ رۆژنامەدا هاوکاری بکەن ۰ دوکتور رادمنیش و کامبخش له لایەن حیزبی تودەوە کۆبوونەوەیان رێك خستبوو ۰ کاك عەلی گەلاوێژ ئامادە نەبوو هاوکاری بکا ۰ ئەوەی من هەستم پێ کرد لەوە نارەحەت بوو کە بۆ چێ ئەو نەکراوە بە سەرنووسەری رۆژنامە و دوکتور قاسملو دیاری کراوە ۰ هێندێکیش لەوە تورە بوو کە لە رادیو پەیکی ئیران لایان بردوە ۰ کۆبوونەوە بە هێندیك بریاری (کە قەت نەهاتنە جێ) کۆتایی پێ هات ۰ بۆ ئاوێتەی ئەو باسە با باسێکی خۆشێش بگێرینەوە ۰

" من برادەرێکی چیك ـ م هەبوو پێکەوە لە مەدرەسەی حیزب بووین نیوانمان زۆر خۆش و یەك ماڵ بووین ۰ بەو بۆنەوە بریاری دا شەوێك هەموومان بانگێشتن بکا ۰ لە چێشتخانەیەکی زۆر خۆشی پراك جێگای گرتبوو ۰ کچەکەی ئەو دەستە خوشکێکی هەبوو لەگەڵ خۆی هێنابوو ۰ دوکتور قاسملو کە زۆر حەز لە گالتەو مەجلیسی خۆش دەکا بە کچەکەی گوت : ئەو برادەرە واتە کاك عەلی گەلاوێژ لە سوڤیەتەوە هاتوە ئەو تۆش روسی دەزانی میوانی ئێمەیە لەگەڵی بە رفیق ۰ کچ لە لای کاك عەلی دانیشت و دەستیان کرد بە ئاخافتن پاش ماوەیەك دوکتور قاسملو لە کیژەکەی پرسی : " گەیشتوونە کوێ ، شتێکتان بۆ دەکرێ ؟

ـ تازە گەیشتووینە راوە ورچ !

کاك عەلی دەستی پێ کردبوو باسی چیاکانی قەفقازی بۆ دەکرد گۆیا لەو چیایانە خەڵك راوە ورچێ دەکا !

تۆزێك پێکەنین و دانیشتنەکەمان بە خۆشی تەواو بوو ۰

www.kerimhisami.com

گەڕانەوە بۆ بەغدا

لەو کۆبوونەوەیە دا بڕیار درا کە من بچمەوە عیراق و خەبەر بدەم کاك سولەیمان و حەمەدەمین بێنە بەغدا ٠ پاشان دوکتور ڕادمنیش و دوکتور قاسملوش بێن ٠ ڕۆژی ٢٦ ی ژانویەی ١٩٦٨ چوومە بەغدا ٠ خەبەرم دا بە برادەران ئەوانیش هاتن ٠ ڕۆژی ٢٧ کاك دارا توفیق لە هوتیل هاتە لام ٠ کاك دارا توفیق هاتە لام گوتی : مەلا مستەفا گوتویە ئەوان چوونە کۆشکی سەرکۆمارو لەگەڵ حکومەتی عیراق پێوەندیان گرتوە "٠

من لەسەر بڕیاری پێشومان لەسەر ئەوە سور بووم کە ئەو خەبەرەیان بە درۆ گەیاندۆتە مەلامستەفا ، شتی وا نەبووە ٠ کاك دارا قەناعەتی هاتبوو، تەواو بڕوای بە ئێمە دەکرد ٠ بەلام سەرکردایەتی شۆرشی **کوردستان لە** ژێر تەئسیری حکومەتی ئێران دا بۆ لێدانی کوردەکانی ئێران لە بیانو دەگەرا ٠

لەگەڵ هاورێیانی حیزبی کومونیستی عیراق پێوەندیم گرت و داوام لێکردن کە جێگایەکمان بۆ دیاری بکەن کە هەتا کۆبوونەوەمان تەواو دەبێ لەوێ بژین ٠ ڕۆژی ١٩٦٨/٢/٥ دوکتور ڕاڕمنیش هاتە بەغدا و هەر ئەو ڕۆژە هاتە لای ئێمە واتە ئەو شوێنەی کە برادەرانی حیزبی کومونیستی عیراق بۆیان دیاری کردبووین ٠ دوکتور ڕادمنیش پێشنیاری کرد کە بەیانی لە **ئەبوو نەواز** لە ڕەستورانێك پێکەوە نان بخۆین ٠ ڕۆژی دوایی سەعاتی دە لە شوێنی دیاری کراو چوار کەسی کۆبووینەوەو دەستمان بە قسان کرد ٠

www.kerimhisami.com

دوکتور رادمنیش گوتی : " پیّم خۆشه ئیّوه لەسەر بارو دۆخیّ ولات و کار و تیّکوشانیّ خۆتان راپۆرتیك بنووسن و پیّشنیارتان دیاری بکەن تا ئیّمە تەماشای بکەین و بە گویّرەی ئەو بتوانین ٠ بریار بدەین " ٠

کاك سولەیمان گوتی : " ئیّمە راپۆرت نانووسین ، ئیّمە لە لایەن ریّکخراویّکی سەربەخۆوە هاتووین لەگەڵ ریّبەرایەتی حیزبی تودەی ئیران پیّوەند بگریّن و باس بکەین ٠ لەو باس کردنە دا ئیّوە وەزعتان بۆ روون دەبیّتەوە ،ئیّمەش لە بیّرو رای ئیوە تیّ دەگەین " ٠

دوکتور رادمنیش ئیّتر لەسەری نەرۆیشت ٠ چاوەروانی دوکتور قاسملو بووین هەتا ئەویش پەیدا بوو ٠ سولەیمان دژی ئەوە بوو کە قاسملو بەشداری بکا ٠ زۆرم هەوڵ دا تا رازیّم کرد دوکتور قاسملو بەشدار بیّ و سولەیمانیش بەرە و روو بیّدوێنی ٠ لەو بەینەدا ئەو برادەرانەی لە زیّنوی شیخی بوون ، **کاك سەعید کویستانی و مەلا محەممەدی خزری و چوکلی گەوهەری هاتنە بەغدا و** لەگەل ئەوانیش یەك دوو کۆبوونەوەمان هەبوو ٠ لام وایە جاریّکی لەگەڵ دوکتور رادمنیش ـ یش دانیشتین ٠ ئەوانیش لەسەر وەزعی کوردستان و خەبات لە ئیران بیّرو رای خۆیان دەربڕی ٠

رۆژی ۹ /۲/۱۹٦۸ کۆبوونەوەی رەسمی لە نیّوان نویّنەرانی کۆمیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکراتی کوردستان و ریّبەرایەتی حیزبی تودە پیّك هات٠ بەشدار بوەکان بریّتی بوون لە **سولەیمانی موعینی ، حەمەدەمینی سراجی دوکتور قاسملو ، دوکتور رادمنیش و کەریمی حیسامی** ٠ من پیّشنیارم کرد کە **یوسفی ریزوانی ـش** بەشدار بیّ ٠ پیّشنیاری من بە زۆربەی دەنگ رەدکرایەوە

پیّش ئەوەی دەست بە ئاخافتن بکەین کاك سولەیمانی موعینی گوتی : "پیم خۆشە بزانم دەستەی نویّنەرایەتی لە هەر دووك لاوە کیّن ٠؟ ئەوەندەی پیّوەندی بە کۆمیتەی ئینقلابی بەوە هەیە کاك کەریم و کاك حەمەدەمین و من بەشدارین پیّم خۆشە دوکتور رادمنیش نویّنەرانی خۆیان بلیّ " ٠

دوکتور قاسملو روی کردە سولەیمان و گوتی : " کاك سولەیمان باشترە ئیّمە لەسەر یەکتر روون بینەوە ٠ پیّم خۆشە بزانم ئیّستا بیّرو رات لەبارەی

www.kerimhisami.com

منەوە چۆنە ؟

کاك سولەیمان گوتی : " پاش دیتنی کاك کەریم لەسەر تۆ هیچم نیە ، بۆم روون بۆتەوە ئەوەی لەسەر تۆ گوتراوە هەو نەبووە ".

دوکتور رادمنیش گوتی : " لە لایەن حیزبی تودەی ئیرانەوە من و دوکتور قاسملو ئەوە لێرە ئامادەین ،

بەرنامەی کاری کۆبوونەوە بەم جۆرە پەسەند کرا :

١ـ هەلسەنگاندن و شێ کردنەوەی چوونەوەی سولەیمان و برادەرانی تر بۆ ئیران و شێوەی کارو تێکوشانیان .

٢ـ مەسەلەی حیزبی دیموکراتی کوردستان و شێوەی زیندوو کردنەوەی رێکخراوەکانی ئەو حیزبە .

٣ـ بەرنامەو کاری سیاسی و نیزامی .

٤ـ ویست و داخوازی نوێنەرایەتی کۆمیتەی ئینقلابی حیزبی دیموکرات و یارمەتی حیزبی تودەی ئیران .

پاش چوار رۆژ باس و لێکولێنەوەو ئاخافتن بێجگە لە رۆژنامە بەتێکرایی دەنگ لەسەر هەموو مەسەلەیەك رێك کەوتین . مەسەلەی رۆژنامە ئەوە بوو دوکتور قاسملو دەیویست ئەو رۆژنامەی کوردستان کە ئێمە لە ئوروپا دەرمان دەکرد ، ببێتە ئورگانی حیزبی دیموکراتی کوردستان . کاك سولەیمان و حەمەدەمین بە توندی لە دژی ئەوە بوون کە رۆژنامەیەکی لە ئوروپا دەردەچێ زمانی حالی حیزبی دیموکرات بێ .

ئەوەی من ئەو دەم لە دەفتەری بیرەوەریەکانم دا نووسیومن ئەو بریارانەی خوارەوە بوون .

ــ بریار درا کە حیزبی تودەی ئیران حیزبی دیموکراتی کوردستان بەرەسمی بناسی . بەو شەرتەی کە حیزبی دیموکراتی کوردستان لە ژێر رێبەرایەتی مارکسیستەکانی کورد دا بێ .

ــ ئەو هیزە چەکدارەی کە ئێستا لە کوردستانی ئیران هەیە رابگیری و بە هێزتر

www.kerimhisami.com

بکرێ و بۆ کاری سیاسی و ڕێکخراوەیی تێ بکۆشێ ٠

ـ بەرنامەی حیزبی دیموکرات لەگەڵ بەرنامەی حیزبی تودە دژایەتی نەبـــی ٠

ـ هەر دووك حیزب بە بێ ڕاویژ لەگەڵ یەکتر لە سەر مەسەلەی کورد لەگەڵ هیـچ حیزب و حکومەتێك پێوەندی نەگرن ٠

ـ کارێکی وا نەکرێ کە مەلا مستەفا بەهاروژێندرێ ، هەوڵ بدرێ کە لە بارزانـی وەنێزیك کەوین ٠ بۆ ئەو مەبەستە کاك کەریمی حیسامی بچیتە لای مەلامستەفا کە خۆشی رای ئەسپاردوە بچێتە لای (مەلا مستەفا بە کاك دارا توفیق ـ ی گوتبو کە بچمە لای) ٠

ـ حیزبی تودە یارمەتی ماددی و سیاسی و فەنیو مەعنەوی بە حیزبی دیموکرات بکات ٠

ـ دوکتور قاسملو بۆ عاملاندنێ کادری سیاسی بگەڕێتەوە کوردستان ٠

من ئەو بریارانەم بە کورتی و بە پەلە لە دەفتەری بیرەوەریەکانم دا یاداشت کردوە ٠ بەلام پاش کۆبوونەوە بریار درا کە دوکتور قاسملو و کاك حەمەدەمیـن پیکەوە بەیاننامەیەك بنووسن و بیهینن لە کۆبوونەوەی دوایێ دا پەسەند بکرێ٠

دەقی بەیاننامەکە بە خەتی کاك حەمەدەمینی سراجی بەم جۆرەیە کە بـــە فارسی بلاوی دەکەمەوە ٠

" در اوایل ماه فوریه ١٩٦٨ جلسه مشورتی مرکب از هیئت نمایندگی بـیروی حزب توده ایران و کومیتهء انقلابی حزب دمکرات کردستان تشکیل شد٠ چنـد روز ادامه داشت ، پس از تبادل آراء و مذاکرات مفصل در بارهء همهء مسائـل مورد نظر جلسه بەنتایج زیر رسید :

١ـ در بارهء خط مش سیاسی حزب دمکرات کردستان ٠

نمایندگان کمیته انقلابی حزب دمکرات کردستان در بارهء خط مش سیاسـی این حزب و جنبش مسلحانه ای که آغاز شده توضیحات مفصلی دادند٠ پس از اظهار نظر شرکت کنندگان جلسه روشن شد که در خطوط اصلی خط مش ساسـی حزب دمکرات کردستان و حزب تودهء ایران هیچ گونه اختلافی وجود ندارد٠

www.kerimhisami.com

این خطوط به ترتیب زیر خلاصه میشود :

الف - حزب تودهء ایران و حزب دمکرات کردستان نهضت خلق کرد را در کرد - ستان ایران جزئی از جنبش عمومی خلقهای ایران میدانند . حزب دمکرات کردستان مبارزه مشترك همهء خلقهای ایران علیه امپریالیست و رژیم ضد دمکراتیك و ضد ملی شاه را هدف اصلی خود میشمارد .

ب - حزب تودهء ایران و حزب دمکرات کردستان نهضت ملی خلق کرد را جزء لاینفك نهضت دمکراتیك خلقهای ایران میدانند . برانداختن رژیم ارتجاعی شاه و تامین دموکراسی و آزادیهای دمکراتیك و حقوق انسانی برای همهء مردم ایران هدف مشترك هر دو حزب میباشد .

ج - هر دو حزب با اصل لنینی حق تعیین سرنوشت ملتها بدست خود اعتقاد راسخ دارند و بر آنند که خلق کرد مانند خلقهای ایران حق دارد سرنوشت خود را بدست خود تعیین کند شعار ملی حزب دمکرات کردستان ایران عبارت است از تامین حقوق ملی خلق کرد در کردستان ایران در حدود چهارچوب کشور ایران این هدف بشکل اتحاد داوطلبانهء خلقهای ایران در ایجاد دولت واحد (اتحاد فدراتیو) تجلی خواهد کرد .

د - هر دو حزب معتقدند که در کردستان ایران دهقانان نیروی عمدهء انقلاب را تشکیل میدهد . هیچ جنبشی نمی‌تواند در کردستان پیروز شود مگر اینکه شعار واضح و مشخص بنفع دهقانان بدهد . تنها با جلب دهقانان و زحمتکشان دیگر کردستان به‌سوی انقلاب است که میتوان آنرا عمیق نمود و جنبش ملی راتبدیل به یك جنبش وسیع دمکراتیك اجتماعی کرد . برای این هدف باید شعارهای صریح مربوط به دهقانان از تقسیم اراضی گرفته تا عدم پرداخت قسط خرید و اجاره بهای زمین بسته به شرایط هر محل داده شود .

۲ - در بارهء قیام مسلحانه :

هر دو حزب نظر دادند که نهضت مسلحانه‌ای که هماکنون در کردستان ایران بوجورد آمده نتیجهء فشار ارتجاع ایران بخلق کرد و سرکوب هرگونه اظهار

وجود برای دفاع از حقوق ملی و دمکراتیك خلقهای ایران است ۰ هر دو حزب این قیام مسلحانه رایك اقدام اجتناب ناپذیر تلقی میکنند و آنرا عمل مثبتی میدانند و از فداکاری رفقائیکه توانسته‌اند مواضع جنبش مسلحانه‌را حفظ نمایند تقدیر میکنند۰ با در نظر گرفتن شرایط موجود هدف عبارت است از حفظ این جنبش مسلحانه تقویت سیاسی و تشکیلاتی آن ۰ پرورش کادرها ، آماده کردن زمینه فکری در بین مردم کردستان ایران و سراسر ایران برای بسط و توسعهٔ آن به مناطق دیگر کردستان ایران و ایران بطور کلی ، علاوه بر شرایط عینی و انقلابی برای این کار ضرورت دارد که سازمانهای حزبی در کردستان احیاء و تقویت شوند ۰ در شهرها نیز هسته‌ها و سازمانهای حزبی بوجود بیایند آنوقت میتوان بتدریج و بدون دستپاچگی مبارزهٔ مسلحانه را توسعه داد ۰

۳ ـ در بارهٔ شکل سازمانی فعالیت در کردستان :

الف ـ طرفین موافقت کردند که در کردستان ایران به اسم حزب دمکرات کردستان فعالیت شود و سازمانهای این حزب احیاء گردند ۰

ب ـ هر دو حزب معتقدند که در چهارچوب کشور ایران باید همهٔ سازمانهای مارکسیستی در حزب واحد طبقهٔ کارگر ایران ، حزب توده‌ٔ ایران گرد آیند ۰ حزب دمکرات کردستان باید هم از نظر سازمانی و هم از نظر سیاسی و فکری خود را برای چنین وحدتی آماده کنند ۰ با در نظر گرفتن شرایط و امکانات موجود در کردستان باید در وهله اول رهبری مارکسیستی را در حزب دمکرات کردستان تامین نمود و سپس بتدریج تبدیل به یك حزب مارکسیستی با برنامهٔ مارکسیستی کرد ۰

ج ـ هیئت نمایندگی حزب دمکرات کردستان اظهار داشت که مسئلهٔ وحدت سازمانی حزب سراسری ایران را در نخستین کنفرانس یا کنگرهٔ خود مطرح خواهد کرد و کوشش خواهد نمود که موافقت کنفرانس یا کنگره را برای به تحقق رساندن این وحدت جلب کند ۰

د ـ قرارشد روزنامهٔ کردستان فعلا " به سبك سابق خود در اروپا به انتشارخود

www.kerimhisami.com

ادامه دهد .

هـ - تا هنگامیکه وحدت سازمانی عملی نشده ، طرفین موافقت کردند که درباره‌ء همه‌ء اقدامات مهم سیاسی مربوط به جنبش خلق کرد و تماسهائیکه در اینمورد با نیروها و سازمانهای سیاسی چه در داخل و چه در خارج ایران بعمل میآید با همدیگر مشورت کنند و موافقت یکدیگر را برای چنین اقدامات و تماسهائی جلب نمایند .

و - طرفین موافقت کردند شرایطی بوجود بیاورند که رابطه و تماس مرتب و دائمی در بین آنها برقرار گردد .

٤- در باره‌ء خواستهای حزب دمکرات کردستان :

١- هیئت نمایندگی حزب دمکرات کردستان از حزب توده‌ء ایران میخواهد که :

الف - برای تربیت کادرها در کردستان ایران کمك های لازم را بعمل بیاورند . برای تربیت کادرهای حزبی آموزش اصول کار سازمانی و پرورش سیاسی آنان کلاسهائی کوتاه مدت (یك ماه و دو ماه) در کردستان ایران و عراق تشکیل شود .

ب - عده‌ای از رفقای کرد برای تربیت نظامی فنی برای مدت ٣ تا ٤ ماه بخارج اعزام شوند .

ج - از پزشکان عضو حزب توده ایران بویژه جراحان خواسته شود که برای کمك به جنبش مسلحانه خلق کرد به کردستان ایران بروند .

د - هر سال عده‌ای دانشجوی کرد (در حدود ٥ نفر) انتخاب و برای تحصیل به کشورهای سوسیالیستی فرستاده شوند .

II - کتاب و نشریات مارکسیستی بزبان فارسی و کردی تهیه و برای کردستان ایران ارسال گردد .

III - یك دستگاه ماشین تحریر و پلی کپی تهیه و در اختیار حزب دمکرات کردستان گذاشته شود .

IV - برای تهیه‌ء لوازم دیگر در شرایط فعلی ضرورت فوری برای حفظ نهضت

www.kerimbisami.com

مسلحانه در کردستان ایران دارد از قبیل فشنگ " دستگاه فشنگ پر کن " دینامیت و همچنین اسلحه اقدام شود .

٧ - رادیو پیک ایران به نهضت مسلحانهء خلق کرد توجه مخصوص مبذول دارد و بویژه در برنامهء کردی خود هدفها و شعارهای این جنبش را پخش کند و خلقهای ایران را توجیه نماید و تبلیغات ارتجاع ایران و امپریالیست را خنثی سازد .

٧١ - علی‌الحساب یك کمك مالی فوری به حزب دمکرات کردستان ایران بشود و برای آینده کمك و مستمری مرتبی در نظر گرفته شود . خواست حزب دمکرات کردستان اینست که حد اکثر کمك باید بعمل آید بطوریکه در وهله اول سروسامانی بوضع کادرهای حرفه‌ای و خانواده‌هایشان به زندانیان و خانواده - هایشان همچنین به پیشمرگ‌ها داد . واضح است که با توسعه جنبش کمك مادی نیز وسعت خواهد یافت ".

له بەیاننامەکەدا بە دەست خەتی دوکتور قاسملو ئەم برگەیەش نووسراوە :
" هیئت اجرائیهء حزب تودهء ایران ، رفقای موجود در بغداد متن و روح بیانیهء مشترك فوریهء ١٩٦٨ را کاملا" تائید میکنند . عقیده دارند که در شرایط کنونی این بیانیهء میتواند اساسی برای تعیین روابط دو حزب قرار گیرد ".

پاش ئەو بەیاننامەیە دوکتور رادمنیش یارمەتیەکی نەغد وباشی دا بە کاك سولەیمان و کاك حەمەدەمین . پاشان لەگەڵ کاك سەعید کویستانی و مەلا محەمەدی خزری و کاك چوکەل کۆبوونەوەیەکمان کرد بریارمان دا کە کاك سەعید و مەلا محەمەد لە لای زینوی شیخی بمێننەوەو لە ریگای برادەرانی حیزبی کومونیستەوە لەگەڵ جولانەوەی چەکدار لە کوردستانی ئیران پێوەندی رابگرن و منیش لە رووداوەکان ئاگادار بکەن .

من پیشنیارم کرد کە نەگەڕیمەوە بۆ ئوروپا لەگەڵ کاك حەمەدەمین و سولەیمان بچمەوە کوردستان . دوکتور رادمنیش و دوکتورقاسملودژی پێشنیاری

من بوون • دوكتور رادمنيش لەبەر ئەوە كە راديو پەيكی ئيران پەكی دەكەوێ و كاك حەسەنی قزلجی بە تەنيا كاری بۆ ناكرێ • دوكتور قاسملوش دەيگوت نابێ هەر ئاوا ماڵ و منداڵت بە هەوا بەجێ بێڵێ • تەجرووبەی چكوسلواكيت هەيە • ئەگەر قەرار بێ بگەرێنەوە بۆ كوردستان دەبێ لەپێشدا وەزعی ژيانی منداڵەكانت روون بێ و دابين بكرێ •

مەسەلەيەكی تر كە لە كۆبوونەوەدا بڕياری لەسەر درا ئەوە بوو كە سولەيمان و حەمەدەمين لەو سەفەرەدا نابێ لەگەڵ مائوئيستيە ئيرانيەكان كە هاتبوونە لای مام جەلال پێوەندی بگرن و يا هاوكاريان بكەن •

پاش تەواو بوونی كۆبوونەوە شەوێك هاورێيانی حيزبی كومونيست كە كاك عەزيز محەمەد ـ يش لە گەڵيان بوو ، هەر لەو ماڵە بە بۆنەی تەواو بوونی كۆبوونەوەی ئێمە دانيشتنيكيان رێك خست و شەوێكی خۆش و دانيشتنيكی برايانەمان بردە سەر • دوكتور قاسملو لەبەر كاری زانستگا پاش كۆبوونەوە گەراوە بۆ پراك • من و دوكتور رادمنيش چاومان بە دارا ـ توفيق كەوت • دوكتور رادمنيش نامەيەكی بۆ مەلا مستەفا نووسی و دارا ناردی پاش چەند رۆژ مەلا مستەفا داوای كردبوو كە رادمنيش بچێتە لای • دەستێك جلی كوردی مان بۆ پەيدا كردو لەگەل كاك دارا بەرەو چيا كەوتە رێ • لام وايە پينج رۆژی پێ چوو • لەگەرانەوەدا بێجگە لەوە كە لە چاو پێكەوتنی مەلامستەفا رازی و دلخۆش بوو ، دەيگوت جەبهەی شەری شكاندوە • بەو زستانە چووبوە شاخی و ژيانی پێشمەرگايەتی ديبوو ، سەرێ سوور مابوو • دەيگوت :

" مەلا مستەفا ـ م دلنيا كردوە كە جولانەوەی كوردستانی ئيران دژی ئەو نيێە • ئەويش هەستی بەوە كردوە كە (جەريانێك)لە پشت ئەم جولانەوەيە راوەستاوە "

بەلام بە داخەوە (جەريان) قەت لە پشت جولانەوە رانەوەستا •

مەلا مستەفا بەرادمنيشی گوتبوو كە منيش بچم بۆ لای • بە داخەوە لەو سەفەرە دا بۆم نەكرا و ٢٦ ی فوريەی ١٩٦٨ گەرامەوە بۆ سوفيا •

پاش گەرانەوەی ئێمە كاك سولەيمان برادەرێك دەنێرێ بۆ سەنگە سەر كە هەوالێكی خێزانی بزانێ و ئەگەر بكرێ بيهێنێ بۆ سولەيمانی •

www.kurdishsami.com

بەلام حەسۆ میرخان کابرا دەگرێ و گەلێکی لێ دەداو رێگا نادا ژن و منداڵـــی سولەیمانی موعینی لە سەنگەسەر بێنە دەرێ ٠

بە پێچەوانەی بریارەکانی کۆبوونەوە کە هەتا گەرانەوەیان کەس نەیـــان بێنێ و پێوەندی لەگەل کەس نەگرن ، کە دەچنەوە سولەیمانی کاك حەمەدەمیـن لەگەڵ مائوییستە ئێرانیەکانێ کە مام جەلال لە بەکرە جۆ کۆی کردبوونـــەوە و دەیویست لە کوردستان شورشی پرولتیریان پێ بکا پێوەند دەگرێ و تەنانـــەت یەکێکیش بە ناوی " کورش لاشایی " کە پاشان چۆوە تاران و بوو بە ساواکـــی لەگەڵ خۆی دەباتەوە بۆ کوردستان ٠ بێجگە لەوە مام جەلال یش لە لایەکــــی دیکەوە هەوڵ دەدا کە ئەوانەی بە روالەت شورشگێرن و لایەنگری بیرو بـاوەری مائوییستی بۆ لای خۆی رابکێشێ ٠ پێوەندی کاك حەمەدەمین بوو بە هۆی ئـەوە کە بلاو بێتەوە سولەیمان و حەمەدەمین لە رێگای مام جەلال ـەوە لە گـــەڵ حکومەت پێوەندیان گرتوە ٠

کاك سولەیمان و حەمەدەمین هێشتا نەگەرابوونەوە بۆ کوردستانی ئێـران و هەر لە سولەیمانی بوون ، لە رێگای برادەرانی مام جەلال ـ ەوە نامەیەکـــی سمایلی شەریف زادەم بۆ هات ٠ نامەکە بە جوانی دەرێ دەخا کە سمایل بە بـێ ئاگاداری سولەیمان و حەمەدەمین پێوەندی لەگەڵ مائوییستەکانی بەکرە جـــۆ گرتـــوە ٠ ئەمەش دەقی نامەی شەهید کاك سمایلی شەریف زادە یە ٠

" ئاشنا گیان ـ دەستەکانت بە گەرمی ئەگوشم بە تین ترین سلاوی شورشگیرە ـ کان وەر بگرە ٠ ماوەیەکی زۆرە لیك بێ خەبەرێن ٠ ئێستا کە وا دەرفەتمـان بۆ پێك هات ئەم نامەیەم بۆ نووسێ ٠ ئاشنا گیان هەرکە لە بەغا گەرامەوە وەزع شێوا بوو٠ لەسەر بریاری برادەران لەگەرمێن بارمان کردو بەرەو کوێستـــان کۆچمان کرد رۆژێك پێش کوچ کردنمان لە گەرمین را نامەیەکم هەر بە نـــاو و نیشانی ئەم نامەیە بۆ بەرێ کردی و تیا روونم کردبۆوە کە بۆ چی بـــــەرەو کوێستان بار ئەکەین ٠ کورتیەکەو کوردیەکەی ئەمەیە کە مچە بە تـــــەواوی کەوتۆتە باوەشی ئێران و ئاغاکەی ٠ لەمەدا هیچ شکمان نەماوە هەر بـــــە

www.kerimhisami.com

دەستورو لە سەر داخوازی ئیران بوو کە دەستی کرد بە گرتن و تەحویل دانەوەی هەموو لایەنی و پان و بەرێنێ برادەران • جا نازانم ئێوە بیرو راتان چی یە ؟ بە داخەوە ئەو جەناحەی " کاکە شوان " کە پشتی مچە ئەگرێ بە تەواوی لە سەر مەسەلە روون نیێن • تێ بینی : " لەم ئاخریە دا کاکە شوان ئینشقاقی تێ کەوتوە و بۆتە دوو جەناح " بەلام هەلویێستی جەماعەتی " مام " بەرانبەر بە ئێمە زۆر باشەو بە ئاشکرایی و بە راشکاوی پشتیوانی خۆیان لە ئاست ئێمەوە دەر دەبرن • (۱)

ئاشنا گیان هەر کە هاتینەوە بریارمان دا لەسەر هاتنەوەی تۆ • وابزانم برادەر " م " لە لایەن ئێمەوە ئێوەی ئاگادار کردوە • ئێوەش ئەبێ لەم بارەوە ئێقدام بکەن • ئەو رۆ تۆفانێکی بە تەوژمێ شورشگێرانە سەرانسەری ولاتەکەمانی داگرتوەو کۆمەلانی خەلکی هاتونەتە سەر ئەوەی کە تەنیا رێگەی رزگاری دەست دانە چەك و وەشاخان کەوتنە • نەك هەر بۆ نەتەوەی ئێمە بەلکو رێگەی رزگارێ هەموو نەتەوەیەکی ژێر دەست و چەوساوەکان هەر رێگەی راپەرێنێ چەکدارانەی کۆمەلانی زەحمەتکێش واتە " شەری پارتیزانی یە " کە لە پێشا ئەبێ لە دیهاتەوە دەست پێ بکرێ و کۆمەلانی هەراوی جوتیێرە تێکوشەرەکان هان بدا بۆ خەباتی چەکدارانە •

لەم بارەیەوە نامەیەکم بۆ " بیرو " نووسیوە بە زمانی فارسی جا ئەگەر پێ یان گوتی بزانە نامەی منەو بیرو رای خۆم بۆ دەر خستوون جا نازانم وەلام و هەلویستیان چۆن ئەبێ • حکومەت کەوتۆتە توند و تیژیەوە • لە لایەك خەلکی سوێند و تەلاق ئەدا کە نان نەدەن بە پێشمەرگەکان و یارمەتیان نەدەن و لە لایەکیش بە شیوەی ئەمریکایی یان بە هیلی کوپتیر تەعقیبی برادەران ئەکەن•

---

(۱) ئەوە لە کاتێکدا کاك سمایل ئەوە دەنووسی کە لە بەغدا چەند جار بە ماموستا زەبیحی و جەماعەتی مام جەلالم گوت کە پسولەیەکم بۆ ساز کەن پێ بچمە کوردستان و چاوم بەوان بکەوی• بەلام ئێستا ش جوابیان نەدامەوە•

له هەر لاوه جاش دروست ئەکاو خۆ قايم ئەکا . پوستەکان لەسەر سنـــــــور نەفەراتيان زۆر ئەکاو دەیەوی هەر پاسگایەك هێڵی کۆپتیریکی لێ بێ . هێنــدی هەواڵ هەن که وا دەر ئەخەن حکومەت بە نیازە لەسەرە بەهار دا لە لایـــــەك زمانی کوردی و لیباسی کوردی یاساخ بکاو زمانی فارسی و لیباسی پەهلـــەوی بخاته کایەوه ، لە لایەکی ترەوه دەست بکا بە گرتن و تەبعید کردنی نیشتمـان پەروەران . دەنگی خۆتان بەرز کەنەوەو رای گەینن و خەلکی روون کەنەوه .

ئاشنا گیان - ئەوەتان بخەمە بەر چاو کە لە سەرە بەهار دا تفەنگ چیە کانـی " مچه " بۆ تەعقیبی ئێمە ئەهاتنە دیوی کوێستان و ئێستاکەش ئـــــــەم مەسەلەیەمان هەر لەبەر چاوه کە لە دوا رۆژ دا ئەگونجی لێ مان نەگـــــەڕێ و ئەمەش بە کرێ گیراوی ئەم کابرایە دەر ئەخا .

کاکە گیان قەرار وا بوو کە " کۆمەلە " یەك لە خوێندکارەکانی خـۆمان پێك بێنن جا نازانم هەول و تەقەلاتان چێ لێ هاتۆتەوەو بە کوێ گەیشتوە . بــۆ هاورێ " ژیان " (١) یشم دوو پاتە کردۆتەوه . هەولێ بۆ بدەن . لە ناردنـــــی نامە ، رۆژنامە ، گوڤار ، کتیب ، رامەوەستەو دەنگ و باسیشمان بۆ بنووسە . دێسان لە قولایی دلەوه سلاوی گەرم . شلێر و کەمال ماچ ئەکەم . ئەحوالـــــــی خوشکە خەجیجە ئەپرسم .

براتان : سیـــــــروان
ری بەندانی ٤٦

(١) مەبەست کاك محەمەدی موهتەدی یە .

رووداوەکـــانــی تـــــازە

پاش ئەوە کە کاک حەمە دەمین و سولەیمانی موعینی ماوەیەك لـــــــە سولەیمانی گیر دەبن ، حەمەدەمین دەگەرێتەوە بۆ کوردستان و سولەیمان لەسەر هێنانەوەی خێزانی لە سولەیمانی دەمێنێتەوە ٠ جارێکی دیکەش برادەرێــــك دەنێرێ بۆ سەنگە سەر بەلکو خێزانی بێنن ، ئەو جارەی حەسۆ میر خان کابــــرا دەگرێ و تەنانەت ئەو پارەشی لێ دەستێنێ کە سولەیمان بۆ خێزانی ناردبوو ٠
کاك سولەیمان دێتە سەر ئەو باوەرە کە نامەیەك بۆ کاك ئیدریس بارزانــــی بنووسی ٠ نوسخەیەکیشی لەو نامەیە دەگەڵ وێنەیەکی سیامەندی کوری بـــۆ من ناردبوو بۆ سوڤیا ، کە وا دەقی نامەکەی بلاو دەکەینەوە ٠

نـامەی سـولەیمانـی موعینی بۆ ئیدریس بارزانی

" بەرێز کاك ئیدریس بارزانی :

پێشەکی سلاوێکی شورشگێرانە لە هەموو لایەك ٠ ئەوەی سورەو باوك ـ ت لە رابردوو دا شارەزایە ، خەبات و کوڵ نەدان و رەنج و ئازار و ئەشکەنجـــــەو دەربەدەری و تال و سوێری و شەو نخونـــی و چیاو چۆڵ و ئێمان بە بێـــــرو باوەرو بە گەڵ ، لە مەیدانی کردەوەو شورش و کارزاری ژیان دا وای قــــال کردووم و تواندوومیەوە کە لە کوردایەتی و حیزبایەتی و دوژمنایەتـــــــی ئیمپریالیزم و کۆنە پەرستی و ناحەز بەولاوە حەز لە هیچ ژیانێکی تــــــر نەکەم و بۆی بە پەرۆش نەبم ٠ لە ماوەی بیست سال خەباتی بێ وچان وزێندان و

www.kerimhisami.com

دەربەدەریم بە تەئسیری خاو و خێزان و برادەرانم ئەوەندەم توانا پەیدا کرد لە ژیانم دا ئەوەندە دڵی خۆم رازی بکەم دەزگیرانێك پەیدا بکەم • پاش مۆخالێفەتێکی زۆری داگیر کەرێ کوردستان بە پەلە گوێستمەوەو بەرهەمی ژیانی تایبەتی کوریکم بێ بەلام دوژمن وچانی پێ نەدام کەوتمە زێندان • سێ سال ئەو ژنە چاوە روانی ئازادی منی کرد • پاش ئازاد بوونم ئەو بەرهەمە پێك هات ، چاوم پێ نەکەوت دوور خرامەوە پاشان رام کرد بۆ کوردستانی عیراق لە ماوەی چاردە سال ژن و مێردایەتیدا لە پێناوی بیرو باوەرو ئازادی گەلی کورد تەنیا سێ مانگ چاوی بە من کەوت منی عەوداڵی کوردستان تا پار چاوم نە بە خێزان و نە بە مندالم کەوتوە • تازە گەیشتبوە ئێرە ، دوو مانگ بوو لە ناو جەرگەی دوژمن و داگیر کەر دا خۆی گەیاندبوە ولاتی ئازاد کراو و کوردستانی ئازاد کە مێردەکەی چاردەسا لان هەوڵی بۆ داوە و بەردی بناغەی بۆ داناوە ، زۆر شاد و بەختەوەر بوو • بەلام کاتی بیستی برادەری مێردەکەی بە بێ تاوان گیران و هەلاتیان وێ کەوت و مێردەکەی ماوەی خوا حافیزی نەبوو ، بە بێ ئێمکان لە دەریای غەریبایەتیدا کەس ناناسێ بە جێماوەو لە پاشان تالان کراو سوکایەتی بەسەر هات ، مات وحەیران و گێژ ماوە • تەنیا گریان و قوڕ پێوان ئەیتوانی دلخۆشی بداتەوە • لەو ولاتە کە کەس ناناسێ رای کردو هاتە سەنگە سەرو لەوی بە دەست بەستراوی مایەوە • کاتێك ئێمە جوتیاریکی هەژارمان نارد کە پارەیەکی پێ بگەیێنێ ، کاك حەسۆ گرتی و تەحویلی حکومەتی داگیرکەرێ ئیرانی داوە • ئێستاش کە ئێستایە لە ژێر دارو ئازاردان دا شەو و رۆژ دەکاتەوە • شەش مندال و دایکی پیرو خێزانی برسیەتی هەرەشەیان لی دەکا • ئەوەی کورد پەروەران فریای نەخەن نی یانە بێخۆن • وێستمان لە قەلا دزە بێ هەتا بتوانین پێ رابگەین • بە هۆی دۆستانی کورد پەروەر هەولمان دا بەلام لە لایەن حەسۆوە هەموو جەریمە کران و پارەیان لی ئەستێنرا • تا ناچار بە هۆی باوەر پێ کراویك وەزعی خۆمان و خاو و خێزانمان هێنا گۆرێ و لیتان دلنیا بووین • کەسێکمان بە ناوی محەمەد مەنگور بە نهێنی راسپارد • بەلام کاك حەسۆ ئەویشی گرت و لە بەندیخانە دا

www.kerimhisami.com

ئەوەندەی ئازار داوە لە پیاوەتی کەوتوەو ئێستاش هەر نەخۆشەو ئەنالێنی . ناچار سەر لە نوێ پێمان راگەیاندن بەرێزتان و باوکت وەعدەی تەواتان دا کە ئەو ژنە رزگارەو ئێمە کارمان پێ نەداوە ، موافەقەتتان کرد کە رای گوێزین . پاش دڵنیایی تەواو کە بە حەسۆ راگەیەندراوە ، نامەیەکی دۆستانەم بۆ حەسۆ نووسیو و بۆم روون کردەوە کە ئەو ژن و منالە یا خۆی بۆم بنێریت یا تەحویلی راسپاردەی بدات . تکام لێ کرد کە ئەو نامەیە بە نهێنی بمێنیتەوەو قضیەکە ئاشکرا نەبێ . لە وەلام دا بۆی نووسیوم تۆ بە قسەی جڵەو بڵە هەستاوی پیاوی وانی نامەکەشی لە رۆژی جێژن دا کە هەموو کەسی سەنگە سەرو پێشمەرگە لەوێ بوون خوێندوویەتەوە و کابرای ئازار داوەو پاش پشکنین و هەرەشە کە نەچێتە لای منداڵەکانی من بەرێی کردۆتەوە . هەر وەکی نووسیومە لە پێناوی شەرەفی نەتەوەکەمدا ژن و منداڵم مەبەست نیە هەر ئاوام . بەلام لەبەر ئەوە کوردی ئێران دەزانێ لە پێناوی کوردایەتیدا ئەو ژنە رەنجی داوەو رەنج بە خەسار بووە ، منیش پێی قەرزدارم ، هەر بۆیە لێی ئەپرسمەوەو پێوەماندووم . لام وایە هیچ قانون و عورفێکی دواکەوتوانەو عەشیرەتی و یا قانونی زۆردار و داگیرکەریش هێندە لە ژنان ناپرسێ و پێوەی ماندوو نیە . عجبا بۆ ئێوە بۆتە مشکلەیەك و خەڵکی ئێران و عیراق پێ وابێ کە دەستی بەسەر داگیراوەو بەر دەست و دەست بەسەرە . کوردێکی ئێران و کەس و کارم توانای نەبێ لەو ژن و منداڵە بەندی یە بپرسێتەوەو ئەوانیش ترس و وەحشەتێکیان لێ بنیشێ کە لە داگیر کەر وا نەترسابن و ئەم حاڵە بە مردن و سووکایەتی بزانن .

لەو لایەشەوە حەسۆ میر خان لەبەر ئەوە نەکا ئەو ژن و منداڵە بە شەو راکا . ئالتون و جڵ و بەرگی وەك بارمتە لێ بگێرێتەوە و تەحویلی سەید رەسولی بدا و چوار دەوری لە جاسوس و خەبەر چین بتەنێ . ئاخر نابێ بزانین ئێمە چێ مان کردوە ؟ ئەگەر گۆیا ئێمەش تاوانبارین ئەو ژن و منداڵە غەریب و بێ گوناحە چێ یان کردوە ؟ من ئەگەر سوچ و خەیانەتێکم لە خۆدا شك بردبا . ئەو ژن و منداڵەم نەدە هێناو یان ئەگەر هێنام دەرفەتێ ئەوەم هەبوو بۆ هەر شوینێکی ئارەزووم هەبا رام گوێستبا . ئەوەش هەر دەلیلی راستی و

www.kerimbisani.com

کورد پەروەری ئێمەیە •

برا گیان ئەوەی گوێ بیس بوی لە شوێنی باوەر پێ کراوی خۆمان بۆمـــــان هاتوە لە سابلاغ قاوە گۆیا سازمانی ئەمنیەت هەوڵ دەدا کە ئەو ژنە لـــــە دەستی ئێوە وەربگرێ و بە فێل بێ باتەوەو تۆڵەی رابردووی منێش لەو ژنـــــە خاکسارە بکاتەوە • ئەوە من لە هەموو لایەکەوە ژیانی خێزانم لە مەترسی دایەو هەرەشە لە وێژدانم ئەکاو پیلانی دوژمن چاوەروانیم دەکا • هەرچەندە لەپێناوی ئەڤین بە ریگاو خەباتم دا ئەویش هەر شانازی یە بۆ من بەدەستی دوژمن نــەك کورد •

جا من سەر دەر ناهێنم لەو کارەی کە بۆ ژنێك و دوو منال لە گۆرێ دایـــە • هەر ئەوەندەم تکام هەیە هەر وەکی لە دوو لاوە وەعدەتان داوە کە رزگاری بکــەن ئەوە بە قەولی خۆتان وەفا بکەن ، نامەیەك بنووسن وە لامم بدەنەوە تا کەسێکی بە دوا دا بنێرم بە بێ دەنگی لە شوێنێکی بێ سەرو سەداو لە دەستێکی ئەمیـــن دا بێ • حەسۆ ش ئاگادار بکەن چێ تر سیاسەتم لەگەڵ نەکا ، کوردانـــــــەو مەردانە بێتە پێش • چونکە من حەز ناکەم دڵی کورد پەروەران لە ئێران و عیراق لەوە زیاتر متاثر بێت و چیرۆکی لێ درووست بکەن و دووژمن و نەیارو ناحەز پێ شاد بن • وەك نمونە بە ناوی ئاکارێك بێخەنە روو خۆی پێ کێڤ بــدەن و لەو لایەشەوە وێجدانم قبول ناکا بۆ ژنێك چێ تر کوردی هەژار بخەمە مەترسی لێدان و تەحویل دانەوە • پاش ناهومید بوون لەو مەحاوەلەیەو نووسینـــــــی ئەو نامەیە ئەگەر ولامێکی راستم دەست کەوت ئەوا بۆی ئەنێرم ، ئەگەر بــێ وەلام مامەوە پەیمان ئەدەم واز لەو ژنە بێنم ئێتر لێی نەپرسمەوە بۆ ئەبــەد و چێ تر پێوە ماندو نەبم • هەر رووداوێك لە ناردنەوە بۆ ئێران و تەسلیم بــە دووژمن بە لایەك مەسئولییەتەکەی ئـەخرێتە سەر شانی ئێوە • جا خــۆتان و شەرەفی کوردایەتیتان بەرامبەر بە ژن و دوو مندالی ئێخسیر و بێ تاوان •

لە ئاخریدا ئەبێ ببورێ کــە هیچ کەسمان شك نەبرد دۆستێکی مطمئــــن و دڵسۆز بێ بەرانبەرتان کە ئەو نامە بە نهێنی بدا بە ئێوە ئەو برادەرانە نەبــێ کە حەولمان داو وەسیلەمان پێکەوەنا •چاوەروانی و لامتان ئەکەم بەحورمەتەوە •

فایق ئەمین ١٩٦٨/٤/١٥

www.kerimbisani.com

بە شوێن روداوەکانـــــدا

پاش ئەوە کە ماوەیەکی زۆر کاک سولەیمان لە سولەیمانی دەمێنێتەوە بۆ ئەوە کە خێزانی لە چنگ حەسۆ رزگار بکا ، خۆشی دەکەوێتە داوی **قالە تەگەرانی** و سەری تێدا دەچێ . قالە تەگەرانی کابرایەك بوو لە ناوچەی بانە دەستی لە قاچاقچیەتی و دەستبری خەڵك دا کرابوو . لە لایەك لەگەڵ ساواك و حکومەتی ئێران هاوکاری دەکرد ، هەر لەو کاتەشدا هاوکاری بەشی پاراستنی دەزگای شورشی کوردستان بوو . لە گەڵ حکومەتی عیراقیش پێوەندی هەبوو .
کاك سولەیمان پێشتر لە رێگای ئەحمەد توفیقەوە قالە تەگەرانی دەناسی و دەیەوێ بە هۆی ئەوەوە بگەرێتەوە بۆ کوردستانی ئێران .

هەر چەند ئەم هاورێیانەی کە سولەیمان و حەمەدەمینیان لە شاری سولەیمانی راگرتبوو ، وە پاراستبوویانن ، پێی دەلێن کە قالە تەگەرانی جێگای بروا نیە و کابرایەکی گومان لێ کراوە ، بەلام کاك سولەیمان گوێ ناداتێ و بریار دەدا لە گەڵ قالە تەگەرانی بگەرێتەوە .

پێشتر خەبەرێ گەرانەوەی خۆی بۆ برادەران دەنێرێ . کاك سمایلی شەریف ـ زادە لەگەڵ هێندێك پێشمەرگە بۆ پێشوازی لە کاك سولەیمان بەرەو سنووری عیراق دێن . بەلام بە داخەوە نەك هەر سولەیمان وەرناگرێتەوەو بە دیداری یەکتر شاد نابن ، خۆشی بە هۆی خۆفرۆشی گویخا شەریف ـەوە دەکەوێتە داو و لەگەل پینج هاورێ تر شەهید دەبن .

ئەوەی لە بارەی پیلانی رێبەرایەتی شورشی کوردستانی عیراق بۆ گرتنی

www.kerimhisami.com

سولەیمانی موعینی زانراوە تا ئیستا هەر ئەوەیە کە قالە تەگەرانی **سولەیمان و خەلیل شەوباشی** سواری ماشین کردوەو بردوویە سووك و هاسان داویە بە **صدیق ئەفەندی** • ئەویش گورج سولەیمانی پیچاوەتەوەو بردوویە بۆ **بارەگای بارزانی** • ئیتر پاش چەند رۆژ ژاندارمری ئیران تەرمی سولەیمانی بە شارەکانی کوردستاندا گیراوە • تەرمی خەلیل شەوباشیش تا ئیستا بی سەرو شوین ماوەتەوە •

هەرچەند دەزگای " پاراستن " و " بارەگای بارزانی " هەولیان دا کە جنایەتەکەیان سەرپۆش بکەن و وای نیشان بدەن کە گۆیا سولەیمان لە شەر لەگەڵ ژاندارمەدا گوژراوە ، بەڵام زۆر زوو بۆ هەموو کەس روون بۆوە کە سولەیمانی موعینی راستەو خۆ بە فەرمانی بارەگای بارزانی کوژراوە •

رۆژی ۱۹٦۸/۵/۲۹ هاوریەکی بە نرخ و دۆستیکی خۆشەویستم بە ناوی " جوامیر " یان " حاجی نوری قادر " نامەیەکی بە پەلە بۆ ناردبووم کە ۱۹٦۸/٦/۹ بە دەستم گەیشت ئەوەش دەقی نامەی کاك **جوامیرە** •

" برای خۆشەویست و بەریزم کاك کەریم رۆژتان باش • دەستەکانت ئەگوشم هەوالی دایکی کەمال ئەپرسم ، چاوەکانی کەمال و شلیر ماچ ئەکەم • زۆر بە پەرۆشەوە ئەحوالی کاك سەعید (۱) ئەپرسم •

گیانەکەم ئەگەر هەوالی بابی سیامەند(۲) ئەپرسی ئەوا بە دلیکی پر لە داخ و ناسۆرەوە ، بە قولپی گریانەوە کە نیشانەی خەمباری یە نەك لاوازی ئەلیم کە ئیستا لە ژیان دا نەماوە و نیزیکەی ۱۵ رۆژە کوچی دوایی کردوە •

پاش ئەوەی لەو سەری مانگەدا لای ئیمە گەرایەوە صیحتی زۆر باش بوو • بەلام کە گەیشتە ئەو دیوی شار تووشی نەخۆشی بوو • ناردیان بۆ خەستەخانە لەوی بە دەستی ئەو دوکتورە تاوانبارەی کە ژنەکەی راگرتبوو ، شریقەی لی

---

(۱) مەبەست کاك حەسەنی قزلجی یە •

(۲) مەبەست کاك سولەیمانی موعینی یە •

دراو ناجیح نەبوو گیانی سپاردوو لەو نەخۆشی یە دەرباز نەبوو. ئینجا درایەوە بۆ مەهاباد . لەوی بە داخەوە ئەلێن کە سێ ڕۆژ بە مردوویی لە مزگەوت مایەوە تا ئەو خەلکە چاوی پێ بکەوێت و دوعای لەسەر بخوێنن و تەنبێ بن پاش ئەوە لە لایەن خزم و کەس و کارو هەموانەوە زۆر بۆی دلگیر بوون بەخاك سپێررا . بەلام براکەی پێشان گەرایەوە بۆ مالی خۆیان بە ساخ و سلامەتی، رۆلێکی باش یاری ئەکات و صیحتی زۆر باشە . یعنی کاك حەمەمین کە ئەویش زۆر سلامتان لێ ئەکات و لە دەمیکەوە نەم دیوە بەلام ئەزانم کە وەزعی زۆر باشەو ئەحوالتان ئەپرسی . بێگومان بە مردنی بابی سیامەند زۆر دلتەنگە .

برای خۆشەویست و بەرێزم بەم نیزیکانە نامەیەکی دوور و درێژو چەند دیاریەکت بۆ ئەنێرم . هەر چەند ئەم نامەیەم بێگومان زۆر دلگیرتان ئەکات .

ئەبێ ئەوەش بزانێ لەم باسەی بۆم کردن کێ خەتا بارە ، هەر ئەوەیە کە خۆت زۆر باش دەزانێ بۆ خزمەتی کوێستان ئەوەی کرد کە بێگومان نابێ چاو پۆشی لێ بکرێت و ئەبێ ریسوا بکرێت . دیارە ئەوەش خۆتان دەیزانن .

برای خۆشەوێست بابی کەمال گیانەکەم بەم نیزیکانە بە درێژی بەسەرهاتی دلسووتێنی برا خۆشەویستەکەی خۆت بۆ دەنووسم کە پیاسەو گفتگۆی جارانمان پێکەوە لە بەغدا بۆ بیرەوەری وە چۆتە کۆرێ یادگارەوە ....

ئێتر لە کۆتاییدا سەر لە ئەوێ دەستەکانتان ئەکوشم ئومید ئەکەم کا مچەتان لە یاد نەچێ کە ئەو کارە ناپەسەندەو کۆسپە گرانەی تووش کردین و مەرەزەکەی خواردین بێ ئەوە کە وەفاو بەقای بۆ بەلێنی خۆی ببێت و بەو کارە گەورەترین سوودی بە حەمە هەتیو(١) گەیاند . چاوەڕووانی نامەی ئایندەم بکەن کە بەم نیزیکانە بۆتان ئەنێرم . هیوادارم بەم نیزیکانە هەوالتان ببیسم .

برای دلسوزتان: مکتب الحاج نوری قادر

١٩٦٨/٥/٢٩

---

(١) مەبەست ڕێژیمی شایە .

www.kerimbisami.com

پاش ئەوەی نامەکەم بە دەست گەیشت بە تەلیفون لە گەڵ دوکتور رادمنیش قسەم کرد و داوام لێ کرد کە ڕێگا بدەن بگەڕێمەوە بۆ کوردستان · من بە بێ ئیجازە و یارمەتی ئەوان سەفەرم پێ نەدەکرا نە ویزای سەفەریان دەدامێ نە بلیتی فرۆکەم بۆ دەکردرا نە پاسپۆرتم هەبوو دوکتور رادمنیش گوتی ئێمە لەسەر سەفەری تۆ موافقین ، بەلام هاوری قزلجی دەڵی بە تەنیا ناتوانم کاری رادیۆ بەڕێوە بەرم · راوەستە تا بیریکی لێ بکەینەوە ·

رۆژی ١٩٦٨/٦/٢٤ نامەیەکی بە پەلەی **یوسفی ریزوانی و چوکە لێی گەوهەری** ـ م پێ گەیشت · هەر ئەوەندەیان نووسیبوو : " سمایلی شەریف زادە و سولەیمانی موعینی نەماون و لە ژیان دا نین "·

٢٦ ژوئینی ١٩٦٨ نامەیەکی کاك محەممەدی موهتەدی ـ م بۆ هات کە هەر داخ و حەسرەت و خەفەتی لێ دەباری · کاك محەممەد نووسیبووی :

" برای بەرێز کاك کەریم رۆژ باش ·

ماوەیەکی زۆرە لیتان بی خەبەرم · چاوەروان بووم کە لە بابەتی وەزعی ولاتی را ئاگادارم دەکەی · چونکە ئێوە تەماستان هەیەو هاتوو چوتان هەیە· کە دیتم بێ دەنگن قەرارم دانا بوو کە پاش خەلاس بوونی ئیمتیحانات نامەیەکی زۆر دوور و درێژتان بۆ بنووسم و هەرچۆنێك بێ بۆ قسەو باس بێم بۆ لاتان بۆ بولغارستان · بەلام وەك دەبینن ئەوا پیش تەواو بوونی ئیمتیحانات و لە جەنگەی دەرس خوێندن دا نامەتان دەنێرمە خزمەت ، ئەویش بە دڵێکی زۆر تەنگ و پەرۆشەوە بە ئەعسابیکی شلەقاو و تێك چوون·

کاکە گیان خۆلا بکەم راست نەبێ، بەلام ئەوە هەر ئەلعان نامەیەکی مستەفا نورانی ـ م وەرگرت کە دەڵێ : گۆیا نامەیەکی بۆ هاتوە کە دەولەت جاشیکی زۆری لە عەشایر ساز کردوە· سمایلی شەریف زادە و سولەیمانی موعینی و مراد شیریژ و ئەحمەدی عەلی عەجەم و چەند برادەری شەرکەری دیکەش کوژراون ·

گۆیا موسافیریکیش هاتوەو دەڵی کە بە چاوی خۆی مەیتی سێ کەسی دیوە کە

له مههاباد هه‌لاوه‌سرابوون • ئه‌گه‌ر ئه‌وه راست بێ به‌راستی زه‌ره‌رێکی زۆر قورس و گه‌وره‌و خه‌مێکی زۆر قول و ناخۆشه بۆ هه‌موو لایه‌کی •
برا گیان ره‌نگه نه‌زانێ چه‌نده ناره‌حه‌ت و به په‌له‌م ده‌ستم بۆ هیچ کارێك ناچێ ، ناتوانم ده‌رسیش بخوێنم • زۆرم تکایه به خێرایی له وه‌زع وه‌ك ده‌زانن ئاگادارم که‌ن • ئه‌گه‌ر هیچ خه‌به‌رتان نیه هه‌ر نامه بنووسه قه‌یدی نیه ،چاوه روانم • پاش خه‌لاس بوونی ئیمتیحان نامه‌یه‌کی درێژتان ده‌نێرمه خزمه‌تی ، سه‌ریشتان هه‌ر لێ ده‌ده‌م • بۆ کاك حه‌سه‌ن به قه‌ت دنیایه‌ك عه‌رزی سلاو و ده‌ست ماچ کردنم هه‌یه • سلاو بۆ خوشکه‌خه‌جیج و چاوی منداله‌کان ماچ ده‌که‌م •

برات : محه‌مه‌د

١٩٦٨/٦/١٥

من دوو رۆژ پێشتر نامه‌م بۆ کاك محه‌مه‌د نووسیبو ، له وه‌زع ئاگادارم کردبوو • به‌لام پێش ئه‌وه‌ی نامه‌که‌ی منی پێ بگا ، ئه‌و به په‌له نامه‌ی بۆ من ناردبوو •
هه‌وه‌لی ژوئیه‌ی ٦٨ نامه‌یه‌کی دیکه‌م بۆ دوکتور رادمنیش نووسی خه‌به‌ری کوشتنی مراد شێرێژو چه‌ند پێشمه‌رگه‌یه‌کی دیکه‌م بۆ نارد • له نامه‌که‌دا نووسیبوم : " ئاخر ئێوه به‌یاننامه‌یه‌کی هاوبه‌شیتان له‌گه‌ل ئه‌و براده‌رانه نووسیوه • ئێستا ئه‌گه‌ر یارمه‌تیشیان پێ ناکه‌ن ، لانی که‌م ده‌نگ و باسی ئه‌م کوشتاره‌و ئه‌م جینایه‌ته با له رادیو دا بلاو که‌ینه‌وه " •
سه‌ره‌تای مانگی ژوئیه‌ی ١٩٦٨ نامه‌یه‌کی مه‌لا محه‌مه‌دی خزری م بۆ هات که پاش بیست رۆژ به ده‌ستم گه‌یشتبوو • ئه‌وه‌ش ده‌قی نامه‌ی " پیرۆت " مه‌لا محه‌مه‌دی خزری •
" هاوری به‌رێز کاك شیروان • پێشکه‌ی گه‌رمترین سلاوی شورشگێرانه‌ت پێشکه‌ش ئه‌که‌م و هێوا دارم ساخ و سه‌رکه‌وتو بێ • هاوری خۆشه‌ویستم ، لاموایه هه‌والی ئه‌و کاره ساته نالهباره‌ت نه‌زانیوه که له لایه‌ن به قه‌ولی قادر شه‌ریف ضحاك ـ ی قه‌رنی بیسته‌مه‌وه بۆ سه‌ر گیانی له‌شی کادره خه‌باتکه‌ره‌کانی

حیزبی دیموکراتی کوردستان ٠ ئێستا که ئەو نامەیە دەنووسم سەعات سێ و نیوی پاش نیوەڕۆیە لە دەرگەڵەم ٠

چونیەتی کارەسات :

١ـ لە ١٩٦٨/٥/١٠ لە گوندی ئازادی هەوالی گیرانی هاوڕێی شەهید سولەیمانی موعینی هات ٠ بەلام بۆمان روون نەبوو لە ٥/١٣ لەگەڵ هاوڕێ تیکان (١) چوین بۆ گەلالە ٠ لەوێ چاومان بە ئەمیری قازی کەوت ، لە پاش چاك و خۆشی کردن ئەمیر گوتی : " دیارە هەوالی فایق ئەفەندیتان هەیە "٠

منیش گوتم نا ٠ گوتی : " بەلی لە **سیتەك** نێزیك سولەیمانی ، صدیق ئەفەندی گرتوویەتێ و بروسکەی کردوە بۆ مەکتەبی تەنفیزی و سیاسی و بارزانی کە فایق م گرتوە ٠ من بە چاوی خۆم بروسکەکەم دیوەو لەو رۆژانەدا بە خزمەتتان دەگا "٠

ئەوەندەی گوت و بە پەلە گوتی خوا حافیز دەبێ بڕۆم بەلام دێمەوە ٠ ئیتر من و هاوڕێ تیکان زۆر شێواین ٠ بەلام چار چی یە ؟

٢ـ وا بوو لە رۆژی ١٩٦٨/٥/٢١ لە زینوی هەوالی لە دار بەستنی جەنازەی هاوڕێی شەهیدی ریگای ئازادیمان بیست ٠

٣ـ لە پاشان کەوتینە پرسین و تەحقیقات کە چۆن شەهید کراوە و چۆن تەسلیم بە حکومەتی کۆنە پەرست و خوێن مژو هەژار کوژ کراوەتەوە ٠ وەکو زانیمان شەوی ٦٨/٥/٢٠ هاوڕێی سەر بەرز و بەشەرەف لە **دیلمان** لە مالی بارزانی کوللە باران کراوە هەر ئەو شەوەش ئاگاداری هاتوو چۆی ترومبیلەکان بووین لە ئیران بۆ خوارێ و گەرانەوەیان ٠ وابوو هاوڕێی دلێر بە شەهیدی جەنازەکەیان تەسلیمی حکومەت کردوە ٠

٤ـ حکومەت چێ کرد ؟ هەر ئەو شەوە جەللادەکانی ئەرتەشی پوشالی شا لە حدودی پوستی تەمەر چیان ، تەرمی هاوری فایق بە هێلی کۆپتێر دەبەن بۆ لای سەردەشت ٠ رۆژی ٥/٢١ سەعاتی ٩ دەیگێرنەوە بۆ خانێ ٠ کاتی هێلی کۆپتێر

---

(١) مەبەست سەعید کویستانی یە ٠

دەگاتە سەر خانیّ دەست دەکا بە هەراو فرو فیّشاڵی ناجوامیّرانە بە میکرۆفون بەم جورە : دەلیّ کە جەنابی سەروان ••• (ئەو سەروانەی هەتا ئیّستا لە ناو ئەرتەش دا وجودی نیە و لە دایك نەبوە) لە شەریکی چەند سەعاتەدا لە گوندیکی نیّزیك سەردەشت لە گەڵ خائین سولەیمانی موعینی و چەند نەفەر چەتە پیّك هەلپرژان • لە ئەنجامدا سولەیمانی موعینی کوژراو هاورێکانی رایان کرد تەنانەت نەیانتوانیوە چەکەکەشی لیّ بکەنەوە • تەرمەکەی هاوریّی شەهید کراومان چۆنیان رازاندبۆوە ؟ بەم جورە : کلاشینکۆڤیان لەگەل دوو رەخت فیّشەك و دووربیّن و رادیۆ خستبویانە ملی ، لە بنکەی حاجی عمران (سنوری ئیران) گەوجانە وەکو وشتری ناو پەمۆ خۆیان چاو دەنوقینن پیّ یان وایە ئیّتر کەس نایان بیّنیّ •

٥ـ لە پاشان حکومەتی دیکتاتۆر و خویّن مژ لە خانیّ دەیکەن بە شایی و دەهول و زورنا لیّدان بۆ ئەوە کە یەکی لە موبارزانی ریّگای ئازادی کوژراوە خۆینیان خواردۆتەوە •

٦ـ لە دوایی رۆژی ٢٢/٥ بە هیّلی کوپتیّر تەرمەکەی هەلّدەگرن و دەیبەنەوە بۆ مەهاباد بۆ ئەوەی بیگیّرن بە ناو کوچەو خەیاباناندا ، لەویّوە بۆ شارەکانی تەوریّز و مەراغەو سنەو کرماشان • بەلاّم کاتی دەنگی هیّلی کۆپتیّر لە سەر ئاسمانی شاری مەهاباد دیّ و هەوالی هیّنانەوەی تەرمی برای خۆیان دەبیّسن کە بە گوللەی کوردیکی خائین بە حقوقی هەر ئینسانیّك بە تایبەت گەلی کورد شەهید کراوە ، خەلکی مەهاباد ، مەهابادی قارەمان ، ئەو مەهابادەی رۆلانی وەك قازی محەمەد و سەدری قازی و سەیفی قازی ••• پەروەردە کردوە ، بە تیکرایي دووکانان تەختە دەکەن و روو دەکەنە خیابان و ئاگری تورەیي و غەزەب بەرامبەر حکومەتی دیکتاتوری لە نیّو چاوانیان دیار دەکاو بە ئاشکرا بە حکومەت رادەگەیّنن کە ئەگەر بیّت و هەر جورە تەوهین و بیّ حورمەتیەك بە تەرمی براکەمان سولەیمانی موعینی بکریّ قبول ناکەین هەتا ئیّمەش وەکو ویمان لیّ نەیە کاتیّك حکومەت دەزانیّ ریّسەکەی بۆتەوە خوری و هەموو نەخشەو پیلانەکانی خۆی و بارەگای بارزانی بە تەواوی کەشف بوە ، ناچار

www.kerimhisami.com

رەئیسی سازمانی ئەمنیەت ئیجازە وەردەگرێ لە خەلکی مەهاباد و روو دەکاتە خەلك و دەلێ : " ئەی دانیشتوانی شاری مەهاباد راستی ئەوەیە سولەیمانی موعینی ئێمە نەمانکوشتوە٠ لە لایەن کەسێکەوە کوژراوە کە ئێوە بە سەرۆك و پشتیوانی گەلی کوردتان دەزانێ و جارەها تەزاهوراتتان لەسەر دەکرد٠ هەر بەدەستی ئەو سەرۆکە شەریفە کوژراوە ٠ بە مردوویی تەسلیمی ئێمەی کردۆتەوە٠ ئەگەر ئێمە بمان گرتبا نەمان دەکوشت ، چونکە حکومەت عادلەو بەزەیی هەیە٠ یان حکومی زۆری دەدا یان پاش ماوەیەك دەی بەخشی ٠ ئێستاش بزانن کە دەولەت هیچ خراپەی نەکردوە ، وەرن تەرمی خۆتان وەربگرنەوەو بنێژن ٠ "

زۆر بە حورمەتەوە خەلکی شاری مەهاباد ، مەهابادی قارەمان بە پیرو گەنجەوە ، بە ژن و مندالەوە روو دەکەنە تەرمەکەو زۆر بە تەشریفاوەتەوە دەی هێننەوە٠ بۆ بەیانی تەواوی شاری مەهاباد بە مەدرەسەیی و ئیداری و تەنانەت زۆربەی دانیشتوانی گوندەکانی نێزیك شار هاتبوون بۆ تەشریعی جەنازەی رۆلە بەشەرەف و سەربەرزی شەهیدی رێگای ئازادی گەلی کورد و گەلانی ئیران کاك سولەیمانی موعینی ٠ بە پێی هەوالی گەیشتوو لە شاری مەهاباد تا سێ رۆژ پاش ناشتنی هاوری فایق دووکان و بازار بە باشی نەبوە٠

ئایا بە شەهید کردنی هاوری فایق بارزانی وازی هێنا ؟ بەلێ ، لە پاش چەند رۆژ تێ پەر بوون بە سەر شەهید کرانی فایق ئەمین دا ، هاورێ تیکان ژن و مندالی نەخۆش بوون بردبوونی بۆ هەولێرو من چووبووم بۆ رەواندز بۆ دەفتەر نفوس ٠ لە سەعاتی یەکی پاش نیوەرۆ رۆژی ١٩٦٨/٥/٢٨ کە گەیشتمەوە ئازادی ، لە لایەن پولیسەکانی سەر وە سازمانی ئەمنی ئیران" **سەعید مصیفی**" یەوە گیرام و بێ ئەوەی بزانم بۆ چێ گیراوم بردیانم بۆ بەندیخانەی خەلان٠

ئێستا تیکان نەگەرابۆوە ٠ بەلێ من گیرام و زۆر بە بێ حورمەتی خستیانمە ژورەوەو گیرانم شتێکی ئیعتیادی نەبوو ٠ هەر هێندەم هەست پێ کرد کە دەیانەوێ بە دەست بەستویی تەسلیمی حکومەتی ئیرانم بکەنەوە ٠ هاتو وچۆ و وتوویژ لەگەل من قەدەغە بوو ، بۆ بەیانی خێزانم بە گریان و چۆنێکی بوو رێگایان دا چاوم پێ بکەوێ ٠ پرسیاری تیکانم لێ کرد کە هاتۆتەوە یان نە؟

www.kerimbisami.com

گوتی : ئێوارێ ھاتۆتەوە ، بەلام پولیسی سەعید مصیفی فەوری گەیشتونە سەریان · دەرگا داخرابوو، داوای تیکانیان کردوە · لە پاشان تیکانیش بە دەرگای پشتەوە دا رای کردوەو بەر دەستیان نەکەوتوە · پێم گوت ھەر زوو بە ھاورێیانی حیزبی شیوعی راگەینێت کە وا من گیراوم و چاریکم بکەن · ھەروەھا کاغەزێکم بۆ ھەژار نووسی کە دەبێ بۆ منیان گرتبێ ؟ چ خەیانەتێکم کردوە ؟ برایانی حیزبی شیوعی زۆر بە پەرۆشەوە ھەوڵ و تەقەلایان دا و بە ھەموو جێگابەکیان راگەیاند کە ئەوە ئەندامێکی تری حیزبی دیموکراتیان گرتووەو دەیانەوێ تەسلیمی حکومەتی ئیرانی بکەنەوە · ھەر وەھا لە لایەن لێژنەی ھەریمی کوردستان و حیزبی شیوعی بەوە نامەیەکیان نووسی بۆ مەکتەبی سیاسی و مەکتەبی تەنفیزی کە بۆ دەبێ ئەو کارە نارەوایە کە لە ھیچ قانونیکی ئینسانی و دووەلی دا نیە لەگەڵ ئینسانێکی مبارزی ریگای ئازادی بکرێ·گۆیا مەلا محەمەدی ئەندامی حیزبی دیموکراتی کوردستانتان گرتوە· ئەوە دۆستی ئێمەیە چۆن ئەبێ بە حکومەتی ئیرانی تەسلیم بکەنەوە ·

لە پاش مانەوەی چەند رۆژ لە بەندیخانەی خەلان تەقەلای برایانی حیزبی شیوعی گەیشتە ئەو جێگایە کە ھەر جوریك بێ من بەر دەن · رۆژی ١٩٦٨/٥/٣١ حاکمی تەحقیقی ئیستیخبارات **حەمەی عەزە دۆم** ھات بۆ تەحقیقات · لەپیش ئەوەی شتم لێ بپرسێ وای زانی منیش ھەر وەك ئەو بە ئوسولی ئینسانی شارەزا نیم · داوای وەی لێ کردم کە من ھەرچی دەزانم پێی بلێم ئەویش من تەشویق بکا · بەلێ پاش چەند سەعات وتو ویژ کە ناتوانم ھەمووتان بە وردی بۆ بنووسم تا چاو پێکەوتن ، داوای ھاوکاری بوونی ئیستیخباراتی لێ کردم· من وتم ھەموو ژیانی خۆم بۆ خزمەتی ئینسان تەرخان کردوە بە تایبەتی گەلی کورد· ھەر وەھا گوتم رابردوی من نیشان ئەدا کە من جگە خزمەتکاریکی گەلی کورد شتیکی تر نیم و دیسان تاکو ھەم بە نەوعی ئینسان خزمەت کردن بە وەزیفەیەکی ویژدانی دەزانم ، خاصە گەلی کوردی دواکەوتومان · بەرامبەر بزوتنەوەی علیە مصالحی کورد لە ھیچ فیداکاریك دریغی ناکەم ·

بەلام ئایا دەیویست خزمەتی کورد بکەم ؟ نەخێر وەکو دەر کەوت فێری

www.kerimhisami.com

طرزورویەی پولیسی دەکردم و دەیویست خەیانەت بە ڕێباز بکەم و بەرهەمی ئەو خزمەتەی ئەو دەیویست بەربەرەکانی نەوع دۆستان بکەم و بە هەر نرخێك بێ هاوڕێی بەشەرەف و خۆشەویستی خۆم کاك تیکان و گزێنك تەسلیمی دەزگای فاسیدی سازمانی ئەمنیەت " کە ناوبراویان کردوە بە وەکیلی خۆیان " بکەم.

بەڵێ ئەوەیە کردەوەکانی ئەوان . هاوڕێ تیکان هێشتا مەعلوم نیە لە کوێیە و ئەمن هەر لە لایەن برایانی حیزبی شیوعیم و نیازم وایە بڕۆم بۆ بەغدا . هەوالی برایانی ئەو دیو نیە هەر هێندە دەزانم کە لەبەندیخانە هاتمە دەرێ ئەو ڕۆژەبوو کە زانیم لە خانێ تەرمی مراد شیرێژو هاوڕێ یەکی تریان کە لەشەر دا شەهید کراون لە دار بەستون . چاوەروانیتان ئەکەبن . زۆر زوو هاتنت بۆ ئێرە پێویستە بە هەر جورێك بێ بێی بۆ ئێرە بەلام مندالەکانم هەر لە ئازادین . ئێتر چێ دیت سەر نایەشینم . چاوەروانی تۆ یا نامەتان دەکەم . هەر خۆش بی .

هاوڕێتان : پیروت

١٩٦٨/٦/١٠

هاوڕێ جوامێر کە ئەو نامەیەی بۆ ناردبووم نووسیبوی : " هاوڕێی بەرێز ئەوە ئەم نامەیەم بۆ ناردن . هیوادارم ئەهمیەت بدەن بەم مەسەلەیەو پشت گوێ نەخرێت ". بەلام بە داخەوە ئێمە لە ئوروپا لە سەر مەسەلەکە نەرۆیشتین . هەرچەند دەمانزانی کە سولەیمان بە ئاشکرا بە دەستی شورشی عیراق کوژراوەو ئەوەی لە کوردستانی عیراق هەیە ، ئێتر بە قسەی ساواك و حکومەتی ئێران بەرێوە دەچێ ، بەلام دیسان لایەنگریمان لێ دەکرد . تەنانەت جارێك رەخنەشمان لێ نەگرت . حیزبی تودە کە پاشان لە سالی ٧٤ دا شورشی کوردستانی بە خائین دادەنا ، لە بەرانبەر جینایەتەکانی سالی ٦٧ ـ ٦٨ لەگەل تێکوشەرانی کوردی ئیران ، دمی هەل نەپچراو ڕیگای نەدا کە لە رادیو پەیکی ئێران دا باسی بکەین . جەماعەتی مەکتەبی سیاسی کۆنیش کە دژی مەلامستەفا پالیان بە حکومەتی عیراق دابوو ، ئەوانیش بە هیچ جور باسی کوشتنی سولەیمانی موعینی یان نەکرد . تەنیا ڕۆژنامەی (طریق الشعب)

www.kerimhisami.com

ئورگانی کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی عیراق کوشتنی سولەیمانی موعینی بە توندی مەحکوم کردبوو • لە ئوروپاش کاك محەمەدی موهتەدی بە ناوی کۆمەلەی خوێندکارانی کورد لقی چکوسلواکیا لە بەیاننامەیەکدا ئەم تاوان و کردەوە ناحەزەی شورشی کوردستانی عیراقی بە توندی مەحکوم کردبوو•

هاوینی ١٩٦٨ فیستیوالی لاوانی جیهانی لە سوفیا پێ تەختی بولغارستان بەسترا • دوکتور قاسملو کاك محەمەدی موهتەدی رەگەل دەستەی لاوانی حیزبی تودەی ئیران خستبوو ناردبووبە سوفیا بۆ بەشداری لە فیستیوال• ٢٧ ژوئیەی ١٩٦٨ کاك محەمەد گەیشتە سوفیا بەلام خولا هەل ناگرێ ئەو چەند رۆژەی لەوێ بوو نە کاری بە فیستیوال بوو نە بە کورد چاك بوو چەند رۆژێك سەیری فیستیوالی کردو هیچی تر • تەنانەت رۆژێك قەرار بوو لە کۆبوونەوەیەکی دا لە سەر مەسەلەی کورد قسە بکا • هێندێك نووسراوەی لەو بارەوە لە من وەرگرت ، بەلام دیار بوو هەر نووسراوەکەی وەرگرتبوو هیچی دیکە •

کاك نوری شاویسی رەحمەتی وەك نوینەری پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق لە فیستیوال دا بەشدار بوو • بریار وابوو رۆژی کردنەوەی فیستیوال پاش تەواو بوونی ئاهەنگەکە بێتەوە مالی ئێمە • مندالەکانی من (کەمال و شلیر) جلی زۆر جوانی کوردیان دەبەر کردبوو ، برا کوردەکانی کوردستانی عیراق لە گەل خۆیان بردبوون بۆ فیستیوال • کاتێك دەستەی لاوانی کورد گەیشتنە مەیدانی فیستیوال و کەمال و شلیریان بە جلی کوردی یەوە وەپێش خۆ دابوو ، ئێتر تەواوی وێنەگر و رۆژنامە نووس رژانە سەریان و دەستیان کرد بە وێنە گرتن و بە جارێك سەرەنجی خەلکی راکێشا •

کاتێك گەراینەوە مال هێشتا جلەکانیان نەگۆری بوو ، کاك نوری شاویس و کاك جەوهەری برای و کاك محەمەدی موهتەدی٬برادەرێکی دیکەش هاتبوونە مالێ • کاك نوری گوتی : " باوکم کوردەکە شانسی هەیە • بەختی ئێمە لەم کاتەدا عائیلەیەك لە سولەیمانیەوە هاتوتە سوفیا • منالەکانی بەجلی کوردی یەوە سەرنجی ئەم جەماهیرەیان راگیشابوو • هەزار وێنەیان لی گرتن•

www.kerimhisami.com

جوانترین وەفدی ئەم فیستیواله بوون "٠ من هێچم نەگوت ٠ بانگی منداڵەکانم کرد کە لە ژۆری خۆیان بوون بێن بەخێرهاتنی میوانان بکەن ٠ کاتێك هەر بەو جلی کوردی یەوە هاتنە ژورێ کاك نوری واقی ور ما و حەبەسا گوتی : " ئەوە چێ یە کاك کەریم " ؟

ـ ئەوە منالەکانی سولەیمانین کە تۆ دیتوتن و باسی یان دەکەی ٠

هەستا هەر دووکی ماچ کردن ٠ کاك محەمەدی موهتەدی وەك لە دەرفەت بگەرێ تا مەسەلەکە باس بکا گوتی : " ئاخر برا کور دە عیراقیەکان لایان وایە هەر ئەوان کوردن ، بۆیە ئاوا بۆ خزمەت بە شا کوردی ئیران دەکوژن "٠

کاك نوری گوتی : " لام وایە کەس ئەوکارەی پێ باش نەبوە ٠ بەلام هیچ ناکرێ ٠ با مەسەلەکە قوڵ تر نەبێ "٠

کاك محەمەد گوتی : " جا لەوە قوڵتر ٠ مەسەلەکە زۆر قوڵ بوە ٠ ئێستا لە ئیران مەلا مستەفا بە " شا پەسەند " دەناسرێ ٠

کاك نوری تورە بوو گوتی : " تحدی لەو کەسە دەکەم باسی مەلامستەفا بکا "٠

کاك محەمەد گوتی : " کاك نوری تورە بوونی ناوێ ، ئێوە دەمانکوژن و نابێ باسیش بکەین ٠ شای ئیرانیش هەر ئەوەمان لەگەل دەکا ٠ بۆ ئێمە فەرقی شای ئیران و مەلا مستەفا چێ یە ؟ "

من نەم هێشت باسەکە درێژە بکێشێ ، باسەکەمان گۆری ٠

www.kerimhisami.com

له کوردستانی ئیران

پاش شەهید بوونی سمایلی شەریف زادە و سولەیمانی موعینی و مراد شیریژ و هاوڕێکانیان و گرتنی مەلا ئاوارە ، کاک حەمەدەمینی سراجی بۆ ئەوەی گۆیا بێ لە عیراق یا لە دەرەوە بۆ پەیدا کردنی یارمەتییەك چەنگە کریکی بکا ، برادەرانی خۆی بەجێ دێلێ و دەگەڕێتەوە بۆ عیراق • لەوێ بە تێلگراف داوای چاو پێ کەوتن لە دوکتور رادمنیش دەکا • هەر لەو کاتەشدا دوکتور قاسملو لە لایەن ڕێکخراوی حیزبی تودەوە لە پراك دەچێتە ئالمان • رادمنیش داوای لێ دەکا کە بچێتە بەغداو چاوی بە حەمەدەمین بکەوێ • پاش گەڕانەوە ڕۆژی٦٨/٢٦ بە کاك محەمەدی موهتەدی دا نامەیەکی بۆ نوسیبوم ، ئەوەش دەقی نامەکەیە •

" کاك کەریم ڕۆژ باش دوو مانگ لەمەو بەر کە نامە توند و تیژەکەی تۆم وەرگرت جوابم بۆ نووسیبوی بەلام جوابەکەم نەنارد • ئێستاش هەر جوابەکنە ماوە بەلام تازە نای نێرم •

دوو هەفتە لەمەو بەر رادمنیش لە لایپزیك داوای لێ کردم " لە تەرەف سازمانی حیزبی چکوسلوفاکیەوە چووبووم بۆ ئەوی " کە سەرێکی عیراق بدەم چونکە کاك حەمەدەمین تیلگرافێکی ناردبوو داوای مولاقاتی کردبوو • منیش مەجبور بووم هەموو بەرنامەی مانگی ژوئیە تێك دەم و سەفەر بکەم • سەفەرەکەش وا بە پەلە بوو کە نەمتوانی تەماست لەگەڵ بگرم• دوو ڕۆژ پێش ڕۆیشتن تەلیفونم کردو هەتا نیوە شەویش چاوەڕوان بووم بەلام جواب نەبوو •

www.kerimhisami.com

چووم و کاك حەمەدەمین ـ م دیت ٠ زۆر سلاوت لێ دەکا ٠ هەر وەهـــا داراو خەسرەو و کاك یوسف زۆر سلاویان هەیە ٠ کاك حەمزە لە بەغدا نەبوو ، کەســی تریشم نەدیت ٠

کاك محەمەد تەفسیلاتەکەت بۆ دەگێڕیتەوە ٠ بەلام منیش بە کورتی هێنــدی شتت بۆ دەنووسم ٠

١ـ سولەیمان بە دەستی پێشمەرگەی مەلامستەفا کوژراوە ٠ مەلامستەفا دەڵــێ خەرێك بووە راکا کوشتوویانە ! ئەوەش دەڵێ کە گۆیا دێسان تەماسی گرتــووە دەگەڵ حکومەتی عیراق و لە قەسری جەمهوری دیویانە ! دیارە ئەوە هــەمــوو بەهانەیە ٠ نامەی دوایی سولەیمان ماوە کە بۆ براکەی عبدوللە نووسیویەتــی و لە نامەکە را دیارە کە ئەو رێیەی کە ئێمە بۆمان داناوە قبولی کردوە ٠

٢ـ سمایلی شەریف زادەش زۆر قارەمانانە کوژراوە ٠ ئەویش هەر بە داخەوە لــو دراوە لە لایەن کابرایەك بە ناوی کویخا شەریفەوە ٠ هەر وەها مراد شیریــــژ کوژراوە ، مەلا ئاوارەش خۆی تەحویل داوە (١) ٠

٣ـ وەزعی هاورێ یانمان باشە ٠ خەلك زۆر پشتیوانیانە ٠ بەلام جاش زۆر بووە نیزیکەی ١٢٠٠ کەس جاشی حکومەتن ٠ سەعید کویستانیش چوە خۆی تەحویــل داوە ٠ مەلا کەش (مەبەست مەلا محەمەدی خزری یە) چۆتە لای پیاوانــــی مەلا مستەفا و هەموو شتیکی ئیعتراف کردوە ٠ کاك چوکەلیان زۆر ئازار داوە بەلام هەر لە جیگای خۆیەتی ٠

٤ ــ پاش موناقشەیەکی دوور و درێژ لەگەل کاك حەمەدەمین و یوسف ، هاتینــە سەر ئەوە کە تەنانەت ئەگەر دەستەی جەلال یا دەولەتی عیراق هەمووشتیکیشمان بۆ بکەن دێسان پێوەندی دەگەڵ ئەوان زۆر خەتەرە چونکە مەلامستەفا بیزانـــی لەو لاوە پەلامارمان دەدا ٠ دیارە هاورێ یانمان زۆر پێ ویستیان بە پارەو چەك هەیە، جا تا چ رادەیەك کاك رام بۆیان جێ بەجێ دەکا نازانم٠

---

(١) پێویستە ئەوەی روون کەینەوە : مەلا ئاوارە بە دهۆی حەسەن سەلــك ـ ی خەلکی دیوالان دەچێ لەگەڵ ژاندارمە وتو وێژ بکا ، بەلام لەوی دەگیـــــــری٠
پێشمەرگەکانی کە لەگەلی دەبن کاتیك خەبەر دەزانن کە گیراوە,دەوری گوندی ⬅

www.kerimhisami.com

٥- من زووتر گەرامەوە لە وەختی کۆدیتا دا لە بەغدا بووم بۆ ئەوە پێش ئەوەی کاك **رام** سەفەر بکا ببینم • بەڵام ویزای ئاڵمانیان بۆ نەناردبووم ئەوڕۆش خەریك بووم کە دێسان هەر سەفەر بکەم بەڵکو کامبخش ببینم بەڵام دێسان ویزا نەهاتوە • بە **رام** - م گوت رۆژێك راوەستێ هەتا من بتوانم بیبینم و مەسەلەکە زۆر موهیمە بەڵام حازرنەبوو •

٦- بە کورتی هاورێیانمان زۆر پێداویستیان بە کۆمەك هەیە • جا من هاتمە سەر ئەوە کە ئەو کومیسیونەی دایان ناوە بۆ چێ باشە ؟ خۆ شوکر شەش مانگە چاومان بە یەکتر نەکەوتوە • بە داخەوە رادمنیش - م نەدی دەنا مەسەلەکەم دەگەڵ حەل دەکرد • ئێستا پێشنیارم ئەوەیە کە من پاش ٢٠ ی ئوت کە رادمنیش گەرابەوە دەچم بۆ لایپزیك • ئێوەش کارێکی وا بکەن کە بێنە ئەوی ئەگەر کاك حەسەنیش نەتوانێ تۆ هەر وەرە • بە نەزەری من دەبێ کەمێك تونــدو تیژ بێن لەگەڵیان •

٧- لەسەر رۆژنامەکە کاك حەمەدەمین گوتی : قەراریان ئەوەیە کە رۆژنامەکە دەتوانێ بیرو باوەری حیزبی دیموکراتی کوردستان بلاو بکاتەوە بە بێ ئەوەی ناوی لەسەر بێ • چونکە خۆیان دەیانەوی رۆژنامەی ئورگان لە کوردستان بلاو بکەنەوە •

دیوالان دەدەن و دەست دەکەن بە تەقەو بریار دەدەن کە نەهێڵن ژاندارم بێ بەن مەلا ئاوارەی رەحمەتی خەبەریان دەداتێ کە تەقەی مەکەن ئێمە خەریکی وتو ویژین• کاتیکی پیشمەرگەکان بروا ناکەن و تەقە درێژە پێ دەدەن دوو نامەیان بــۆ دەنووسی ، ئەوەش دەقی نامەکانە :

" برایان دیسان دووپاتی دەکەمەوە تۆ خوا بۆ خاتری خودا بۆ خاتری ویژدانتان تەقە مەکەن ، ئێمە لە ناو دەچین • ئەگەر لەوە زیاتر درێژە بەتەقە کردن بدەن حەتمەن حەتمەن ئێمە لە ناو دەچین و دەکوژرین • براتان : "جەمال"

نامەی دووهەم : " برایان کاوە ، میرزا باپیر ، میرزا کەریم ، میرزا رەشید و باقی برایانی دیکە • دووبارە پێ تان رادەگەینم ویژدانتان هەبێ ، شەرفتان ←

www.kerimbisami.com

٨ـ قەراریان داوە كە تۆ ئەگەر موافیق بی بگەرێیەوە بۆ كوردستان و منیش جاری قسەكەریان بم لەدەرەوە • پێم وایە باری گرێنگ هەر ئەوانەن • جاری هەر خۆشی و سەركەوتنی ئێوەم ئاواتە •

برات : رەحمان
١٩٦٨/٧/٢٦

هەبێت بۆ خاتر خودا چیدی تەقە مەكەن كورە ئێمە تا ئێستا زۆر زۆر باشین رەنگە بڵێن ئەوە خەتی مەلا ئاوارە نیە • لەبەر ئەوەی زور نارەحەتم بە تەقە كردنتان بۆیە جوانم بۆ نانوسرێت • نیشانەمان ئەوەیە كە نەهێنی شەوترادیمان شورش بوو • لەو لای مالان توشتان بووین ، قەرەنی بە توندی كاك رەحمانی دەنگ دا • ئەی هاوار بۆ وا دەكەن بۆ بە فیرۆ ئێمە لە دەست دەدەن • هەر بمێنینەوە باشترە • ئەگەر بۆمەتانە تەقە راگرن • ئەگەر مەبەستیشتان لە ناو چوونی ئێمەیە ئەوە ئارەزوی خۆتانە • ئەوە ئاخرین نامەیە كە بۆتان دەنووسم •

" جەمال "

www.kerimbisami.com

ڕێکخراوی ڕووناکبیرانی کوردی ئیران لەئوروپا

لە ئوروپا بە یارمەتی خوێندکارە کوردەکانی کوردستانی ئیران ڕێکخراوی ڕووناکبیرانی کوردی ئیرانمان پێك هینابوو ، بریار وابوو شازدەی مانگی ئوت لە شاری مونیخ کۆبوونەوەی ئەو ڕێکخراوەیە پێك بێت • بەلام دوکتور قاسملو بۆی نووسیبوم کە"٢١ و ٢٢ ی مانگی سیپتامبر کۆبوونەوەی ڕێکخراو پێك بێ • پێم خۆشە پێش کۆبوونەوە سەرێکی لایپزیك بدەین و لەگەل برادەرانی تودە قسە بکەین • تا ئێستا ویزا یان بۆ نەناردبووم • دەجار زیاتر چوومە سەفارەتی ئەلمان کەم کەم ئێدی گاڵتەم پێ دەکەن • ئەگەر تەماست هەیە پێ یان بلێ ویزام بۆ بنێرن • من تەماسم لەگەلیان نیە"•

من پاش نامەی دوکتور قاسملو یەك دوو جار بە تەلیفون داوام لە رادمنیش کرد کە کۆ بینەوەو سەبارەت بەو قەرار و مەدارەی کە لە بەغدا بەستومانە بریار بدەین • رۆژی ١٩٦٨/٩/١٤ لەگەل کاك حەسەنی قزلجی چووینە ئەلمانی دیموکراتی ، دوکتور قاسملوش هات • کۆبوونەوەیەکمان لەگەڵ دوکتور رادمنیش و کامبخش ، ئیرەجی ئیسکەندەری پێك هێنا • بەرنامەی کاری کۆبوونەوە بریێتی بوو لە لێ کۆڵینەوەی نامەی کاك حەمەدەمینی سیراجی و دیاری کردنی ڕێبازی دوایی •

پاش خوێندنەوەی نامەی کاك حەمەدەمین و قسەکانی دوکتور قاسملو کە تازە لە لای حەمەدەمین گەرابۆوە ، هاتێنە سەر ئەو باوەرە کە لە هەل و مەرجی

www.kerimhisami.com

ئێستادا درێژە پێ دانی شەڕو جولانەوەی چەكداری بە قازانج نیە• واباشترە كە هاوڕێیانی كوردستانی ئێران كارێكی وا بكەن كە بتوانن لە كوردستانی عیراق خۆ بگرنەوەو كاری تەشكیلاتی بكەن • هەر وەها لەگەڵ مەلامستەفا پێوەند بگرین و رازی بكەین كە دەستیان لێ نەدا • پاش ئەو كارە جا ئەو دەم باسی ئەوە بكرێ كە چۆن یارمەتیان پێ بكرێ • بڕیار درا كە بۆ ئەو مەبەستە من سەفەری بەغدا بكەم •

زۆر ئاشكرا بوو كە رێبەرایەتی حیزبی تودە لەسەر مەسەلەی كوردستان ناتوانێ بڕیار بداو نایەوێ یارمەتیشیان پێ بكا • بە قەولی كاك حەسەنی قزلجی : " ئەو نووسین و بیرەو بەرە و كۆ بوونەوە هەمووی راوی سەر كاغەزەو هیچی تر "•

پاش ئەو كۆبوونەوەیە ئێمە بۆ سوفیا گەراینەوە • ئەو دەنگ و باسانەی لە كوردستان دەگەیشتن هەموویان باسی شكان و ناخۆشی و بێ یارو یارمەتی تێكۆشەرانی كوردستانی ئێران بوو • كاك حەمەدەمینی سراجیش بە هیوای پێوەندی گرتن لەگەل حیزبی تودەو بە جێ گەیاندنی ئەو قەول و قەرارەی كە لەگەل رادمنیش كردبوومان و بە هیوای گەرانەوەی من و دوكتور قاسملو چەكدارەكانی بەجێ هێشتبوو هاتبوە بەغدا هەموو رۆژێ نامەیەكی دەنووسیو داوای گەرانەوەی ئێمەی دەكرد • ئەوەی پێوەندی بەمنەوە هەبوو ، من كارمەندی رادیوی حیزبی تودە بووم • بە بێ یارمەتی ئەوان بە بێ رێگا دانی ئەوان نەمدەتوانی سەفەر بكەم • پیاو حەق بلێ ئەوان دەیانگوت ئەگەر كەسێكی تر بۆ رادیو پەیدا بێ ، ئێمە رێگای گەرانەوەت ناگرین • بەلام بە داخەوە بۆ حیزبی چینی كریكاری سەرانسەری ئێران دەنكە كوردیك قات بوو وەگێر نەدەكەوت • كاك حەسەنی قزلجیش نەخوش بوو دەیگوت بە تەنیا ناتوانم كار بكەم • من بەو جورە دەقوڵە كەوتبووم •

دوكتور قاسملوش كە لە كۆبوونەوەی مانگی فوریەی ٦٨ ی بەغدا بڕیار درابوو بۆ عاملاندنی كادری سیاسی بچێتەوە كوردستانی عیراق ، بەو سەفەری دوایەی هەر وەك لەو نامەیەدا كە بۆ منی نووسیبو لە جیاتی چوونەوە

www.kerimhisami.com

خۆی کردبوو بە " قسە کەریان لە دەرەوە " .

کاك حەمەدەمینی سراجی هەر پاش گەرانەوەی دوکتور قاسملو ٢٤/٧/ ٦٨ نامەیەکی بۆ من ناردبوو کە وا دەقی نامەکە لێرەدا دەنووسمەوە :

" برای زۆر خۆشەویستم کاك کەریم . هێوا دارم تەمەنت درێژتر بێ بۆ پتر خزمەت کردن . نێزیکەی ٢٠ رۆژ لەمەو بەر لە نامەیەکدا کە بۆ محەمەدم نووسیبو رام گەیاندبوو کە بە زوویی نامەیەکیش بۆ ئێوە ئەنووسم . لەبەر پێویستی هاتنی هەر سێك (١) لا. پاشان بەرقیەیەکمان کرد کە پێویستە بۆ دیتنی دایکی برادەرمان کە نەخۆشە هەر سێ لا بگەرینەوە . بەلام چۆن بوە کە تەنیا یەکێکتان گەراوەتەوە . ئەمە شتێکە ئەبێ ئێوە باشتری بزانن.
تەنانەت برادەری گەرابۆوەش " مەبەستی دوکتور قاسملوە " . دەلێ: کە بۆ ئیشێکی تر چووبوومە لایان . ئەویش (٢) وتویەتی : " داوایان کردووم خۆشم ئیشم هەیە . حیسامیش لەبەر نەساخی قزلجی ناتوانی سەفەر بکا ، ئێستا نازانم کێ بنێرم ". برادەریشمان (مەبەستی دوکتور قاسملوە) وتویەتی مادام کەس نیە من ئەچم و هاتوە . جا لەبەر ئەم چاوەروانی کردنە نەکرا نامە بنووسم تا ئێستا کە وا بۆت ئەنووسم . دەی قەیدی ناکا شێخ سلامەت بێ ! هەوالی ماموستا مەلا حەسەن چۆنە ؟ لە زمان هەمووان را دنیایەکی سلاو بگەینە .

برا گیان دوا کەوتنی رۆژنامەکە جێگای داخە . وا دیارە تەگەرە لە لایەن برادەرمانەوەیە کە قسەکانی پێشوی دووپاتە ئەکاتەوە . دەی برا زۆر لەمەر تۆوە دواوین . خزمەکان زۆریان پێ خۆشە کە خوێندنت تەواو کردوە بگەرێیەوە ناویان باشترە . جا چۆنت بۆ ئەلوێ ئەوە خۆت باشتر ئەزانی بەلام لە هەر حال دا جێگات زۆر زۆر خالی یە . کاك کەریم گیان چاوی کەمال و شلێر ماچ ئەکەم زۆر سلاوی براژنم و برادەران هەموویان ئەگەینم . ئێتر هەر بژیت

برات : ئەحمەد حەسەن مینە
١٩٦٨/٧/٢٤

١- مەبەست دوکتور رادمنیش و دوکتور- قاسملو و منە.

٢- مەبەست دوکتور رادمنیش ـە .

www.kerimhisami.com

بە گوێرەی پێشنیاری دوکتور قاسملو کۆبوونەوەی ڕووناکبیرانی کوردی ئێرانی ٢١ و ٢٢ ی مانگی سیپتامبر لە مونیخ پێك دەهات ٠ منیش دەبوایە بەشدار بم ٠ ڕۆژی ٢٠ ی مانگ لە لایپزیکەوە سواری قەتار بووم بۆ مونیخ ٠ کاتیکی چووبوومە ئەلمان لە فروکەخانەی سوفیاو برلین نەم هێشتبوو مۆری ڕۆیشتن و هاتن لە پاسپورتەکەم بدەن ٠ لە ئەلمان ویزای چوون و هاتنەوەیان دامێ ٠

لای بەیانی بوو گەیشتمە سەر سنوری ئەلمانی ڕۆژئاوا ٠ پولیسی ئەلمانی ڕۆژ هەلات هاتە سەرو تەماشای پاسپۆرتەکەی کرد ٠ توزێکی هەلگێڕو وەرگێر کرد چۆوە خواری و پاش تاوێك هاتەوە سەرێ و گوتی : جانتات هەلگرەو وەرە ٠

چار نەبوو ٠ لەگەڵ پولیسی ئەلمانی ڕۆژ هەلات هیچ ناکرێ لە ئەلمانی زیاتر هیچ زمانیکی دیکە نازانن ، ئەگەر بشزانن قسەی پێ ناکەن ٠ ناچار هاتمە خوار ٠ خانوێك بەرامبەر بە پاسگای پولیس لەوێ قوت ببۆوە ٠ دوو نیّو تەختی ڕەق و تەقی تێدا بوون ٠ دەرگایان کردەوەو لەوێیان کردم ٠ دانیشتم و چاوەروانی بەسەرهاتی دوایە بووم ٠ زۆری پێ نەچوو دەرگا کراوە ژنێکی جوان و لە باریان بە دوو جانتاوە دەژورێ کرد ٠ ژن لەوێ دانیشتو بە ئینگلیزی پرسی خەلکی کوێی ؟

ــ ئیرانیم بەلام لە بولغارستانەوە دێم ٠

ــ بولغاری دەزانی ؟ ی

ــ بەلێ دەزانم ٠

ــ تۆ لە کوێ وە دێی و بۆ چێ دایان بەزاندووی ؟

ــ لە ئەسل دا یوگوسلاوبم ٠

ــ کە وا بوو با بە یوگوسلاوی قسە بکەین ٠ چونکە ئینگلیزیەکەی من تەواو نیە ٠

ــبە یوگوسلاوی و بولغاری دەستمان کرد بە ئاخافتن و زۆر باش تیك دەگەیشتین ٠

گوتی : لە کانادا شوم کردوە ٠ خوشکم لە لایپزیکەو هاتووم بچم بۆ لایپزیك ٠ هەر وام زانی وەك ولاتانی ڕۆژ ئاوا بێ ویزا دەتوانم بچم ٠ ئێستا دەلێن دەبێ

تێلگراف بکەین بۆ وەزارەتی دەرەوە ئەگەر وەلامیان داوە و ڕێگایـــــان دا دەتوانی بڕۆی • خانم دەیگوت ئەلمانی زۆر باش دەزانم بەلام " گۆوەریــــش سربسکی ، گۆوەریش ڤ سێلێم سوویێتێ " واتە : ئەگەر یوگوسلاوی بزانــــی لە هەموو دنیا قسە دەکەی •

گوتم : ئەوە شانسی منە دایانبەزاندووی • ئێستا من ئەلمانی نازانم ، نازانم بۆ چێ دایانبەزاندووم بابچین پێ یان بلێ ، با لە خۆم بگەم •

ــ بەو شەوە لێ یان گەرێ • زۆر بە پەلەی ؟ جارێ با شەرابێك بخوێنەوە • یوگوسلاوی بزانی لە هەموو دنیا دەتوانی قسە بکەی •

خانم جانتای کردەوە ، بوتلە شەرابێکی هێنا دەرو هێندی گۆشتی قوتوی هێنــا و گوتی : سەری بکەوە • سەرمایە ، با گەرم دابێن •

گوتم : تازە هەر ناپرسم بۆ ڕایان گرتوم • خولا بکا وا زوو ولامی تــــــۆش نەیەتەوە •

دەستمان کرد بە شراب خواردنەوە ، خانم ڕاستی دەکرد گەرم داهاتین • زۆری پێ نەچوو بانگیان کرد ، کە گەراوە لێم پرسی :

ــ بۆ چێ بانگیان کردی ؟

ــ نازانی ؟ بۆ چێ ژن بانگ دەکەن ؟

بە کورتی تا سەعات ٨ ی بەیانی لەگەڵ خانم لەو ژوورەدا بە شەراب خۆمــــان گەرم کردەوە • منیش ڤودکام پێ بوو هێنامە دەرو دەستمان پێ کرد •

بەیانی گوتم وەرە ئەوانەم بۆ تێ بگەیەنە بۆ چێ منیان ڕاگرتوە • خانـــم نەی دەوێست • دەیگوت : هەتا لێرەم نابێ بڕۆی • ئاخرەکەی چووینە ســــەر پولیس • دەیانگوت : بۆ پاسپۆرتەکەت مۆری هاتنە ژووری ئەلمانی پێوە نیێـــە بەلام ویزای چوون و هاتنەوەی ئەلمانت هەیە • بە هەزار حال تێم گەیاندن کــە بۆ خۆم نەم ویستوە مۆری لێ بدەن • جارێکی دیکە دەژووریان کردینەوە • خانم ئەم جارە نەك هەر بە زمانی یوگوسلاوی دەنازی زمانی ئەلمانیشی لێ زیـــاد کردبوو • هەر تاوێك نا تاوێك دەیگوت :

ــ ئەگەر من نەهاتبام چت دەکرد ؟

ـ شەو بە تەنیا لەم ژوورەدا رەق هەڵدەهاتم ٠

نیزیك سەعات یازدە بوو بانگیان كردم پاسپۆرتەكەیان وێ دامەوە گوتیان ئێستا قەتار دەگاتێ سوار بەو برۆ ٠

ئەم جار ژنەكە دەیگوت مەرۆ بە تەنیا بەجێم مەهێڵە ٠

ـ ئێستا رۆژە هاتوو چۆ زۆر دەبێ ٠ بە تەنیاش بێ قەی ناكا من دەبێ برۆم بەلام لام وایە ئەو شەوەم لەگەڵ تۆ لە بیر ناچێ ٠ قەتار هات خوا حافیزیم لە خانمی كانادایی‌كردو بە دەست راوەشاندن لێك جیا بووینەوە٠

دوو رۆژ لە مونیخ لە سەر تێكۆشان و ڕێكخراوی ڕووناكبیرانی كوردی ئێران قسەو باسمان بوو٠ ئەم ڕێكخراوەیە تا ماوەیەك بۆ لە قاو دانی جینایەتی ڕێژیمی شا سەبارەت بە كوشتاری ئازادیخوازانی كورد لە كوردستانی ئێران ، دەركردنی هێندی بەیان و نووسراوە لەسەر مەسەلەی كورد و وەلام دانەوەی نووسینە چەوتەكانی چاپەمەنی ئێرانییەكان دەورێكی باشی هەبوو٠
لە كۆبوونەوەی ڕێكخراو دا كە هەموویان خوێندكارو گەنج و دۆست و ناسیاوی یەكتر بوون قسەی خۆشیش دەكران٠ چەند كەس لە خوێندكارە كوردەكانی ئێرانی كە هاتبوونە ئوروپا بۆ ئەوەی كە بە شورشگێر بناسرێن رەگەڵ تاقم و دەستەی مائویستە ئێرانییەكان كەوتبوون و زۆر بە مەسەلەی كوردەوە ماندوو نەبوون٠ یەكێك لەوانە كاك مستەفای نورانی كە شورشگێرێكی زۆر تۆخ بوو هەر كە باسی كورد و كوردستان دەكرا دەیگوت : " رفقای ئازربایجانی " بە كورتی سەد جار رفقای ئازربایجانی دووپات دەكردەوە٠ كاك محەممەدی موهتەدی لێ وەدەنگ هات و گوتی : " هەتیو ئەوە چ رفقا ، رفقایەكتە دەبلێ عەجەمی مەراغە و برایەوە "٠

دیارە كوتانی حیزبی تودەش و دڵسوزی بۆ خەڵكی لێقەوماوی چكوسلواكی هەمیشە مەزەی قسەو باسە خۆشەكان بوو٠ دوكتور حەسەنی شەتەوی بە دوكتور قاسملوی گوت : " ئەو هەموو قسانەی لەسەر چكوسلاواكیا دەیكەی ، بیانكە بە كتێبێك لە ئالمانی ٥٠ هەزار ماركت دەدەنێ "٠ دوكتور گوتی قەت شتی وا ناكەم ٠ شەتەوی گوتی :" زۆر سەیرە تۆ بە خۆرایی زمانت راناوەستی بەلام بە پارە نایكەی "٠؛

www.kerimhisami.com

رۆژی ۲۳ ی سیپتامبری ۱۹٦۸ گەرامەوە بۆ سوفیا کە هاتمەوە نامەیەکـــی کاك عەلی گەلاویژم بۆ هاتبوو کە لە ۳ ی مانگی سیپتامبر دا نووسیبوی ٠ ئەمەش دەقی نامەکەیە ٠

" **برای** بەریز و خۆشەویستم کاك کەریم گیان ٠ هەموو کاتیکی خۆت و مال و مندالت باش هێوادارم سلامەت و بە کەیف بی و بە مال و مندالـــــەوە رۆژگاریکی خۆش رابویری ٠ ئێمە هەموو سلامەتین دوو سێ رۆژ لەمەو بـــەر لە حەسانەوەی هاوین گەراینەوە ٠ ئەو سال و پار یەکجار ماندوو ببومحەسانەوەی ئەم هاوینە تەواو زیندوی کردوومەوە ٠ بە بیستنی خەبەرێ کوژرانی برادەرەکان دلم زۆر سووتا ٠ بەراستی تا کەی ئەبێ هەر بمان گوژن و بمان گوژن ؟ بـــەو جورەی رەوتی کارەکان نیشان ئەدا ئەم خوێن ریژی یە بەم زوانە کۆتایی نایـە ، ئێتر ئەوە جیایە بە واتەی حافظ :" دستی از غیب بیرون آیدو کاری بکنـد " ٠
لەو بریارانەی دراو خۆت ئاگات لێیە ئەسەرێك دیار نیە ٠ منسوبیەتـــی حیزبی و سیاسی رۆژنامەکە دیاری نەکراو لەبەر ئەوەش رۆژنامەکە طبعا هەروا لە حالی تعطیل دایە ٠ هیچ شتیکی تریش نەکراوە ٠ ممکینە کراوەو من ئاگـــام لێ نیە ٠ بە هەر حال وا نابێ رەنگە دەرفەت و ئیمکان کەم بێ و نەزەری مـــن درووست نەبێ ٠ بە هەر حال هیوادارم هەنگاوی عەمەلی دابنرێ ٠
بـــرات : گــــەلاویــــژ
۱۹٦۸/۹/۳

ریبەرایەتی حیزبی تودەی ئیران لەو سەرو بەندەدا سەندو بەلگەیەکـــــی بەناوی " طرح تحلیلی اوضاع ایران و ارزیابی ها " بلاو کردبۆوەو گەلالەکەی بۆ رادیو پەیکی ئیران ناردبوو٠ لە دەستەی نووسەرانی رادیو دا باسیکـــــی زۆری لەسەر کرا و بریارەکانی دەستەی نووسەران بۆ ریبەرایەتی حیزبی تـــودە ناردراوە ٠ بەلام لەبەر ئەوەی من لە زۆر مەسەلەدا بیرو راو بۆ چوونم لەگـــەل دەستەی نووسەرانی رادیو یەکی نەدەگرتەوەو نەشم دەتوانی لە ئاست کەم و کوری

ئەم گەلالەیە وەك کەسیکی سیاسی بێ دەنگ بم ، ناچار لە ١٩٦٨/٩/١٢ نامە- یەکم بۆ کومیتەی ناوەندی حیزبی تودە نارد کە هەر وا لێرە بە فارسی بلاوی دەکەمەوە .

" **بووری** کومیتەی مرکزی حزب تودە ایران .

ضمن سلام . طرح تحلیلی که طبق رهنمودهای پلنوم۱۲ از جمع‌بندهای گذشته آماده شده‌است میتوان گفت که قسمتهای تحلیلی اوضاع ایران و ارزیابیها همان تکرار مکراتی است که بارها در مقالات و طرح و تزها و شعارهای کمیته‌ی مرکزی گفته شده است . باضافه بخش ۳ و ٤ که سرشار از یاس و عدم تحرك و پاسیفی و انواع دلایل شکستیگی و ناامیدی و دست روی دست گذاشتن است .

به نظر من نواقصات و نارسائیها که در طرح حاضر موجود است بیشتر از سیاست و خط مشی رهبری حزب ناشی است . باینکه در جلسه رادیو دربارهٔ طرح مذبور بحثهائی شده و اصلاحاتی هم پیشنهاد شده است ، ولی چون نظر من در بارهٔ پارهٔ مسائل بانظر رفقا مخالف است لازم میدانم موختصری از نظریات خود را بیان دارم .

۱- در بخش اول " تحلیلی از وضع رژیم " سالهاست در مقالات و تزها رهنمودهای حزب همین تجزیه و تحلیل بعمل آمده‌است . تبلیغات حزب بطور کلی روی همین تجزیه و تحلیل ها و افشاءگریها دور زده است . باینکه در این بخش هم جنبه‌های نارسا بچشم میخورد .

۲- در صفحه ۹ " حزب ما خواستار حل مسئله بسود اکثریت دهقانان ... بحق این سیاست را (سیاست ارضی‌شاه) مورد انتقاد خلاق قرار داده‌است " . و در صفحه ۱۱ " در مقابل حزب ما از لحاظ دادن شعارهای مناسب و یافتن اشکال متناسب بسیج معنوی و تشکل دهقانان را مطرح میکند " . باید گفت که حزب هنوز برنامهٔ صحیحی مسئله ارضی را نداشته و شعار بسیج معنوی و مناسب را هم نداده است . اغلب شعارها که دربارهٔ مسئله ارضی در رادیو داده میشوند ، رفیق نویسنده به ابتکار خودش شعارهارا انتخاب مینماید که گاها طبق

www.kerimhisami.com

نظریات طرح موجود شعارها ماجراجوئی و بلواگری هستند ۰ سردرگمی در شعار ارضی حزب کاملا" بچشم میخورد ۰

۳ـ در صفحه ۱۲ از این جمله " حزب ما برژیم کنونی یک رشته اعتراضات اصولی را دارد " نمیتوانم اظهار تاسف نکنم ۰ ازپلنوم یازدهم تا پلنوم دوازدهم قریب ۳ سال میگذرد ، جالب است رهبری حزب از " برجستگی راه قهر آمیز انقلاب " از اینکه " نیروهای اپوزیسیون دیگر هم از حزب ما بنتیجه انقلاب در ایران رسیده‌اند " از کلمات و جملات نظیر " برچیدن بساط رژیم کودتا " یکدفعه با برگشت عجیبی به " یك رشته اعتراضات اصولی" رسیده است ! در حالیکه در وضع سیاسی و اجتماعی ایران ، در سیاست داخلی ایران بسود دمکراسی هیچ تغییری حاصل نشده‌است ۰

باید گفت آن اعتراضات که رهبری حزب طبقهٔ کارگر ایران برژیم دارد بعضی از نویسندگان ایرانی در داخل ایران در بارهٔ رژیم ابراز میدارند ۰ ولی چون آنها در زیر چنگال رژیم هستند و مانند رهبری حزب تودهٔ در اروپا در امنیت بسر نمی برند ، ممکن است با این صراحت اعتراضشانرا بیان ندارند ۰

٤ـ در بخش دوم " وضع مردم و ناخرسندی شدید " صفحهٔ ۱٦ ، با وجود عدم رضائیت در سراپای جامعه و با وجود کلیه شرایط دشوار و ناخرسندی صحبت از " نبودن وضع انفجاری یا انقلابی در ایران " میشود ۰ و پس از نشان دادن سد عظیم در راه انقلاب و جنبش اظهار امیدواری میشود که " وضع بدین منوال نخواهد بود و دوران اعتلای نهضت در آیندهٔ دور یا نزدیك به ناگزیر خواهد رسید " ۰ در سراپای این جملات یاس و نا امیدی بچشم میخورد ۰ این دوران اعتلاء نهضت کی و چطور خواهد رسید ؟ یك حزب انقلابی مارکسیستی باید در راه اعتلاء نهضت بکوشد آنرا بوجود بیاورد ، تسریعش کند یا اینکه منتظر حوادث باشد و ۳ سال یکبار طرح تحلیلی را منتشر نماید ؟

۵ـ صفحهٔ ۲۳ وضع انقلابی و راه انقلاب ۰ در اینجا نخست پرسش در بارهٔ وضع انقلابی در ایران و جهت یابی راه انقلاب ایران مطرح شده‌است ۰

www.Kerimhisami.com

ولی بجای جواب باین سوال کنتکرت یعنی درباره وضع ایران بجواب "دعاوی ماجراجویانه در باره وضع همه جهان" پرداخته است . و بعد از تشریح نظریات ماجراجویانه مینویسد "گذشت زمان صحت موضعگیری حزب ما را تاکنون ثابت کرده و در آینده بیش از پیش ثابت خواهد کرد".

میتوان پرسید مگر تزهای پلنوم یازده حزب در باره "برجستگی راه قهرآمیز انقلاب برچیدن رژیم کودتا" و آن حرارت انقلابی ، پخش کتاب چگوارا و غیره تا مدت موضعگیری حزب نبود ؟ در اینجا این توهم بوجود میآید که آنموقع در داخل کمیته مرکزی چند نفر درست یا نادرست دم از انقلاب زده‌اند و برای اینکه بقیه هم از آنها عقب نمانند تصمیم انقلابی گرفته‌اند . بعداً "که طرف را کنار زده و آب از آسیاب افتاده ، دیگر از "راه برجستگی انقلاب قهرآمیز و برچیدن بساط رژیم" یکمرتبه به "اعتراضات اصولی" اکتفاء نمودند . در باره وضع انقلابی که بگفته لنین اتکاء شده ، آیا رهبری حزب در شرایط فعلی که حد اکثر نارضایت مردم موجود است برای تسریع انقلاب ، تهیج نیروهای انقلابی و تدارک عمل انقلاب ، و کوشش برای سرنگون کردن رژیم فعلی چه نقشه و فعالیتی را دارا میباشد ؟ یا اینکه بعلت نبودن " شرایط عینی و ذهنی چشم به رحمت ایزدی دوخته و فعلا" به "اعتراضات اصولی" اکتفاء مینماید ؟ و هرگونه اشکال مبارزه را ولواینکه بمنظور دفاع باشد "بلواگری ، ماجراجوئی و چپ نمائی" محسوب مینماید؟. رهبری حزب از شعار "جمهوری دمکراتیك" ۳ سال قبل به حکومت "مشروطه دمکراتیك" رسیده است . آیا رهبری حزب میخواهد از شاه و گردانندگان رژیم حکومت "مشروطه دمکراتیك بسازد یا اینکه رژیم فعلی باید سرنگون شود ؟

٦- صفحه ۲۵ هدفهای تاکتیکی و استراتیژیکی .

متاسفانه از همان ستون اول یاس ، ناامیدی ، عدم تحرك و منتظر شدن شرایط عینی و ذهنی فوق العاده بچشم میخورد . تا جائیکه پائین تر سرنوشت مبارزه را بسیر حوادث و جریان تاریخ میسپارد و مینویسد "تاریخ نشان

www.kerimhisami.com

نشان خواهد داد که این مبارزه تا کی بطول خواهد انجامید "۰

پائین تر در انتقاد از عناصر راست نوشته شده : " بامر بسیج انقلابی توده‌ها ، افشاء رژیم ضد ملی و ضد دمکراتیك ، با لا نگه داشتن سطح هیجان انقلابی جامعه توجه ندارند "۰ ولی آیا رهبری حزب توده‌ء ایران در امر بسیج انقلابی توده‌ها و با لا نگه داشتن سطح هیجان انقلابی جامعه چه اقدامی را کرده است ؟

۷ـ در باره وظائف مبرم سیاسی :

هیچ کدام از این شعارها وضائف تازه‌ای را نشان نمیدهند سالهاست مردم ایران تکرار مکرر این حرفها را از رادیو میشنوند بدون پشتیبانه سازمانی و اقدام انقلابی امید بتحقق این خواستها تنها خودرا راضی نگه داشتن و دلخوش کردن است ۰

۸ـ خوب است لطف فرموده اید درست در موقعی که در کردستان ایران جنبش مسلحانه برپا است و آزادیخواهان کرد در راه تحقق هدف انقلابی و آزادی بدست دژخیمان از پا در میآیند یك سطر از صفحه ۲۶ طرح تحلیلی را به برنامه مارکسیستی لینینیستی حزب طبقه‌ء کارگر در باره‌ء حل مسئله ملی اختصاص داده‌اید۰ ولی آنهم آنقدر گنگ نارسا و آب بردار است که بهتر بود هیچی نمیگفتید و یکدفعه خود را از شر این مسئله راحت میکردید۰ باید پرسید : این خلقها کدامند ؟ تامین حقوق فرهنگی یعنی چی ؟ نظر مارکسیستها در اینباره چیست ؟ اداره مختارانه امور خویش چیست و غیره ؟

۹ـ وظائف مبرم تشکیلاتی :

این قسمت تا آخر نگفتنش برای نهضت بمراتب مفیدتر بود۰ بعلاوه اینکه پولیس خوب میتواند از آن استفاده کند و به متد مبارزه حزب پی ببرد، یاس و نومیدی بحدی این صفحات را پر کرده است جای تاسف میباشد ۰ درخاتمه بنظر من آنچه از فحوای مطالب طرح تحلیلی بنظر میرسد عبارت است از : یاس عدم تحرك انقلابی ، سپردن سرنوشت نهضت بسیر تاریخ ، تکرار مطالب دائمی با خذف مفاد انقلابی به بهانه تجزیه و تحلیل علمی و شرایط عینی و

www.kerimhisami.com

ذهنی ، امیدوار بودن به جریان خود بخودی و بالاخره مهارت زیاد در تهیهٔ طرح و سرهم بندی جملات و پرسش و پاسخ مثبت و منفی . بطور کلـــی در روح برخورد بمسئلهٔ مبارزهٔ فعلی در ایران جنبهٔ یاس و پاسیفیستی کامل بچشم میخورد .

با تقدیم احترام : حسامـی

۱۹٦۸/۹/۱۲

www.kerimhisami.com

دیسان بەرەو بەغدا

پاش گەرانەوەم بۆ سوفیا دوکتور رادمنیش تەلیفونی بۆ کردمو گوتی : " حەمەدەمین نامەی نووسیوە ، داوای کردوە کە چاوی بە من بکەوی • تکایە تۆ سەفەرێك بکە بزانە وەزع چۆنەو حەمەدەمین چێ دەوێ " •

رۆژی ۹ ی مانگی ئوکتوبری ١٩٦٨ بەرەو بەغدا کەوتمە رێ و رۆژی ١١ی ئوکتوبر گەیشتمە بەغدا • لە هوتیل آراس بە ناوی موهەندیس سەعید خەلکی سولەیمانی ژوریکم گرت • پاشان چوومە دوکانی یوسفی رێزوانی لە جێگاو شوێنی کاك حەمەدەمینم پرسی • یوسف گوتی : " لێرەیە بەلاَم نازانم لەکوێیە • هێندێك شەو دێتە مالّی ئێمە • بەلاَم جێگای خۆی بەمنیش نەگوتوە و نازانم لە کوێ دەژی " • زۆرم پێ سەیر بوو قەرارم لەگەلّ دانا کە ئەگەر چوە مالّی وان بۆ هوتیل تەلیفونم بۆ بکا • پاش دوو رۆژ حەمەدەمینم دیتەوە • ئەو ماوەیە کە هاتبوە بەغدا هاورێیانی حیزبی کومونیست لە مالیکیان دانابوو • لەگەلّ هیچ کەس پێوەندی نەبوو • تەنانەت بۆ رۆژنامە کرینیش نەدەهاتە دەر هێندیك کتیبی مارکسیستی بە عەرەبی لە لای خۆی دانابوو موتا لای دەکرد • شەوانە وەدەر دەکەوت بە پێ یان بە لا رێ دا دەچوە مالّی یوسفی رێزوانی • ئەگەر یوسف خەبەریکی لە دوکان وەگیر کەوتبا بۆی دەگێراوە • یان ئەگەر لە قەلا دزەوە هاورێ یانی حیزبی کومونیست خەبەریکیان بۆ هێنابایە دەنا سێ مانگ بوو لە وەزعی کوردستانی ئیران بێ خەبەر مابۆوە • لەو ماوەیەداچاوی لەوە بوو کە حیزبی تودە یارمەتی پێ بکا • لە قسەکانی وا دەر کەوت کاتیك زستانیٚ گەراوەتەوە بۆ ئەو دیو بە برادەرانی گوتوە کە لە بارەی چەك و

www.kerimhisami.com

پێداویستی دیکەوە یارمەتیمان پێ دەکرێ • هەر بەو هیوایەش پاش شەهید بوونی سمایلی شەریف زادە و سولەیمانی موعینی دەگەڕێتەوە عیراق و لەبەغدا لەم خانوە خۆی مەلاس کردبوو • کاتێك حەمەدەمینم دیتەوە نامەیەکی رادمنیشم دایە کە نەمزانی چێ بۆ نووسیبوو پاشان کەوتینە وتو ویژ • پێم گوت : " تۆ ئێستا وەك سەرکردەی ئەم جولانەوەیە ناسراوی مانەوەت لە بەغدا کارێکی جوان نیە • بریاری کۆبوونەوەی لایپزیکم پێ گوت کە لەسەر راپۆرتی دوکتور قاسملو گیرا بوو • ئەوەش بریتی بوو لە : راگرتنی خەباتی چەکدارانە، کێشانەوەی برادەران بۆ کوردستانی عیراق ، هەوڵدان بۆ رازی کردنی مەلامستەفا کە دەستیان لێ نەداو کۆ کردنەوەیان لە ناوچەیەك • پاشان پێشنیارم کرد کە پێکەوە بچینەوە کوردستان و بچینەوە نێو برادەران و بە گوێرەی وەزعی ئەوی و بیرو رای برادەران بریار بدەین •

کاك حەمەدەمین بە هیچ جور نەهاتە ژێر باری گەرانەوە بۆ کوردستان • دەیگوت : " هیچ رێگای پێوەندی لەگەڵ برادەران نیە • ناتوانین بچینەوە کوردستان • برادەرانیش بروا بە مەلامستەفا ناکەن و هیچیان نایەنەوە بۆ کوردستانی عیراق • من بۆ خۆشم مادام یەکیتی سوڤیتی بە مەلامستەفا نەسپێری بروای پێ ناکەم " • ئێمە لەو ئاخافتن و دمە تەقە دا بووین کە خەبەریان هێنا مەلا ئاوارەو هاورێکانی لە سەردەشت ئیعدام کراون • من ئەو شەوە تا رۆژ خەوم لێ نەکەوت • تا لای نیوە شەو لەسەر چوونەوە بۆ کوردستان لەگەڵ حەمەدەمین کێشەم بوو بەلام ملی رانەکیشا • شەهید بوونی برادەرانی ، نەبوونی هیچ یارمەتی و کۆمەگیك بە جارێك تاساندبوی • رۆژی دوایی پێشنیارم کرد با لەسەر وەزعی کوردستان و کوشتاری خەڵك و پەلاماری ژاندارم و جاش و ئەرتەش بۆ سەر گەلی کورد بە ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستان بەیاننامە - یەك بلاو بکەینەوە • کاك حەمەدەمین ئەوەشی بە دڵ نەبوو دەیگوت :

" یەکەم چۆن ئێمە دەتوانین بە ناوی حیزب بەیان دەرکەین • دووهەم ئەودەم لە رانیە خەڵك بزانێ ئەمن لیرەم " • من پێم چەقاند لەسەر بلاو کردنەوەی بەیاننامە • هەر ئەو رۆژە بە کوردی بەیاننامەیەکم نووسی کاك حەمەدەمین

کردی بە فارسی و پاشان بۆیان کردین بە عەرەبی . چوومە لای هاورێ یانی حیزبی کومونیست بە رۆنیۆ بەیاننامەکەیان بۆ راکێشاین . نوسخەیەکمان دا بە رۆژنامەی " **الثورە** " **ئورگانی** حیزبی بەعسی عیراق . نوسخەیەکیشمان دا بە جەماعەتی جەلال تالەبانی و داوامان لێ کردن کە چاپی بکەن . ئەوەدەم ئەوان لە بەغدا رۆژنامەی " **النور** " یان بلاو دەکردەوە . بەلام ئێستاو ئێستاش نە بلاویان کردەوە نە هێچیان لەسەر کوشتنی برادەرانی ئێمە نووسی .

پاشان چوومە لای کاك دارا توفیق و لە بارەی گەرانەوەی برادەرانمان بۆ کوردستانی عیراق قسەم لەگەڵ کرد . هاتینە سەر ئەو بریارە کە نامەیەك بۆ مەلا مستەفا بنووسم و کاك دارا بیبا و وەلامیش بێنیتەو ە . لەگەڵ کاك حەمەدەمین باسم کردو گوتم نامەیەك بۆ مەلامستەفا دەنووسم . کاك حەمەدەمین دژی ئەوە بوو کە نامە بۆ مەلامستەفا بنووسم . پاش ئەوەی من پێم چەقاندو نامەکەم نووسی ، کاك حەمەدەمین خۆی ماندوو کرد نامەکەی لە دەفتەری خۆی دا نووسیەوەو لە لای خۆی رای گرت . منیش رو نوسی نامەکەم هێشتەوە ئێستا ئەوە دەقی نامەکە کە رۆژی ٢٩/١٠/١٩٦٨ بۆ مەلامستەفای بارزانی م نووسیوە لەم لاپەرەدا دەینووسمەوە .

" **بۆ سەرۆکی بەرێز مستەفا بارزانی .**

پاش سلاو و ئیحترامێکی زۆر و هیواداری سەربەرزی و سەرکەوتنتان ،لەبەر ئەوە کە هاتن بۆ لای ئێوەو لە نێزیکەوە پێشکیش کردنی دەردی دڵ و داخوازی یەکان کوسپێکی گەورەیەو هەروا بۆ ئێمە بە هاسانی دەست نادا ، پاش ئاخافتن و تەگبێر لەگەل کاك دارا توفیق بریارم دا ئەم نامەت بۆ بنووسم .

من لە سەفەرەکانی پێشوشم دا زۆر بە ئاوات بووم کە بتوانم بێمە خزمەت و پاش سالەها دووری و دەربەدەری چاوم بە دیتنی ناوچە ئازادکراوەکانی کوردستان و پیشمەرگەو سەروکی شورش روون بێتەوە . بەلام بەداخەوە بۆم هەڵ نەکەوت .

پێویست بە گوتن نیێە کە مەبەستی هاتن و راسپاردن و نووسینی ئێمە و

www.kerimbisami.com

ئەو چەند کوردە ئیرانیانەی کە مەجبور بە دەربەدەری و دووری لە نیشتمان بووین ، بێجگە لە خزمەت بە نیشتمان و بە شورشی کوردستان بە سەرۆکایەتی ئێوە شتێکی تر نیە • ئێمە کە نەمانتوانیوە بە کردەوە لە ناو ریزی شورش دابین و لە نێزیکەوە خزمەت بکەین ، لانی کەم لە دەرەوەی ولات ئەوەی لە توانامان دا بووبێ بۆ پشتیوانی و دیعایە بۆ شورش و لایەنگری لە هەلوێست و سیاسەتی سەرۆك درێغی مان نەکردوە •

وەك دەزانی ئێمە لە کوردستانی ئیران رابوردوویەکی تێکوشان و خەباتمان هەبوە • هەر بۆیەش دەربەدەری هەندەرانین • دیارە ئەوە خۆی بەسە کە ناتوانین و نەمانتوانیوە لە ئاست وەزعی کوردستانی ئیران بێ لایەن و بێ عەلاقە بین و لەگەڵ ئەم هاوا لانەی لە کوردستانی ئیران خەباتیان کردوە وخەبات دەکەن پێوەندیمان نەبێ • بەلام پێوەندی و عەلاقەو تەقەلای ئێمەو برادەرانی کوردستانی ئیرانیش لەسەر ئەم بناخەو رێبازە بوە کە لە کات و هەلو مەرجی ئەوروی کوردستاندا هەموو تێکوشانێك پێویستە تەرخان بکرێ بۆ خزمەت بە شورشی کوردستانی عیراق • ئێمە لامان وابوە ، ئیستاش لامان وایە ئەرك و وەزیفەی هەموو کوردیکی بەشەرەف ئەوەیە کە بۆ بە هێز کردنی شورش و پشتیوانی لە سەروکی شورش تێ بکۆشێ • ئێمە لە هەموو کاتێکدا بە نووسین و بە کردەوە لە سیاسەتی ئێوە پشتێوانیمان کردوە • لامان وابووە تەنیا ئەم سیاسەت و رێبازە لە وەزعی ئەمروی کوردستاندا دەتوانێ شورش و دەستکەوتەکانی بپارێزی • من چەند جاری دیکەش لەو بارەوە لەگەڵ کاك دارا و برادەرانی دیکە قسەم کردوە •

لام وایە برادەرانی ئێمەو لاوە خوێندکارەکانی کورد کە لە کوردستانی ئیرانەوە هاتبوونە ناو شورش ، ئەوانیش هەر ئەو مەبەستەیان هەبووە وەتەنیا بۆ خزمەت بە شورش هاتبون • بەلام بەداخەوە نەك هەر ئێمکانی خزمەت ، تەنانەت ریگای مانەوەشیان لە ناوچەی ئازادکراوی کوردستاندا نەدرایە ،بەلکو بە کوشتن و دەر کردن و دانەوە بە حکومەتی ئیران پاداشیان درایەوە • من نامەوێ لێرەدا شەخسی سەرۆك تاوانبار بکەم ، بەلام ناشتوانم ئەوەش

www.kerimhisami.com

وەبیر نەخەمەوە کە زۆر کەسی ناپاك و لا ڕێ خۆیان خزاندۆتە نێو شـــــورش و توانیویانە خۆ لە کاربەدەستە موخلیسەکانی شورش نێزیك کەنەوە . وە بـــــە هۆی ڕاپۆرت و خەبەری بە درۆ نیازە گلاوەکانیان ئەنجام بدەن و ئینسانــــــە موخلیس و خزمەتگوزارەکانی شورش بسلەمێننەوەو توشی زەحمەت و بێزاریـان بکـــەن .

من نامەوێ لەو بارەوە لەمەر وەزعی ناو خۆی شورش لە سەر کوردستــــــان قسە بکەم . بەلام ئەو کارەی لە گەڵ برادەرانی کور دی ئێران کراوەو زۆر لــــە برادەرانی ئێمە بە نا حەق لە لایەن شورشەوە کە دەبوو پەناو داشداری هەمـــوو کوردێکی موخلێس بێ ، کوژراون و دراونەوە بە ئێران . من نالێم تەواوی ئـــەو کەسانە بێ خەتا بوون بەلام ئینسانی بێ خەتاو موخلیس و خزمەتکاری شورشیش زۆر بوون . من دەزانم لە ناو هەموو جولانەوەیەك دا کەم و کورێ دەبێ . نامەوێ لەم بارەوە ڕێگا بە سەرۆکی شورش نیشان بدەم ، ئاشکرایە هەر سیاسەت و هـــەر کردەوەیەکی بە قازانجی شورش بێ پشتیوانی لێ دەکەین . هەر بۆیەش بۆ ئێمــە جێگای داخە هێندی کەس لە ناو شورش دا کاری ئەوتۆ دەکەن کە فڕی بە ئاکــاری شورشەوە نیەو دەبێتە هۆی نارەزایی و بێزاری خەڵك لە شورش . بۆ ئێمـــــــە چەندە جێگای داخە کە دەبینین لە کوردستانی ئێران زۆربەی خەلك کە پشتیوانی شورش بوون و کوردستانی عیراقیان بە هیواو ئاواتی ڕزگاری زانیوە ، ئێستــا تورەو نارازین . لام وایە کە ئەمانە بێ تەئسیر نین و لە کارو بارو بەردەوامــی شورش دان .

ئەو برادەرانەی کە کور دستانی ئازادکراویان لێ وەتەنگ هات و مەجبـــور بوون ڕوو بکەنەوە چیاو کەژەکانی کوردستانی ئێران ، هەرگیز بە تەمای ئـــەوە نەبوون کە کارێك بکەن بە زەرەرو زیانی شورش بێ و دژی قازانجی شـــــورش بجولێنەوە . من لە خۆوە بۆ پاکانە ئەم قسانە ناکەم . تەواوی نامەو بەلگەکانی ئەم برادەرانە دەری دەخەن کە مەبەستیان ئەوە نەبوە دژی شورش کار بکەن و یـــا لەگەڵ دوژمنانی شورش دۆستایەتی بکەن و پێوەندیان هەبێ . هەر ئەوەنـــــدە بەسە لە زستانی ڕابردوو دا برادەرانی حیزبی ئێمە کە هاتبـــوون چاویان بـــە

ئێمە بکەوی ، بۆ ئەوەی دووژمنانی شورش نەتوانن بیاندۆزنەوە ماوەی سێ مانگ لە ژوری نەهاتنە دەر • لە تەواوی ووتو وێژو قەرارو مەدارماندا هەموومان لەسەر ئەو باوەرە بووین کە نابێ هیچ کارێکی دژی شورش لە کوردستانی ئیران بکرێ •
ئێمە بروامان بەوە هەیە ، وە بۆ قازانج و مەسلەحەتی کاتی ئەو بریارەمان نەداوە • بە داخەوە ئێمە نەمانتوانی ئەو دەم بێنە لات و تەواوی رازو نیازی خۆمان لەگەڵ سەرۆکی شورش باس بکەین • لە سەر داخوازی خۆت (**رام**)(١) کە خۆت دەتناسی هاتە لات • دەمەوێ لێرەدا ئەوەش روون کەمەوە هاتنی " رام" بۆ لای ئێوە ، یا پێوەندی ئێمە لەگەڵ ئەو بەو مانایا نەبوو ، وە نێیە کە ئێمە لە کوردستانی ئیران بۆ حیزبی تودە کاردەکەین یا رێکخراوەی ئەوین • بە هیچ جور وا نیە بەلام برادەرانی ئێمە لێیان قەومابوو ، شورشی کورد کە دەبوایە جێگای هومێدو پەنای کوردە لێ قەوماوەکان بێ سنووری لێ گرتبوون و راوی نابوون • ئەوانیش لە سەر بیرو باوەرێکی راستی کوردایەتی نەیاندەویست لەگەڵ دووژمنانی شورش پێوەندی بگرن • لەم ناوەدا لە هەموو رێکخراوەیەك باشتر هەر حیزبی تودە بوو کە ئێمە پیوەندی لەگەڵ بگرین • سیاسەتی حیزبی تودە بۆ ئێمە روون بوو • وەك حیزبێکی کومونیست مافی میللەتی کوردی بە رەسمی دەناسی ، لە بەرامبەر هەموو دووژمنیکیش دا پشتیوانی لە شورش و لە سەرۆك کردوە •

بەلام بە داخەوە هاتنی ئەویش فایدەی نەبوو • راپۆرتی بە درۆ کە دەدرێ بە ئێوە دیارە کاری خۆیان دەکەن • لێرەدا دەمەوێ مەسەلەی فایق (١) وەبیر بێنمەوە • من پاکانە بۆ رابردووی فایق ناکەم • بەلام لەو کاتەوە کە لەگەل ئێمە پێوەندی گرتوە ، فایق بە هیچ جور لەگەل دووژمنانی شورش پێوەندیی نەبووە • راپۆرت بە ئێوە دراوە کە فایق چۆتە لای دووژمنانی شورش، لێرەدایە کە دەر دەکەوێ دەستی ئەوتۆ خۆی خزاندۆتە ناو شورش و خۆی نێزیك

---

(١) مەبەست دوکتور رادمەنیش ـە •

(٢) مەبەست سولەیمانی موعینی یە •

کردۆتەوە کە جەنابت بڕوای پێ دەکا هەرچەندە بە درۆش بێ . دووژمن توانیویە لەم ڕێگایەوە لە ناو شۆڕش بۆ خراپ کردنی سومعەی شۆڕش کار بکات . ئەم ڕاپۆرتەی کە بە درۆ بە مەبەستی خراپ بە ئێوە دراوەو دەدرێ ، بوو بە هۆی کوشتنی فایق و دووا بە دووای ئەو کوشتنی زۆر لە برادەرانمان لە ئێراندا . لە کوردستانی ئێران بوو بە هۆی کوشتارو ئیعدامی دەیان کوردی زەحمەتکێش و تێکۆشەرو بێ سەرپەرشتی دەیان خاو و خێزان .

من چاریکی دیکەش بە ڕاشکاوی عەرزت دەکەم برادەرانی ئێمە بۆیە نەچووبوونەوە کوردستانی ئێران کە شەر بکەن . ئێمە باش دەزانین تا مەسەلەی شۆڕشی کوردستانی عیراق سەرنەکەوێ ، نابێ لە هیچ بەشێکی دیکەی کوردستان هەرا ساز بکرێ . ئێمە باش دەزانین هەموو کوردیکی بەشەرەف لە هەر شوێنێ بێ ، پێویستە خزمەت بە شۆڕش بکا . بەلام هەر وەك گوتم ئەم برایانەی ئێمە لێیان قەومابوو ، تووشی ئەم کوژران و بەلایە هاتن . من لام وایە ئێوە وەك سەرۆك و باوکی هەموو کوردێك جێگەی خۆیەتی بۆ ئەم ڕۆلانە دلت بسووتێ و بێ گومان هەر واشە .

ئێمە زۆرمان تەقەلا دەدا کە نەهێلین دەستی دووژمنانی شۆڕش بکەوێتە ناو کوردستانی ئێران و لەوێ دژی شۆڕش کار بکەن . بەلام بە داخەوە سیاسەتی ئێوە لە ئاست برادەرانی ئێمە بۆتە هۆی ئەوە کە دووژمنانی شۆڕش بتوانن دەست بگەیێننە ئەو دیو . ئێمە کە مۆخلیس و دۆستی شۆڕشین ڕێگامان نیە کە بچینە ناوچەی شۆڕش ، ڕێگامان نیە لەگەل هاوا لانی خۆمان پێوەندی بگرین و هاتوو چۆیان بکەین تا نەهێلین لە داوی دووژمنانی شۆڕش بکەون . ئێمە تەئمینمان نیە کە ئەو برادەرانە بانگ بکەینەوە بۆ ناوچەی شۆڕش و ئێوە لە شوێنیك دایان بنێن . وای لێ هاتوە دووژمن بە هێلی کۆپتیر هاتوو چۆ دەکا پارەو چەك بۆ ئەو دیو دەنێرێ. بەلام ئێمە کە هەمیشە پشتیوانی شۆڕش بووین ناتوانین بە ناوچە ئازادکراوەکانی کوردستاندا بڕۆین کە دەماندەنەوە بە ئێران یان دەمانکوژن . گوناهمان هەر ئەوەندەیە کە پشتیوانی لە ئێوە دەکەین. وەزعیکی وا هاتۆتە پێش ئەو برادەرانەی ئێمە کە بەڕاستی زۆر ئینسانی باش و

www.kerimhisami.com

خاوێن و موخلیسیان لە ناو دایە ناچار بن ڕەگەڵ ئاژاوەچییەتی دووژمنانی شورش بکەون ٠

خۆت باش دەزانی کەسێك کە ناچار بوو ، حکومەتی ئێران هێرشی بۆ هێنا ، لە لایەن شورشی کوردەوە تەئمینی نەبوو ، سنووری لێ گیرا ، چارە و عیلاجی نامینی پاڵ وە دووژمن ئەدا ٠ ئێمەو هاوا لانی ئێمە لە کوردستانی ئێران تا ئەمرۆ هەوڵمان داوە کە ئەم کارە روو نەدا ، هەوڵمان داوە کە دیعایەی دووژمن لە ئاست شورش تەئسیر نەکاتە سەر کوردەکانی ئەودیو ٠ بەلام بەداخەوە موقفی شورش لە ئاست ئەم برادەرە موخلیس و نیشتمانپەروەرانەوە نەگۆراوەو هەرعینادوو زەحمت و رقە بەرینە ٠

لە سەر ئەم روون کردنەوەیەو پاش ئەم کوشتارو هێرشەی حکومەتی ئێران ئێمە بریارمان دا جارێکی دیکەش موراجەعە بە ئێوە بکەین، وەزع و مەسەلەکە لەگەڵ ئێوە باس بکەین و وەك سەرۆك و رابەرێکی کورد کە بەراستی مەسئولیەتیکی گەورەت لە ئەستۆیە چارەی مەسەلەکە لە تۆ بخوازین ٠

ئێمە لەسەر ئەو باوەرەین وە داوا لە ئێوە دەکەین کە رێگا بدەی ئەم برادەرانەی کە ئێستا لە کوێستانن بۆ مەنطیقەی شورش بگەرێنەوەو لە شوێنێکی کە بۆ خۆت بۆیان دیاری دەکەی دانیشن ٠ ژیان و بەرێ چوونیان لە لایەن شورشەوە تەئمین بکرێ ٠ بۆ ئەم مەبەستە رێگا بدرێ بە ئێمە هەر کەسیکی خۆت پێت باشەو بروای پێ دەکەی لە ناوچەی شورشەوە پێوەند لەگەڵ برادەران بگرێ و ئیقناعیان بکا بۆ ناوچەی شورش بگەرێنەوە ٠ وەك خۆت دەزانی لەم ماوەیە دا برادەرانی ئێمە لە لایەن کاربەدەستانی شورشەوە زۆریان غەدر لێ کراوە، کوژراون ، دراونەوە بە ئێران و ئەم کارە بۆتە هۆی بێ بروایی و بەدگومانی ٠جا بۆیە تکا دەکەین کە خۆت شەخسەن لەم بارەوە دەخالەت بکەی و لەسەر وەعدە و قەولی تۆ ئیتمینان و دلنیایی پەیدا دەبێ ٠ ئەگەر پێویستە و ئێوە بەپێویستی دەزانن هەرکەسیکی تۆ پێت باش بێ بێتە خزمەتت و لەو بارەوە قسەت لەگەڵ دەکا ٠

من جارێکی دیکەش دووپاتەی دەکەمەوە کە تەواوی ئەم تەقەلاو تێکوشانەی

www.kerimhisami.com

ئێمە تەنیا بۆ ئەوەیە کە بەڵکو بتوانین ئێمەش بە نۆرەی خۆمان خزمەت بە شورش بکەین و نەهێڵین کوردەکانی ئێران ببنە ئالەت و دار دەستی دووژمنانی شورش و دژی شورش کەلکیان لێ وەربگیرێ • بۆ ئەنجامی ئەم مەبەستە داوای کۆمەگ و پشتیوانی لە ئێوە دەکەین • چاوە ڕووانی وەلام دەکەم•

کەریمی حیسامی
١٩٦٨/١٠/٢٩

ئەم نامەیە بێجگە لە شێوەی ڕێنووس و ڕێزمانەوە کە تەواو نیە ، کاکڵی هەلوێست و بیرو باوەری ئێمە سەبارەت بە شورشی کوردستانی عیراق دەردەخا • ڕووداوەکان نیشانیان دا ئێمەو زۆر هێزی دیکەش لە زۆر بارەوە بە هەڵە چووبووین • حکومەتی ئێران دەستی خستبوە نێو شورشی کوردستانی عیراق و لە زۆر بارەوە ، وە لە زۆر ناوچان بە کەیفی خۆی هەڵی دەسووراند •
پاش دوو ڕۆژ کاک دارا توفیق گەڕاوە بۆ بەعدا • بە داخەوە مەلامستەفا قبولی نەکردبوو کە چەکدارەکانی کوردستانی ئێران بێنەوە کوردستانی عیراق و لە ناوچەی شورش دانیشن •

www.kerimhisami.com

لە لای دیکەوە چ باس بوو

پاش کۆنگرەی دووی حیزبی دیموکراتی کوردستان نێوان ناخۆشی لە نێو ئەندامانی حیزب دا پەیدا دەبێ • کۆمەلێك لەوانە وەك لە لاپەرەکانی پێشودا باسکرا دەکەونە ژێر فشارو راونان و گرتنی شورشی کوردستانی عیراق ، ناچار دەبن بگەرێنەوە بۆ کویستان و بۆ پارێزگاری خۆیان چەك دەست بدەنی • کۆمەلەکەی دیکە لە نێو شورش دەمێننەوە • پاش ماوەیەك ئەحمەد توفیق کە بە سکرتێری حیزب ناسرابوو ، لە لایەن شورشەوە دوور دەخرێتەوە بۆ ناوچەی بادینان • کاك ئەمیری قازی برادەرانی دیکە لە خۆ کۆ دەکاتەوەو بە ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستان ناهێلێ بلاوەی بکەن • پاش ئەوەی کە هێندیك لە ئەندامانی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە لایەن عبدالوهاب ئوتریشی یەوە دەگیرین ودەدرێنەوە بە ئیران ، نێزیکە سی (٣٠) کەس لە ئەندامانی حیزب نامەیەك بۆ سەرۆك بارزانی دەنووسن کە وا لێرەدا دەی هێنینەوە •

" **سەرۆك مستەفا بارزانی زۆر بە حورمەت : ٦/٣ /١٩٦٧**

بە رێز و حورمەتەوە ، بی شك ئاگادارن سێ مانگ لەمەو بەر جەماعەتیکی پینج کەسی لە برادەرانی ئیمە بە ناوی ١ـ ئەسکەندەر عەلی ٢ـ محەمەدموئمین ٣ـ توفیق مستەفا ٤ـ حەبیب ابابەکر ٥ـ جافر ابابەکر • لە لایەن عبدالوهاب ئوتریشی فەرماندەی هیزی حەباتەوە دەسگیر کران و لە بیارە خرانە زیندانەوە • ئەو دەست درێژیە بە شێوەیەکی گشتی لە ناو ئێمەدا بوو بە هۆی نارەحەتی و

www.kerimhisami.com

بە شارەزاییەکی کە لەو بارەوە لە رابردوودا بەرچاو بوو، بۆ روون بوونەوە لە سەر بناوانی سەبەبی ئەو دەست درێژیە هەر وەها شکایەت لە عبدالوهاب ئوتریشی موراجەعەی مەکتەبی تەنفیزی کرا ، بە پێی هەوالێکی کە لەو بارەوە پێمام گەیشت گۆیا دەبێ لە لایەن مەکتەبی تەنفیزیەوە چەندجار بەبروسکە ئەمری بەردان یان رەوانە کردنیان بۆ ناوچەی گەلالە درابێ٠ جا لە کاتیکدا کە ئێمە چاوە رووانی بەر بوون و ناردنیانمان دەکرد بە داخی گەورەوە خەبەری تەسلیم کردنەوەی ناوبراوان بە حکومەتی ئیرانمان پی گەیشت٠ فەرماندەی‌هیزی خەبات پاش تەواو بوونی کۆبوونەوەی‌عەسکەری و گەرانەوەی بە ئیراندا بە گەیشتنەوەی ناوچەی بیارە ، بە سەیارەی شۆرش ، بە پێشمەرگەی کوردەوە دەك دیاریەك پێش کێشی مەرزەبانی حکومەتی کردن لە نوسود٠ وە هەر بە دوای تەسلیم کردنەوەی ئەو برادەرانەدا کە ناومان لەسەرەوە هێنا شالاوی تری دەست پێ کردوەو هەوالی کومیتەی ناوەندی حیزبمان میرزا ئەحمەد ـ کە بۆمان روون نیە هەر بە تەنێیە یان نە ـ بە شێوەی زیندانی لە سورە دزێ را خواستوبەتە مەروێ و لەوێرا رەوانەی بیارەی کردوە کە نازانین چی بەسەر هێناوە ٠ تەنانەت کاتی رەوانە کردنی لە مەروێ را بۆ بیارە ئیجازەی پێ نەدراوە چاوی بە مال و مندالیشی بکەوێ ٠ ئێمە جیا لەوەی کە بە سەر سوورمانەوە هەلویستی کوردفرۆشانەی عبدالوهاب ئوتریشی مان وەرگرت ئەو کردەوانە بە شتیکی دوور لە ئینسانیەت و پیاوەتی و خوو و رەوشتی لەمێژینەی کورد دەزانین ٠ لە جێ یەك کە قانونی جەنگەلێش کە پەنای ئینسانی سیاسیدا لە تەسلیم کردنەوەی بە دووژمن خۆ دەپاریزی ٠ شورشی کورد لە کوردستانی عیراق کە شورشیکی حەق خوازانەو ئینسانیەو بێ شك ئێمەش هەر وای دەناسین و ناسیومانە ، سەرەرای ئەوەش کە بە پێی پێرەوی پارتی دیموکراتی کوردستان ، کوردستانی عیراق پەناو مالی هەموو کوردیکی لێقەوماوە کە بە هۆی جولانەوەی سیاسی تەرکە وەتەن بێت ٠ عبدالوهاب ئوتریشی لە پەنای قازانج و مەنافیعی خۆیدا بە نیوی بەرژەوەندی و مەسلەحەت برادەرانمان دەکاتە دیاری و پێشکیشی دوژمن مانی دەکاتەوە ٠

www.kerimhisami.com

ئێمە باوەرمان بەوە هەیە ژیانی سیاسی ئەورۆی ئێمە ژیانێکی تایبەتی‌یەو سیاسەتی دەستەبازی و تەفرەقەمان بە سەر داسەپاوەو بی شك لە زروف و حالی ئەورۆی خۆماندا ناتوانین کەسیك یا کەسانیك بەر پرس و مەسئولی کردەوەمان بە تێکرایي بناسین و هەر کەس لێ پرسراوی کردەوەی شەخسی و فەردی خۆیەتی بە چاکەو خراپە . لەگەل ئەوەشدا شورش بە خاوەن مەسلەحەت و خاوەن دەسەلات دەزانین بۆ هەموو چەشنە لێکولێنەو سزادانێکمان - بە پێي حەق و عەدالەت - لە کاتیکدا کردەوەی دژی مەسالحی شورش لە هەر یەك لە ئێمە روو بدات .

ئێمە باوەرمان بەوە هەیە کە مەنافیع و مەسالحی شورش لەسەرەوەی هەموو مەنافیع و مەسالحیکی ترەو بەو پەری هێزمانەوە مەسلەحەتمان پاراستوەو دەشی پاریزین و هەر لەسەرەتای شورشەوە تا ئێستا خۆمان بە خاوەن خزمەت بۆ شورش زانیوەو دەزانین . کە وابوو هۆ و سەبەبی موعامەلە و سەودا پێکردنمان لە لایەن عبدالوهاب ئوتریشی بەوە چیە ؟ لە حالێکدا ئیسنانین و مەر و بزن نین .

جێي خۆیەتی لێرەدا ئەو مەسەلە گرینگە بخەینە بەر چاو کە تەسلیم کردنەوەی برادەرانمان بەو شێوە نالەبارو ناحەزە جیا لەوەی شتیکی غەیرە ئینسانی‌یە کورد لە کوردستانی ئیران دەخاتە مەترسی‌یەوە .

ئێمە کە لە خوارەوە ناومان هاتوە بە نێوی پەنابەرانی سیاسی کورد لە کوردستانی ئیران لەگەڵ دەربرینی تورەیي و نارەزایي توند لەسەر ئەو کردەوە نالەبارانە بە چەشنی خوارەوە داخوازیمان پیشکیش دەکەین :

١- داوامانە فەرماندەیي شورش وەك خاوەن مافی سیاسی لە دەستی زولم وتعدی عبدالوهاب ئوتریشی و نمونەکانی پاریزگاریمان بکات و بە شێوەی ئینسانی موعامەلەمان لەگەل بکرێ و تەئمینی ژیانی سیاسیمان لەپەنا شورش داهەبێ .

٢- داوامانە حیساب لە عبدالوهاب ئوتریشی بکێشری و بۆمان روون بکرێتەوە هۆ و سەبەبێ تەسلیم کردنەوەی برادەرانمان لە لایەن ناوبرایەوە چی‌یە ؟

٣- داوا مانە فەرماندەیي شورش میرزا ئەحمەد و ئەو کەسانەی لەگەلی دان و لەم دواییانەدا لە لایەن عبدالوهابەوە رەوانەی بیارە کراون بەزووترین کات

www.kerimhisami.com

بەر لەوەی سەودای دووهەمیان پێ بکات بە سلامەتی بگێردرێنەوە نێو مـــال و منداليان و لە حالێکدا حیساب لێ کێشان لە گۆری دا هەبێ لە ناوچەی گەلالە لێکولێنەوەو پرسیاریان لەگەڵ دا بکرێ٠

٤ـ بۆ ئەوەی بۆ هەموو کەس دەرکەوێ شورش هەر لەسەر بنج و بناوانی خۆیەتی و ماف و ژیانی ئینسانی و سیاسی بەرێزو حورمەتەوە چاو لێ دەکا ، جێ بەجـــێ کردنی داواکانمان بە پەلەو بە زوویی داوخوازین ٠

وێنە بۆ : مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان بەرێز ٠

وینە بۆ : مەکتەبی تەنفیزی بەرێز ٠

سی (٣٠) ئیمزا

ئەو دەستەی لێ قەوماو و هەلاتوو کە کاك ئەمیری قازی کۆی کردبوونـــەوە و بە ناوی حیزبی دیموکرات کاریان دەکرد ، جارو بار لەسەر کردەوەکانــــــی کاربەدەستانی شورشی کوردستانی عیراق و هەر وەها لە ئاست سیاسەتـــــی کوشت و بر و کردەوەی شەیتانانەی حکومەتی ئیران سەبارەت بە شورشـــــی کوردستانی عیراق نامەیان بۆ سەرۆك بارزانی نووسیوەو سەرۆکایەتی شورشـــی کوردستانی عیراقیان وریا کردۆتەوە ٠

لە کاتیکدا کە حکومەتی خوێن ریژی ئیران کوردستانی پەلاماردا و لە هەمـوو ناوچەکانی کوردستانی ئیران دەستی کرد بە گرتن و دوور خستنەوەو کوشتـــاری نیشتمانپەروەرانی کورد ، ئەم دەستەیە بە ناوی کومیتەی ناوەندی حیزبـــــی دیموکراتی کوردستان نامەیەکیان بۆ سەرۆك بارزانی نووسیوە کە وا ئیمە دەقی نامەکە لێرەدا بلاو دەکەینەوە :

" ســەرۆك بارزانی زۆر موحتــەرەم : ١٩٦٨/١٠/٢١

بـە حورمـەتـەوە :

وەکو ئاگادارن پەلاماری حکومەتی ئیران مەلبەندی کوردەواری لـــــــە کوردستانی ئیران جاریکی تر بە پان و بەرینی گرتۆتەوەو لێدان و حەبس و کوشت و بڕی کوردی بێ دیفاع و بێ دەسەلات لە ولاتەکەماندا بە شیوەی توندتــــــرو

بێ ڕەحمانەتر لە هەموو پەلامارێکی ڕابردوو دیسان دەستی پێ کردۆتەوە.

ئێمە لەگەڵ ئەوەی کە هەر لە زووەوە بە پێی حال و وەزعێکی کە لە کوردستانی ئێراندا پێك هاتبوو چاوەروانی ئەو ڕۆژەمان دەکردو بە تیکرار قیادەی شورشمان ئاگادار کردوە ئەو پەلامارە بە شتێکی مدبر و بە نەخشە دەزانین کە دەزگای حاکمەی ئێران لەسەر ئەساسی " لە ئاوی لیخن ماسی گرتن" پێوە هەستاوە . هێرشی نوێ حکومەت پاش گەرانەوەی سپهبد ئویسی لەسەردانی مەهاباد بۆ تاران دەستی پێ کرد . سپهبد ئویسی فەرماندەی گشتی ژاندارمری ئێران بۆ هەلسەنگاندن و شارەزایی زیاتر دەوری ٢٥ ڕۆژ لەمەو بەر خۆی گەیاندە مەهاباد و بە زۆر پیاوە خاوەن نفوزەکانی موکریانی لە تالاری فەرهەنگی مەهاباد کۆ کردەوە . ناوبراو لە نوتق و خیتابەیەکی هەرەشاوی کە بە(بۆنەوە کردی بە ئاشکرا نیازی دەزگای حاکمەی دەربڕی. تەنانەت بە سەراحەت و بێ پەردە ڕای گەیاند کە " کورد عامە خائین بە شاهنشاو تەواویەتی ئەرزی ئێرانە بۆیە حەق و مافی ژیانی نیە . من هەر لە ئێستاوە ئەمر لە ڕاوەستاندنی هەموو پرۆژەیەکی ئاوەدانی و ئیسلاحاتی لە ناوچەکانی کورد نشین دەدەم" .

پێنج ڕۆژ پاش گەرانەوەی فەرماندەی ژاندارمری بۆ تاران شالاوی ژاندارم ناوچەکانی کوردەواری داگرت و لێدان و گرتن و کوشتن بە شیوەی گشتی و لەسەر ئەسلی " بێ باوەری و بێ ئیعتیمادی بە کورد "چاك و خراپ ، پیر و جحیل درایە بەر قۆنداخی تفەنگ و زیندانەکانیان لێ ئاخندرا تەنانەت ژنیش بێ بەش نەمانەوە . تا ئێستا بێجگە لە نێزیکەی ١٢٠ کوردێك کە خۆیان گەیاندۆتە کوردستانی ڕزگارکراو هەروەها بێجگە لەوانەی کە لە ترسی تعذیب و کوشتن بە چیاوەن ، زیاتر لە هەزار کەس تەنیا لە ناوچەی موکریان لە چینە جۆر بە جۆرەکانی کورد بە تایبەتی چین و تەبەقەی مەلاو عولەمای دینی بە تیکرایی خراونەتە ژێر داری شکنجە و حەبس کە جیا لە مەلامستەفای پەسوی کە لە ژێر داردا پشتی شکاوەو مردوە چارەنووسیان بۆ ئێمە روون و معلوم نیە.

هێرشی بێشەرمانەی حکومەتی ئێران گەیشتۆتە ڕادەیەك کە بە بێ ترس و خوف بە بێ هیچ لێپرسین و مەحکەمەیەك کورد وەکو بەرخ سەر دەبڕی.

نمونەی ئاشکرای ئەو حالە حەسەن خورخورەیی گەورکان کە بە رۆژی روون لەبەر چاوی سەتان کوردی مەهابادی کە بە زۆری لێدان و گۆیا بۆ ئەوەی عیبرەت گرتو بن بۆ مەیدانی رەمی راکیشکراون لە " بازاری حەیوانان " گوللەباران کرا •

شالاوی دوایی حکومەتی ئیران ترس و ئیرهابێکی ئەوتۆی خستۆتە کوردستانەوە هیچ کوردێك هیوا و هومێدی ژیانی ناسەرسەنگەکەی پیشوشی پێ نەماوە • ئێمە کە بە ئەو پەری پەرۆشەوە و دەس لە سەر دەستی بێ دەسەلاتی دەروانینە حالی پەشیو و مەینەت باری ئەورۆی گەلی کوردمان لە کوردستانی ئیران ، ئەو پەلامارە درندانەیە تەنیا هەر بە نیازی کوشتنی ئیحساسات وحەفە کردنی هەستی نەتەوایەتی و تواندنەوەی گەلی کورد بە مەبەستی بەرگری هەمیشەیی لە جولانەوەی رزگاریخوازی مسۆگەری دوارۆژی کورد لە کوردستانی ئیران نازانین • بەلکو بە شتیکی مدبر و تاکتیکیکی مەنفوری دەناسین کە رووی ژەهراوی راستەو خۆ لە شورشی پیرۆزو حەق خوازانەی گەلەگەمان و سەرکردایەتی بە دلسۆزەکەیەتی کە هەر لە زووەوە جی و ڕێی بۆ خۆش کراوەو دەزگای دیعایەو تەبلیغاتی حکومەتی ئیران بە هەرچی توانا وە زورنای بۆ لێدەدا • ئەو هەول و تەقەلایەی دووژمنی فیل باز شتیکی شاردراوە نیەو دەست و پێوەندەکانی لە مێژە بە ئەرکەوە هەستا ون و دەهۆلی بۆ دەکوتن کە گۆیا :

شورشی حەوت سالەی گەلە قارەمانەکەمان لە کوردستانی عیراق ئەنگوستیلەی قامکی دەزگای حاکمەی تاران و کوتەکی پولایینە بۆ هەموو چەشنە سەربزیوی و جولانەوەیەکی رزگاریخوازی لە کوردستانی ئیران هەر کات و زەمان کە حکومەتی ئیران بە پیویست و لازم بزانی • روون و ئاشکرایە ئەو سیاسەتە گلاوە دەیانەوی دل و دەروونی لیپا و لیپ لە هەستو باوەری بەتین و بەهیزی کورد لە کوردستانی ئیران بەرامبەر بە شورشە پیرۆزەکەمان ساردکەنەوەو لە لای ترەوە شورشمان هەلقولاو و گەشەی دەروونی گەلە چەوساوەکەمانە شورشیکی حەق خوازانەو نەتەوایەتییە ، بەشتیکی ساز کراو بۆ ڕێزە مەبەست و مەسالحیکی تایبەتی و شەخسی بناسینن •

نمونەی ئاشکرای ئەو دیعایانەی کاربەدەستانی ئیران فەرمایشی [سەرتیپ صیادیان رئیسی سازمانی ئەمنیەتی رەزائیەیە کە لە سەرەتای هێرشەکەی دووابیدا بێ پەردە بلاوی کردۆتەوەو ئەفرموی [[" آن یاخی سابق اکنون در اختیار ماست انشاءالله روزی میرسد که به استانداری کرکوك منصوبش کنیم" پەلاماری درندانەی دوایي کاربەدەستانی ئیران بۆ مەلبەندی کوردەواری لە کاتیکدا دەستی پێ کرد کە هەرچی لە باخەل و گیرفانیاندا هەبوو لەو دیعایە ژەهراویانە بلاویان کردبوّوەو جێیان بۆ هێرشەکەیان بەلای خۆیانەوە رێك و پێك کردبوو .

ئێمە لەگەڵ باوەری توند وقولمان بە شورش و پارێزگاری لە مەسالحی لەسەر ئەو باوەرەین ئەو پەلامارە بە پێي حیساب و شارەزايي بۆ چەند مەبەستی تایبەتی هاتوە .

یەکەم ـ لێدانی کورد لە کوردستانی ئیران و کۆتایي پێ هینان بە هەر جولانەوە و سەربزیویەك بۆ هەمیشە یان لانی کەم بۆ ماوەیەکی درێژو تولانی .

دووهەم ـ لێدانی ضمنی شورش بە شێوەی فێل بازانە کە پیشەو کردەوەی خاص و لە مێژینەی دەزگای حاکمەی ئیرانە . حال خالی نیە لە کاتیکی وا ناسك دا کە ئەو شا لاوە غەیرە ئینسانیە لە پەنا گوێی شورشی حەوت سالەو چەسپاوی کوردستانی عیراق هاتۆتە سەر ناوچەکانی کوردەواری لە کوردستانی ئیران قیادەی شورش یا نیسبەت بەو پەلامارو شا لاوە بێ لایەن و هەست دەمینیتەوە یا حالەتیکی ئیعتیرازو رووی گرژ دەنوێنی . لە رچاو کردنی شیوەی یەکەم سەرکەوتنی سیاسەتی دیعایەی کاربەدەستانی ئیران لە دژی شورشەکەمان و سەرکردایەتی‌یە دلسۆزەکەی بەرچاوەو گرتنی شیوەی دووهەم لێدانی مەسلەحەتی شورش .

سێ هەم ـ بێ شك لە حالەتیکی هوجومی وە کورد لە کوردستانی ئیران ج جێ و پەناگایەك غەیری شورش و کوردستانی رزگارکراو شك نابا رووی تێ بکاو خۆی لە دارو قەمچی ژاندارم بشارێتەوە . پاش ماوەیەك داوای تەسلیم کردنەوەی ئەوانە لە شەخسی سەرۆك دەست پێ دەکا . لێرەشدا حال خالی نیە یا تەسلیم

دەکرێنەوە کە لەو حالەدا ئامانج و مەبەستی پیسی حکومەتی ئێران کە لیــدان و سوك کردنی شەخسیەتی شەخسی سەروك بارزانیە لە دەرەو ە و لە ناو خۆدا یــان لە تەسلیم کردنەوە خۆ دەبویری کە لەو سورەتەدا برو بیانو بۆ خو لە مەسالیحی شورش دزینەوە دێنە گۆڕی ٠ جا لە پلەیەکی وا ئاستەم و باریك داو لەحالەتیك دا کە گەلی چەوساوەمان لە کوردستانی ئێران توشی ئەو پەلامارە بیشەرمانەیە هاتوەو بە پانەوە کەوتۆتە ژێر دارو قەمچی ژاندارمی کاربەدەستانی ئێــــران ، وەك مەسئول و بەر پرس لە چارەنووسی گەلی کورد بە گشتی لە جەنابتان چــارە دەخوازین و داوامانە بە ئەو پەری توانا وە بۆ نەجات دانی هاو ولاتیەکانمــــان لە کوشتو برو زێندان و شکنجەی دەزگای عداری حاکمەی ئێران تی بکوشن ٠

کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی
کوردستانـــــــــــی ئێران
" جیگای مــور "

برادەرانی حیزبی دیموکرات لەم نامەیەدا جوان بۆ مەسەلەکە چــــوون و لیکیان داوەتەوە ٠ حکومەتی ئێران لەو کاتەدا کە دەیویست جوولانەوەی کــورد لە کوردستانی ئێران سەرکوت بکا ، هەر لەو کاتەش دەیویست شەخسیەتــــــی بارزانی بێنێتە خوار و لەبەر چاوی خەلك سووکی بکا ٠ بەلام سەروکایەتــــــی شورشی کوردستانی عیراق وەها نەکەوتبوە ژێر حکومەتی ئێران کە هەستـــــــی نەتەوایەتی تێدا مابێ و گوێ بداتە ئەم نووسراووهاوارە ٠

ئەمە نامەیەکی دیکەیە ، کە بۆ بارزانیان نووسیوە ٠ لەو نامەیە بەجوانــی دەردەکەوێ کە حەسۆمیرخان سەنەدو بەلگەو نووسراوەو دارو نەداری حیزبـــــی بردوەو تا لانی کردون ٠ ئەوانیش چوونە لای بارزانی ، ئەویش وەعدەو بەلێنی پێ داون کە بیان دەنەوە ٠ بەلام درۆیان لەگەل کردوون و نەدراونەوە ٠

www.kerimhisami.com

ئەمەش دەقی نامەکەیە ·

بو سەرۆك بارزانی زۆر محترم

" بە حورمەتەوە :   ١٩٦٨/١١/٨

لە سەرنامەمان بە بروارى ١٩٦٨/٨/١ بۆ جەنابتان و وەعدەو وەعیدیکی مساعد کە بە نیێوی سەروکایەتی شورش لە و لامدا بۆ بووژانەوەمان وەرمانگرتەوە. ئەگەرچی تا ئیێستە هیچ بەندیك لە داواکانمان نەهاتوتە دی - بۆ وەرگرتنەوەی اسناد و مدارکی حیزبی مان مراجعەی حسو میرخان فەرماندەی هیزی کاوەمان کرد کە دو سالە ناوبراو دەستی بەسەر داگرتوە و بیّ هیچ هەق و صلاحیەتیك لە لای خوی راگیری کردوە ·

پاش ماوەیەك خو بواردن لە تەسلیم کردنەوەیان بە نوسراو ئاگاداری کردین کە گوێیا دەبی سوتین رابن !

ئێمە لەگەل ئەو مەترسیە کە اسنادو اوراقی حیزبی مان معاملەی پیّ کرابی بەسەر سورمانەوە دەروانینە ئەو کردەوانە کە بە نیێوی دەسەلاتی شورش لەگەلمان کراوە و دەکریّ و لیّمان رون نیە هوو سەبەبی هاندەر بو ئەم چەشنە معامەلانە لە چ پیّناویك دایە ·

ئیمە هەرچی کردمان نێویکمان بۆ تاوانی دوایی کەون کردنی اسنادو اوراقە و مدارکی بیست و سیّ سالەی حیزبی دیموکراتی کوردستان بیێت بو نەدوزراوەو نازانین لەگەل کام اصل و مبداء و قانونیکی کوردایەتی دەگونجیّ ؟
بۆ ئاگاداری بە پیّویستمان زانی بەو هویە وە بە جەنابتان رابگەیەنین·

کومیتەی ناوەندی حیزبیدیموکراتیکوردستان
" جیگای مور "
وینە بۆ : مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان·

ئەندامانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران تەنیا هاواریان

www.kerimbisani.com

نەبردۆتە بەر سەرۆکی شورش ، بەلکو (مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان) یشیان ئاگادار کردوە ، بەلام لە پارتی دیموکرات و لە شورشی کوردستانی عیراق دا ، " مەکتەبی سیاسی و کومیتەی ناوەندی و حیزب" هەر ناویان هەبوو بە بێ نێوەرۆك و دەستەلات •

نەك هەر ئەوە، لەو کاتە دا کە ریژیمی شا کوردستانی ئیرانی پەلامار داوە لە جەلدیان سێدارەی بۆ نیشتمانپەروەرانی کورد هەلخستوە و گەلیکیش دەربەدەر بوون و کوردستانی بە رۆالەت ئازادکراویان بە پەناو پشتیوانی خۆ زانیوە و پەنایان هێناوەتە بەر حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران کە سەروکایەتیەکەی لە نێو شورش بوە و ماوەی هەشت سال هەموو هەول و تەقەلاو تیکوشانی یارمەتی بوە بە شورشی کوردستان و بە بارزانی ، وەك لەم لیستە دەردەکەوی لە تەواوی ناوچەکان بە گوێرەی فەرمانیکی گشتی ئامیر هێزەکانی پیشمەرگە چەکیان کردوون و چەکەکانیان لێ هەستاندوون •

دیسان ریزی چەکەکانیان لەگەل نامەیەك بۆ " جەنابی سەروك بارزانی ناردوە بەلام بێ جواب ماوەتەوە • تەنانەت پاش سالی حەفتاش کەهەموو دەستەکان یەکیان گرتەوە و کونفرانسی سێ پیك هات ، مەسەلەی ئەم چەکانە هەر لە گۆری دا بوو ، بەلام ئێستا و ئێستاش هەرخوران •

www.kerimbisani.com

لیستەی چەکەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان کە لە لایەن شورشـــــەوە وەرگیـــــراوە٠

" جەنابی سەروك بارزانی بۆ ئاگاداری ٠"

ژمارە	چونیەتی چەك "تفەنگ"	بەکێ بوە	دەمانچە	ژمارە فیشك	تێ بینی
١	سمینوف	اسکندر هەورامی	کەمالی	رون نیە	لەهیزبی خەبات "عبدوالوهاب"
٢	برنوی وەسەت	توفعە هەورامی	—	"	" "
٣	پینج تیریئەستیرە نیشانی روسی	محەمەدمومن "	—	"	" "
٤	——	میرزا ئەحمەد	چاردەخۆر	"	" "
٥	——	حبیب هەورامی	لامایگەورە	"	" "
٦	١١خوریانگلیسی	علی پیران	——	"	لقی ٤ی پ٠د٠ك
٧	" " "	محەمەدمیرزاعەولا	——	"	" " "
٨	رەشاش برین	صالح رەشاش	——	"	هیزیکاوە "حەسو میرخان
٩	" "	ریبوار	——	"	" " "
١٠	عقد٢ "هاوەن"	——	——	"	" " "
١١	هولندەی دوخان	قەیماس	—	"	" " "
١٢	برنوی درێژ	قادر لاجانی	—	"	" " "
١٣	" "	محەمەد مەنگور	--	"	" " "
١٤	١١خوریشەوافی	عبدوللە نانوا	--	"	" " "
١٥	" "	سالارعبدالرحمن	—	"	" " "
١٦	کەلاشنی کوف	کاوە	—	"	" " "
١٧	شەش تفەنگی جوربەجور	بەشەشکەسلە جەماعەتیکاوە	—	"	" " "

www.kerimbisami.com

ژمارە	چونیەتی چەك "تفەنگ"	بە کێ بوە	دەمانچە	ژمارەی فیشك	تێبینی
١٨	برنوی درێژ	کریم نەستانی	—	١٥٠	هێزی کاوە "حەسومیرخان"
١٩	" "	احمد نستانی	—	١٥٠	" " "
٢٠	٥خوری انگلیزی	رەسوی مامەرەش	—	١٠٠	" " "
٢١	" "	خدر گەورك	—	رون نیە	" " "
٢٢	برنوی وسط	سیمان	—	" "	" " "
٢٣	١١خوری شەوافی	عبدالله ماسعید	—	" "	هێزی بالەك ،عبداللەئاغای شیدەری ،
٢٤	١١خوری انگلیزی	مونتەقیم قازی	—	" "	" " "
٢٥	هولندەی دوخان	احمد بارام	—	" "	" " "
٢٦	برنوی درێژ	مراد رسول	—	" "	" " "
٢٧	١١خوری انگلیزی	فقی رسول	—	" "	" " "
٢٨	ئسترلینك	حاصل	—	" "	" " "
٢٩	٥خوری انگلیزی	صالح لاجانی	لامای گەورە	" "	بەتالیونی بیتوین ، علی شعبان،
٣٠	هولندەی دوخان	عمر حەسەن	چاردەخور	" "	" " "
٣١	١١خوری انگلیزی	حمە سور	—	" "	" " "
٣٢	برنوی وسط	عبدالله بایز	چاردەخور	" "	" " "
٣٣	کەلاشنی کوف	عەزیز ئەحمەد	" "	" "	" " "
٣٤	برنوی درێژ	محمەدئەمین رسول	—	" "	" " "
٣٥	" "	شیخە اسماعیل	—	" "	" " "
٣٦	" "	توفیق حاجی سکر	—	" "	" " "
٣٧	" "	سلیمان کەرتەشێن	چاردەخور	" "	" " "
٣٨	" "	عبدالله	—	" "	" " "
٣٩	برنوی درێژ	برایم کریم	چاردەخور	" "	" " "

www.kerimhisani.com

ژمارە	چونیەتی چەك "تفەنگ"	بەکێ بوە	دەمانچە	ژمارەی فیشك	تێبینی
٤٠	برنوی درێژ	نوری	—	١٥٠	هێزی دەشتیهەولێر ،فارسباوە،
٤١	برنزی درێژ	پیرە باب	—	٢٦٠	" " "
٤٢	رەش شاش	قرنی	—	٢٦٠	" " "
٤٣	١١خوری انگلیزی	رەشید	—	١٠٠	" " "
٤٤	" "	سیمان	—	١٠٠	" " "
٤٥	تەیارە شکین	وەهاب	—	١٠٠	" " "
٤٦	١١خوری انگلیزی	جلال	—	١٠٠	" " "
٤٧	" "	مراد	—	١٥٠	" " "
٤٨	یایلی	میرزاصدیق	—	١٠٠	" " "
٤٩	برنو خور	میرزا حسین	—	١٠٠	" " "
٥٠	برنوی درێژ	مەلا بایز	—	١٥٠	" " "
٥١	برنوی درێژ	محەمەدشەلمان	—	رون نیە	" " "
٥٢	برنو خور	فتاح	—	" "	" " "
٥٣	برنو وسط	سیف الله	—	" "	" " "
٥٤	" "	عثمان	—	" "	" " "
٥٥	سمینوف	خدر بایز	—	" "	" " "
٥٦	٥ خوری انگلیزی	خلە قەزا	—	" "	" " "
٥٧	حەوت تفەنگی جور بە جور	هی جەماعەتی سلیمانکەرقەشان	رون نیە	" "	" " "
٥٨	هولندەیدوخان	کەریم رەشاش	—	" "	بە تاقیبونی بیتڕین ، علیشعبان،
٥٩	١١خوری انگلیزی	میرزا لطیف	—	١٠٠	هێزی کاوە ،حەسومیرخانز
٦٠	ام ١ ئەمریکی	حسن دیوا لانی	—	رون نیە	لیژنە ناوچەی قەلادزە
٦١	تەیارە شکین	عبدالله "	—	" "	" " "

www.kerimhisami.com

ژماره	چونیەتی چەك " تفەنگ"	بە كێ بوە	دەمانچە	ژمارەی فیشك	تێ بینی
٦٢	بدل برنو	خدری میری	—	رون نیە	لیژنەی ناوچەی قەلادزە
٦٣	٥ خوری روسی	خدری میری هیناویەتی	—	" "	" " "
٦٤	ئیستر لینك	قادر علی	—	" "	" " "

هەموو بە تیکرایی لە تفەنگ و دەمانچە و فیشەك ئەمەی كە بۆمان روونە بە چەشنی خوارەوەیە ٠

تفەنگ	دەمانچە	فیشەك
٦٣ " شەست و سێ"	٨ " هەشت "	٢١٢٠ "دووهەزاروسەدوبیست"

كومیتەی ناوەندی حیزبی دیموكراتیكوردستان
١٩٦٩/٢/١٨
" جیگای مور "

www.kerimhisami.com

نێوەرۆکی ئەم نامانە تا رادەیەکی زۆر رووناکی دەخەنە سەر هەڵوێستی شۆڕشی کوردستانی عیراق ، لە پێوەندی لەگەڵ کوردەکانی بەشەکانی تری کوردستاندا • هەروەها لە مێژوی ژیانی کوردەواریدا چەند شت نیشان دەدەن:

یەکەم ـ دلسوزی و فیداکاری کوردەکانی ئیران ، بە تایبەت ئەندامانی حیزبی دیموکرات سەبارەت بە جولانەوەی کوردستانی عیراق •

دووهەم ـ خۆ فرۆشی هێندی ئامیر هێزو کاربەدەستی بەرزی جولانەوەی کوردستانی عیراق و لە ژێر پێ نانی هەستی نەتەوایەتی و تەقەلابۆ قازانجی شەخسی •

سێهەم ـ بێ دەسەلاتی کوردەکانی ئیران و بە هەڵە چوونیان • لە جیاتی ئەوەی کە لەم هەل و مەرجە کەلك وەربگرن و یەکیتی خۆیان بپارێزن و خەریك بن لە کوردستانی ئیراندا رێکخراوەی حیزبی خۆیان بە هێز بکەن و میللەتی خۆیان وشیار بکەنەوە ، هاتن لە کوردستانی عیراق توشی دووبەرەکی بوون و یا توشیان کردن و دەستە دەستە بوون • هەموو توانای خۆیان بۆ یارمەتی بە شۆڕشی کوردستانی عیراق تەرخان کرد • ئەوانیش لە جیاتی یارمەتیدانیان بۆ بە هێز بوونی جولانەوە لە کوردستانی ئیران ، دەستیان خستنە ناوودابڕ دابڕیان کردن و پاشانیش بە گرتن و کوشتن پاداشیان دانەوە •

بەراستی برا کوردەکانی کوردستانی عیراق ناکۆکی و ناتەبایی خۆیان خستە نێو کوردەکانی بە شەکانی تری کوردستانیش • ئەوە نەك هەر لە سالەکانی شۆڕشی کوردستانی عیراق دا ، بەڵکو زیان و ئاکامی ئەو دووبەرەکی‌یە لە رۆژو سالەکانی دوایشدا لە نێو گەلی کورد لە هەموو بەشەکانی کوردستان رەنگی دایەوە • لەم لێقەومان و دەربەدەریەدا پاش کوژرانی سمایلی شەریف زادە و سولەیمانی موعینی و هاورێکانیان چەکدارەکانی تر سەریان لێ شیوابوو پەرەوازەی کوردستانی عیراق بوون • هێندیکیان وەك دەستەی سالح لاجانی کەوتنە بەر دەستی شۆڕشی کوردستانی عیراق و تەسلیمی ئیران کرانەوەو لە جەلدیان گوللە باران کران • هێندیکیشیان توشی دەستەی جەلال تالەبانی بوون کە هێشتا بە ناوی پارتی دیموکراتی کوردستان و

www.kerimbisami.com

مەکتەبی سیاسی کاریان دەکرد. ئەوانیش لەم دەربەدەرانە دەستەیەکیان بۆلای خۆ راکیشاو " لیژنەیان " بۆ دانان و پێیان راگەیاندبوون کە : " بە بێ ئاگاداری ئەوان لەم دێو و لەو دێو هیچ کارێکی نائاسایی نەکەن" هەروەها " ئەو ئیشانەی راستەو خۆ لە لایەن مەکتەبی سیاسیەوە پێیان ئەسپێردرێ جێبەجێ بکەن " لەم رێنوێنی و رێك و پێك کردنەو گرتنەوەدا ، ئەوانیش لەشەری دژی شورشی کوردستان دوو کەسیان لێ بە کوشت دان.

ئەمەش نامەی " پارتی دیموکراتی کوردستان ـ مەکتەبی سیاسی"یە بۆ پینج کەس لە کادرەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران.

پارتی دیموکراتی کوردستان — ژمارە : ٦٩٤

مەکتەبی سیاسی — رۆژی : ١٩٦٩/١٢/٣١

بۆ برایانی بەرێز :

١ـ مەلا قادر — ٢ـ مەلا کاوە

٣ـ فتح‌الله هەورامی — ٤ـ مەلا بایز

٥ـ مەلا عبدالله

سلاوێکی شورشگیرانە :

پاش ئەو گفتوگۆیانەی لەگەڵ هەڤالان مەلا قادرو ، کاوەو مەلا عبداللە کردمان و دوای لێکدانەوەو ورد بوونەوە لە ئەوزاعی ئێستای خۆتان (هەڤالانی چەکداری حیزبی دیموکراتی کوردستان) و تەبیعەتی خەباتکردنتان و پێویستی بوژاندنەوەی حیزب لەو دێو ئەم بریارانەمان دا :

١ـ لیژنەیەك لە هەر پێنجتان پێك دێت بە ناوی"لیژنەی بوژاندنەوەی حیزبی دیموکراتی کوردستان".

٢ـ یەکیك لەناو خۆتان بۆ لێپرسراوی لیژنەکە هەڵبژێرن و ئاگادارمان بکەن.

٣ـ ئیش کردن و هەلسوراندنی کارو فرمانەکانتان بەم جورە ئەبێ :

الف) ئەو براچەکدارانەی ئەودێو رێك ئەخەن کەحالی حازر بەیەکەوەن.

ب) هەول ئەدەن پێوەندی بە خەلکی ئەو دیوەوە ئەکەن بۆ دۆزینەوەو پەیداکردنی

ئەندام و لایەنگرو دۆست بە نیازی بوژاندنەوەی حیزب لە ولاتدا ·

ج) وەکو ئاشکرایە بە شێوەیەکی گشتی خەباتی رزگاری هێنەری گەلانی ئازادیخوا یەك زنجیرەی بە یەکەوە بەستراوە، بە تایبەتی خەباتی گەلی کورد لە ئی ئەو گەلانە جیا ناکرێتەوە کە حالی حازر بە یەکەوە لە چوارچێوەی یەك نیزامی حوکم دا ئەژین · بۆیە هەوڵدان بۆ یەکخستنی خەباتی گەلی کورد لەو دیو لەگەڵ خەباتی گەلانی تری ئیران کاریکی سوودبەخش و پێویستە ·لەبەر هەموو ئەوانەی سەرەوە پێویستە هەول بدەن پێوەندی لەگەل هەموو بزوتنەوەیەکی ئازادیخوازی ئەو دیودا پەیدا بکەن ·

د) بە بێ ئاگاداری ئێمە نابێ هیچ کاریکی نائاسایی - ج لەم دیو و ج لەو دیو - لەخۆنانەوە بکەن ·

ح)ئەبێ بە گیانیکی برایانەو رەوەشتیکی خەبات کەرانە کە لە ریکخراوی حیزبیکی شورشگیری وەکو حیزبی دیموکراتی کوردستان بوەشێتەوە ، بە یەکەوە بژین و ئیش بکەن · وە ئەگەر خوانەخواستە خیلافێك لەنێوانتاندا یان ئیختیلافیك لە (وجهات النظر) دا رووی دا ئەوە مەسەلەکە وەکو هەیە ئەیهێننە لای مەکتەبی سیاسی بۆ یەکلاکردنەوەو بریار لە سەردانی ·

و) ئەو ئیشانەی راستەوخۆ لە لایەن مەکتەبی سیاسیەوە پێتان ئەسپیردرێ جێ بە جێ ئەکەن ·

ز) ئەو برایانەی چەکدارن و لە ناو هێزی پیشمەرگەی کوردستاندان وەکو پێشمەرگە پێوەندیان بە فەرماندەی هێزی ئەو شوێنەوە ئەبێت کە تێدا ئەژین · وە لە هەموو حقوق و واجیباتیکدا لە پیشمەرگە جیا ناکرینەوە·

ئیتر بۆ پیشەوە بەرەو سەرکەوتن و زال بوون بەسەر دووژمنانی کوردستاندا ·

م· س

" جیگای مور "

تێ بینی : بۆ پیوەندی کردن بە مەکتەبی سیاسیەوە پاشان هەڤالێکتان بۆ دەست نیشان دەکەین ·

www.kerimhisami.com

مالّە (مەکتەبی سیاسی) ئاوا بی ، دێسان باش بوو نەی گرتبوون و چەکی نەکردبوون و بۆ یەکیتی و زیندوو کردنەوەی ڕیکخراوەکانی حیزبی ڕینوینیشی کردبوون ٠ بەلام تاقم و دەستەی زڕە شورشگیڕی ئیرانی کە هەر کەسە بە هەوایەك سەمای دەکرد ڕاست و چەپ بەیاننامەیان بلاو دەکر دەوەو بۆ سمایلی شەریف زادەو جولانەوەی کورد ! قور یان دەپیوا ، بێ ئەوەی لەباری ماددی و مەعنەوییەوە بە قەت دەنکە جۆیەك یارمەتی بدەن٠

وا دیارە میژو دووپات دەبێتەوە لەو دەمەدا کە ئەم بیرەوەریانە بۆ ژێر چاپ ئامادە دەکرین ، دێسان حیزبی دیموکرات دووبەرەکی لێ پەیدا بووەو جولانەوەی کورد لە کوردستانی ئیران بەرەو لاوازترین گیڕو گرفتی نالەبارتر دەروا ٠ دێسان حیزب و ریکخراوی جور بە جۆری وەك موجاهید و رای کارگر و ئەقەلیەت و حیزبی کومونیست و تاقم و دەستەی دیکە گۆیا بە ناوی دلسۆزی بۆ جولانەوەی کورد کەوتوونەتە چالاکی و قولتر کردنی دووبەرەکی و ناکۆکی و لە خۆشی لەت بوونی حیزبی دیموکرات شایی دەگیرن ٠ بەلام لە ئاست بۆمبارانی کیمیاوی شاری هەلەبجە لە کوردستان و قر کردنی پینج هەزار کەس لە لایەن ڕیژیمی بەعسی عیراقەوە قوڕو قەپ دەکەن و دەنگیان لەبەر نایەتە دەر ٠ (رەنگە لەبەر سەربەخۆیی و ئیستیقلالی فیکرو بریارو کردەوە بێ) !!

گەڕانەوە بۆ ئەوروپا

پاش گەڕانەوەی کاک دارا توفیق لە لایەن مەلا مستەفاوە، ڕۆژی ١٩٦٨/١٠/٢٣ چووینە لای هاوڕێیانی حیزبی کومونیست و لەگەل ئەوان مەسەلەکەمان باس کرد· لەسەر ئەو باوەرە بوون کە: " درێژە پێ دانی جولانەوەی چەکداری لەو هەل و مەرجەدا کە مەلامستەفا سنوری لێ گرتوون و لە هیچ لایەکەوە یارمەتیان پێ ناکرێ، کارێکی ڕاست نیەو خۆ بە کوشت دانە· ئێمەش بەداخەوە دەرەتانی ئەوەمان نیە کە یارمەتی بکەین " کاک **کەریم ئەحمەد گوتی:** کاتی خۆی بە فایقمان گوت کاتی ڕاپەڕینی چەکدار نیەو مەلامستەفا لێتان دەدا· فایق گوتی هیچ عیلاجمان نیە و ناتوانین لە نێو شورش بمێنینەوە·

لە بارەی شەهید بوونی سولەیمانی موعینی- یەوە ڕۆژنامەی **طریق الشعب** ئورگانی کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستیی عیراق لە ژمارەی تەموزی ١٩٦٨ خۆیدا لە ژێر ناوو نیشانی " ئەوەی دەکرێ بە قازانجی کێیە ؟ " خەبەری کوشتنی کاک سولەیمانی بلاو کردبۆوەو نووسیبوی: " کوشتنی تیکوشەری شورشگیری ئیرانی بێزاری و تورەیي دژی ئەم کارە و بەرێوەبەرانی ئەوتاوانە بەرز کردۆتەوە · حیزبی کومونیستی عیراق ئەم کارە ساتە داخ دارە بە توندی مەحکوم دەکاو سەرەخۆشی لە حیزبی دیموکراتی کوردستان و لە تەواوی خەباتگیرانی دژی حکومەتی شای بە کرێ گیراوی ئیمپریالیزم دەکاو کارەساتی کوشتنی فایقی تیکوشەر بۆ ئاگاداری کۆمەلانی خەلك بلاو دەکاتەوە·

www.kerimhisami.com

بێگومان ناوی شەهید فایق لە لاپەری مێژوی شورشگێرانی ئێراندا تومارەدەکری"

من جاریکی دیکەش لە گەل کاک حەمەدەمین مەسەلەی گەرانەوە بـــــۆ کوردستان ـ م هێنا گۆری و هەولیکی زۆرم دا پیکەوە بچینەوە بۆ کوردستانـــی ئیران • فایدەی نەبوو کاک حەمەدەمین نەهاتە ردایە • ناچار رۆژی ۱۰ مانگـــی نوامبر بە ئوتوبوس بەرەو شام کەوتمە رێ • لە شام چاوم بە قەدری جەمیـــل پاشا کەوت • هەرچەند پیر بوو زۆر بە خۆشی و بە گەرمی پێشوازی لێ کردم•

گوتـی : زۆرم پێ خۆشە یەکیك لە پاشماوەکانی کۆماری مەهاباد دێتە لام• پاش قاوە خواردنەوە بەیاننامەیەکم بە زمانی عەرەبی دایەو نەختێك باســـی بارو دۆخی کور دستانمان کردو مال ئاوایم لێ کرد• پاشان قەدریجانـــــی رەحمەتی و محەمەد زولفو-م دیت و چەند بەیاننامەیەکم لەبارەی وەزعـــــی کوردستانەوە دانێ• لەوێوە چوومە لوبنان و لە بیرۆت چاوم بە ماموستـــــا بلند حەیدەری و کاك مستەفا جاف کەوت • شەو لە مالی کاك مستەفا جـــاف دانیشتین باسەکەمان لەسەر وەزعی شورشی کوردستان و رووداوەکانی ئەودەمی کوردستانی ئیران بوو•

رۆژی ۱۹٦۸/۱۱/۱۵ هاتمەوە سوفیا • کاك محەمەدی موهتەدی بەیاننامەی کومەلەی خویندکارانی کورد لقی چکوسلو-اکیا بۆ ناردبووم ، لەسەر کوشتنـــی سولەیمانی موعینی زۆر بە توندی وەدەنگ هاتبوو تاوانبارەکانی مەحکوم کردبو• رۆژی دوایی لەگەل دوکتور رادمنیش پێوەندیم گرت و داوام لێ کرد کـــــــە بەیاننامەی حیزبی دیموکرات لەمەر کارەساتی کوژراوەکانی کورد لە رادیـــو بخوینرێتەوە• هەر وەها تەواوی دەنگ و باسی کوردستانی ئیـــــــــران و ، جینایەتەکانی ریژیمی شاو کوشت و کوشتاری کوردەکان لە رادیو پەیکــــی ئیران بخوێنریتەوە • بێجگە لەوە پێشنیارم کرد کە حیزبی تودەی ئیـــــران نامەیەك بۆ حیزبە کومونیستەکانی جیهان بنووسی و داوای پشتیوانــــــی و لە قاو دانی جینایەتی ریژیمی شا بکات •

کۆمیتەی ناوەندی حیزبی تودەی ئیران لە مانگی نوامبری ۱۹٦۸ دانامەیەکی بۆ گشت حیزب و ریکخراوە دیموکراتیەکانی جیهان نووسیبوو ،داوای لــــی

کردن که بۆ پێشگرێ لە کوشتاری دیموکراتەکانی کورد و جینایەتی حکومەتی ئیران لە کوردستان دەنگی بێزاری بەرز کەنەوە ٠

لە نامەی کومیتەی ناوەندی حیزبی تودەی ئیراندا گوترابوو : " حکومەتی دژی نیشتمانی و دژی دیموکراتیکی ئیران بۆ ترساندن و پێشگرێ لە خەباتی گەلی کورد کە بۆ وەدەست هێنانی مافی خۆی خەبات دەکا ، دەستی بە کوشتارو پەلاماریکی هەراو کردوە ٠ زیاتر لە ١٢ هەزار ژاندارم و لە شکرێك لە هێزە چەکدارەکانی بە بیانووی پر و پوچ لە سەرانسەری کوردستان دەستیان بە گرتن و کوشتاری نیشتمانپەروەرانی کورد کردوە ٠ لە ماوەی دوو مانگی دووایییدا دەیان کەس لە ئازادیخوازانی کورد بە بێ موحاکمە لە شارەکانی جیاوازی کوردستان ئیعدام کراون ٠ لە بەرامبەر ئەم جینایەتەدا ناتوانین بێ دەنگ بین٠ کومیتەی ناوەندی حیزبی تودەی ئیران لە ئێوەو لە تەواوی ریکخراوە دیموکراتی و ئازادیخوازەکانی دنیا داوا دەکا کە لە دژی ئەم کردەوە غەیرە ئینسانییەی حکومەتی ئیران ئیعتیراز بگرن ٠ بۆ رزگاری گیراوە سیاسیەکانی کورد و ئازربایجانی و تەواوی گیراوە سیاسیەکانی ئیران تێ بکوشن "٠

www.kerimhisami.com

وەدەنگ هاتنی حیزب و هێزە ئازادیخوازەکانی دنیا لەسەر گەلی کورد

پاش بلاو بوونەوەی نامەی کومیتەی ناوەندی حیزبی تودەی ئیران لە لایەن حیزب و ریکخراوە دیموکراتەکانی دنیا دەنگی بیزاری دژی جینایەتی ریژیمی ئیران لە کوردستان بەرز بۆوە ·

رۆژنامەی " نیپ ـ سابات چاك " ئورگانی کومیتەی ناوەندی حیزبی سوسیالیستی کریکاری مەجارستان لە ژمارە ٢٢ی مانگی نوامبر ١٩٦٨ دا لە ژیر ناو و نیشانی (ئیعتیراز دژی لافاوی کوشت و بڕ لە ئیراندا) نووسیبووی:

" جاریکی دیکەش هێزەکانی چەپ کەوتوونە بەر پەلاماری ریژیم· پتر لە ١٢ هەزار ژاندارم و فەوجیکی لەشکر بە کوردستانی ئیران وەر بوون و بۆ سەرکوت کردنی جولانەوەی رزگاریخوازی گەلی کورد دەستیان بە کوشتار کردوە· تەنانەت کاربەدەستانی دەولەتی خۆشیان ئیعتیراف دەکەن کە لە ماوەی دوو مانگدا ، دەها کەسیان لە دیموکراتەکانی کورد لە شارەکانی جیاوازی کوردستان گوللە باران کردوە · پتر لە ٢٠٠ کەسی دیکە لە نیشتمانپەروەرانی کورد چارەنووسیکی رەش و تال چاوەنواریانە · ئێمەش لەگەڵ تەواوی ئەو کەسانەی کە لە ئاست گرتن و کوشتنی نیشتمانپەروەرانی ئیرانی ئیعتیراز دەکەن ، دەنگی خۆمان بەرز دەکەینەوە و داوا دەکەین نیشتمانپەروەرەکانی کوردو تەواوی گیراوە سیاسیەکانی ئیران ئازاد بکرین ·

رۆژنامەی فەرانسەوی لۆمۆند لە ژمارە ١٦ ی نوامبری ١٩٦٨ دانووسیبووی:

" هێندی لە نیشتمانپەروەرەکانی کورد گیراون ٠ لە دادگای نهێنی دا ، بە بێ ئەوەی ئیجازەی دیفاع و قسە کردنیان بدرێتێ ، مەحکوم و گوللە باران کراون" ٠

ڕێکخراوی خوێندکارانی ئیرانی لە شاری مونیخ لە گەل **یەکیتی خوێندکارانی سوسیالیست** لە ئالمانی ڕۆژئاوا ، لە بەیاننامەیەکدا دژی گرتن و کوشتنی ئازادیخوازانی کورد و دانانی دادگای سەحرایی لە کوردستان دەنگی ڕەخنەو بێزاریان بەرز کردبۆوە " ٠

ڕۆژنامەی مۆرنینگ ستار ئۆرگانی ناوەندی حیزبی کومونیستی ئینگلستان لە ژمارە ٦ی مانگی دیسامبری ١٩٦٨ دا نووسیبووی :

" دەولەتی ئیران دژی گەلی کورد دەستی داوەتە پەلاماریکی هەراو ٠ بۆ ئەو پەلامارە ١٢ هەزار ژاندارم و فەوجێکی نیزامی خستۆتە کار ٠ ژمارەیەکی زۆری لە نیشتمانپەروەرانی کورد گرتوەو دەیان کەسی لێ ئیعدام کردوون" ٠

ڕۆژنامەی ناوبراو داوای کردبوو دژی کردەوەی غەیرە ئینسانی حکومەتی ئیران ئیعتیراز بگرن و ئازادی گیراوە سیاسیەکان داوا بکەن " ٠

ڕۆژنامەی سوسیالیست لیدر چاپی گلاسکۆ ، لە ژمارەی ٣ی نوامبری ١٩٦٨ دا پاش لێکۆلینەوەی وەزعی ئیران لە مەر کوشتاری ئازادیخوازانی کورد نووسیبووی : " لە بەهاری ڕابردوودا سمایلی شەریف زادە لە گەل چەند نیشتمانپەروەری کورد لە بانە بە دەستی سەربازەکانی ڕژیمی ئیران کوژراوە ٠ لە مەر کوژرانی ئەوانە تەنانەت تاقە وشەیەکیش لە چاپەمەنی ژێر سانسور دا بلاو نەکراوەتەوە ٠ ٢٢ی مانگی سیپتامبر هێندیکی تر لە ئازادیخوازانی کورد بە بوختانی پوچەلی " ڕێ گرێ " لە دادگای نیزامی دا مەحکوم و گوللە باران کراون ٠ ئێمەی سوسیالیست نابێ هاوپەیوەندی خۆمان لەگەل خەباتی خەلکی ئیران بۆ ئازادی لەبەر چاو نەگرێن" ٠

گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزم ئۆرگانی تیئوریکی حیزبە کومونیست و کریکارانی دنیا ، لە ژمارە یەکی سالی ١٩٦٩ دا نووسیبووی:

" لافاویکی تازەی ئیعدامی کوشت و بڕو گرتنی دیموکراتەکانی ئیرانی کەوتۆتە ڕێ ٠ تەنیا لەم چەند مانگی دواییدا دەها کوردی دیموکرات ئیعدام

کراون • دەزگا رەسمیەکانی ئیران بە ئانقەست خەبەری گرتن و ئیعدامەکـــان بلاو ناکەنەوە • لە کوردستان دەیان کەس گوللە باران کراون • حکومەتی ئیـران نیشتمانپەروەرانی کورد بە چەتەو رێگرێ تاوانبار دەکا ، بەلام لە راستیـــدا ئازادیخوازانی کورد لە سەر ئەوە گوللە باران دەکرێن کە داوای دیموکراســـی بۆ ئیران و لە ماف و مەسلەحەتی گەلی کورد دیفاع دەکەن و دژی ئیمپریالیــزم تێ دەکۆشن " •

رۆژنامەی ال سیگلۆ ئورگانی ناوەندی حیزبی کومونیستی شیلی لە ژمارە ٢٧ ی نوامبری ١٩٦٨ دا نووسیبووی : " ئێمە لەمەر ئیران شارەزایی یەکـــی زۆرمان نیە • ئەوەندە نەبێ دەزانین ئەم و لاتە یەکێك لە کانگا مەزنەکانـــی نەوتە لە دنیادا • مولوپونەکانی ئەمریکای شیمالی دەستیان کێشاوەتە نـــاو لەوێ سوود و قازانجێکی ئەفسانەیی وەدەس دێنن • ئەو مۆنۆپۆلانە بۆ قازانجـی خۆیان و بەستنەوەی ئیران ، حکومەتێکی کۆنەپەرستیان بەسەر ئەم و لاتـــە دا سەپاندووە • ئەرکی ئەو حکومەتە سەرکوت کردنی دیموکرات و نیشتمانپەروە - کانە • لە ئیراندا موخالیفەکان ئیجازەی هیچ شتێکیان نیە • هەرکەس زمانـــی بۆ رەخنە گرتن بگەرێ ، دەیخەنە بەندیخانەوە • گرتن و نەفی کردن گەیوەتـــە رادەیەکی ئەو تۆ کە زەحمەتە باوەر بکرێ • زوڵم و زۆری ریژیمی ئیران بـــەوە نابرێتەوە • لەم دووایی‌یەدا کوشت و بڕی خۆیان لە سەر کوردەکان توندو تیژتـر کردوە • کوردەکان کەوتوونەتە بەر هەموو جورە زەبرو زەنگێکی حکومەتـــی نیوە فاشیستی ئیرانەوە • حکومەتی ئیران دەیەوێ ئەو فەرهەنگەی کە بـــۆ کوردەکان بێگانەیە بەسەریاندا بسەپێنێ ، وە وەك کەمایەتیەکی میللـــی لە ناویان بەرێ• وەلامی کوردەکان بۆ ئەو بێ عەدالەتیە خەباتێکی بێ وچانـە کە بۆ پاراستنی میللیەت و دیفاع لە ژیانی خۆیان دەیکەن• هێزە چەکدارەکانی حکومەتی ئیران خەریکی پەلاماردان و کوشتاری کوردەکانن شارەکانـــی کوردستان کەوتوونەتە بەر پەلاماری قشون و ژاندارمەکان کە لە لایـــەن حکومەتی ناوەندی‌یەوە بە کوردستان وەرکراون • تەنیا لە ماوەی دوو سێ مانگی دووایی‌یدا دەیان کەس لە دێموکراتەکانی کورد کەوتوونە بەر ئازارو جەزرەبـەی

www.kerimhisami.com

وەحشیانەو کوژراون • کوشتاری وەحشیانە دریژەی هەیە • هەر کەس موخالیفی ریژیم بێ دەکەوێتە بەندیخانەوە • لەوانەش خراپتر ئەوەیە کە حکومەتی ئیران هەوڵ ئەدا کوردەکان لەناو بەرێ• وادێتە بەر چاو کە رەوتی سیاسی حکومەتی ئیران فەوتاندنی کوردەکانە • بە جۆرێکی ئەوتۆ کە شوێنەواری نەتەوایەتی کوردەکان نەمێنێ ، یا ژبانیان بە تەواوی تێك بچێ• نابێ ئەو جینایەتە بێ دەنگەی لێ بکرێ، پێویستە لەقاو بدرێ• "

رۆژنامەی ئونیتا ئورگانی ناوەندی حیزبی کومونیستی ئیتالیا ، **رۆژنامەی ئاوانتی ئورگانی حیزبی سوسیالیستی ئیتالیا** ، **رۆژنامەی ناسیون چاپی ئیتالیا** ، خۆ پیشاندانی خوێندکارە ئیرانیەکانی دانیشتووی ئیتالیایان دژی جینایەتی ریژیم لە کور دستان بلاو کردبۆوە

رۆژنامەی ایل پارتێتۆ چاپی ئیتالیا لە ژمارەی ۲۸ی ژوئینی ۱۹٦۹ دا نووسیبووی : " کور دستان ناوچەیەکی ئیران سالی ۱۹٦۸ بە هۆی راپەرینی وەرزبیرانەوە ۲۲ کەسی لێ ئیعدام کرا• سەر لە نوێ کەوتۆتەوە بەر پەلاماری فاشیستی ۵۰ کەس لە زەحمەتکیش و روناکبیرانی کورد بە تاوانی تیکوشانی شورشگێری گوللە باران کراون • پاش کوشتن تەرمی ئەوانیان لە مەیدانی شارەکان بە خەلك نیشان داوە • ئاشکرایە کە وەك هەمیشە کوشت و بروفشاری کۆنە پەرستەکان بێجگە لە پەرە گرتنێ جولانەوەی رزگاریخوازی و نیزیك بوونەوەی رۆژی ئازادی نەتیجەیەکی ترێ نابێ• "

رۆژنامەی ئونیتا لە ژمارەی ۲٦ی مانگی ئوکتۆبری ۱۹٦۸ دانووسیبووی :

" خۆپیشاندانی خوێندکارانی ئیرانی دانیشتوی ئیتالیا لەگەڵ خۆ پیشاندانی لاوانی ئیرانی لە شارەکانی پاریس ، لەندەن ، نیویورك ، کۆلن و بۆن دەست پێ کراوە ، ویستوویانە بیرو رای گشتی جیهان لە کوشتارو جینایەتەکانی ریژیم ئاگادار بکەن • خوێندکارە ئیرانیەکان پەردەیان لەسەر ئیعدام و گوللە-بارانی نیشتمانپەروەرانی کورد لاداوە•

ئێمە لە ئاست ئیعدام و گوللە باران و گرتنی نیشتمانپەروەرانی کوردی ئیرانی ئیعتیراز دەکەین • "

www.kerimbisani.com

رۆژنامەی تەریق الشعب ئۆرگانی کۆمیتەی ناوەندی حیزبی کۆمونیستی **عیراق** لە ژمارەی هەوەڵی نوامبری ١٩٦٨ دا لە ژێر سەرخەتی (ئیعتیرازی ح . ك . ع . لە ئاست کردەوەی رەشە کوژی و زەبرو زەنگی حکومەتی شاهنشاهی ئیران دژی میللەتی تێکوشەری کورد) نووسیبووی : " ریژیمی شا لە شارەکانی خانێ ، شنۆ ، مەهاباد ، جەلدیان ، دەستە دەستە نیشتمانپەروەرانی کورد ئیعدام دەکا . بە گوێرەی دەنگ و باسی گەیشتوو لە ئیرانەوە ، حکومەتی شا لە شارو دێهاتی کوردستان رەشە کوژی و گرتن و راونانی ئازادیخوازانی کوردی دەست پێ کردوە . مالی خەلك دەپشکنن ، خەلکی بێ تاوان دەگرن ، بەم جۆرە دەیانەوی نیشتمانپەروەرانی کورد کە دژی سیاسەتی رەگەزپەرەستی حکومەتی ئیران بەربەرەکانی دەکەن، سەرکوت بکاو بیان ترسێنێ . حیزبی کومونیستی عیراق دژی جینایەتەکانی شا لە سەرانسەری ئیران بە توندی ئیعتیراز دەکا ."

رۆژنامەی رێگای کوردستان ئۆرگانی کومیتەی ئیقلیمی کوردستان - حیزبی **کومونیستی عیراق** ، لە ژمارە ٥ی نوامبری ١٩٦٨ دا نووسیبووی : "تاوان و کوشت و بری تاقمەی حاکمەی ئیران بە سەرۆکایەتی شا لە دژی هەموو گەلانی ئیران ، بە تایبەت دژی گەلی کوردی چەوسینراوەو بێ بەش لە ئازادی لە هیچ کەس وون نیە . دەربەدەر کردنی هەزاران کەس بە تاوانی تێکوشانی سیاسی و بێ بەش کردنیان لە پشوو دان لە هەوای نیشتماندا ، بلاو کردنەوەی رایەلکەی مەترسی داری پولیسی ، راونانی نیشتمانپەروەران ، بێ بەش کردنی گەلانی غەیرە فارس لە مافی نەتەوایەتی و نەخوێندن بە زمانی زگماك، ئەمانەن خاسیەت و کردەوەکانی ریژیمی ئیران ."

رۆژنامەی ناوبراو پاش بلاو کردنەوەی ناوی هێندی لە شەهیدەکانی کورد نووسیبووی : " بەڵێ ئەمانەیان شەهید کرد ، بەلام داخوا گرتن و کوشتنی تێکوشەران دەتوانێ کاروانی خەباتی گەل و میللەتان بوەستێنێ ؟ داخوا ئەم جۆرە کردەوانە دەبن بە هۆی رزگاربوونی زالم و زۆردارەکان و ئەوانەی خوێنی گەل دەمژن ؟ بێگومان ناتوانێ . سلاو لە گیانی پاکی شەهیدەکانی

ریگای ئازادی کوردستان " .

رۆژنامەی ئالای کریکاران بلاو کراوەی کومیتەی **محلی حیزبی کومونیستی عیراق** لە سولەیمانی ، لە ژمارە ٤ ی مانگی نوامبری خۆیدا بە ناو و نیشانی (زولمی نەتەوایەتی لە کوردەکانی ئیران) نووسیبووی :
" لە هەموو جیگایەك باس هەر باسی تاوان و جینایەتی سازمانی ئەمنیەتی ئیرانە لە کوردستانی ئیران . گرتن ، ئازاردان ، هەلاوەسین ، سوتاندنی خانووی وەرزیرەکان ، کارو پیشەی رۆژانەیە . بۆ چی ؟ چونکە کوردەکان لە پێناوی سەرەتایی ترین مافی ئینسانی دا خەبات دەکەن " .

بلاوکەرەوەی **پەیمان ئورگانی دیفاعی (کونفیدراسیونی جیهانی خویندکارانی ئیرانی)** لە ژمارە ١٣ی خۆیدا نووسیبووی : " ریژیمی دژیگەلی شا ، سەرە رای ئەوە کە ئیدعای سەقام گرتوویي دەکا ، لە هەموو جورە نواندن و پیشاندانیکی ئیرادەی خەلك دەترسێ . لە راپەرینی چەکدارانەی خەلکی کوردستان ترسی ڕی نیشتوە . هێزیکی چەکداری لە رادە بەدەری بۆ ئەو ناوچەیە ناردوە . کوردستان و بەشێکی ئازربایجان کراوەتە ناوچەیەکی نیزامی . ریژیمی شا دەیەوێ بە هوروژمی عەسکەری خەباتی گەلی کورد سەرکوت بکا . هەر لەو کاتەشدا هەوڵ دەدا کە نەهێلێ خەباتی چەکدارانەی گەلی کورد لە دنیا دەنگ بداتەوە . مەعمورەکانی ساواك و ئەرتەشی لە بانەمەری ١٩٦٨ دا ١٢ کەسیان لە تێکوشەرانی کورد شەهید کرد . بۆ ترساندنی خەلك تەرمی کوژراوەکانیان بە شارەکاندا دەگێراو بە خەلکیان نیشان دەدا . کوشتاری وەحشیانەو شێوەی فاشیستی ریژیم ئیرادەی خەلکی کوردستانی تێك نەشکاند . لەو کاتەوە جەلادەکانی خەلکی ئیران بە درندەییەکی پترەوە ئەم ناوچەیەیان پەلاماردا ، جینایەتیان کرد . بیچمی راستەقینەی خۆیان نیشان دا . مەعمورەکانی سازمانی ئەمنیەت پتر لە هەزار کەسی خەلکی کوردستانیان گرتوە . دەیان کەس لە ئازادیخوازانی کورد لە دادگای سەحرایی دا موحاکمەو ئیعدام کراون . زۆر کەسیان لە مالی خۆیاندا کوشتوە . بە گویرەی راپۆرتی " **گاوالیری** " پاریزەری ئیتالیایی

ئەنجومەنی حقوق زانانی دیموکرات ، حەفتا کەسیان لە کوردستان کوشتـــووە٠ مەعمورەکانی سازمانی ئەمنیەت مالی خەلکیان ئاگر تێ بەرداوە٠ زۆر لـــە ئازادیخوازانی خەلکی ئەم ناوچەیە رایان کردووەو دەرد بەدەر بوون٠ خەلکـــی کوردستان لە سەرو مالی خۆیان ئەمین نین "٠

بلاو کراوەی " خەبەرنامە " سەر بە **جەبهەی میللی** لە ژمارەی مانگـــی بەفرانباری ١٩٦٨ دا نووسیبووی : " خەباتی گەلی کورد لە ژێر پەردەی بـــێ دەنگی دەزگای تەبلیغاتی رۆژ ئاوادا درێژەی هەیە ٠ لە کوردستانی ئیـــران خەلك دژی زولم و زۆر راپەریون ٠ بە پێی نووسراوەی رۆژنامەکانی سەربـــە حکومەتی ئیران تا ئێستا دەیان کەس کوژراون ٠ تەرمی کوژراوەکانیان بـــە شارەکانی سەقز و بانەو بۆکان و مەهاباد دا گیراوە ٠ لافاوی سەربازو چـــەك بۆ کوردستان وەرێ کەوتوە ٠ رۆژنامەکانی ئیران خەباتگێرەکان (بە دزو چەتـە) ناو دەبەن ٠ لەشکری ئیران سەرانسەری کوردستانی داگرتوە ٠ شێوەی جینایـەت و کوشت و بڕی لەشکری ئەمریکا لە ویتنام لە گەل خەلکی بێ بەشی کوردستـان بەکار دەهێنرێ ٠ دیهاتی کوردستان لە زەوی و لە هەوا بە ئاگر وێران کراون٠"

سناتۆر وەکیل " جان کۆئین تۆ " سەرۆکی **شورای کومونیستەکانـــی شارەوانی شاری وینیز لە ئیتالیا** لە نامەیەکدا بۆ بالوێزی ئیران لـــــە رۆم نووسیبووی : " لە لایەن شورای کومونیستەکانی شاری وینیـــــز ـ ەو ە نیگەرانی و ئیعتیرازی خۆم لە ئاست هەلوێستی دەولەتی ئیران سەبارەت بـــە نیشتمانپەروەران و گیراوە سیاسیەکان و ئازادیخوازانی کورد کە هەموویـــان مەحکومی دەولەتی ناوەندین رادەگەێنم ٠ دەمانەوێ خەبەری راست لەمـــەر چارەنووسی گیراوەکان بلاو بکرێتەوە ٠ دەمانەوێ دادگای عادی و گشتـــی بە دیار پارێزەرانی نێو نەتەوایەتییەوە دابمەزرێت "٠

www.kerimhisami.com

جولانەوەی تازەی کومونیستی ئیران لە ڕێ بەندانی ١٩٦٩ دا ،بەیاننامە یەکی بلاو کردبوّوە لەوێدا گوترابوو : " ئێستا چەند مانگە کوشتارو ڕەشەکوژی لە کوردستان حەشر دەکا • ژاندارمەکان ، سەربازان ، کوماندوکان ، گروهی زەربەت ، چریکی بە کرێ گیراو لە دیهاتی کوردستان دەستیان کردوە بە کوشتارو تالان • دەستە دەستە نیشتمانپەروەرانی کورد بوّ بەندیخانە و ئازارگا و تەبعیدگاو مەیدانەکانی ئیعدام دەنێرن • تەنیا لە ماوەی پێنج مانگی رابردوو دا لە مەهاباد ، بوکان ، سەردەشت ، شنو نەغەدە ، خانێ ، بانە ، پاوە ، کرمانشان ، ڕەوانسەرو سنەو دیهاتی دەورو بەر پتر لە سێ‌هەزار کەس گیراوە • هەر لەو ماوەیەدا سەدان کەس بوّ ناوچەکانی ئاو و هەوا ناخوّش بوّ لای کرمان و ڕوّخەکانی خوارو دوور خراونەوە• زوّر لە تێکوشەرەکان لەژێر ئازارو جەزرەبەدا شەهید کراون • تەرمی کوژراوەکان بە شارەکاندا دەگێرن• ئێمە داوا لە خەلکی ئیران دەکەین کە لە خەباتی ئێستای کوردستان پشتیوانی بکەن • "

ڕوّژنامەی شعلەی جنوب ئورگانی تشکیلاتی خوزستانی حیزبی تودەی ئیران لە ژمارەی مانگی بەفرانباری ١٩٦٨ دا نووسیبووی : " لە ماوەی دوو مانگدا ٢٦ کەس لە برا کوردە ئازادیخوازەکانی ئیران کە لە کوردستان بە ئازادیخوازو نیشتمانپەروەر ناسراون گوللە باران کراون • تەرمی ئەو قارەمانانەیان بە شارەکانی کوردستاندا گێراوە تا خەلك چاو ترسێن بکەن • ڕێگای هەموو چەشنە ئیعتیرازو بەربەرەکانیەك ببەستن • سەرەرای ئەم کوشتارە بێ شەرمانەیە ، قولە چوماغەکانی حکومەتی خائینی شا وازیان نەهێناوە دەستیان کردوە بە گرتنی بە کوّمەلی زوّر لە برا کوردەکانمان • بەندیخانەکانی تەورێز ، ورمێ ، مەهاباد ، خانی لە روّلە نەبەزو نیشتمانپەروەرەکانی ولاتەکەمان پر کراوە • مەرگ و جینایەت بالی ڕەشی بەسەر دوو ناوچەی سەربەرزی ولاتەکەماندا کێشاوە • شەم شەمە کوێرەکانی ژاندارم و قازاخ کە بە بوّنی خوین سەرخوّش دەبن ، لە سەر وێرانەکانی بەشەی گرینگی ولاتەکەمان هەلدەپەرن • هاونیشتمانان ! لە یادی دلسووتێنی پارچە جگەرەکاندا ،

له فرمێسکی بە خوڕێ باوکە پیرەکان و ئافرەتە بێوە ژنەکان و بێ کـــەس و لێ قەوماوەکانی ئەم برا شەهیدانە مان بیر بکەنەوە · مۆری بێ دەنگی لــــە دم و زاران بکەنەوە · لە کارگاو کارخانە ، لە مەدرەسەو زانستگا ، لە دێهات و لە شار لە هەر جێگایەك هەن ، دەنگی رەخنەو ئیعتیرازی خۆتان بەرز کەنـــەوە لە گیانی ئەو تێکۆشەرانەی کە بۆ سەربەخۆیی و ئازادی و ولاتەکەمان کەوتونەتـە کونە رەشی بەندیخانەوە دیفاع بکەن لەم قارەمانانەی کە بۆ سەلماندنی حەق و مافی نەتەوایەتی خۆیان ، بۆ ئازادی زمانی زگماکی خۆیان خەباتیان کـردوە و گیانی خۆیان لە پێناو ناوە بە چاکە یاد بکەن · نابێ دەستەو ئەژنۆ دابنیشین و لە ئاست ئەو جینایەتانە بێ دەنگ بێن · سلاو لە گیانی پاکی سولەیمانـــی موعینی ، شەریف زادە ، مەلا ئاوارەو تەواوی ئەو شەهیدانەی کە لـــــە رووداوەکانی ئەم دووایییەدا گیانی خۆیان لە رێگای ئازادی و گەلەکانی ئێراندا بەخت کردوە · سلاوی گەرم بۆ گیراوە قارەمانەکانی کوردستان و ئازربایجان و هەموو گیراوە سیاسیەکانی ئێران ·

مانگنامەی مەردوم ئۆرگانی ناوەندی حیزبی تودەی ئێران لە ژمارەیمانگی نوامبری ١٩٦٨ دا نووسیبووی :

" داگیر کردنی نیزامی کوردستان ، پەلاماری بێ رەحمانە بۆ سەر نیشتمـان - پەروەرانی کورد ئیعدام و گوللە بارانی دەیان ئازادیخوازی کورد یەکێك لـە وەحشیانەترین کردەوەی ریژیم بوو لەم دووایی یانەدا · ریژیمی شا بە خۆرایـی هەولی دەدا ، تا ناوەرۆکی سیاسی کوشتاری ئەم دووایییەی کوردستان لە بیـر و رای خەلك بشارێتەوە و ئەو نیشتمانپەروەرانەی کە گیانیان لە رێگای نیشتماندا بەخت کردوە بە درۆ بە " ئاژاوە چی و چەتە " دابنێ · بەلام کێ بڕوای بـەم درۆیانە کرد · لافاوی رەخنەو ئیعتیراز کە پاش ئەم کوشتارە بە تایبەتــــی لە دەرەوەی ولات کەوتە رێ ، جاریکی دیکەش بیچمی فێلاوی ریژیمی شــــای بە دنیا نیشان دا · "

رۆژنامە کوردستان کە لە ئوروپا بلاو دەکرایەوە لە ژمارەی ٢٢ ئوتی١٩٦٩ دا لە ژێر ناو و نیشانی (**پەلاماری خویناوی ریژیمی شا** " نووسیبـووی :

" ڕیژیمی شا بە شێوەیەکی فاشیستی لەگەل گەلی کورد دەبزوێتەوە ٠ کامە نیشتمانپەروەرو ئازادیخواز بێ ، کێ داوای مافی خوراوی گەلی کورد بکا بەشی زیندان و سێدارەیە ٠ تەرمی بێ گیان و بە خوێن شەلالی لاوانی کورد بەسەر شەقامەکان دا دەگێرن ٠ زیندانەکانی ورمێ ، تەوریز خورەماوا ، قزل قەلا ، قەسری قەجەر لە کوردە نیشتمانپەروەرەکان پر کراون ٠ دادگای تایبەتی نیزامی دەستە دەستە تێکوشەرانی کورد بەرەو مردن دەنێرێ ٠ هیچ دایکێکی کورد لە ترسی هێرشی شەوانەی سەربازو سازمانی ئەمنیەت خەوی لە چاو ناکەوێ ٠ کوردستان کراوەتە ناوچەیەکی نیزامی و زیندانێکی گەورە بو چوار میلیۆن گەلی کورد ٠ کوشتاری ئازادیخوازانی کورد و بە کارهێنانی شێوەی فاشیستی ناتوانێ گەلی کورد چاوترسێن بکاو کۆری خەباتی پێ چۆل بکا ٠ خەباتی گەلی کورد بۆ ئازادی نەتەوایەتی و دامەزراندنی ڕیژیمێکی دیموکراتی لە ئیراندا ، خەباتێکی عادلانەو پیرۆزە ٠ هەموو گەلانی ئیرانیو هێزە پێشکەوتوەکانی دنیا لەو خەباتە پشتیوانی دەکەن ٠ "

ڕیکخراوی ڕووناکبیرانی کوردی ئیرانی لە دەرەوە لە بایاننامەیەکدا نووسیبووی :

" جینایەتەکانی ڕیژیمی دیکتاتۆری شا لە کوردستان درێژەی هەیە ٠ بە دەستوری شا ڕۆلە بەشەرەفەکانی گەلی کورد بە ناوی (**ئەشرار**) لە کوردستان ئیعدا م دەکەن ٠ دەدگای زەمانی شەر لە کوردستان داندراوە ٠ تێکوشەرانی گەلی کورد کە لە ئازادی و شەرەفی ئینسانی خۆیان دیفاع دەکەن ، وەك سەردەمی سەدەکانی ناوەراست بۆ ژێر داری ئیعدام دەنێرن ، یا بە گوللەی ژاندارمەکان دەکوژرێن ٠ تاوانی ئەو کەسانەی کە بە دەستی جەلادەکانی ڕیژیمی شا دەکوژرێن تەنیا ئەوەیە کە بۆ خەلکی ئیران ئازادیان دەوێ و لە پێناوی وەدەست هێنانی دەسەلاتی میللی دا خەبات دەکەن ٠ بۆ گەلی زەحمەتکێشی کوردستان داوای نان و زانیاری و لەش ساخی دەکەن ٠ دەیانەوێ مندالەکانیان بە زمانی زگماك بخوێنن ٠ زیاتر لە هەزار کەس لە ئازادیخوازانی کورد بۆ بەندیخانەکان ناردراون دەیان کەسیان لە

www.kerimhisami.com

ئازادیخوازانی کورد بە ئیعدام مەحکوم کرد • بەندیخانەکانی ئازربایجان و تاران و شارەکانی خوارووی ئیران لە ئازادیخوازانی کورد پر کراون • "

بەیاننامەکە پاش ئەوەی کە ناوی ٤٨ کەسی لە شەهیدانی کورد بلاو کردبۆوە داوای لە بیرو رای دیموکراتی دنیا کردبوو کە لە دژی جینایەتەکانی ریژیم لە کوردستان دەنگی خۆیان بەرز کەنەوە •»

ئیمە لە رادیۆ پەیکی ئیراندا تەواوی ئەو بەیاننامەو نووسراوەی رەخنەو ئیعتیرازی حیزب و ریکخراوەکانمان بلاو دەکردەوە •

پاش دوو رۆژ نامەیەکم بۆ کاك عەلی گەلاویژو دوکتور سولتانی وەتەمیشی نووسی • داوام لی کردن کە وەدەنگ بین ، هاواریك بکەن شتیك بنووسن • بەلام بەداخەوە لەولاوە کەس دەنگی لەبەر نەهاتە دەر • کاك عەلی گەلاویژ لە وەلامی نامەی من دا بۆی نووسیبووم :

" برای خۆشەویستم کاك کەریم گیان چەند رۆژ لەمەو بەر نامەکەت گەیشت • لە لایەکەوە زۆر شاد بووم بەوەی کە خەبەری سلامەتی تۆ و مندالەکانتی تیدا بوو. لە لایەکیترەوە خەبەری تیك شکان و کوژران و گیرانی کوردەکان لە حەد بەدەر پەرۆشی کردم • یەکجار زۆر دلم تەنگ بوو بەوەی کە نووسیبووت ، زیانیکی وا لە خەباتی گەلەکەمان دراوە کە بە دەسالیش جیی پر نابیتەوە • کاکە گیان ئەمن لە سووچیکی دوورکەوتووی ئەو ولاتە دانیشتووم و خەریکی کاری عیلمیم • خەریکی شتیکم کە ئەسلەن بۆ ئەوە لە کوردستان وەدەرنەکوتبوم • پیشمەرگەی لە کوێ ئەکادیمی و کاری زانستی لە کوێ ؟ • بەلام چارە نووس ئەمەی هیناوەتە سەر ریگام • ئیوە کە لە ناوەندی کارەکان نیزیکن و لەجەریانی بەسەرهاتەکان ئاگادارن دەبێ ئیتیلاعاتیکی زۆرتان ببێ و بۆ چارەی مەسەلەکە ریگایەك و پیشنیاریك بە سەرۆکایەتی خۆتان رابگەینن • بەراستی من لەم وەزعە زۆر قەلسم • زستانی رابردوو بۆچی ئیمەیان کۆ کردەوە ؟ نەتیجەکەی کوا ؟ بۆ چی هیچ ناکەن ؟ ئەم پرسیارانەو دەها پرسیاری تر لە میشکما خول ئەخوات و بۆ هیچیان وەلام نادۆزمەوە • کاکە گیان ئیوە کە لەوین حەرەکەتیك بکەن و شتیك بلین • ئەگینا ئیمە لەم ریگا دوورەوەچمان

www.kerimhisami.com

پێ دەکرێت ؟ مەخصوصا وەزعی بەندەی خۆت کە خۆت بە باشی لێی ئاگاداری٠
بە بۆنەی جێژنی مەزنی ئوکتوبر پیرۆزبایت لێ دەکەم ٠ ئاواتم وایە کە دەستی بە زەبری رێگای لینین ئەم گەلەی سەگ و گورگە لە سەر کوردستان راو نێ . ماچت دەکەم ٠

برات : عەلی گەلاویژ
١٩٦٨/١١/٣ باکۆ

لەم بەینەدا هەر خەبەرێکی لە سەر کوردستان پێمان گەیشتبا لە رادیۆ پەیکی ئیران بڵاومان دەکردەوە ٠ وتارمان دەنوسی ٠ ئیعتیرازو رەخنەی رێکخراو و حیزبە پێشکەوتوخوازەکانی جیهانمان لەو بارەوە بلاو دەکردەوە٠

رۆژی ١٩٦٩/٢/١ دوکتور رادمنیش و دوکتور قاسملو هاتنە سوفیا ٠ دوکتور رادمنیش لەو ماوەیەدا چووبوە عیراق و چاوی بە کاک حەمەدەمینی سیراجی کەوتبوو ٠ پاش گەرانەوەی کاک حەمەدەمین نامەیەکیشی بۆ نووسیبوو ٠ دوکتور رادمنیش دوکتور قاسملوشی لەگەڵ خۆی هێنابوو بۆ سوفیا کە لەگەڵ من و کاک حەسەنی قزلجی باسی وەزعەکە بکەین و رێگایەك بدۆزینەوە ٠ رۆژی ٢ی فوریە لە کۆبوونەوەیەکی رەسمی دا لەسەر وەزعی کوردستان و سەفەری دوکتوردا منیش و نامەی کاک حەمەدەمین باس دەست پێ کرا٠ دوکتور رادمنیش باسی چاو پی کەوتنی حەمەدەمینی کردو گوتی : " هەرچەندی هەولم لەگەل داوە کە لە عیراق بمێنیتەوە، قبولی نەکردوەو نایەوی لە عیراق بمینیتەوە٠ ئەسلەن روحییەی تیك چووە ٠ پاشان نامەی کاک حەمەدەمین خویندرایەوە٠ لە نامەی خۆیدا پێشنیاری کردبوو کە حەمەی حاجی سەعید و محەمەدی موهتەدی بچنە عیراق و لەگەڵ یوسفی ریزوانی کاری کوردستان بکەن ٠ خۆشی بێتە ئوروپا بخوێنێ ٠ کۆبوونەوە بە هەلویستی کاك حەمەدەمین داخ و پەرۆشی دەر بری و بریار درا کە من بچمەوە عیراق و لەوێوە خەریکی کاری کوردستان بم ٠ لە بریارەکەدا گوترابوو پاش چەند مانگ دوکتور قاسملوش بگرێتەوە٠ حەمەدەمینیش بێتە سوفیا لە رادیو پەیکی ئیران کار بکا ٠

له سەر رۆژنامەی کوردستان بریاردرا هەر وەك پێشوو بلاو بکرێتەوە ٠

من ئامادەیي خۆم بۆ گەرانەوەی کوردستان راگەیاندو گوتم لە عیراق گیر نابم یەکسەر دەچمە کوردستانی ئیران و ئەو برادەرانەی ماون کۆیان دەکەمەوە ٠ بریار درا کە پاسپۆرتێك بۆ کاك حەمەدەمین ساز بکرێ و بیێتە دەرێ ٠ رۆژی دوایي دوکتور رادمنیش گوتی کاك حەسەنی قزلجی گوتویە من بە تەنیا کاری رادیوم پێ ناکرێ ، کەریم نابێ سەفەر بکا هەتا یەکی دی نەیەتە جیگای ئەو ٠ بەم پێیە سەفەری تۆ جاری پەکی دەکەوی ٠

رۆژی ١٩٦٩/٢/٥ نامەیەکم بۆ کاك حەمە دەمین نووسی کە وێنەی خۆی بنێری تا پاسپۆرتی بۆ ساز بکەین ٠ لەو ماوەیەدا ئێتر لە کاك حەمەدەمین بێخەبەر بووم ٠ رۆژی ٢٢ی ئەیلولی ١٩٦٩ دوکتور رادمنیش نامەیەکی بۆ نووسیبوم لەویدا گوتبوی پاسپورتی حەمەدەمین م داوە بە دوکتور قاسملو کە بۆی بنێرێ ٠ هەر وەها نامە بۆ کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی بولغارستان نووسراوە کە حەمەدەمین بۆ خوێندن و بۆ کار کردن لە رادیۆدا قبول بکەن ٠ تۆش سەفەر بکەی ٠ پاسپۆرتی حەمەد دەمین ئەگەر بتوانی لەگەڵ خۆت بێ بەی ٠

لەو ماوەیەدا پاسپورتی حەمەدەمین دەقۆلە کەوت ٠ دوکتور قاسملو دابووی بە برادەرێکی عیراقی کە بیدا بە حەمەدەمین٠ ئەو برادەرە نەیتوانیبوو پاسپورتەکە بگەینێ ، حەمەدەمینیش زۆر بە تورەیي پەیتا پەیتا نامەی دەنووسی ٠

رۆژی ١٤ ی مانگی‌ مای دوکتور رادمنیش بە تەلیفۆن گوتی حەمەدەمین تیلگرافی کردوە کە بچم بۆ بەغدا ٠ من پیێم ناکرێ ئەو سەفەرە بکەم٠ تکایە تۆ بۆ چەند رۆژێك بچۆ بزانە چی دەوێ ٠ لە بەر نەساخی کاك حەسەنی قزلجی سەفەرەکەم وەدوا کەوت ٠ رۆژی ٢٩ی مانگی مای کەوتمە رێ و رۆژی ٣١ی مانگ گەیشتمە بەغداو کاك حەمەدەمین م دیتەوە ٠ دەستی کرد بە گلەیي بە تایبەتی لە دوکتور قاسملو ٠ دەیگوت : " لێرە زاری جەوالی بۆ کردوینەوە و بەلام هیچ ٠ پاسپۆرتەکەشیان داوە بەو ئێستا بێ شوێنە " ٠

www.kerimhisami.com

تۆزێك هێنامەوە سەر خۆ. گوتم وەك پیاوان لەم خۆشارەوەكێنە وەرە دەرێ تۆ رێبەرایەتی جولانەوەت لە ئەستۆ بوە . خۆت بناسێنە دەست لەم نامە نووسین و تیلگرافانە هەڵگرە . چووینە لای هاوڕێیانی حیزبی كومونیست و من ئەم داخوازانەم هێنا گۆڕێ :

١ـ دەرەتانی چاپكردنی ڕۆژنامەیەكی مانگانەمان بۆ پێك بێنن.

٢ـ جێگایەك بۆ من لەبەر چاو بگرن كە بتوانم بە شێوەی نهێنی تێدا بژیم.

٣ـ بۆ ناردنی حەمەدەمین بۆ دەرەوە یارمەتیمان بدەن .

برادەران گوتیان بە مەكتەبی سیاسی رادەگەیێنین و پاشان وەڵامتدەدەینەوە لەو ماوەیەدا خەبەرمان زانی كە چەكدارەكانی كوردستانی ئێران پاش سەفەری حەمە دەمین و ئیعدامی مەلا ئاوارە ناچار بوون بگەڕێنەوە بۆ كوردستانی عێراق . دەستەگسالح لاجانی، حەوت كەس دەچنە مەلبەندی شورش . لەوی دەگیرێن و دەدرێنەوە بە حكومەتی ئێران و لە جەلدیان ئیعدام دەكرێن.ئەوانی دیكە دێنە لای مام جەلال لە بەكرە جوی رایان دەگرێ. و لە هەموو باریكەوە بە باشی یارمەتیان دەدا .

ئەوانەی هاتبوونە بەكرە جوی چەند جار هاتبوونە بەغدا ویستبویان حەمەدەمین ببیننەوە . بەلام خۆی پێ‌نیشان نەدابوون . من چوكەلی گەوهەری، م نارد بۆ سولەیمانی كە چاوی پێ یان بكەوێ و كاریكی وا بكات چەند كەسیان بێنە بەغدا بیانبینم. چوكەل كاوەو مەلا سمایلی دیبوو ئەوانیش ١٩٦٩/٧/٧، نامەیەكیان بۆ حەمەدەمین نووسیبوو گلەیی‌یان لی‌كردبووكە بۆ چی خۆی لێ شاردووینەوەو خۆمان نیشان نادا .كاك حەمەدەمین دژی ئەوە بووكە منیش بیانبینم . كومیتەیەكمان لە حەمەدەمینی سراجی و چوكەلی گەوهەری ویوسفی ریزوانی دامەزراند كە پێوەندی لەگەل چەكدارەكانی بەكرە جۆ بگرن ونەهێلن بلاوەی بكەن و توشی شەریش نەبن لەگەل شورشی كوردستان . بریارمان دائەو كومیتەیە كار بكا هەتا بە یەكجاری من دەگەرێمەوە.

رۆژی ١٩٦٩/٧/٧ گەرامەوە بۆ سوفیا و پاش چەند رۆژ ئەو نامەیەم بۆ رێبەرایەتی حیزبی تودەی ئێران نووسی :

www.kerimbisani.com

" هیئت دبیران حزب توده ایران

ضمن تقدیم عرض سلام، رفقا باید این اصل را از نظر دور ندارند، که توجه به جنبش کردمسئله ضروری است. مسئله بسیار بغرنج است. درست است که فعلا جنبش درکردستان ایران سرکوب شده است، ولی این بدین معنی نیست که مسئله در کردستان حدت خود را از دست داده است. گروههای زیادی هریک برای هدفهای معینی چشم به کردستان دوخته‌اند بطوریکه مشاهده میشود کسانیکه دیروزبنوشتن کلمهء " خلقهای ایران" اعتراض میکردند امروز برای جنبش مسلحانهء کردستان اشك تمساح میریزند. شست نفر از رفقای مسلح ما پیش جلال طالبانی رفته و بعید نیست در گام گروه " توفانی یا توده‌ء انقلابی " بیافتند. همهء این جریان مارا وا میدارد که توجه بیشتری به قضیهء کردستان معطوف داریم. ولی متاسفانه کار رفقای کمیتهء مرکزی در این مورد هم مانند سایر کارهایش عبارت است از سستی، عدم قاطعیت، تصمیم نه‌گرفتن و با لاخره روشن نبودن خط مشی است.

مدت یکسال است مسئله رفیق محمد امین حل نشده است. رفیق محمد امین به کلی مایوس و رنجیده خاطر شده است. از نحوهء کار شما اینطور بر میآید که نمیخواهید در انجام این مسئله قاطعیت بخرج دهید. گویا رفقای بلغاری برای تحصیل محمد امین مدارك تحصیلی خواسته‌اند. کسی نبوده و یا اگر بوده نخواسته است به رفقای بلغاری بگوید کسی که از میدان جنگ و کشتارگاه رژیم ایران جانش بسلامت بدر برده باشد مدارك تحصیلی را از کجا بیاورد. آیا این رفقای که حالا درجهء دکتورا گرفته و به رهبری طبقهء کارگر ایران هم رسیده‌اند دارای مدارك تحصیلی بوده‌اند؟ این شیوه بروکراسی، و حل نه‌کردن مسائل معلوم نیست چه عواقبی را به بار خواهد آورد.

در بارهء کمك نه‌کردن به رفقا، رفقای ما به این عقیده رسیده‌اند که حزب تودهء ایران به مظنهء روز نان میخورند. موقعیکه جنبش در حال اعتلا است و سازمان و افراد مسلح موجود میباشند، به تکاپو میافتند وعده و وعیدمیدهند، اعلامیه مشترك مینویسند، بعدا " که عده‌ای کشته شدند،

www.kerimbisani.com

جنبش سرکوب شد نوعی دیگر رفتار میکنند • قول و قرارها را به دست فراموشی میسپارند • پیشنهاد میکنم در بارهٔ مسئله کردستان تصمیمات جدی و قاطعی اتخاذ نمائید •

١٩٦٩/٧/١٤

پاش ئەو نامەیە ١٧ی مانگی ژوئیە احسان طبری هاتە سوفیا لەگەل کاك حەسەنی قزلجی گلەیي مان لێ کرد لە ولامدا هەر وەك خسوسیاتی ئەو بوو گوتی حەقتانە ئێمە لە سەر مەسەلەی میللی ساخ نەبووینەوە • ئەو ماوەی کە لەوێ بوو لە سەر مەسەلەی کوردو جینایەتی ڕیژیم لە کوردستان سێ وتاری نووسی کە لە رادیۆ بلاو کرانەوە •

من ئێتر لە حەمەدەمین و لە دوکتور رادمنیش بێ خەبەر بووم تا رۆژی ١٩٦٩/٩/١٥ دوکتور قاسملو نامەیەکی بۆ نووسیم و دەلێ : " چاوم بە (رام) کەوتوە ، دەلێ هەمووتان ناسیونالیستن • بۆچی لە بەغدا کومیتەتان دامەزراندوە ؟ دەبێ وەزعی خۆتان روون کەنەوە یانی دەس لە حیزبی دیموکرات هەڵ بگرن ، قەرارە پاش گەرانەوەی لەسەفەر چاوی بە تۆ و بە کاك حەسەن یش بکەوێ " •

لەو بەینەدا کاك حەمەدەمین چەند نامەی بۆ نوسیم لە هەمووی هەر هاواری پاسپۆرت و گلەیي و مانەوەی لە بەغدا بوو • لە نامەیەکی دواییدا کاك حەمەدەمین نووسیبووی : " کە چاوم بە "دوکتور جەلال " (کورش لاشایی) " تودەی ئینقلابی " کەوتوەو هاتۆتە لام • بەلام بەلێنی هیچم پێ نەداوە ، چاوە روانم بزانم بیروڕای ئێوە چییە ؟ " •

رۆژی ١٩٦٩/١٢/١٨ نامەیەکی دوورو درێژم بۆ حەمەدەمین نارد کە وا هێندی بەشی لێرەدا دەنووسمەوە :

" برای بەرێزم کاك فاتیح (ئەو دەم حەمەدەمین ناوی فاتیح بوو) نامەی ١١/٢٩م پێ گەیشت • نووسیوتە لەمەر ئیشی ئەو برادەرانە من کە لەوێ بووم لەوبارەوە قسەمان زۆر کرد ، گەمانتوانی ڕێگایەك بدۆزینەوە

لام وایە ئەگەر لەوی بمێننەوەو ڕەگەل شەرهەڵای عیراق دژی مەلامستەفا نەکەون زۆر باشە • ئەگەر تێ وەربدرێن دیارە زۆر جێگای داخە • بەلام وادیارە نەك هەر نەپارێزراون بەلکو تۆشیان تێ وەرداوە • تۆ ماوەی دوو سال خۆت لە ژورێك دا مەلاس دابوو خۆت لەوە دەپاراست کە توشی ئەو بەزمە نەبی • خۆ ئەگەر ویستیات لەگەڵ دوکتور جەلال(کورشی لاشایی) وتوو وێژ بکەی ئیتر دوو سال خۆ مات کردنت بۆ چی بوو؟ خۆ زۆر باشتر بوو بچی میوانی خاوەن مالەکە بی(مەبەست حکومەتی عیراقە) ئەو دەم دژی ئەوە بووی ، دەتگوت ئەوان پرس بە دەستەی جەلال دەکەن • ئێستا تۆ چووی لەگەل نوکەری نوکەران وتو ویژت کردوە • نازانم ئەوان چییان پێ دەکرێ لە جنیودان و بێحەیایی زیاتر ؟ لەگەل هێندی بەرەلا قسەت کردوە کە کاریان هەر جنێو دان بە حیزبی شیوعی و یەکیتی سوڤیتی و خەلکی دیکەیە • نە هیچیان کردوە نە هیچیان پێ دەکرێ •

خۆت دەزانی من هەمیشە دژی پێوەندی و هاوکاری لەگەڵ ئەم تاقمە ئیرانیە بووم کە خۆیان هاویشتۆتە ئامیزی مام جەلال و لە ژێر سیبەری ئەودا لاقی خەلك دەگرن • لام وایە ئەوانە نە ئێستاو نە لە دوا ڕۆژدا لە ئیراندا گول ناکەن • هەر ئەو رێگایەیان لەبەرە کە تاقمی عەزیز الحاج گرتیە بەر •

رەنگە بلێي لەم وەزعەدا تەکلیف چیە ؟ بەلای منەوە بۆ ئینسانی سیاسی ئەو مەسەلانە دێنە پێش • سیاسیەك دەبێ زۆر دوورترو قولتر بیر بکاتەوە • پێوەندی لەگەڵ تاقمی ئیرانی کە لە ئامیزی مام جەلال دان ، یانی دووری لە حیزبی کومونیستی عیراق کە بە قازانجی جولانەوەی رزگاریخوازی ئێمە نیە • پێوەندی لەگەل ئەوانە بۆ دابین کردنی چەند هەڤالێك ، یانی چوونە نێو زەلکاوی ئوپورتونیستی تا ملان• تازە بۆ چی دەبێ هەر کەسیکی راست بووە سەودامان پێ بکاو بە دووبەیاننامەیخویری چاومان بنوسینین • سیاسەت قۆرت و شکانی تێدایە • کەسیك سەر دەکەوێ کە نەپۆشەکێ و بای رەگوێ یان نەکەوی• بە کورتی من لەگەڵ پێوەندی و وتوو ویژ لەگەل ئەو تاقمە موخالیفم کاك حەسەن - یش موخالیفە • بەلام ئەو زۆری پێ خۆشە خۆت سەربەست و سەربەخۆ

www.kerimbisami.com

ویرای پیوەندی لەگەڵ حیزبی کۆمونیست کار بکەی ۰

لەسەر وەزعی خۆم: داوام کردوە کە ریگام بدەن بگەریمەوە ۰ کاکە گیان بە قسە لە دوورەوە خەبات خۆشە ۰ ئیستا من لە ئوروپام و لە شینەیدا ئەو قسانە دەکەم و دەنووسم ۰ زەحمەتم لەبەر نیە ، بەلام ئەگەر بە کردەوە کاریک بکەم ئەو دەم دەزانم وایە ۰

کاك رەحیم (۱) نایەوێ ئیعتیراف بکا کە ئیمە لیرە هیچمان لە دەس نایە ۰ ئاخر ئەو لای خۆی قسەکەری رەسمی ئیوەیە ! من نامەم بۆ نووسی و داوام لی کرد کە هەر دووکمان بگەرینەوە ۰ وەلامی نەدامەوە ۰ من بە بێ ریگادان و یارمەتی حیزبی تودە ناتوانم سەفەر بکەم ۰ وەزعەکەمان ئاوایە ، هەتا خۆ دەگرین ریگای دیکەمان نیە ۰ لە بیرت نەچێ بە بۆنەی ۲ی ریبەندانەوە بەیانیك دەر بکەی " ۰

ریبەرایەتی حیزبی تودە نەك هەر بۆ یارمەتی برادەران و بەجێ گەیاندنی قەول و قەرارەکانیان هەنگاویان نەهاویشت ، بەلکو کەوتبوونە پەلپ و بیانوش ۰

رۆژیك لە پر نامەیەکیان بۆ رادیو ناردبوو کە گۆیا بەشی کوردی پەیکی ئیران حکومەتی عیراقی پەلامار داوە ، لە کاتیکا سرف درۆ بوو ۰ کاك حەسەنی قزلجی گوتی : " ئەوە سەرەتای پەلپ و بیانوە ۰ پیاو ئەگەر بە دەستی خۆی پەت بکاتە ملی خۆی ئاوا دەبێ ۰ کاك عەلی گەلاویژ - یشیان بەو بیانوە دەر کرد گۆیا مەلامستەفا رقی لیەتی "

گوتم : بە جەهەندەم لە خولام دەوێ لیرە دەرم بکەن و نەجاتیم بێ بچمەوە نیو برادەران ۰ لەو بەینەدا مەسەلەکی گرینگ ببوو بە پاسپۆرتی حەمەدەمین ۰ رۆژ نەبوو نامە نەنووسی کە پاسپۆرت چی لێ هات ۰ پاسپۆرت بە دەست برادەری عیراقیەوە دە قۆلە کەوتبوو ، برادەرانی چەکدار تووشی بەکرە جۆ ببوون و جەماعەتی تودەی ئینقلابی کەوتبوونە ناویان ۰

---

(۱) مەبەست دوکتور قاسملو وە ۰

لە وەلامی نامەکانی کاک حەمەدەمین دا نامەیەکم بۆ نووسیوە کە رووونووسی لە لای خۆم ماوەو بە داخەوە تەریخی لە سەر نیە ٠ لێرە دا کورتەی نامەکە دەنووسمەوە :

" ٠٠٠٠ بە کورتی وەك کەلاکی کەوتوو هەر کەس دەیەوی بۆ لای خۆی رامان بکێشی ٠ نازانم چمان بە سەر دێ ٠ هەر وەك زۆر جار پێم گوتوی دووپاتی دەکەمەوە ئێمە ئەوانەی لە ئوروپاین (با هەر خۆم بلێم بەلکو خەلکی تر بە قسە لە من پیاو تر بن) لە کەلاکیش خراپترین ٠ هەتا لە ئاست باری ژیان و جولانەوە دەستمان لە ژێر باری خەلك دا بێ ترو تۆپ بە کار نایە ، هیچمان لە دەست نایە ٠ لەم رۆژانە لای کاك حەسەن بووم٠ پاش ئەوەی کە هیچ روناکیمان نەدەدی پەنام بردە بەر خودا دەپارامەوە یا مندالەکانم بکوژی سەلت بمەوە یا نەجاتم بێ و ریگای ژیانی مندالەکانم بۆ بکاتەوە ٠

ئێوە شوکر وا نەکەوتوونە ژێر بار ٠ راستە وەزعی ژیانتان باش نیە، بەلام ژێر دەست نین ٠ خودا ئەوەی ئێمە بە نسیب یوسفی ریزوانی بکا بێتە ئوروپا و ببێتە ژێر دەست ٠ ئێوە دەتوانن بە لارە لاریش بێ ئالای ئەم جولانەوە شورشگێڕیە بەرز رابگرن ٠ تێ بکوشن هەر چۆنێك بێ لەگەل دیوی خۆمان پێوەند رابگرن با لەگەل تاقە کەسیکیش بێ ٠ ئەگەر بتوانن لە سەر سنوور فەقی برایم بدۆزنەوە، جارو بار خەبەریکتان بکەوێتە بەر دەست ٠ رەنگە ئەم کارە دژوار بی، بەلام دەکرێ ٠ پێویستە تۆ لەم وەزعەی دوو سال پێش بێیە دەری ٠ ئەم کورانەی بەکرە جۆ وریا بکەیەوە ٠ تازە لە خەباتی چەکدار کەوتووین ٠ دەبێ بۆلای عاملاندن و سازماندان بچین ٠ لینین دەلی : " **پیویستە بە سەر تەواوی شکلەکانی خەبات دا زال بین و بتوانین لە هەموو دەرەتانێك کەلك وەرگرین**" ٠ هەول دان بۆ رۆژنامەیەکی مانگانە یەکی لە ئەرکە گرینگەکانی رۆژە ٠٠٠ " ٠

کاك حەمەدەمینی سیراجی لە ئوروپـــا

پاش نامە نووسین و هەول و تەقەلایەکی زۆر ، کاك حەمەدەمین پاسپۆرتەکەی کەوتە دەست • دوکتور رادمنیش چووبووە بەغدا حەمەدەمینی ناردبوو بـــۆ سوفیا • قەولی پێ دابوو کە لە یەکێك لە ولاتەکانی سوسیالیستی بخوێنــێ • کاك حەمەدەمین تەلیفونی بۆ من کرد کە ١٩٧٠/٢/١٥ دەگاتە سوفیا • لەولاشەوە دوکتور رادمنیش خەبەری دابوو بە جەوانشیر نوێنەری حیزب و ئەندامــی دەفتەری سیاسی کە وا حەمەدەمین دی بۆ سوفیا • بەلام ئەو کابرایە کــە دەیزانی ئەو مەسەلە پێوەندی بە منەوە هەیە و دوو سالە لە هاتوو چوودام بــە منی نەگوتبوو کە حەمەدەمین بۆ سوفیا دێ •رۆژی ١٥ی فوریە چـــوومــە فرۆکەخانەی سوفیا کە دێتم بەهرامی دانش ئەندامی حیزبی تودەو کارمەنــدی رادیۆ لە فرۆکەخانەیە • پاش سلاو و ئەحوال پرسی لێم پرسی چۆنە هاتـــوی؟ گوتی : برادەرێك لە ئوروپارا دێ دەیبەم بۆ هوتیلی حیزب منیش گوتـــم زۆر باشە برادەرێك لە بەغداوە دێ پێکەوە دەگەرێنەوە • کابرا واقی ورمـــا گوتی : چۆنت زانیوە یەکیك لە بەغداوە دێ ؟ پێکەنیم گوتم : زۆر سەیـــرە ئەوە دوو سالە لە هاتوو چۆی بەغدادا نیم ؟ ئەی چۆن نازانم برادەرێکی مـــن دێ کە ئەندامی حیزبی دیمۆکراتە •

ـ عجیب چرا اینطور بمن نگفته بودند •

ـ کارهای شما همەاش اینطور است •

زۆری پێ نەچوو فرۆکە گەیشت و کاك حەمەدەمین بە جانتایەکی زلـــەوە گەیشتە سۆفیا • یەکترمان ماچ کردو کابرا لەوی حەبەسابوو •

ئاخری پێم گوت ئەو برادەرە تودەییەو لەبەر تۆ هاتوە • بە رفیق دانش ـم گوت:
لەگەل ئێمە دێ یەوە یاچاوەروانی موسافیری ئوروپا دەبی • گوتی :
ـ آقای حسامی مارا مسخره کردەاید •

بە کورتی گەراینەوە بۆ سوفیاو لە هوتیلی حیزب جێگایان بۆ کاک حەمەدەمین راگرتبوو • چەند رۆژیك لە سوفیا بووو لە سەر قەول و قەراری دوکتور رادمنیش دەبوایە بچێتە لایپزیك • بەلام لە پر رێبەرایەتی حیزبی تودە پێیان گوت ئەگەر بۆ خۆی دەچێ وەك توریست کەیفی خۆیەتی دەنا ئێمە میوانی ناکەین • ئەو سەرو بەندە بوو کە کومیتەی مەرکەزی حیزبی تودە خۆیان خۆش کردبوو کە دوکتور رادمنیش وەلا بنێن • ئەو کەسەی کاتی خەباتی چەکدارانە ئەو هەموو هەول و تەقەلایەیان بۆ بینینی دەدا ، ئێستا لەسەر ئەوەشەوە کە سکرتێری حیزب ناردبووی ، رێگایان نەدەدا بچێتە لایپزیك• من داوام لێ کردن کە بلیتی فرۆکە بۆ دوکتور قاسملو بکرن بێتە بولغاریاو چاومان پێك بکەوی ، ئەو پێشنیارەشیان رەد کردەوە • دوکتور قاسملو بە خەرجی خۆی هاتە سوفیا • چوارنەفەری من و دوکتور قاسملو و کاک حەسەنی قزلجی و حەمەدەمین لە مالی ئێمە دوو رۆژ دانیشتین و لە وەزعی رۆژمان کۆلیەوە • هاتینە سەر ئەو بریارە کە کاک حەمەدەمین بۆ بەغدا بگەرێتەوە•
پاشان دوکتور قاسملوش بچێتە بەغداو لەگەل حیزبی بەعس کە پاش یازدەی ئازار بوو پێوەندی بگرێ • پاشان منیش بگرێمەوە •

رۆژی ۲۰ی مارسی ۱۹۷۰ کاك حەمەدەمین زۆر بە نابەدلی و بە تووڕەیی گەراوە بۆ بەغدا • پاش ماوەیەك دوکتور قاسملوش دەچێتە عیراق و لەوی لەگەل حەمەدەمین و یوسفی رێزوانی دەچێتە لای مەلامستەفا • لە گەرانەوەدا ۱۵/٤/۱۹۷۰ نامەیەکی بۆ نووسیم لە نامەکەدا دەلی :

" برای خۆشەویستم کاك کەریم رۆژ باش •

دوێنێ لە عیراق گەرامەوە • هەموو دۆستو برادەر سلاوت لێ دەکەن•هەروەها سلاویان هەیە بۆ کاك حەسەن •

۱ـ لە بەغدا دوو جار دەگەل رادمنیش دانیشتین • ئێمە نەزەرمان ئەوەبوو

www.kerimhisami.com

که ئەو پێك هاتنەی فوریەی ١٩٦٨ دا بەینی ئێمەو ئەوان لە بەغدا ئیمزاکراوە ئیعتیباری هەیە • بەلام رەفتاری زۆر نالەبارو بێ مانا بوو • لە پێشدا گوتی : بۆ هاتوی ؟ لە پاشان گوتی مەچنە لای مەلامستەفا ، ئەگەر هەر دەچن تەنیا پیرۆزبایی پێ بڵێن باسی شتی تر مەکەن • ئاخر جاریش کە دیمان گوتی : " خەرجی سەفەر تۆ نادەم • چونکە بە بێ ئیجازەی ئێمە هاتوی • وە درکاندی کە کاعەزێکی نووسیوە بۆ بۆرۆ کە " ئەگەر هێندی شەرت هەیە " جێ بەجێیان نەکەم حەقم نیە سەفەر بکەم ! " منیش زۆر تورە بووم پێم گوت : ئەو رەفتارە جێگای داخەو دڵنیام پەشیمان دەبیەوە • "

پاشان دوکتور قاسملو لە بارەی چوونی بۆلای مەلامستەفاو دیتنی مەکتەبی سیاسی پارتی نووسیبووی : " ئەوە کە مەلامستەفا موافقەتی کردوە کوردە ئیرانیەکانی لای جەلال تالەبانی بێنەوە ناوچەی شورش • لە نامەکەیدا باسی ئەوەی کردبوو کە هەتا کۆنگرە یان کونفرانس کومیتەیەکی کاتی بۆ رێك و پێك کردنی کارو باری حیزبی دیموکرات لەوکەسانە پێك بی •

(ئەمیری قازی ـ هیمن ـ حەسەنی رەستگار ـ عەولای حەیاکی ـ حەمەدەمینی سیراجی ـ یوسفی رێزوانی ـ کەریمی حیسامی ـ عبدالرحمن قاسملو) ئەرکی دانانی بەرنامەی حیزب بە من و بە دوکتور قاسملو ئەسپێردرابوو •

لەو ماوەیەدا لەرێبەرایەتی حیزبی تودەدا ئالو گۆر پێك هات • دوکتور رادمنیش ـ یان لابردو ئیرەجی ئیسکەندەری بە سکرتیری حیزب هەلبژێردرا •

٣٠ی سیپتامبری ١٩٧٠ دوکتور قاسملو هاتە سوفیا • لە سەر مەسەلەی دانانی بەرنامەی حیزبی دیموکرات و رێبازی خەبات و گەرانەوەمان بۆ عیراق قسەمان کرد • رۆژی ١٢ی ئوکتوبری ١٩٧٠ بۆرۆی تازەی حیزبی تودەی ئیران داوای کردبو کاك حەسەنی قزلجی و ئەمن و دوکتور قاسملو بچینە ئالمان • رۆژی١٥/ ١٠/ ٧٠ لەگەل ئیرەجی ئەسکەندەری کە سکرتیری یەکەمی حیزبی تودە بوو وە کامبخش ئەندامی بۆرۆ کۆبوونەوەمان هەبوو • دوکتور قاسملو باسی سەفەری خۆی کرد بۆ بەغدا • پاشان ئێمە باسی رێبازو بەرنامەی حیزبی دیموکراتمان کرد • رفیق ئەسکەندەری گوتی : هەیئەتی دەبیرانی حیزبی تودە کۆ دەبێتەوە و

www.kerimhisami.com

بەیانی باسی لەسەر دەکەین ٠

رۆژی ١٦/١٠/١٩٧٠ بەیانیێ ئیرەجی ئیسکەندەری و کامبەخش لە لایەن هەیئەتی دەبیرانی حیزبی تودەوە لەگەڵ ئێمە سێ کەس (کاک حەسەنی قزلجی ، دوکتور قاسملو و من) کۆ بوونەوە ٠ ئیرەجی ئیسکەندەری گوتی :

"هەیئەتی دەبیرانی حیزب لە کۆبوونەوەی خۆیدا لە سەر پێوەندی لەگەڵ حیزبی دیموکرات ئەو بریارانەی داوە ٠

١- هاوالانی حیزبی دیموکراتی کوردستان تێ بکۆشن کە حیزبی دیموکرات لە جەریانی دژی کۆمونیستی و دژی سوڤیێتی بە دوور بێ ٠

٢- سیاسەت و رەوتی دژی حیزبی تودەی ئیران نەگرێتە پێش ٠

٣- لەگەل مەلامستەفا - ی بارزانی پێوەندی باشی هەبێ ٠

٤- حیزبی دیموکرات خۆی بە بەشێك لە جولانەوەی رزگاریخوازی سەرانسەری ئیران بزانێ ٠

٥- پاش پێك هێنانی ریكخراوەیەكی ئەوتۆ ، حیزبی تودەی ئیران ئەم حیزبە بە رەسمی دەناسێ و بە هەموو تواناوە پشتیوانی لێ دەكات ٠"

دوکتور قاسملو گوتی : " حیزبی دیموکرات بێجگە لەو ریبازە، رێبازی دیکەی نیە "٠

دەقی ئەم بریارانە وەك بریاری هەیئەتی دەبیرانی حیزبی تودەی ئیران بە خەتی کاك حەسەنی قزلجی نووسرایەوە ٠ هەموومان وانە(ئیرەجی ئیسکەندەری کامبەخش ، حەسەنی قزلجی ، دوکتور قاسملو و کەریمی حیسامی) ئیمزامان کرد٠ بریار وابوو نوسخەیەك لەم بریارانە لە لای من بمێنێتەوە ٠ رەفیق ئیرەج گوتی : " فۆتۆ کۆپی دەکەین و بۆت دەنیرم "٠

جاریکی تر کە رەفیق ئیرەجم دیتەوە داوای فۆتۆکۆپی بریارەکانی کۆبوونەوەی ١٦ ی ئوکتوبرم لێ کرد ، لە وەلامدا گوتی :" دەزانی نوسخە ئیمزا کراوەکە وون بوە ، بەلام بریارەکان یادداشت کراون"٠!!

٢٢/١١/١٩٧٠ نامەیەکم بۆ هەیئەتی دەبیرانی حیزبی تودە نووسی و داوام کرد کە زوتر بگەرێمەوە بۆ عیراق ٠

www.kerimhisami.com

پاش کۆبوونەوەی ئەڵمان لەگەڵ برادەرانی حیزبی توده ، ئیتر دوکتور قاسملو گیر نابێ و دەگەڕێتەوە بۆ عیراق ۰ ١٩٧٠/١٢/٤ نامەیەکی بۆ نووسیبووم ، لەوێدا دەڵێ :

" هەر وەك لە نامەی پێشوودا نووسیوومە ، تۆ خەبەریان بدەیی و وەرە بۆ ئێرە ۰ ئەوان مەجبور دەبن یەکێك بۆ رادیۆ بێنن ۰ دیارە هەرچی زیاتر ئیسرار بکەی کە کارەکەت بۆ جێ بەجێ بکەن باشترە ۰ رێگا ئەوەیە خۆت بە تەلیفون دەگەڵ ئیرەج قسە بکەی ۰ بە نامە مەسەلەکە بەم زوانە جێ بە جێ نابێ ۰ ئێمە وەزعمان باشە ۰ ئەگەر لێرە بای دەتوانی یارمەتیمان بکەی ۰ چونکە ئەوە ی نیمانە پیاوی بە کارو کادێرە ۰ ئەگەر کارەکانت جێ بە جێ کرد لە سەر بلیت گیر مەبە ۰ خەبەرمان بدەیە بلیتت بۆ حەوالە دەکەین ۰ برادەران هەموو سلاویان هەیە ۰ جاری هەر بژی " ۰

رۆژی ١٩٧٠/١٢/١٣ دوکتور قاسملو لە بەغداوە نامەیەکی دیکەی بۆ ناردم و ئەم جارە دەنووسێ :

" برا گیان زۆر پێ ویستە کە گیر نەبێ هەرچێ زووتر خۆت بگەێنییە بەغدا ۰ چونکە بەراستی کارمان زۆرە ۰ وەزعێکی وەها تایبەتیش هاتۆتە پێش کە پێویستە تۆ لێرە بی و مەسئولیەتی کاری تەشکیلاتی بخەیە سەر شانی خۆت ۰ چاوەروانی نامەو هاتنتین " ۰

من چاوە روانی ولامی برادەرانی توده بووم۰ ١٩٧٠/١٢/٢٥ جەوانشیر کە بەرپرسی رادیۆ ئەندامی دەفتەری سیاسی بوو گوتی : برادەرانی بولغاری دەپێشدا رازی نەبوون مندالەکانت لێرە بمێننەوە۰ پاشان گوتوویانە دەبێ حیزبی توده نامە بنووسێ۰ بەلام حیزبی توده کەی ئەو نامەیە دەنووسێ مەعلوم نیە ۰

بەم جورە لەبەر چارە سەر نەکردنی وەزعی مندالەکانم گەرانەوەم بۆ عیراق وەدوا کەوت ۰ برادەرانی لە بەغدا بوون بە تایبەت دوکتور قاسملو ، کاك حەمەدەمین ـ ی سیراجی پەیتا پەیتا نامەیان دەنووسی داوای گەرانەوەیان دەکرد ۰ رۆژی ١٩٧١/١/٢٨ جەوانشیر لە پلینۆمی حیزبی توده گەرایەوە گوتی :

www.kerimhisami.com

" ڕێبەرایەتی حیزب لە سەر ئەو باوەڕەیە کە تۆ نابێ بچیەوە بۆ بەغدا "٠
گوتم : من ئەندامی حیزبی تودە نیم ، پاشان ئێمە لە بەڵگەیەکی ئیمزاکراودا لەگەڵ هەیئەتی دەبیران ڕێك کەوتووین کە حیزبی دیموکراتی کوردستان زیندو بکەینەوە ٠

جەوانشیر گوتی : " چونکە تۆ لە رادیۆی ئێمەدا کارت کردوە بە تودەیی ناسراوی، ئێمە دژی گەڕانەوەی تۆین بۆ عیراق ٠ ئەگەر خۆشت دەگەڕێیەوە ئازادی ٠ بەلام ئێمە بە حیزبی کومونیستی بولغارو حیزبی کومونیستی عیراق رادەگەێنین کە هیچ پێوەندیت لەگەڵ ئێمە نیە ٠ لە بارەی ماڵ و منداڵی تۆش ئێمە هیچ ئیقدام ناکەین ٠ ئیتر خۆت دەزانی ٠"

قسەکانی جەوانشیرم لەگەڵ کاك حەسەنی قزلجی هێنا گۆڕێ٠ کاك حەسەن گوتی : " چارە نووسی خۆت و منداڵەکان ، خوێندنی منداڵەکان لە گۆڕێدایە توشی ئیحساسات مەبە ، پاشان قسەی لێ دەکەین "٠

گەڕامەوە ماڵ باسەکەم بۆ دایکی کەماڵ گێڕاوە٠ زۆر نارەحەت بوو ،دەستی کرد بە گریان و گوتی : " ئەو برادەرانە ئەوەند نامەت بۆ دەنووسن بروایان بە تۆیە لە چیاکانەوە هیوایان بە تۆ بوو بچیەوە لایان٠ ئێستاش گوێ مەدەیە بگەڕێوە لای ئەوان ، ئێمە بەجێ بێلە و هەرچی دەبێ با ببێ٠ "

منداڵەکان گوێیان لە قسەو باسی ئێمە بوو هاتنە پێشێ و پرسیان : " بۆ ناهێڵن سەفەر بکەی؟ ئەگەر سەفەر بکەی بۆ دەرت دەکەن٠ شلیر جاروبار هێشتا بە زمانی چەکی قسەی دەکرد گوتی : " تاکلێ نێنی چێستۆ " واتە (ئەوە شەرافەتمەندانە نیە)٠

شەوی ٣٠ ی ژانویەی ١٩٧١ کاك حەسەنی قزلجی هاتە ماڵمان پاش قسە و باس گوتی : " ئەو مەسەلەیە نیگەرانی ناوێ لە هیچ کوێ ڕووناکایی نیە، چار چیە ؟ پارەتان نیە کارو شوغلیکتان لە دەست نایە چ دەکەن ؟ لە بەغدا کەم مابوو لە برسان بمرن ، کەس هەبوو ئاوریکتان وێ بدا ؟ خۆت نارەحەت مەکە"

گوتم : خۆم نامەیەك بۆ حیزبی کومونیستی بولغارستان دەنووسم و دەگەڕێمەوە "٠

www.kerimhisami.com

خێزانم گریاو گوتی : " کاك حەسەن تاکەی بۆ ژیان سەر شۆڕ بین و لە خەلکی خۆمان دوور بین ٠ باشترە بگەڕێینەوەو ئێمەش هیچمان لێ نایە "٠
کاك حەسەن گوتی : " فایدەی نیە بە بێ حیزبی تودە بولغارەکان هیچ ناکەن ٠

ئەو شەوە بە نارەحەتی لەگەڵ کاك حەسەن لێك جیا بووینەوە٠ نامەیەکی دیکەم بۆ ئیرەجی ئیسکەندەری نووسی و ئاخری مانگی مارسی ١٩٧١ بۆ زیندوو کردنەوەو ڕێك و پێك کردنی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران لەگەڵ ئەو برادەرانەی لە عیراق بوون ، بەرەو بەغدا بە فرۆکە کەوتمە ڕێ٠
لە فرۆکەخانەی بەغدا لەگەڵ پێشوازی گەرمی کۆمەڵێك لە دۆست و برادەرانی حیزبی بەرەو ڕوو بووم٠
هیوا دارم خوێنەری بەڕێز لە بەرگی چوارەمی بیرەوەریەکانمدا لەگەڵ تیکۆشانم لە حیزبی دیموکرات دا و کارەسات و ڕووداوەکانی نێو حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران شارەزا بێ٠

* * *

www.kerimhisami.com

" رەسم و بەلگەنامەکان "

www.kerimhisami.com

بەڵگەی ژمارە ١

نامەی سولەیمانی موعینی بۆ کەریمی حیسامی :

بۆ هاوڕێی لەمێژینە و خۆشەویستم کاک کریم حسامی

[illegible]

...

نەسەر بەرەو رادرێ دونیایەکی نوێ سازدەکرێ و
گەورەترین جوان بێ سەنەبڕ مارجاتە و دەست
ئاوالی قەومار بە سەرە و بەرەو بەیتیەیە بەرەو فەرتالی
خوماڵ عەی واسیتمان بە سەرەوە وەب و ریگیای بندگاریان
بۆ خۆش بکەین .
بەردە گورا دونیا لە نەزەر زۆرلانەوە گورا مارکسیزم کودە
ثوری جەوبان و ناوەنوی جیال و دەرەیی قزل قەلا .
رابەرو مابەر نامەتیان لی پادەوڵ سەکەیی تەلب دەستیان
کرد بە داماڵین و فرێ دانی جیکی مارکیزم و عەملاً فرۆشتیان
بەدوژمن بە بازرگێ دوژمنیان دەولەمەندو بەهێز کرد
وان لی کرد ئیتر هیچی دەگۆڕا نە دەکرا ئێمەش ئەوکورە
نەبوون بیاوەتی خومان بە دنیا نیشان بدەین وەك

پیرۆز نانی بەرجوینیە ورتەورت ورزگرورتە لیلەو
خۆ بە قەضاو قەدەر سپاردن ئەو ریاوە باش نیە میکی دی
اشەنا سەرمان بەگوی داچو و چاردەست ویی ئەو رتیە
دەست و نادی دوژمن بی روم ومنەدار دەلیرە
و لیرە جاوار هەوار ئەوەی هەرجەری هەبوو مارکسیزی
جگەل هەربە ناو مشکی دخوینیەوە وی کورت وماوەر
زیانی دەست و سەقەت بوو ئەوەی وعەینی مارکسیزمی
بو سودی خۆی لە گیرفانی نابوو بیگێڕە ئازینی هەرتوکی
بێ داندرا نەبڕە بە قوەنە دنەدهاتەوە ماڵە خوی بە رێش
پەرلەتا ریانی دەکەوی سرتە خورتە پەردەهەڵدەبدرادەوە
ابجینە کەبونەوە بە رو بو قزل قەلا . هەرە دەری هەر قوتکی
لە گیرنا نزا ئاپا هەزبیکی شۆڕشگیر بریبادە رکی بەقسە و کۆچگرانی
دەی وای پاش دەی 10 بەلای دەرکرا لە سالی
1342 کە شەرایطی عینی وذهنی ئامادە بێ تازە لێیان
بینە وە بلێن ئامادەنیە مەگەر شرائطی نابی ئەو
بیشرەوانەی خولیتین ودروستی کەن یا هەرزەی هەرردی
سوور بینیەوە هاوبزنگارە بێن .
ئاماژم لەوەستانە ئەوە بە نەبادا رابردوت لەبیرچی بیتەوە
بیرت خۆمەوە و سیاست نیە مەبەرجاو لەسەر
ئەو روت بکەوە ویژنامە داریژین .
هەرا بردوو دوژمنان لەبیر بەرن دەمان لەوە بی پرتانا
ئەوە مخوەم ئەوە لاوەدا سازشکارە ئەوە بیروباوە بی سەرمایە
داری پەیدا کردوە ئەو ئاسیوناسیە ئەوە شوفینیستە ئەوە
متعصب و نەزانە بولی دەورەیتیش بەوە گوزەرا تابادی
هەکالانە دا لەودیرە بەئێمەلەوە بەرهشەوە نەکی باش بوو
کە قولی بە هێزە ئێمەش حزبێکی شۆڕشگیر دەبی رێکخراوێکی توندوتیژمان
هەبی و بەرامبەر ئەوە دوژمنە سەرسەختە ئەو چوارهەشتەی لەوە
ماوە ئێمەش بیکە نیە ٥ مەشك یەکان لی دەگری
هەرادان گەرانی دەمانای دەکوژی دەبی لی بگوژین
دەستمان کرد بە و ببەرنم و هەراویە بەشیوە یەکی کە بۆ خومان
دەمانزانی فیری ببوین خونسەو بومانە وە عەملمان کرد
بەرە بەرە روحی سلیقەتان زیندوو کرد و وە لە بەرابەر قولی
و پیاوەکانی زادەستانی ئەسەر ولتیجە کلی حزبان
نیشاندا گوی ولوت فەرسەکانمان برد مەحەمماڵ لەولاتی

دانا بیرخاڵین و فسوس ترس لە حزب زیاتر بوو نامو لی
ئاچارکشانەوە شستیا لەدەرەوە لەزوربەی ناوچەکانی
حکایەت ومحەمەد لە دەست قولی جاقوتە دەرهەر
پوستەی هەیەتی ؟ پۆستی چیکداری ئێمەی لەسەرە
هەرناتوانی بیتە دەر مەگەر بەپارانەوە و خاتری
عیان وهینی ئەوی لەسەر بەلی واوی وەزیر ناوخوشیان
دیارە باشە کە وای ئێمە دەستیان هاوهانە جوتلو سەرەبەر
و پیاوی کە لەو لنگە وتو و حزبی هەرماوە کەدەیانەوی
وەلە رابردو بەبی مەقصد لەخوبان لەغاری هەڵکرن
ئێمە هەرچی دەکەن بو هەرەچیای بەلی دەرون و پیاوەل
کەری ترسیب سەرلە هەر دەرگایەك دەنێن لەناوان
بو جاریەکراوە لوتکان داوین ئێمەلسوزی میارکلیان شکاوە
چیکرد؟ بەرەم وبگرەوە دەرکەی جاران ئیمەوە وەماخولیا بوون
وپەکیان کەوتوە لە حالی دەستەوئەژنۆ دانیشتن دان
وبەبوزوانە بیخەدەخۆن .
وبەبوزوانە زەمینەی هەموشتان ئامادەیە هەرتەنیا لەسەر مەسئەلەی
ئەوەدیوە راوەستاوی چەتی ولاتیکی کەوی دیلیزەرد
• وزگای قولی ئاوزەلزەلە دەخوی ئەوترس وهەراسی
هاولیشتوریتی دل خەکف بەتایبەتی بەدەرەوە وەناو
هیلین بەدیزای سنوور تەنیو هانە بەجارێکی تر
دادەروخین بەلام تائەوەدەم هەرزەکەی هەمولایان
بەشداریان کەن تانجە زوریتی ئەوگەرە ئەوانیش نەکەیان
ئێمە بەبیر بابەرتی جۆران واهێڵە کەهەرخومان لەبەرجاو
بیە لەجاران جاترزدینەمەیدانی عەمەلە وە جانەوانی
دی هەرچی ئارەزوری هەبی با بیتە سەرجازری
قبول دەکرین فیدای زندەی ئێمە بەنیسبەت
ئەوەی دەکەین بابشگویی نەبی زورتەواو تیزبن زیان
هەرجکوردەکە نیە وە ئەوەی بوبوو دەنالە ئەسگور
گورگەکانی قولی تەوادی دەکەین وبەخوبانیانە وە .
دەمنین بو وم ومطلبە روژنامەیەکان بو نادان
دەوەیدا لەوگوشانەدراوە جانەگەر بیت دەکری
بومانی بخوینیە وە دەزانم وای وقشت رەوا جەو
لەدوا روژدا سشتیکی دەکری بومان
ئێمە مام مەحەکریم ئەگەر شهید بوین ئەمان بخوینیه
بەخۆرایی چوو ئێمە بەمانەوی رێگیا خوش کەین
هەبیات کردوە لەبەرامبەر هەموهێزی قولی
بەرهەڵستان بی دەکرێ و دە توانین گەورەترین
زەرەبی لی بدەین کە لەو ...هەسالەدا وای
لی نەدرابی وتائیری قولی هەبی لە هەموعی ولاتی
قولی کە بۆی خوی دەزانی ئێمە زور نارە هەتین
ه دەمانەوی کاروباری ئەودیوە یکجاری تەواوبی
جائێمەش شان بە شانی کینین باوەڕیش هەبی
دعملین خومان بە تایبەتی ئەمنی کە لەپرلانادەین
بو عملیم تجروبە دروست دەکەین هەروا کە شکی نیە

زاگابانە ومادلانە بەبێ ئەوەی خۆمان لەبەرچاو
بێ دەستەمەیانەوە
ئەوقەدەرە چیرنە ولاتە کەوتبێ شەولە رادانە مامەدە
ئەگەر وەبیریت بێتەوە چیروکێکیت بۆ گێرامەوە هەر
لەبیرمە برادەرەکانت لە ئەنجومەدە سلامەتی سلاویان
پێ دەگەیاندی ئەما ئێمە کە چیری بوئە وناوچەیە
بۆ ... چ کاریری جولەمان کرد ئەو برادەرانە
لە دەرەوە دەست حاتی بولامان دەزانم زۆر زۆر بیاش
بێ ناوچەکان بەتایبەتی ناوچەی موکریان وتەواوی
سنورەکان تادیتەوە نێزیکی لای ئێوە . ئەما
ئەگەر نیزیکی بێتەوە ئەوەی مەقصودە خەبەرت
بۆ دەنێرم سلاوی برادەرانی ئەوێ دەگەیەنم
زۆر سلاوم هەیە بو برادەران نەبێ براو مرالکانی هەموان

ساغی و سلامەتی لە بولاقایم ترن لە جاران زۆر دل
گەرمتر سلاو ولێ بکە هەر بە چاوی
مندالەکانت نازانم چی وەحیدت هەر بە ماچ دەکەم
دیارە وەلامی نامەکەش ئەگەر ناردتە وە
بە هۆی حاوریانی حزبی شیوعی لقی کوردستان
لە عیراقدا بووم دەنێرێ یا بەجیا بولای؟
... زیت کا وابە ... هیوای
... کەوتن برات سلێمان یا خالق ...

ار رەزبەری ۱۳۴۴ هەتاو

لە دوای ئەو نامەیە زەبحی سیاسەتی کوردی نادەدە.

دوژمنت چی وانەبێ لوی دەلوێ
گورە گورد خەنجەرەکەی بۆ دەسوێ

سیامەند لە پشتی رەشاش دامەزراوە
بە سیلەی چاو سیری گرتوە

بەڵگەی ژمارەی ٢

مەقالەی سولەیمانی موعینی لەگەڵ ڕەسمی سیامەندی کوری

بولا ڕەنگی بەلام ناچەی

خەباتی پڕ لە کۆسپ و تەگەرەی گەلانی ئێران بانگەوازی پڕ لە خوێن و ساماناکدا بەرەوپێش دەڕوا.

کۆششی بەرین بۆ پێش خستنی کاروانی ئازادی و دیموکراسی ساتێک لە سەرەوتن نەکەوتوە.

بیری ئازادی لە ژێر چەپۆکی دیوی ڕەشی استبداد و کۆنە پەرستی مێشک دەکوڵێ و بەرەو ئاوات هاوار دەدا

ژیانی نابەسامان و چەوسانەوە و چەوسێنەر کۆمەڵی داوە شاندوە و باری ئازاری و چارەڕەشی ڕەنجبەران کە بەهۆی دەسەڵاتدارانی ((هێئەتی حاکمە)) کە بەسەر خەڵکەکانی ئێراندا سەپاوە بەبەرچاو دادێت و دەچێت.

داو وتەڵەکەی ئەمپریالیزم لە مەرووشی هەزاران کۆژتێک دەدا و سەدان بیرتیژ و مافخوراو دەخاتە بەندو قەرانەوە.

وەرگێڕەکەی و خۆفرۆشی حکومەتی شا. بە دوژمن بەشەریەت یانی درندەی بەدنەوی ئەمریکا. ڕۆژ بە ڕۆژ شوێنەواری ماڵ ویرانکەرانەی زیاتر دەردەخا.

جیاوازی چینایەتی و ژیانی برسیتی و نەخۆشی و بێکاری مەودای بەرین بوەتەوە.

بە ناو ئاتۆمی سەیر سەیر لە پیشەوە هیچ بەرەو نەتەوایەتی و ڕەنجکێشان) بەرگری ...

لە نێو شەپۆلی پڕ تەوژمی ئەو شێوە ژیانە لە ناو خەباتی ژیان و مردن دا ...

بە خۆداران و داگیرکەراندا چەولیکی بەرچاو دەبیندرێت کە بێ شەوڵ لە موخەبا ذکار و تیلوشراز دەخاتە سەر ئەو باوەڕە ((ناتیاوانە)) کە بەبێ یەکیەتی و خولیکێ بەستنی هەموولایە بەشێوەیەکی ڕێکوپێک لە ئامانجێکی بزوتنەوەیەکی گشتی دانەبێ چارێ ئەو بارە نالەبارە ناکرێت.

دوژمن دەمێکە سەنگی لی بڕیوینەوە ڕێگای مەیدان داری لی گرتوین. هەوڵەستی توندوتیژ سەرکوتانی حکومەتی فاشیستی تاران لە ڕۆژی کودەتای خاینانەی ٢٨ مرداد تا بەئەمڕۆ بەبێ پسانەوە ولێشاودان بەهۆی گرتن و ئازار و تیرباران و هەزاران فرت و فێلی سیاسی بە ئاموژگاری ئەمپریالیزمی ئەمریکا کردویەوە دەیکا دەیان هەموکوژ وکومەلێک دەخاتە سەرئەو باوەڕە ئازاییانە کە بەشێوەی چۆکێ دادان وبێ دەنگی هیچ لەوێوە لە مەیدان ناچیتە دەر دەبێ لە زانکۆ ...

تابلیلی خەباتی چەکداران ((ناوی دوور بەرخستنی خەباتی گشتی)) بەرەوێ ببرێت لە هەمو جێی وکەلێن و قوژبنێک سەرلەدوژمن بشیوێندرێ و بێ کوڵ ببردرێت. بە باوەڕ بنەڕەتی و ڕاستی پێشڕەوتیەت» لەگەڵ دوژمن بدوێن

لەو لاشەوە چاوگیرانێک بەسەر ڕابردوی گەلانی دیل و ژێرچەپۆک وتێبینی بیرکردنەوە لە سەرجولانەوەکانی ئازادیخوازانەی گەلانی ئاسیا و ئەفریقا و ئەمریکای لاتین بۆ قەلاچۆکردنی خێرای ئەمپریالیزم و کۆنە پەرستی ئێمە بەسەرئەو ڕاستیە دادەخا کە دەستوبازومان سەرکەوتنی تیدایە و دەستەوئەژنۆ دانیشتن و خۆبەقەزا وقەدەر سپاردن نەتەنیا ڕۆژبەڕۆژ دوژمن بەهێزتر دەکا بەڵکو مێژوێکی ڕەش وسەرشۆڕانەیێک دێنێ.

قوتاری لە لامری ئەوانە لە ناوچەرگەی ئەمپریالیزم سەنگی ئازادی دادەکوتێ وکە ئێستا چەولیک لە بەرامبەر هەژدیهای حەوت سەری ئەمریکا لە ویتنامی تارەمان قووت کردوتەوە.

نەوەکانی بە ئیستعماری فەرانسە. دادا ئەمپریالیزمی ئەمریکاش تووشی چارەنووسێکی زۆر لەوە شوومتر دەکا.

ئێمە لە ئێراندا کە ئەمپریالیزمی ئەمریکا بە هۆی حکومەتی چڵکاوخۆری شاوە دەوری ئاغایەتی دەگێڕێ و ماوەی هیچ پشوودانێکیان بۆ کەس نەهێشتۆتەوە دیموکراتیک و شۆڕشگێڕی ئازادیخوازی خستۆتە سەر ئەو باوەڕە کە دیموکراتەکانی ئێران و کورد و کۆمەڵێک دەبێ لە بەرەیەکی زیدی ئەمپریالیستی و کۆنەپەرستی یەک بگرن و بە خۆ ئامادە کردن و هاتنە مەیدانەوە لە دوژمن بدرێن.

هەر ئەو ئاوات و بەشەوەرەیە کە بیری تیژی تێکۆشەرانی حزبی دیموکراتی کوردستان بێ کوڵ دەکا تا دیوارێکی پۆڵایین لە بەرهەڵست و فیداکاری پێک بێنن و بە کردەوە بە دوژمن بسەلمێنن کە بە پێچەوانەی ئەو بیروباوەڕە زۆرداری و ئازار و شکنجە بە دەتوانن گرنگترین بەرهەڵست و پایداری پێک بێنن ×

هاوڕێ مەلا محمود احمدزادە «زەنگەنە» لەو ڕۆڵە کارانە کە شانەی ڕووژ بوو کە لە دەمێکەوە چەکی بە دەستەوە گرتبوو و خەڵاتی مردنی لە بەر خۆ کردبوو و مەیدانی لە دوژمن تەنی بوو هیچ کات و ساتێک هەدادانی نەبوو خەو و خۆراکی لە خۆی حەرام کردبوو شەو و ڕۆژ لە پیلانی پێکەوتن بە سەر دوژمن دابوو لە تەواوی ئەو شەڕانەی کە تێیدا بەشدار دەبوو ئەستێرەیەکی گەش و ڕووناک بوو لە ڕیزی تێکۆشەرانی پێشمەرگە قارەمانەکانی کوردستانی ئێراندا.

سیاسەتی چەوسانەوەی گەل و زۆرلێکردن و پێدادان و ڕاوونان و ئیمان بە ڕەت و ڕێگای زانایانەی حزبەکەی کردبوویە قەڵایەکی نەڕوخاو و ڕاوەستاو کە لە کاتی شەڕدا بەرەنگار بوون لەگەڵ دوژمنی بە گۆڤەند و داوەت دەزانی.

لە ناو ئاوالە پێشمەرگەکانیدا تا ئەو شەڕانەی کە بەگژ پێشمەرگە فیداکار و دڵسۆزەکاندا هاتوە کاک مەلا محمود و یاری زۆر نەبەزانە سنگی کردوتە قەڵغان چاوی نەترساوەی ئامانجی دوژمن نەبەوە و ڕاوی ناوە.

داخی گرانمان تیری ئەجەل و گوللەی دیل لە ڕۆژی جومعە ٢١ بەفرانباری ١٣٤٦ هەتاوی سەعاتی ٨ سەر لە بەیانی لە شەڕێکدا بە ڕابەری کاک مەلا محمود چەند پێشمەرگەیەک لە گەڵ هێزی تالانبەری ژاندارم لە سەر جادەی بەیەرم لە چەند کیلۆمیتری شاری قارەمانی مهاباد ڕووی دابوو بە کۆچی قوربانی گەلە بەشەرەفەکەی و بە سوێند و پەیمانەی کە دابوی وەفادار ما بە پێچەوانەوە ئاواتی سەرکەوتنی بردە ژێر گڵ.

تەرمی قارەمانی کورد ئەو جوستە لە کار دەرهاتووە کە لە ژێر باری بەفر و باران و بەستەڵەک و هەڵدێر لە ژێر باڵە و پەستۆی باران و گریە و ڕنو و گێژەی تەرزەی کوێستاناندا بە سەر شاخ و نەرد و ماهی چیا بەرزەکانی کوردستاندا لێک هاڵاو تەزا بوو بە ڕاستی دیمەنێکی دوژمن بەزێنی پەیدا کردبوو لە پێشی ماشینێکی ئەرتەشی قایم کرا ماوەی ٣ ڕۆژان بۆ تۆقاندنی خەڵکی بە شەرەفی کورد بە شاری سابلاغ و مهاباد و نەغەدەدا گێڕایان و سەرواتێک بە قەوڵی خۆیان و تاریخی خەڵکی ترسانێکی بڵاو کردەوە و دادپەروەری شاهانە! و دوستایەتی ئاریامیهری بەشانی لە دوێنێ ئاندا دەدا بە وێنەشیان دانەمەزنەوێ ئەوەی بیردەکرێتەوە کە هەتا حکومەتی شای ئاریامهر ژیانی شاخ و کێوێش بە کەس ڕەوا نابینێ کە خەڵکی کورد ناچارن بۆ پارێزگاری لە شەرەف و وژدانی کە لەکەیان ژیانی چۆل بە ڕاستی دوور لە ئاوەداندا هەڵبژاردوە شۆرەیەکی پۆڵاینیان لە بەرهەڵست پێکهێناوە لە شکریان دەبا بە سەرۆتەکی بگیانیان بە بەرچاوی زیندوواندا دەگێڕی.

سالی ١٣٤٦ بەرامبەری ١٩٦٧ زایینی لە مێژووی حزبی دیموکراتی کوردستاندا سالی راپەڕین و بەرەڵستی دژی ئیمپریالیزم و استبداد و دیکتاتوریەت

سالێکە کە ناوی زۆر شەهیدمان چوە نێو مێژووی کورد و کوردستانەوە کە پێویستە ناوی شەهیدانی ئەو سالانە بلاو بکەینەوە

برایم سور محمد دەلاوەی خەلکی ناوچەی خانی لە پێشمەرگە نەترس و نەبەزانە بوو کە لە شەری هەندرێن لە جبهەی ئاکۆیان ناوبانگی دەرکرد و باشترین فیداکاری نواند لە بەهاری ئەو سالەدا لە شەرێکی کە لە پشتی خانی دەستی پێ کرد و لەشکری پێنجی خانی بە توپەوە چوە سەر پێنج پێشمەرگە وە دەرفەتی نەهێنا و بە چەند جاران هەردووکی شایانەیان سەرەوژێر کردەوە بە بەشێکی لە گیان بردوانە لە گوارەوی ئەو هێزە لێ هێزە هاتنە دەر پەنایان بۆ کوندی ئالانە بردە بەریزێ رەشاشی کونە پولیسێک بەتە رمی ئەو تارەمانەی وێنەیە ا. خوێندا شتێل بوو سەرلەنوێ لەشی پێگیانیان کە راندەوە شاری خانی نمایشیان پێ دا و هاورێ بە سینا رو بەردەستی کراوەکانی حزانە بەرئازار و شکێنە.

لە هەوەلی هاوینی ئەو سالەدا لە پەلامارێکی کە هێزی رەشی شایانە هێنایە سەر گوندی دولەی لە ناوچەی پیرانان لە شەرێکدا لە نێوان پێشمەرگە و ئەو هێزە پێلی هات هاوری محمد دەرویش احمد تاشانەی شنۆیە کە یەکێک لە پێشمەرگە بە بیروباوەرەکانی حزبمان بوو و لە شەری هەندرێن لە جبهەی ئاکۆیان تارەمانەی خۆی سوور کرد بوە لە نازئاوا شوێنی شەرە شەهید کرا ئەو ئازایەتیەی لە شەری هەندرێن نواندی توانی لە مەلبەندی خۆیدا دەربخا.

عبداللە گروی خەلکی داوداوی و هەلکەوتووی چاوسوری ناوچەی سولێنایەکی کە بە تێکۆشانی بێ باکانەی نمونەی فیداکاری بوو لە ناو دل و هەناوی جوتیارانی کوردستان کە بە خوێنی دل پەروەردەیان کرد بوو پێشکێشی حزبیان کرد بوو لە بۆسەیەکدا کە لە نزیک پاسگای دولەتری بە ناوی جاسوسان نابڕاوە تەنیا وەگیریان خست بوو شەهید کرا.

پیریی ئازایەتی و لە خۆ بوردنی کاک [illegible] وەسمان خەلکی قروچەی لاجان زەحمەتە لە بیرمان بچێتەوە کە بە چنگ فرسەتی لە گوردانی ئالوەتان لە پشتی ئاوەدانی کاولانە ناوچەی منگوران شەهید کرا.

ئەوە تۆمارێکی کەشە لە مێژووی خەباتی خوێناوی کە لەکانی ئێران لە یەک جیا ناکرێنەوە ..

ژیانی مرۆڤایەتی لە ئێراندا هیچ مانا و ناوەرۆکێکی نەماوە حکومەتی دار و شکێنە هەوای ئێرانی ژارەاو کردوە لە هەوی لە تێکۆشەران بڕیوە ئەوە خەباتکارانە ناچارن بە پارێزکاری لە شەرەف و ئینسانیەت بدەنە چەک بەناو پولیس و ارو شاخ و ئەشکەوت بەرن بە ژیانی چەرمەسەری و دەرد و ناسۆری رازین بەلام ئاوەدانی [illegible] ئێران ئەوەشیان دەبینن ئەو هەموو شەنە ژیانەش ژێر پێ خا بە هەروەشم و کوشتن و بڕین ئەوەدە نگەش خاپوورکا بەلام خیالی خاوە نازانی ئەو بڕیارە و خوازیە بە ستنە بەرەدمی زەبرو زۆرداری خۆیەتی بە هەر هێزی شەیتانی خۆی توانای بێدەنگ کردن و زال بوونی نیە و لە سەرئەو باوەرەی کە بەرەدمی ئەوسیاسەتە توندوتیژە متین و کول و کزی کە ل هەلدەستێ و هەموگەلەکانی ئێران لە سەرئەو ئامانجە بەرەبەرەکی زیدی ئیمپریالیستی و کونەپەرستی بکەیدێن وشان بەشانی یەک بۆ دیموکراسی لە ئێراندا تێدەکۆشن و بەدەنگێک رادەبێن کە ئەوە دەنگە دەنگی گەلانی ئازادی ئێرانە.

لە کۆتایی دا ڕوو دەکەینە ئەو شەهیدانە و دەڵێین هاوڕێیان بە مەرگتان بیرتان لە ناو گەلتان تەنیوەتەوە و گۆڕی بەجێماوتان هێزی دڵ و سۆمای چاومانە و باشترین ئاڵەیە لە ئەبالەی کوردەواری پێ مووبە کراوە.

[...] ماڵباتی [...] مەلا محەممەد و شەهیدان کە لە پۆلا ڕەق ترو سەرسەخت ترن پەیان [...] تر بە ... و ڕێگا پاک و بە ڕێیە دا بڕۆن کە شەهیدان [...] لە ... دوای.

شۆڕەی و سەربەرزی بۆ حکومەتی سەربەستراو دیکتاتۆری تاران

بمرێ ئەمپریالیزمی ئەمریکا دوژمنی خوێن خۆری گەلان

سەرکەوتنی یەکیەتی وتەبای گەلی ئێران لە پێناوی ئاشتی و ئازادی و دیموکراسی

سەربەرزی بۆ تێکۆشەرانی ڕاستەقینەی ئێران دژی ڕژیمی دیکتاتۆری ئێران

شانازی بە تێکۆشەران و پێشمەرگە تازە ماندەکانی حزبی دیموکراتی کوردستان

سڵاو لە گیانی پاکی شەهیدانی ئێران.

هاوڕێتان. سیامەند

[signature]

مانگی ڕەشەمەی ١٣٤٦ ی هەتاوی

بەڵگەی ژمارەی ٣

نامەی سەعید کویستانی بۆ کەریمی حیسامی

کاکی بەڕێزم کاک کەریم حسامی

لەگەڵ سڵاوێکی گەرم گوشینی دەستت و ماچی و سلامەتیت بە ئاوات دەخوازم

هەروەک لە نامەکانی پێشوودا ڕامان گەیاند بوو کە قەرارە شتێکی ساز کەین ئێوەش بێ خۆشبونی خۆت اعلام کردبوو. بە خۆشیەوە ئەو ژوورانە کۆبوینەوە بنیادی کۆمیتەی انقلابی د.ک پێکمان هێنا و بە سەرکەوتوییەوە کۆتایی بە کارەکانی هێنا. خوا لە پاراستنمان بپارێزێ. زۆرشت هەیە دەبێ بنێرین بە نامە نارێ. کۆمیتەکەمان ٧ کەس لە کوردە باشەکان پێک هاتوە کە نارێکی لە بەر نەبونی ئەمنییەت ناوەکانیان بنوسرێ تا بۆ خۆت دێی و بە تێرای چاوەکان پێک دەکەویت وە زۆر بە شخصی تۆ هیوادارین و بە تەواوی لە سەر ئیتفاق بونێنەتەوە و حیساب لە سەر دەکەین وە لە سەر کاک حاجی قاسملوش زۆرمان قسە کردوە بە تایبەتی قسەکانی (حەمەتۆفیق) کە دەبێ ناوبراو لە ڕەئیسی گرا وەو دورا وە. هەندێک وەزعی ناوبراو تۆ بۆمە نارێکە هیوادارین بە تحقیق زیاتر بە لە هەولا یەکان ئەوە ئەمە لە روانگەی دەرەوە نظری تۆ بۆمە لە سەر ناوبراو گرنگە هیوادارین بێ تعصب لەو بارەوە تحقیقات و نظری خۆتمان پێ ڕابگەیەنی دوایی بە بارێکی خۆت دەدەین کاکەکان پێکەوە بە یەکەوە ورانا دەستی. بە تکوزو بکە زێنە وە لە نزیک مابەینی ئەوەوە لەگەڵ تکەی و بە بارێ و بەرنامەی کاری خۆمانت لەگەڵ باس بکەین

بەڵگەی ژمارەی ٤

نامەی ئەمیری قازی بۆ کەریمی حیسامی

[illegible]

بەڵگەی ژمارەی ٥

نامەی حەمەدەمینی سیراجی بۆ کەریمی حیسامی •

لە گەیشتنی نامەکەت و هاتنتان بۆ بەغدا زۆر بە دڵ شادی
شاد کردم، ئەوەی چەند شێوەی ئەدەبیت ناردە هاتە گۆڤار
خۆشە ... بەڵام چاپ بوو ...
ئەدڵیش ... بوو ...

برایان ... ٥/٢ ...
... لە ... دا ...
... برامان ...
... دەتوانی ...

ئەوا برامان کاک ... لە هەر ... دە
... دەتوانی ...
... تا ...
... دەم ... دەدەن دەنا
... کاک ...

منیش زۆر زۆرم پێ خۆشە ... ئەمڕۆژی
بکەوێ.

... برات

... سیاسی ... بە ...

برات
محەمەد ئەمین

٦٧-٥/٤

نامەی سولەیمانی موعینی بۆ کەریمی حیسامی

هاوڕێی تێکۆشەروڵە میترینەم کاکە شیروان
لە پاش سڵاوێکی هاوڕێیانە و بە تین خەرم
وەرگرت کە تەشریفتان لە سەرلێگیرانەوە
و پێشنیاری من لەلایەن هاوڕێیانی هـ. ا
ح. ت ئێران هاتوون بۆ بەغدا! بەڵام بەداخەوە
مادەی مانەوەتان کەم بوو ئێستا بە هەر جۆرێک
بێ هەڵەوی سیاسی ئێران وا دەخوازی کە بە هەر
جۆرێک بێ درێژە بە مانەوەتان بدەن یا زووتر
بە ڕێگا و جۆرێکی تر بگەڕێنەوە حەتما حاوەت بەن
بکەوی لە مەسائیلی کوردستان و ئێران بە تایبەتی
ئاراڵ زۆرە کە دەبێ بڕیاری نیهائی لێ بدەین
ئێستا کە وەزعی حزب لە هیچ تگی حزب!!
هاتوتە دەورێگامان لێ داخستوە هەروەها
وەزعمان لە سەرێک لە سەرەوە ناڕێکو
وپێلەو تاقمێک دەخوازن سەر لە نوێ
کلکی گێڕاوی حزب!! بە چ ڕێش نوێی
تێک خەنەوە ئەوەم موفیدا کاری و هەتا قوربانی
دانی ئێمە بێ بەرهەم بێلێنەوە بە سەرنج دانە سەر
ئەو وەزعە نالەبارەی حزب پێویستە چاوی
لە و ستوورانە بێک بکەوی هەرکات توانیتان

داخلی کوردستان بێ دەتوانی ببیت بولاکی
سونی للای براکان ئەوانیش دەتوان
بە زووترین کات لە من بگەڕێنەوە بۆم بولات
~~بۆ ئەوەمە بە دەستەوەمی زوو زوو پێوەندیان~~
لەگەڵ دەگرم تا وەزعی تەوم بو ڕوون دەبێتەوە
من لە دەوروبەری حدوودە دەمێنەوە هاوەروانی
وەلامت دەکەمەوە دڵنیابە وەزع بە مرادە بێتە
پێش براکەی قەدیم تا ئێستا زیندوو دەکەینەوە
بۆ هەموولایەک تۆ پێویست بوو پەیوەندیت
لەگەڵ من بە هۆی برایانی فەرعی عێراق
گرتبا نەک بەو شێوەیەی کە بەتەواوی
ئاشکرا بێ هەموو بەر ئەشخاصی بێ بەندو
باوەڕ ئۆپۆرتۆنیست هەستیان پێ کرد بایا
نامەیان لەو تبا دەست وەک ئەمیری
قاضی کە لوێنەی حزب!! ا. ت"
وخۆشحاڵی ڕاستی ح. د. ک تقویەت دەکا و
بە ڕێوەیی دەبا لەوەی بەولاوە تکایە
پەیوەندی لە ڕێگای فەرعی یا کاک سراجی
ئاگادار بێ وەک ئەگەر پێویستی بە هاوڕێیان کرد
بۆتان دەبێ دەبێرست لە عێراق ڕەبەرزیان ئاواتانە

برات سلێمان

١٢/٥/٩٦٧

www.kerimhisami.com

رۆژنامەی رۆژ که سالی ١٩٦٧ که لە کوردستانی ئیران دەر چوه.

یەکیەتی خەبات سەربەخۆیی دیموکراتی

کوردستان خوراده پسکینی وبه سەرهەمو بەرهەلستیك دا زال ئەبیت !!

× ئامانجی میللی و دیموکراتی ژیانی خوشر بەشیاری نەتەوەی کورد ئامانجی و رونی خەباتمانه.
× خەبات وسەرنەوتنمان پر قایم بونی دوستایەتی نیوان نەتەوەکانی ئازادیخواز وپشت گری بزوتنەوەی ئەو[illegible] ولات داگیرکراو و زیدی ئیمپریالیستی لەسەراسەری جیهانە.

* به رەی یەکگرتوی نیشتمانی نیوان حزبەکانی شورشی ونیشتمانی بەرامبەر بەئیمپریالیزم و داگیرکەری ئالای خەباتمانه بوئازادی ئیران وپیك هینانی حکومەتیکی نیشتمانی ودیموکرات وبەیاری کردنی لانی کمی مافی نەتەوایەتی و پەرەی ئاشتی وئاسایش لەجیهان.

رێبەندانی ١٣٤٥ هەتاوی واتو: ١٩٦٧ میلادی	سالی یەکەم ژمارە ٣	ئورگانی لکی ٣ی حزبی دیموکراتی کوردستان	لە شاردانەی ٢ تمن لە لادی دانەی ١ تمن

رۆژی یادی ٢ی رێبەندان جێژن
جمهوری دیموکراتی کوردستان

سەرکەوتنی [illegible]
ی ٧ـەمین [illegible]
پارتی دیموکراتی کوردستان

نامەی سمایلی شەریف زادە بۆ کەریمی حیسامی •

کاکە صالح گیان. نامەکەتان گەیشت و زۆر شادی کردم. بە داخەوە بە ناردنی قەرزە
کەی دوکتۆری ئامۆزاتان ئێمەی خستە بە رووشەوە و ئێمە هەواڵەی

بۆ کاکە جەعفەرەوە دەوە، لە رۆژی ۱/۶/۶۷ ی گەیشت و
تا رادەیەکیش بەو بە هۆی کە سادی کار و باری کە شایەتە کەمان.
کاکە گیان. خۆتان بە باشی ئاگادارن وەزعی کار و کاسبی چۆن
وە باشیشی ئەزانن ئەگەر بێتو بە هۆی دەرج لە باری و بە گرانی
هات وەزعی ئە تا رادەیەکیش ئاڵۆز ئەبێ. لە لایەکی ترەوە خۆتان
لە دنیایەکی کە سایەتا ئاگادارن هەموو کات تاجری دەوڵەمەندی ئەکۆشی بۆ لە ناو
بردنی تاجرەکانی تر وە بە تایبەتی ئەگەر بێتو تاجرێکی فەقیرە دەوڵەمەند و بە هێزی
وەک ئێوە هەبێ. لە ئاراداتی وەزعی کە ئەمەی تر شیرزە کردی بشتاکەشی
ئێمە ئاوەها مان لێ هات. لێ بازاری ئاڵۆزی و زەختی لە لا هەموو لادە
هەرەشەی لێکردن و ناچاری کردین کە دەرگای ئەم دووکانە بە تارادەیەکیش
دابخەین. بێگومان ئێمەوە بۆ شوێنێکی تر وە بە تایبەتی بشتا لە کە لە ریاتەها دوو
زاوە خەسلەکەمان تا رادەیەک دیرە و کوردستان کۆچ کەین. ئاشکرایە
باشی لێکدانەوەیکی دوورتی تا چرایە ئەم زنجیرەیەمان بە دواتی تیژ بێ؟ باشە
کە سایەتر کەمان زانی.
کاکە گیان. رەنگە ئەم سەفەرەی ئێمە دوور و درێژ بێ. رەنگە بیشی زانی لە لوو؟
حالوبە دادا تێ لێ ئەکەم هەتا ئاگادارتان نەکەمەوە. نامەم بۆ مەنێرە.
صالح گیان. ئەگەر دەستی بە ئەوارە نگە بێمە لاتان. چونکو ئەم شتە زۆر
زۆر پێویستە. ئەوەش ئەزانن ئەمساڵ کوردستان زۆر بەسارده و نەتوانێ وەک
بە فەرێ بوێستی بە ئاکۆ لە رفادەی عەدد بەرق هەیە. ترخوا لەگەڵ ... باڵ
ترانەوەت ئەم سەهۆڵ ئەزانە ئێمەش بەشێکمان ببە ...
کاکە گیان. دەستی کانت بە گەرمی ئەگوشم. گەرمترین سڵاو بۆ ... کانت
سڵاو بۆ دوکتۆری ئامۆزات. چاوەڕوانی نامەتان بکەن.

بە هیوای دیتنان.
برات، ناسر سعید
[signature]
١٩٦٧/٦/٢٤

نامەی سمایلی شەریف زادە بۆ مندالەکانی کەریمی حیسامی •

شلێر گیان

چۆنی باشی. کەسرام دایە

ساغ و سەلامەتی و

بە خۆشی ژین. چاوەکانت

ماچ دەکەم.

SIMKO

کەمال گیان

سلاو، ماچت دەکەم،

دەرسەکانت باش بخوێنە

ژین لە خزمەت بەنزتەوەکەی.

SIMKO

شلێر و کەمال

سلاو لە دایکتان

دەکەم

بەڵگەی ژمارەی ٩

نامەی حەمەدەمینی سیراجی بۆ کەریمی حیسامی •

[illegible]

• ئەمکارەشیان [illegible] بوو کە [illegible] لە گەڵ خانەقین [illegible] ناوچەی ئێران [illegible]

[illegible] (لە گەڵ خانەقین) [illegible] بەرامبەر [illegible] ئێرانی [illegible]

[illegible] فەرمان [illegible] خانەقین [illegible]

[illegible] داشتن [illegible] کوردستان [illegible]

[illegible]

هەرکە [illegible] [illegible]

[illegible] کردن [illegible] لە [illegible] کە [illegible]

[illegible] هەڵواسرا [illegible]

[illegible] ساڵی ١٣٤٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] دیموکراتی کوردستان [illegible]

[illegible] دیموکراتی کوردستان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٤٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ئازادی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] کوردستانی ئێرانیان دا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بۆکان هەڵۆ ١٦/٧/٦٧

[illegible]

داوە بە شەرەفی پارتیزانی یە کە لە پێشا ئەوی لە دنیا تەوەدا تاسەی لی بکرێ
دکرمەلانی هەراوی خوتیرە تیکۆشەرەکان هەنی بدا بو خۆیانە جەلادان
لەم بارەیەوە نامەیەکم لە «بیرو» نووسیوە بە زمانی فارسی هاوپێچی ئەکەم
گەرچی ئەزانم نامەیی منە و بیروڕای خۆتم بو بەجێشتوون هانازانم وەبام
دەگەڵ لیستیانەوە جوان ئەبی . حکومەت کە دەقونە قوڵ و تازەی بەدە، لەبارە
هەموولکی سەوینە و تەلاق ئەدا کە نابێ بەوەی بە پێشمەرگەکان و یارمەتیان بدەن
و لە لایەکیشی بە پشێوەی نامەکانیان بە هەڵکەوتێ تەعقیبی بڕادەران
ئەکەن . لە هەموولاوە هاوشێوە دروست ئەکا و خۆتاوم ئەکا . نووسینەکا
لە بەرسعنوەر «باشگاه» ی نەزەراتیان زۆر ئەکا دەربارەی ئەمەدا یەکێکیان
هەڵبگیرکی لی ئەکا . هەندێ هەواڵ هەن کە وادە، ئەخەن حکومەت
بەنیازە لە سەرەوە بە هەموودا لە لایەکی زمانی کوردی . ئامادەکردنی باساخ
لەگەڵ زمانی فارسی و لەبەر بە هەڵە وینا بخاتە کارەوە و لە لایەکی تریشەوە
لەگەڵ گرتن و تەعقیب کردنی پێشمەرگەکان بەردەوام . دەڵێن خۆیان بەر
کە ئەوە دەرای گەیشتنی و خەڵکی بەرپرس لە ئەوە
ئاشنا لیانە . ئەوەتان نەخەنە بەرچاو کە لە سەرەوە بە هەموودا تەنگی ئەکانی بکە .
بو تەعقیبی ئێمە ئەهاتنە دیوی کوردستان و ئێستا کە پێش ئەم مەسەلەیە بالێن
هەر لەم بەرچاوە کە لە دوا روژا ئەگوێزنەوە لیان نە کەس بەم پێشی بکرێ
گیرانی ئەم کابرایە دەرئەخا .
پاشکە کێشانی . قەرار وایە کە کومەڵە یەکێک لە خۆیانەکان خۆیان بنێرن
بیبێ هانازانم هەواڵ و تەقەلاتان چی لی هاتوە و دوایی کە لەشتەرە
بو هەواڵ و ئەریان پێش م وودیا شکردنەوە . هەواڵی نووسینی . لە
ناردنی نامە، روژنامە، گوڤار، کتیب راوەستەو دەگەڵ وەنەشیان
لو بنووسە . ولات لە خوالی دلبوە سلاوی گەرم . شێلێر و لەیلان ماچ ئەکەم
و ئەحوالی خۆشکە خدیجە ئەپرسم . . . . . . برای ـ سیروان کاک
ـ زی پا الیڤ

نامەی سمایلی شەریف زادە بۆ کەریمی حیسامی *

ئاشناگیان. دەستەکانت بەگەرمی گوشم و بەتامترین سلاوی شۆڕشگێڕانەتان لێ دەکەم. نامەیەکی زۆر دەلیلتان لێ جیهانی و ئاشنا کەوا دەرفەتان فەوتێک هات ئەم نامەیەم لێ نووسین.

ئاشناگیان. خەبەری لەمەڕغاکەی راپەڕینەوە و نەزیع شێوا لە. لەسەر بڕیاری وادە ئێستا داوا بارمان کرد و بەرەو کوردستان دەگەڕێن. هەزێکیی پێش گرتی کوردان لە... نامەی کەم خەبەری ناوبەشانی ئەم نامەیە. بەرەکت کردیان دەتیا ... لە... کوردستان بارک کردن. ... کە وکوردی... بەڵێ... بارەشی ئێران و ئاغاکان و لە... شکاندنیا وە دەخەن بەرە... دادخوازی ئێران بوو کە دەستی کرد و... دایە... بە... وادە راکان. جا ناڕازانم ئێوە... چییە؟ ... - بۆ... کاکە شوان... کە... لەسەر... بێ... بەڵام ئاخرینی دا لکاکە شوان ... ئیشتیاق... بەڵام خەڵکوسی... (٢) ... شکراوی. ... - بەرەو... خەرمان لە... ئێوە دەگەڕێن.

ئاشناگیان. خەبەرێکە... دە... بڕیارمان دا لەسەر... ئامانجدام... لەلایەن ئێوەوە ئێوەش... ئێوەش لە... لەم بارەوە ئیقدام بکەن. ... بەرپرسانی... ... کوردستان... دەست... جا... دەسەڵاتی... چیاکان... نەکەیت... ئەگەر... دەستی... جیهاندا... کوردستانی...

بەڵگەی ژمارەی ١١ .

نامەی حەمەدەمینی سیراجی و سولەیمانی موعینی بۆ کەریمی حیسامی .

برای زۆر خۆشەویستم کاک کەریم شیروان

هیوام خۆشی و بەختەوەری ئێوە و هەموو برادەرانە، ئێمە بە دوای هەتاوتان دا

بەرەو سلێمانی هاتین بەلام بەداخەوە بەهۆی درەنگ گەیشتنی نامەکەتان هەموو ئەو

خۆشیە ڕێگا نەکەوت، دوو ڕۆژیش لە ماوەیەی کە دیاریتان کرد بوو گەیشتینە

شار، جا ئێستا زۆر تاسەی دیداری ئێوە و کاک ئیبراهیم ئەحمەد هەیە کاک

و سلێمانیش لە گەڵمانە و گەلێکی سلاو بۆ هەموولایەکتان هەیە هیوادارە

هەتاوتانیش بێ لە بۆ ئێرە .

برات محمدامین ١/١٢/٦٧

... ئێمە ئەگەر ... خۆشی بێ ... بەغدا ئێمە بەرەو بەغدا دەچین .

کاکە شیروان گیان لە بەر ئەوە ئێمە لە خەوت خوانی ڕوستەم گوزەراوین و

لە هەلکەوتێکی زۆر باریک و ناسک داین لەو دنیو ئەو دیوەکانە ئەگەر بڕیارتان

دیدارە بە یەکجاری لەگەڵ کاکە ئیبراهیم تشریفیتان بێ لە هەرحال زۆر بە بێ

صەبری چاوەڕوانتان دەکەین بە بوون و نەبوون بە پەلە وەلامەکەمان

بە عنوانی برادەرانمان بدەوە وانە بڵکە وە پیشەکی ئێرە

ـــ ڕێزبەرزتیان برات سلمان سولی

بەلگەی ژمارەی ١٢

نامەی سەعید کویستانی بۆ کەریمی حیسامی .

١

برای لە حەدەمان کاک کەریم پێشڕەوان

لەگەڵ ڕێزو سڵاو دەستت دەگوشم و هیوام وایە هەموو وەختێک
سەلامەت و سەرکەوتو بی . سکالەکانت نامەی زۆر درێژە بە هەواڵ
بەهۆی و تەنیا کورتەیەک لە بەسەرهاتی ئێستای برادەران و وەڵامی
نامەکانی پێشووت تۆ باس دەکەم .
هەروەک لە نامەکانی پێشوودا ٧٢ بە درێژی باسی هێندێک هاتنی
کۆمیتەی انقلابی و دەرکراوە و ئاگادارین . لە بەهاری دا
هاوڤالمان کاک سەننار بە تەنیایی بڕیاری دا کە
بچێتەوە ئێران و دەستی پێ بکات کارێک، ئەوە هەواڵمان
زانی . خالە مینی و سمکۆ و سالاریش لەخەڵان بوون ئێمە
بە تەنیایی ئەو چونەوەمان پێ باش نەبوو هیچ بەڵکو
بە کارێکی هەڵەمان دانا . بە پێی لە کاک سالارمان نارد

www.kerimhisami.com

بۆلای سییەکان کە سەنشار بگێڕنەوە بەڵام بەداخەوە
باشی دوستی زۆر نامەیەکی سالار ئەهات کە لەوێدا
ڕایگەیاندبوو کە چونەوە لە مانەوە لە کوردستانی عێراق
باشترە. وە ئیستدلالی بە مانۆ هێنابۆوە کە دوژمن
بەبڕی کاغەزێ وەردەگێ لێیەی !!
ئەوە ڕوداوی چەرماگ لەوە پێشە. بەڵام دوێنێ
ئێوارێ خەبەرم بۆهات کە سالار وا لەحەپار لەماڵی
خوانەوە و کاک سەنشاری بەبەلەش ئەوە لە تارانەوە
هەردوکیان لەگەڵ ٧ حەکیاری ترخیان بەدەستەوە
داوە جوزئیاتی مەسەلە نازانم کە بۆچی وایان کردووە.
٢ = پێڕێ حەسەو میرخان مەفرەزەیەکی ناردوە خالەمیناو
سمکۆیان لەسوێ دا گیراوە بەرەو قەلازرێ وا

www.kerimhisami.com

دیارە ئێرانی بڕیاردەر!! ڕازی نیە بڕیاردەرانی ئێمە لە
سنووری مینا هەر بوبێ کاکە حەسو ئەو کارەی کردووە.
من چارێ هەوڵ لە جێگای خۆم و نازانم چم بەسەر دێ
«پاراستن» چوار چاو و گوێیچ قوڵاغ سەرماڵی لە سوێی
ناوچەیی اللهم محافظ. بەکاکە گیان زۆر زەحمەتە لە دەستی
ڕزگاریمان ببێت. باوەڕ بفەرموو ئەوکە دەنووسی تا بابای
دەجار بەخۆرا دە پەڕی و پێمان وایە هاتوون بمانپێچنەوە
جگە لە ماڵەوە و ماتووڵ هیچ ڕووناکاییەکی
دیکەمان نیە و نازانین چ بکەین. بەکاکە گیان لەسەر
پەڕاوەیەکی لە هەمانە و قەوڵیلی بە پێکنەرمان داوە
چارێ ناچارین لەبەر لە جێگای خۆمان بمێنینەوە و
و تا ئێستاش پەیوەندیمان پێکەوە باشە و

www.kerimhisami.com

جاروبار بە کەمی دەبینین. ئاوارەش ئەلحەمدو لە ناوچەیە
لە نێو خەڵکەکە دایە. باوەڕ بکە ئەو کەمتر لە ئێمە
لە خەتەر دایە.

کاکە گیان ئەوە شتێکی تازەن کە ئاگادارت دەکەم
جا ئەگەر مامۆ تووشی قەزاو قەدەر بوو!! ئەوجا ئێوە
کارێکی وا دەکەم لێرە لەگەڵ برادەران ئەمر ئەژی
ڕای بگرین. ئەگەر ڕاوبان نانی. بان سەربەخۆیان
کردنی ئەو شتێکی ترە. پێم خۆشە ئەوەندەش بزانی کە
وەزعی ئێمە لێرە چ لە باری ژیانەوە چ لە باری مەترسییەوە
واتە ڕفاندن. لە ناوبردن. تەسلیم کردنەوە. گرتن و....
لە وبەری بەرپرسانی دایە. خوا ڕەحم بکات. برات سەلامت لێ ئەکات
سڵاوی لە مولازم کەریم

بەڵگەی ژمارەی ۱۳

بەیاننامەی هاوبەشی دەستەی نوینەرایەتی حیزبی دیموکراتی کوردستان "کومیتەی شۆڕشگێڕ" لەگەڵ ڕێبەرایەتی حیزبی تودەی ئێران.

[illegible] ۱۶ ۱۸ [illegible]

[illegible] حزب دمکرات کردستان تشکیل [illegible] ادامه [illegible]

[illegible] نظر [illegible] نتایج [illegible]

درباره خط مشی سیاسی حزب دمکرات کردستان

نمایندگان کمیته انقلابی حزب دمکرات کردستان درباره خط مشی سیاسی این حزب و جنبش ملی در آغاز توضیحات مفصلی دادند. پس از آن از نظر شرکت کنندگان [illegible] روشن گردید که در [illegible] اساسی خط مشی سیاسی حزب دمکرات کردستان و حزب توده ایران هیچگونه اختلافی وجود ندارد [illegible]

[illegible] حزب توده ایران و حزب دمکرات کردستان نهضت ملی خلق کرد را در کردستان ایران جزئی از جنبش [illegible] خلقهای ایران میدانند. حزب دمکرات کردستان مبارزه مشترک همه خلقهای ایران علیه امپریالیزم [illegible] را [illegible] راه هدف اصلی خود میشمارد.

[illegible] حزب توده ایران و حزب دمکرات کردستان نهضت ملی خلق کرد [illegible]

[illegible] براندازی رژیم ارتجاعی [illegible]

حقوق انسانی [illegible] برای همه مردم ایران هدف مشترک هر دو حزب [illegible]

[illegible] دو حزب [illegible] حق تعیین سرنوشت [illegible]

[illegible]

[illegible] دمکرات کردستان عبارت است از تامین حقوق ملی خلق کرد در کردستان ایران در [illegible] کشور ایران. این هدف با تشکیل اتحادیه داوطلبانه خلقهای ایران [illegible] دمکراتیک) تجلی خواهد کرد.

هر دو حزب معتقدند که در کردستان ایران [illegible] نمیتوانند در کردستان پیروز شود مگر آنکه [illegible] موانع و مشکلات [illegible] دهقانان [illegible] تنها [illegible] جنبش ملی را تبدیل به یک جنبش وسیع دمکراتیک اجتماعی کرد. برای این هدف [illegible] از تقسیم اراضی گرفته تا [illegible] شرایط [illegible] داده شود.

درباره قیام مسلحانه

هر دو حزب نظر دارند که نهضت مسلحانه [illegible] در کردستان ایران بوجود آمده [illegible] ارتجاع ایران به خلق کرد [illegible] هرگونه [illegible] برای دفاع از حقوق ملی [illegible] خلقهای ایران است. هر دو حزب این قیام مسلحانه را [illegible] اقدام [illegible] خط مشی سیاسی [illegible] و از فداکاری [illegible] رفقا [illegible] توانسته اند موانع جنبش [illegible] تقدیر میکنند. با در نظر گرفتن شرایط [illegible] از خطر این جنبش مسلحانه [illegible] تجربیات سیاسی و تشکیلاتی [illegible] آماده کردن زمینه [illegible] مردم کردستان [illegible]

[illegible] ایران [illegible]

[illegible] برای این کار ضرورت دارد [illegible]

[illegible]

[illegible]

۲ – دربارهٔ شکل سازمانی مخالفت در کردستان :

الف – طرفین موافقت کردند که در کردستان ایران به اسم حزب دمکرات کردستان مخالفت بشود و سازمانهای این حزب احیا گردد.

ب – هر دو طرف معتقدند که در حال حاضر کشور ایران با همهٔ سازمانهای مارکسیستی در حزب واحد کارگری ایران، حزب توده ایران گرد آیند. حزب دمکرات کردستان به نوبهٔ خود از نظر سیاسی و فکری خود را برای چنین روزی آماده کند. با در نظر گرفتن شرایط و امکانات [illegible] در مرحلهٔ اول رهبری مارکسیستی را در حزب دمکرات کردستان [illegible] [illegible] به تبدیل به یک حزب مارکسیستی با برنامهٔ مارکسیستی [illegible].

[illegible] حزب دمکرات کردستان [illegible]

[illegible] در [illegible] انقلابی [illegible] خود [illegible] خواهد [illegible]

[illegible] برای به تحقق رساندن این وحدت طلب [illegible].

[illegible] روزنامهٔ کردستان [illegible] [illegible] [illegible]

د – [illegible] سازمانی [illegible] [illegible] موافقت [illegible]

[illegible] جنبش خلق کرد [illegible] سازمانهای سیاسی [illegible] داخل و خارج ایران [illegible] با همدیگر مشورت کنند و موافقت کلی [illegible] [illegible]

[illegible]

ه – طرفین موافقت کردند شرایطی بوجود آورند که [illegible] ترتیب و دائمی در بین آنها برقرار گردد.

ج – دربارهٔ خواستهای حزب دمکرات کردستان :

I – [illegible] حزب دمکرات کردستان از حزب توده ایران می‌خواهد :

الف – برای تربیت کادرها در کردستان ایران کمک‌های لازم را بعمل بیاورد و برای تربیت کادرهای حزبی و آموزش اصول کار سازمانی و پرورش سیاسی آنان کلاسهایی که [illegible] مدت [illegible] در کردستان ایران و عراق تشکیل شود.

ب – عده‌ای از رفقای کرد برای تربیت نظامی و فنی برای مدت [illegible] ماه به خارج اعزام شوند.

ج – از پزشکان عضو حزب توده ایران [illegible] خواسته شود که برای کمک به جنبش [illegible] خلق کرد به کردستان ایران بروند.

د – هر سال عده‌ای دانشجوی کرد (در حدود ۵ نفر) انتخاب و برای تحصیل [illegible] به [illegible] سوسیالیستی فرستاده شوند.

II – [illegible] [illegible] مارکسیستی به زبان فارسی [illegible] برای کردستان ایران ارسال گردد.

III – [illegible] [illegible] در اختیار حزب دمکرات کردستان گذاشته شود.

IV – برای تهیهٔ لوازم دیگر که در شرایط فعلی [illegible] برای حفظ نهضت [illegible] در کردستان ایران دارد از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

V – [illegible] ایران به نهضت [illegible] خلق کرد [illegible] [illegible] [illegible] کردی [illegible] [illegible] برای جنبش [illegible] ایران [illegible] ایران را [illegible] [illegible] ساز[illegible].

VI – [illegible] [illegible] مالی [illegible] حزب دمکرات کردستان [illegible] در نظر گرفته شود. خواست حزب دمکرات کردستان این است که [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

بەڵگەی ژمارەی ١٤

نامەی حاجی نوری قادر بۆ کەریمی حیسامی •

١٩٦٦/١٥/٢٩

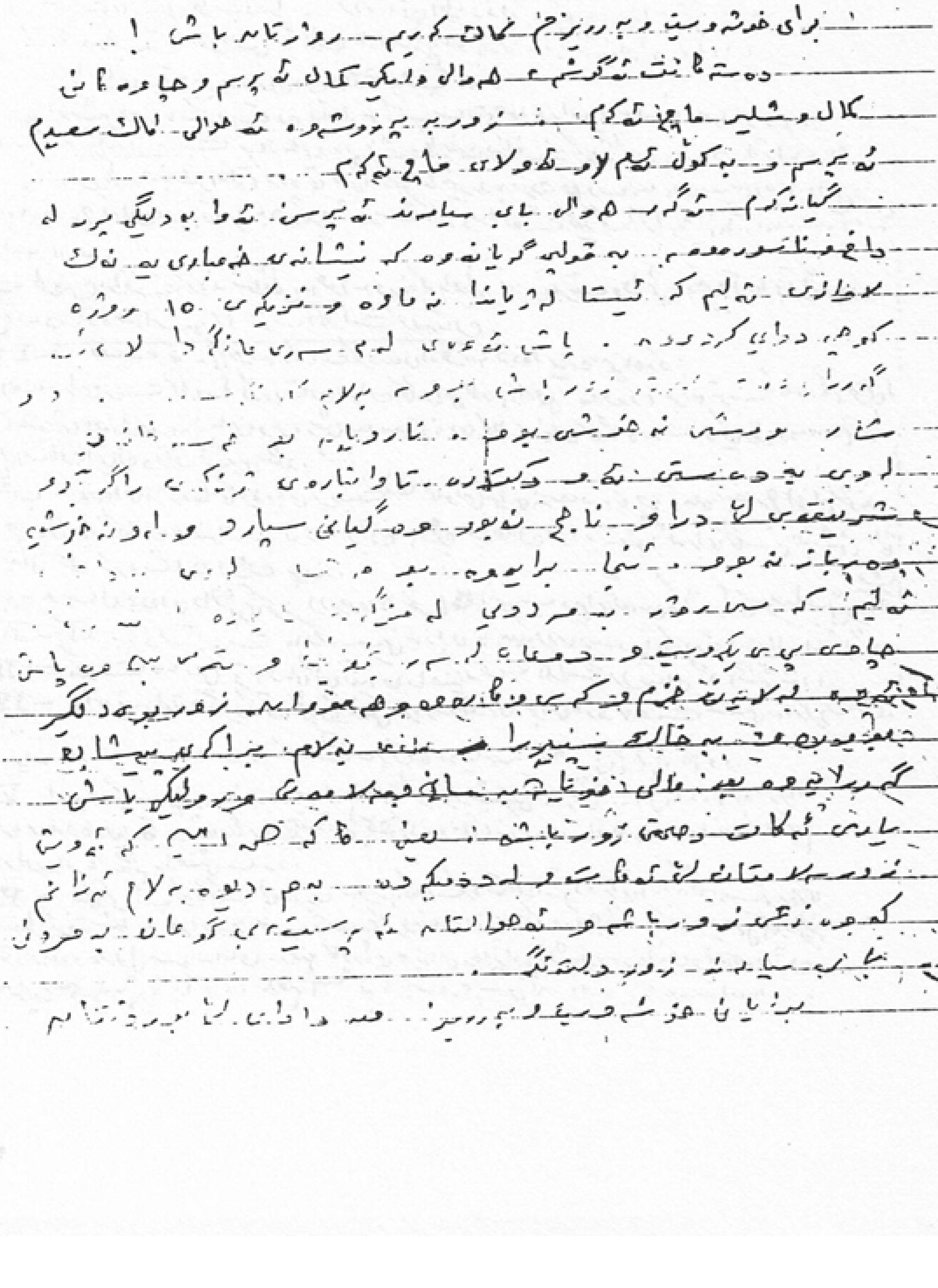
برای خۆشەویست و بەڕێزم کاک کەریم ... ڕۆژتان باش!

[illegible]

بەڵگەی ژمارەی ١٥

نامەی پیرۆت (   ) بۆ کەریمی حیسامی *

[illegible]

[illegible] — [illegible] ([illegible]) دەوڵەت

[illegible] حاجی عمران [illegible] ئێران)

[illegible] دەزانین [illegible]

[illegible]

٦- [illegible] حکومەت [illegible] ئێران [illegible]

[illegible]

٧- [illegible] ٢٢/٥/٦٨ [illegible] ٣ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حکومەت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٢١/٥/٦٨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نامەی مەلا ئاوارە بۆ پێشمەرگەکان .

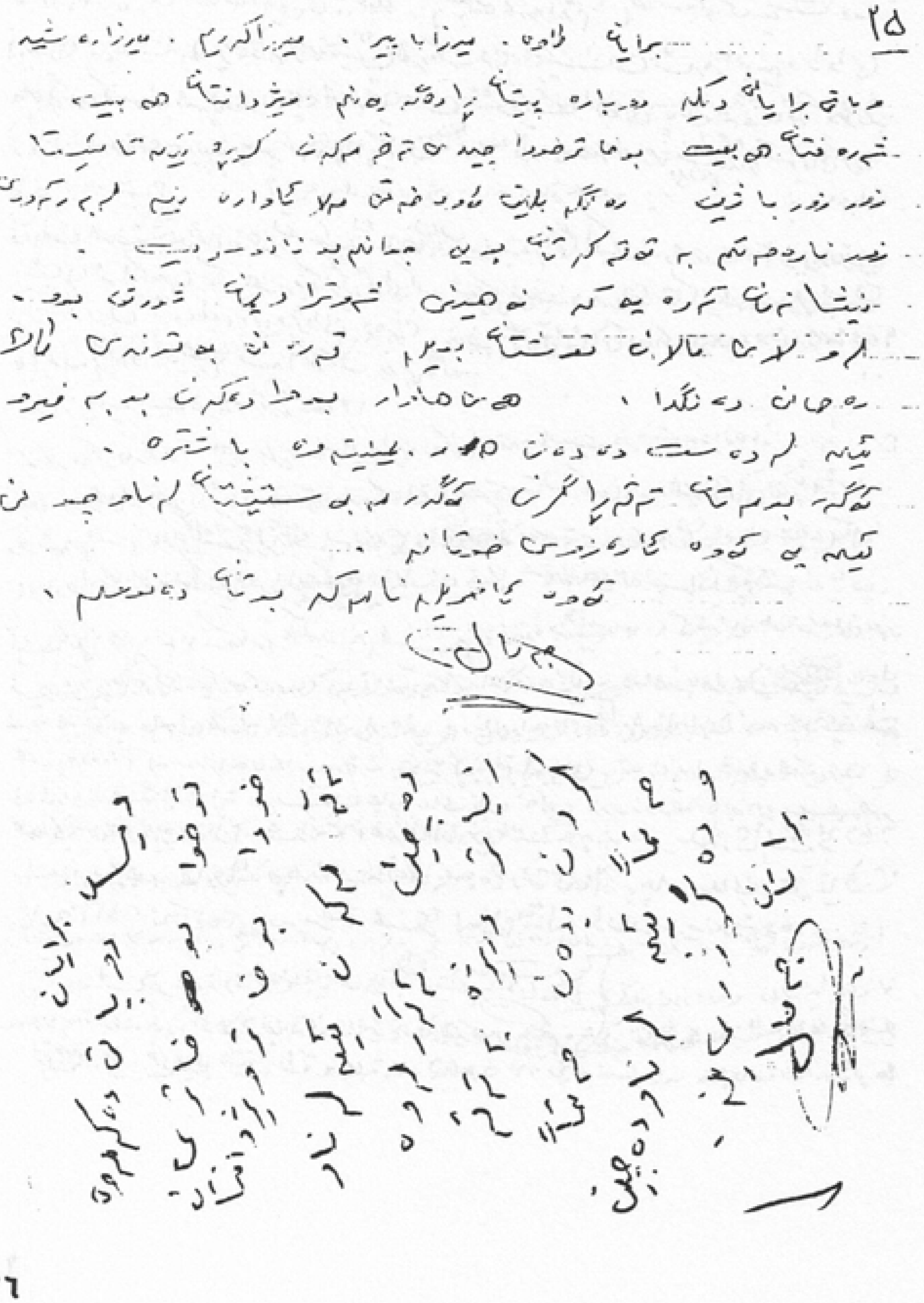

٢٥

میرزا رەشید . میرزا کەریم . میرزا بابیر . قادر . برایانی ....

[illegible]

[illegible]

[illegible] مەلا ئاوارە [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٢٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بەڵگەی ژمارەی ١٧

نامەی برادەرانی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ سەرۆک بارزانی .

١٩٦٧/١/١٤

سەرۆک مستەفا بارزانی زۆر بەڕێز

بەڕێزو حورمەتەوە،

دوای سڵاو ئاگادارتان دەکەین [illegible] پێنج کەسی لە برادەرانی ئێمە بەناوی ١- ئەسکەندەر [illegible] ٢- [illegible] ٣- تۆفیق مستەفا حەبیب ئەبابەکر - جارێکی تر لەلایەن عەبدولوەهاب ئەتروشییەوە [illegible] حیزبی [illegible] دەستگیرکران و لە بارەی [illegible]

[illegible]

عەبدولوەهاب ئەتروشی لە پەنای [illegible]

[illegible] برادەرانمان [illegible]

[illegible]

لە ئێمەوە [illegible] -

ئێمە باوەڕمان پتەوە بەوەی کە هەڵوێست و سیاسەتی شۆڕش لەسەرەوە تا خوارەوە بە ناقیس و [illegible] تێ دەگەین
بەرپرسیاریەتی دەکەوێتە سەر هەموو لایەک، بۆ ئەوەی دەستکەوتەکانی پارێزین و هەر لەسەرەتای شۆڕشەوە تا ئێستە [illegible]

بە خاوەن خزمەت بۆ شۆڕش [illegible] کە وا بوو هەموو [illegible] کوردستان لەلایەن
عبدالوهاب اطروشی یەوە چییە لە حاڵێکدا ئەوانیش [illegible] .

چونکە خۆیان [illegible] گرتنی [illegible] تەسلیم کردنەوەی [illegible] ئێران بە شێوەیەکی نالەبار [illegible]
شتێکی غەیرە ئەمنییە کورد لە کوردستانی ئێران دەخاتە مەترسییەوە .

ئێمە کە لە خوارەوە ناومان هاتووە بە شێوەی پەنابەرانی سیاسی کورد لە کوردستانی ئێران . لەگەڵ [illegible]
[illegible] زانی توندی [illegible] کردەوە نالەبارانە بە جۆرێکی خوارەوە داخوازیی پێشکەش دەکەین .

١- داوامانە فەرماندەی شۆڕش وەک خاوەنی [illegible] عبدالوهاب اطروشی و غەیرەکانی
پارێزگاری لە [illegible] کات و بە شێوەی ئەنجامی [illegible] شۆڕش داهاتوو .
٢- داوامانە [illegible] لە عبدالوهاب اطروشی بکێشرێتەوە [illegible] تەسلیم کردنەوەی کاکە برادەرانی
لەلایەن ناوبراوەوە چییە ؟
٣- داوامانە فەرماندەی شۆڕش میرزا محمد [illegible] لەلایەن عبدالوهابەوە
[illegible] بیارەکراون [illegible] . [illegible]
[illegible] .

٤- [illegible] شۆڕش [illegible] خۆدەرەق [illegible] ئەمانی [illegible]
[illegible] داواکانمان [illegible] داخوازین .
[illegible] .

[illegible] جلال [illegible]
فتح الله محمد رضا بایز [illegible] سید رسول

[illegible]

سید رسول سید حسن

بەڵگەی ژمارەی ١٨

نامەی کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ سەرۆک بارزانی

٢١ / ١ / ١٩٦٨ [illegible]

سەرۆک بارزانی زۆر محترم

بە حورمەتەوە .

وەک ئاگادارن بەڕێوەبەری حکومەتی ئێران هەڵمەتێکی گەورە داری لە کوردستانی ئێران جارێکی تر بەرپا و بەرێوە گرتوتەوە و لیدان و حەبس و کوشتن و بڕی کوردی بە دفاع و بێ دەسەڵاتی لە ولاتی خۆماندا بە شێوەی تندترو بێڕەحمانەتر لە هەمو پەلامارێکی رابردو دیسان دەستی پێکردوتەوە .

ئێمە لەگەڵ ئەوەی کە هەر لەزووەوە بە پێی حاڵ و وەزعێکی کە لە کوردستانی ئێران دا پێک هاتبوو چاوەڕوانی ئەو رۆژەمان دەکرد و بە تێکرار قیادەی شۆڕشمان ئاگادار کردوە ئەو پەلامارە بە شێتیانی مەدر وە بە نەخشە دەزانین کە دەزگای حاکمی ئێران لەسەر ئەساسی بە ئاگاداری لایەنی ئاگاداری هەڵساوە .

هێرشی نوێی حکومەت پاش گەڕانەوەی سپهبد اویسی لە سەردانی مهاباد بۆ تاران دەستی پێکرد سپهبد اویسی فەرماندەی گشتی ژاندارمەری ئێران بۆ هەڵسەنگاندن و شارەزایی زیاتر دەوری بیست و پێنج رۆژ لە ... و بە حضوری گرینگ لە مهاباد و بە زۆر پیاوە خاوەن نفوزەکانی ... ناوچەی مهاباد دا کۆکردەوە . ناوبراو لە نطق و خطابەیەکا هەڕەشاوی کە بەو بۆنەوە کردی بە ئاشکرا نیازی دەزگای حاکمی دەربڕی ئەمانەت بە صراحەت ولە پەردە ڕای گەیاند کە کورد مادام خاوەنی بە ئاگاداو تەواویەتی ارضی ئێرانە بۆیە حق و مانی ژیانی نیە . من هەر لە ئێستاوە ئەمر بە راوەستاندنی هەموو پرۆژەیەکی ئاوەدانی و اصلاحاتی لە ناوچەکانی کوردنشین دەدەم " .

پێنج رۆژ پاش گەڕانەوەی فەرماندەی ژاندارمەری بۆ تاران شالاوی ژاندارم ناوچەکانی کوردەواری داگرت و لیدان و گرتن و کوشتن بە شێوەی گشتی و لەسەر اصلی بێ باوەڕی و بێ اعتمادی بە کوردە هەڵای و خراپ . پیر و جحیل درایە بەر قرنداغی تفەنگ و زیندانەکانیان لێ ئاخنرا تا ئەوەی ژنیش بێبەش نەمانەوە . تا ئێستا بێجگە لە ژمارەیەکی زۆر بیست کوردێک کە خۆیان لە گیانیەتی کوردستانی رزگارکراو هەر وەها بێجگە لەوانەی کە لە ترسی تعذیب و کوشتن بە چیاوە ... زیاتر لە هەزار کەسی تێدا لە ناوچەی ... خۆکراون . چینە جوربەجورەکانی کورد بە تایبەتی چین و طبقەی مەلا و علمای دینی بە تێکرایی خراونەتە ژێر داری ئشکنجە و

...ە بیسەرەکەی جیالە مەلا مستەفای بەسووئی کە لەژێر داردا پشتی شکاوە و مردووە یا رەوزسیا(ن) بوئێمە بردا(ن) و ملوم

— منیە .

— هێرشی بێ بەشەرمانەی دەوڵەتی حکومەتی ئیران(ن) گەیشتوتە رادەیێک کە بەبێ ترس و خوف بەبێ هیچ لایەرسینەوە

— مە هەکەمە بەیان کورد دەکو بەرغ سەردەبری ، نموونەی ئاشکرای ئەوەیانە حەزخوورخوورەی گەورەکان کە

...

بە روژی روون لەبەر چاوی سەربازان کورد دە مهاباد کەبەزوری لێ را(ن) و گریا بوئیمەوە(ن) عیبرەت گرتن بو دیلا(ن)

رەمی را کیش کراون لە مە بازاری مهابادی جیرا(ن) ئەگوللە باران کرا .

شالاوی دەوڵەتی حکومەتی ئیران ترس وارهابێکی ئەوتوی خستوتە کوردستانەوە هیچ کوردیکی هێوا و هیوادی

ژیانە ئاسەرەسنگەکەی پێشووشی پێنەماوە .

ئێمە کە بەئەو بەری بەروشەوە دەست لەسەر دەستی بێ دەسەلاتی دەروانینە حالی پەرشنو و مەینەت باریانەی ووردن(ی)

گەلی کوردان لە کوردستانی ئیران ئەوبەلامارە درەندانەیەتەنیاها بەبیانوی کوشتنی ٤٥٠٠١ ئاوەیە و دەر کردن(ی) هە بەساتێک(ی)

نەتەوایەتی و توانەوەی گەلی کورد بەبەرەستی بەرگری هەستی بێ لەهونانەوەی رزگاری خوازی مسوگەری

دوا روژی کورد لە کوردستانی ئیران ئاشکرا بەکو بەشتێکی مەبەستی گیتلێکی مەنفوری دنامیری لەپرۆ

ئەهراوی رەبستە وخو لە شورشی پیروزو هەقی خوازانەی گەلەکەمان وسەر کردایەتی دلسوزەکەیەوە کە هەرلا

زەرەوە جی وریی بو خوش کراوەو دەرگای دعایە و تبلیغاتی حکومەتی ایرا(ن) بەهەرەی تونانیەتی زوری پێ بو

لە دەدا .

ئەوەی وا و(لە) ترو تا لەیی دورشمنی فیلبازی شتێکی شاردراوە نیە و دەبیت و بیوەندەیکاوی لەمەزیدە بەوێنەیە کرادەدەها(ن) ستاو(ن)

ودەهۆلا بو دەکوتن کەگویا : شورشی هەوت سالەی گەلەکەمان لە کوردستانی عراق ئەنگوستیلە(ی)

هاملی دەزگای هاکەی تاران وکوکی پیولیسێ بوهەموو پشتیوانبوو حوکمرانەوە دەکەی رزگارخوازی کە کوردستان(ی)

ایران هەرکات وزەمان کە حکومەتی ایران بە پێویست ولازمی بزانێ ، رمەن دا شکرا بە وسیاسەتەگەلاوە ،

دەیانەوێ دل ودەروون لیباولیپ لەهەست و باوەڕی بەتینی دەرهەنری کورد لە کوردستانی ایرا(ن) بەرابەر(ی)

بە شورشی پیروزی گەلمان ساردکەنەوە و لەلای ترەوە ، شۆڕشمان کە ئەلقەی ولاو وگەشری دەروونی گەلەکەیانە بەوەدا(ن) ئەوا

وشورشێکی حەقخوازانە و نەتەوایەتیە بەشتێکی سازکراو بەروپرێزە دەربەست رەهی ئاوەکی تاپیەتی وی وشەسین

نموونەی ئاشکرای ئەو دعایانەی کاربەدەستان ایران فەرمایشی !! سرتیپ صیادیان رەیسی سازمانی

امنیت رضانیەیە کە لەمەرەتای هێرشەکەی دوایاندا بێ پەردە بلاوی کردوتەوە ئەفەرموی !! ما آن بازی

سالی اکنون در اختیار ماست انشالله روزی می رسد کە بە بهتاناری کرکوک منصوبش کنیم »

پەلاماری درندانەی دولتی کاربەدەستانی ایران بو سەر لیبەری کوردەواری لە کاتێکدا دەستپێکی کرد کە ...

- لە باخەڵ و گیرفانیان دا ھەبوو و دعایەتە ھەراویانە بڵاویان کردبوو، وجیاوازی لە بەرچاوی شۆڕشگێڕان - بەبڕوای خۆیانەوە - ڕێک و پێک کردبوو .

- ئێمە لە گەڵ باوەڕی تەواو و قووڵمان بە شۆڕش و پارێزگاری لە مەصالحی لەسەرێتی و باوەڕەمان بەوەی ئەو پیلانە بەڕێوەبەرانی

- حیساب و شارەزایی بۆ چەند مەبەستی تایبەتی و خاصی ھاتوە .

- یەکەم - لێدانی کورد لە کوردستانی ئێران و کۆتایی پێ ھێنانیان بە ھەر چۆنێک بووە و سەربزێوکێک بووە ھێشتا لاوازی

کەم بووە ماوەیەکی درێژ و طولانی .

دووھەم - لێدانی ضمنی شۆڕش بە شێوەی فێڵبازانە کە پێشە و کردەوەی خاص و لەمێژینەی دەزگای حاکمی ئێرانە .

حاڵەتێکی خاڵی نییە لە کاتێکی وا ناسکدا کە ئەو شالاوە عەزیرە ئەسلیە لە پێناوی شۆڕش، ھەوتی ساڵە و جیاوازی کوردستانی

عێراق ھاتووەتە سەر نادەیکانی کوردەواری لە کوردستانی ئێران قیادەی شۆڕش یا نیسبەتی بەو پیلانە و شالاوە جیاوازیانە

وھەست دەمێنێتەوە یا حاڵەتێکی اعتراض و ڕووی گرژ دەنوێنێ .

لەبەر چاو کردنی شێوەی یەکەم سەرکەوتنی سیاسەتی دعایەی کاربەدەستانی ئێرانە لە دژی شۆڕشی کورد، سەرکردایەتیە

دڵسۆزەکەی بەرچاوە و گرتنی شێوەی دووھەم ھەڵدانی مصلحەتی شۆڕش .

سێھەم - بەشێکی زۆر لە حاڵەتێکی ھیچ بوو وا کوردانی کوردستانی ئێران ھیچ جۆرە پەناگایەک لە غەیری شۆڕشی کوردستانی

ڕزگاریان نەکرا و ئێستا تا بارو ئەوانیش بەکاری دێن لە دار و دەستی ژاندارم ئەشاردرێتەوە. ئەوانەی ماوەیەک داوای تەسلیم کردنیان

ئەوانە لە شەخسی سەرۆک دەست پێ دەکا . لێرەشدا حاڵەتێکی خاڵی نییە یا تەسلیم دەکرێنەوە کە لەو حاڵەدا ئامانجی دەستی

پیسی حکومەتی ئێران کە لەدان و سڕینەوەی کردنی شەخصیەتی شەخسی سەرۆک بارزانییە لە دەورەوە و لە ناوخۆدا ئیانەی

تەسلیم کردنەوە خۆی بەرپرسی کار لەم ھەمووەیەدا بۆ بەیانی بۆ حەڵ لە مەسائیلی شۆڕش دەخرێتە دەرەوە .

جا لەبەر ئەوەی وا ئاماژەمان بەم حاڵەتێکی دا کە گەلی ئێمە و ئەو ساوەمان لە کوردستانی ئێران تەرشی ئەو پیلانە

بۆ شەربانە ھاتووە و بەبانەوە گیراوە کە تاوتە ژێر دار و دەستی ژاندارەکانی کاربەدەستانی ئێران، وەک ئێستاش و بەرپرسی

لە چارەنووسی گەلی کورد بە گشتی لە جەنابتان چارە دەخوازین و داوامانە بەو پێیەی ئێوە تواناو بونیادی ئەوەتان ھەیە

ولایەتیەکانمان لە کوشتن و بڕینیان و سووکایەتی دەزگای عنادی حاکمی ئێرانی بکۆشن .

کۆمیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران

بەڵگەی ژمارەی ۱۹

نامەی کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ سەرۆک بارزانی ٠

١٩٦٨-١١-٨

بۆ سەرۆک بارزانی زۆر محترم

بەحورمەتەوە،

لەسەر نامەمان بە بەرواری ١٢/٨/١٩٦٨ بۆ جەنابتان و وەعد و وەعیدێکی مساعد کە بەهۆی سەرۆکایەتی شۆڕش لەولامدا بۆ بووژانەوەمان وەرمان گرتەوە - ئەگەرچی تا ئێستە هیچ بەندێک لە داواکانمان نەهاتوتە دی - بۆ وەرگرتنەوەی اسناد و مدارکی حیزبیمان مراجعەی حسو میرخان فەرماندەی هێزی کاوەمان کرد کە دوو ساڵە ناوبراو دەستی بەسەردا گرتوە و بێ هیچ حق و صلاحیەتێک لەلای خۆی ڕاگیری کردوە.

باش ماقوڵ بێت خۆ بوارادن لە تەسلیم کردنەوە یان بەنوسراو ئاگاداری کردینە کە گوایە دەبێ سوتێنرابن!

ئێمە لەگەڵ ئەوەدا ترسمان هەیە کە اسناد و اوراقی حیزبیمان معاملەی پێ کرابێ بەسەرسورمانەوە دەڕوانینە ئەو کردەوانە کە بەناوی دەسەڵاتی شۆڕش لەگەڵمان کراوە و دەکرێ و لێمان ڕوون نیە هۆی سەبەبی هاندەر بۆ ئەم جۆرە شتانە معاملانە لە چ بنەوانێکدایە.

- ئێمە هەرچی کردمان نەمانتوانی تاوانی دەواێ کوون کردنی اسناد و اوراق و مدارکی بیست و نۆ ساڵەی حیزبی دیموکراتی کوردستان بیست بونە دۆزراوە و نازانین لەگەڵ کام اصل و مبداء و قانونێکی کوردایەتی دەگونجێ؟،

بۆ ئاگاداری بە پێویستمان زانی بەوەرامیە و بەجەنابتان ئاگا بکەینین.

کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی کوردستان

کومیتەی ناوەندی
حیزبی دیموکراتی کوردستان
Kurdistan Democrat Party - Iran
Central Committee

وێنە بۆ: مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان

بەلگەی ژمارەی ٢٠

نامەی کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ سەرۆک بارزانی .

لیستەی چەکەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان کە لە ... ەوە
وەرگیراوە .

جەنابی سەرۆک بارزانی بۆ ئاگاداری .

[illegible]

ژمارە	جۆری چەک و ...	بە کێ بوە	دەمانچە	ژمارەی فیشەک	تێبینی
١	سمیزف	اسکندر هەورامی	دەمانچەی کاملی	ڕوون نیە	لە لای حیزبی ... [illegible]
٢	برنۆی وسط	ترفیە هەورامی	—	〃	〃 〃
٣	پێنج تیری بەستێرە نیشانی ڕوسی	محمد ... هەورامی	—	〃	〃 〃
٤	—	میرزا احمد	چاردەخور	〃	〃 〃
٥	—	حسیب هەورامی	لە لای گیراوە	〃	〃 〃
٦	یازدەخوری ئنگلیزی	علی بێران	—	〃	لە لای ... [illegible]
٧	〃 〃 〃	محمد میرزا عبدالله	—	〃	〃 〃 〃
٨	ڕەشاش برنۆ	صالح ڕەشاش	—	〃	لە حیزبی کاوە ... [illegible]
٩	〃 〃 〃	ڕیبوار	—	〃	〃 〃 〃
١٠	عەتەرە ٢ دوهاوێژ	—	—	〃	〃 〃 〃
١١	هاولێنەی دوفانی	قەیماس	—	〃	〃 〃 〃
١٢	برنۆی درێژ	قادر ...	—	〃	〃 〃 〃
١٣	〃 〃	محمد مەنکور	—	〃	〃 〃 〃
١٤	یازدەخوری شەروانی	عبدالله ناتوا	—	〃	〃 〃 〃
١٥	یازدەخوری شەروانی	سالار عبدالرحمن	—	〃	〃 〃 〃
١٤	کەلاشینکوف	کاوە	—	〃	〃 〃 〃
١٧	شەش تفەنگی جۆربەجۆر	بەشێکی ... [illegible]	—	〃	〃 〃 〃
١٨	برنۆی درێژ	کریم ...	—	١٥٠	〃 〃 〃
١٩	[illegible] 〃	احمد ...	—	١٥٠	〃 〃 〃
٢٠	پێنج خوری ئنگلیزی	...	—	١٠٠	〃 〃 〃
٢١	〃 〃	...	—	ڕوون نیە	〃 〃 〃
٢٢	برنۆی وسط	سیان	—	〃 〃	〃 〃 〃
٢٣	یازدەخوری شەروانی	عبدالله ...	—	〃 〃	لە حیزبی ... عبدالله ... [illegible]
٢٤	یازدەخوری ئنگلیزی	...	—	〃 〃	〃 〃 〃
٢٥	هاولێنەی دوفانی	احمد ...	—	〃 〃	〃 〃 〃

بۆلای پیاوی دوەم

ژمارە	جۆری تفەنگ و چەک و تەقەمەنی	بەکێ بوو	دەمانچە	ژمارەی فیشەک	قەرەبوو
٥٨	پێنج خۆری ئینگلیزی	خدر قەزا	—	ڕوون نییە	هەمزە ئاغای [illegible]
٥٩	هەوت تفەنگی جۆربەجۆر	هی جەماعەتی شێخ [illegible]	ڕوون نییە	〃 〃	〃 〃 〃
٦٠	هولەنەی دوو خان	کەریم ڕێشاش	—	〃 〃	[illegible] 〃
٦١	یازدە خۆری ئینگلیزی	میرزا لطیف	—	١٠٠	[illegible] 〃
٦٢	ام ١ ئەمریکی	حسەن دیوالانی	—	ڕوون نییە	[illegible] 〃
٦٣	تەیارە شکێن	عبداللە دیوالانی	—	〃 〃	〃 〃 〃
٦٤	بەدل برنو	خدری میری	—	〃 〃	〃 〃 〃
٦٥	پێنج خۆری ڕووسی	خدری میری [illegible]	—	〃 〃	〃 〃 〃
٦٦	تستر لنیک	قادر علی	—	〃 〃	〃 〃 〃
×	×	×	×	×	×
×	×	×	×	×	×

هەموو بە پێکراوی لە تفەنگ و دەمانچە و فیشەک ئەوەی کە لە لوبان ڕوونە بە پێی خوارەوەیە .

تفەنگ
٦٢ شەست و دوو

دەمانچە
٨ هەشت

فیشەک
٢١٢٠ دوو هەزار و سەد و بیست

کومیتەی [illegible] پارتی دیموکراتی کوردستان

١٩٦٩/٦/١٨

کومیتەی [illegible]
حزبی دیموکراتی کوردستان
Kurdistan Democrat Party - Iran

ژماره	چەشنی چەك و تفەنگ	بەکێ درە	دەمانچە	ژمارەی فیشەك	تێبینی
٢٦	برنۆی درێژ	مراد رسول	—	معلوم نیە	[illegible]
٢٧	یازدە خۆری ئنگلیزی	فقی رسول	—	〃 〃	〃 〃 〃
٢٨	دەستر لنك	حاصل	—	〃 〃	〃 〃 〃
٢٩	پێنج خۆری ئنگلیزی	صالح لاجان	لاجان گردوە	〃 〃	[illegible]
٣٠	ئەو لنزی دوەفان	عمر حسە	چواردە خۆر	〃 〃	〃 〃 〃
٣١	یازدە خۆری ئنگلیزی	حمە سور	—	〃 〃	〃 〃 〃
٣٢	عسكر برنۆی وسط	عبدالله بابز	چواردە خۆر	〃 〃	〃 〃 〃
٣٣	کرلاشنی کوف	عزیز احمد	〃 〃	〃 〃	〃 〃 〃
٣٤	برنۆی درێژ	محمد امین رسول	—	〃 〃	〃 〃 〃
٣٥	〃 〃	شێخ اسماعیل	—	〃 〃	〃 〃 〃
٣٦	〃 〃	ترفیق حاجی شكر	—	〃 〃	〃 〃 〃
٣٧	〃 〃	سلیمان کرد وشان	چواردە خۆر	〃 〃	〃 〃 〃
٣٩	〃 〃	عبدالله	—	〃 〃	〃 〃 〃
٤٠	برنۆی درێژ	برایم کریم	چواردە خۆر	١٥٠	[illegible]
٤١	〃 〃	نوری	—	١٥٠	〃 〃 〃
٤٢	〃 〃	پیرە بابێ	—	٢٦٠	〃 〃 〃
٤٣	رەشاش	قرنی	—	٢٦٠	〃 〃 〃
٤٤	یازدە خۆری ئنگلیزی	رەشید	—	١٠٠	〃 〃 〃
٤٥	〃 〃	سیان	—	١٠٠	〃 〃 〃
٤٦	تە یارەشكێنە	وهاب	—	١٠٠	〃 〃 〃
٤٨	یازدە خۆری ئنگلیزی	جلال	—	١٠٠	〃 〃 〃
٤٩	〃 〃	مراد	—	١٥٠	〃 〃 〃
٥٠	یایلی	میرزا نصرالله	—	١٠٠	〃 〃 〃
٥١	برنۆ خۆر	میرزا حسە	—	١٠٠	〃 〃 〃
٥٢	برنۆی درێژ	مولا بابز	—	١٥٠	〃 〃 〃
٥٣	〃 〃	محمد شالیاری	—	معلوم نیە	〃 〃 〃
٥٤	برنۆ خۆر	فتاح	—	〃 〃	〃 〃 〃
٥٥	برنۆ وسط	سیف الله	—	〃 〃	〃 〃 〃
٥٦	〃 〃	عثمان	—	〃 〃	〃 〃 〃
٥٧	سمینۆف	حمە بابز	—	〃 〃	〃 〃 〃

بو لاپەرەی سێیەم

نامەی مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان بۆ ئەندامانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران•

پارتی دیموکراتی کوردستان
ـ مەکتەبی سیاسی ـ

ژمارە/ ٦٩٤
ڕۆژ/ ٢١/١٢/١٩٦٩•

پارتی دیموکراتی کوردستان – مەکتەبی سیاسی – المكتب السياسي

بۆ برایانی بەڕێز ـ ١ـ مەلا قادر•
٢ـ مەلا کاوە•
٣ـ فتح الله هەورامی•
٤ـ مەلا باپیز•
٥ـ مەلا عبدالله

سڵاوێکی شۆڕشگێڕانە

پاش ئەو گفتوگۆیانەی لەگەڵ هەڤاڵان مەلا قادر و کاوە و مەلا عبدالله کردمان و دوای لێکدانەوەو وورد بوونەوە لە ئەوزاعی ئێستای خۆتان (هەڤاڵانی چەکداری حزبی دیموکراتی کوردستان) و تەبیعەتی خەباتکردنتان و پێویستی بووژاندنەوەی حزب لەو دیو ئەم بڕیارانەمان دا :ـ

١ـ لیژنەیەك لە هەر پێنج تان پێك بێت بە ناوی (لیژنەی بووژاندنەوەی حزبی دیموکراتی کوردستان)•

٢ـ یەکێك لەناو خۆتان بۆ لێپرسراوی لیژنەکە هەڵبژێرن و ئاگادارمان بکەن•

٣ـ ئیش کردن و هەڵسووراندنی کارو فرمانەکانتان بەم جۆرە ئەبێ :ـ

ا) ئەو برا چەکدارانەی ئەو دیو ڕێك ئەخەن کە حالی حازر بەیەکەوەن•

ب) هەوڵ ئەدەن پەیوەندی بە خەڵکی ئەو دیوەوە ئەکەن بۆ دۆزینەوەو پەیدا کردنی ئەندام و لایەنگرو دۆست بە نیازی بووژاندنەوەی حزب لە وڵاتەدا•

ج) وەکوو ئاشکرایە بە شێوەیەکی گشتی خەباتی ڕزگاری هێنەری گەلانی ئازادی خواز پەیا زنجیرەی بەیەکەوە بەستراوە • بە تایبەتی خەباتی گەلی کورد لە هی ئەو گەلانە جیا ناکرێتەوە کە حالی حازر بەیەکەوە لە چوار چێوەی یەك نیزامی حوکمدا ئەژین • بۆیە هەوڵدان بۆ یەکخستنی خەباتی گەلی کورد لەو دیو لەگەڵ خەباتی گەلانی تری ئێران کارێکی سوود بەخش و پێویستە • لەبەر هەموو ئەوانەی سەرەوە پێویستە هەوڵ بدەن پەیوەندی لەگەڵ هەموو بزووتنەوەیەکی ئازادیخوازی ئەو دیودا پەیدا بکەن•

د) بەبێ ئاگاداری ئێمە نابێ هیچ کارێکی نائاسایی ـ لە لەم دیوەوە لەو دیوـ لە خۆتانەوە بکەن•

هـ) ئەبێ بە گیانێکی برایانەو ڕەوشتێکی خەباتکەرانە کە لە ڕێکخراوی حزبێکی شۆڕشگێڕی وەکوو حزبی دیموکراتی کوردستان بوەشێتەوە • بەیەکەوە بژین و ئیش بکەن• وەئەگەر خوانەخواستا خیلافێك لە نێوانتاندا یان ئیختیلافێك لە (وجهات النظر) دا ڕوویدا ئەوا مەسەلەکە وەکوو هەیە ئەی هێننە لای مەکتەبی سیاسی بۆ یەکلاکردنەوەو بڕیار لەسەر دانی•

و) ئەو ئیشانەی ڕاستەوخۆ لەلایەن مەکتەبی سیاسییەوە پێتان ئەسپێردرێ جێبەجێی ئەکەن•

ز) ئەو برایانەی چەکدارن و لەناو هێزی پێشمەرگەی کوردستاندان وەکوو پێشمەرگە پەیوەندییان بە فەرماندەی هێزی ئەو شوێنەوە ئەبێت کە تێیدا ئەژین• وەلە هەموو حقوق و واجباتێکدا لە پێشمەرگە جیاناکرێنەوە•

ئیتر بۆ پێشەوە بەرەو سەرکەوتن و زاڵ بوون بەسەر دوژمنانی کوردستاندا•

ـ م • س • ـ

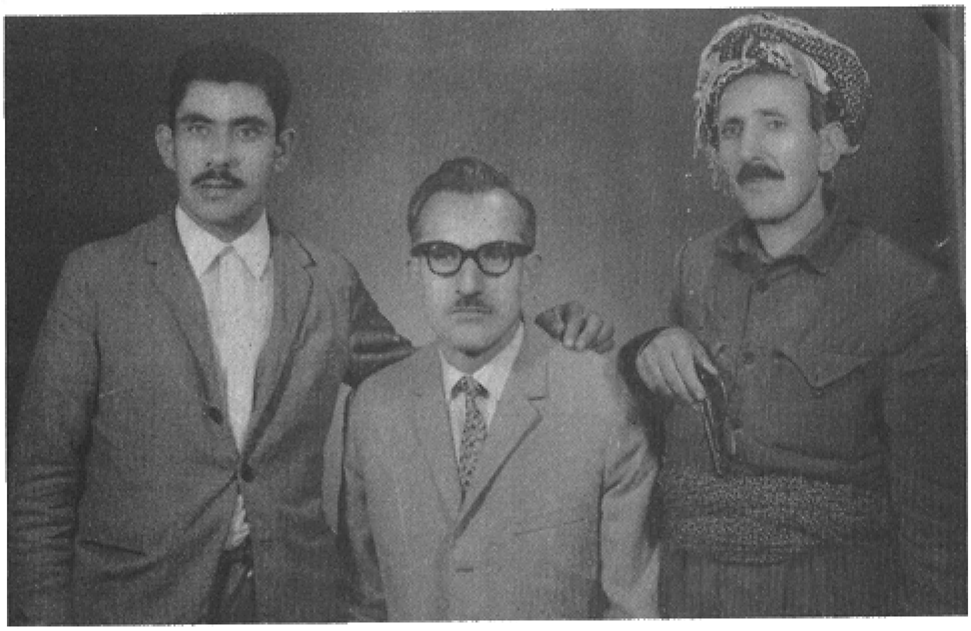

لە راستەوە : چوکەلی گەوهەری ـ نووسەر ـ سەعید کوێستانی (کاوە)

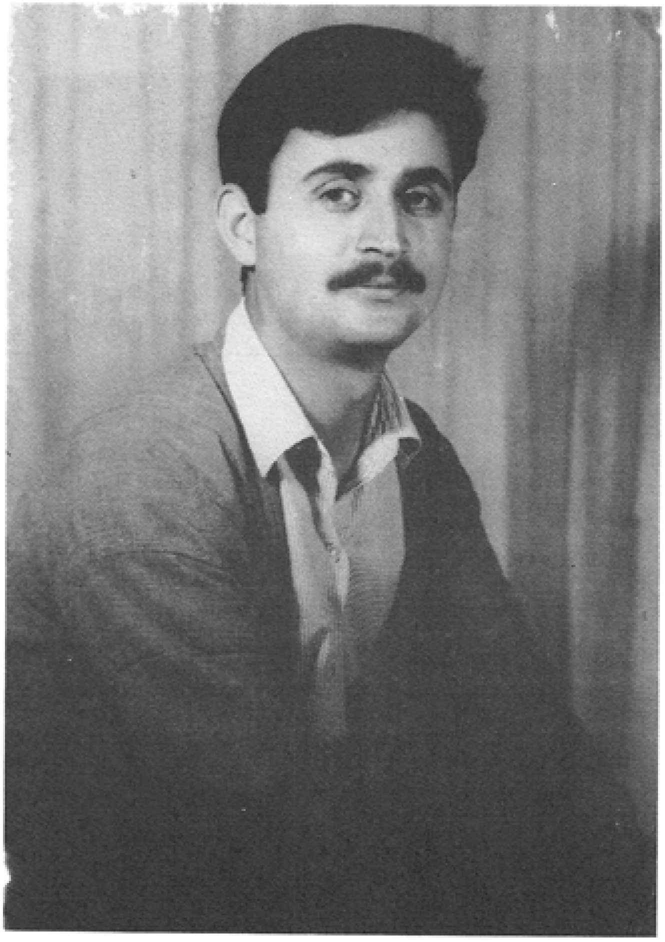

تێکۆشەر سمایلی شەریف زادە

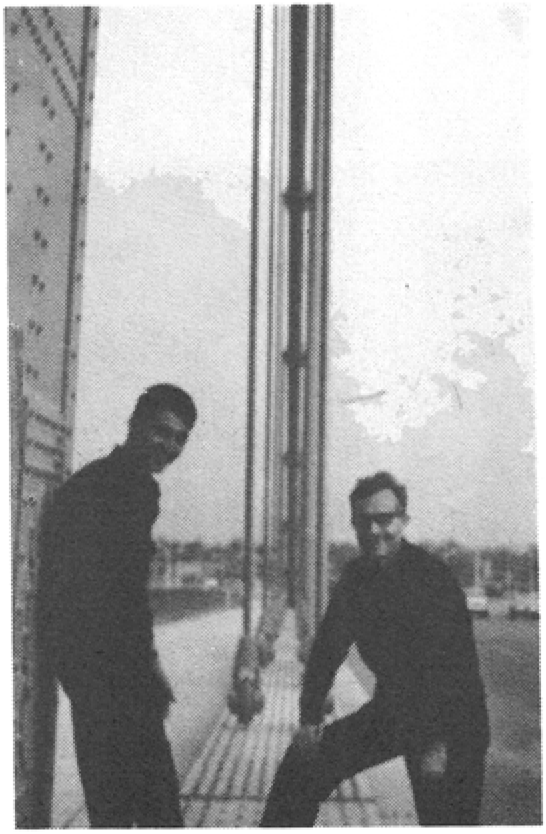

لە راستەوە : نووسەر ـ سمایلی شەریف زادە

سالی ١٩٦٧

لە راستەوە : عەبەی حەمە سەر شکاو ـ نووسەر

تیکۆشەر سولەیمانی موعێنی

شەهید خەلیل شەوباش

تێکۆشەر مەلا ئاوارە

بەڵگەی ژمارە ٢٢

" دەقی وەرگێڕاوەی بەیاننامەی دوو قۆڵی نێوان " نوێنەرانی کۆمیتەی شۆڕشگێری حیزبی دیموکراتی کوردستان و حیزبی تودەی ئێران :

" لە سەرەتای مانگی فیوریەی ١٨٦٨ کۆبوونەوەی راوێژی دەستەی نوینەرایەتی بیرۆی سیاسی حیزبی تودەی ئیران و کومیتەی شورشگێری حیزبی دیموکراتی کوردستان پێك هات . چەند رۆژ درێژەی هەبوو . پاش گۆڕینەوەی بیرو راو وتوویژی بەردەوام لەبارەی گشت مەسەلەکانی بەرچاو ، کۆبوونەوە گەیشتە ئەو ئەنجامانەی خوارەوە :

١- لەبارەی رێبازی سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستان.

نوینەرانی کومیتەی شورشگێری حیزبی دیموکراتی کوردستان، بە درێژی ریبازی سیاسی ئەو حیزبەو جولانەوەی چەکداری کە دەست پیکراوە ، روونیان کردەوە. پاش دەربرێنی بیرو رای بەشداربوەکانی کۆبوونەوە ، دەرکەوت کە لە خەتی بنچینەیی ریبازی سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستان و حیزبی تودەی ئیراندا هیچ ناتەبایيەك نیە . ئەم خەتانە بەم جۆرەی خوارەوە کورت دەکرێنەوە :

ئەلف -ح.ت.ا و ح.د.ك بزوتنەوەی خەلکی کورد لە کوردستانی ئیران بە بەشیك لە بزوتنەوەی گشتی گەلانی ئیران دەزانن . ح.د.ك خەباتی تێکرایی گەلانی ئیران دژی ئیمپریالیست و ریژیمی دژی دیموکراتی و دژیگەلی شا بە ئامانجی بنەرەتی خۆی دەزانی .

ب -ح.ت.ا و ح.د.ك بزوتنەوەی میللی گەلی کورد بە بەشیکی جیانەبۆوەی بزوتنەوەی دیموکراتی گەلانی ئیران دەزانن . رماندنی ریژیمی کۆنەپەرستی شاو دابین کردنی دیموکراسی و ئازادیە دیموکراتیەکان و مافی

ئینسانی بۆ هەموو حەلکی ئێران ئامانجی هاوبەشی هەر تك حیزبە.
ج ـ هەر تك حیزب لە سەر ئەو باوەڕەن کە گەلی کورد مافی خۆیەتی وەك هەموو گەلانی ئێران چارەنووسی خۆی بە دەستی خۆی دیاری بکا. دروشمی میللی ح.د.ك بریتییە لە : دابین کردنی مافی نەتەوایەتی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران ، لە سنوری چوارچێوەی ولاتی ئێراندا. ئەو ئامانجە بە شکلی ئیتحادی داخوازانەی گەلانی ئێران لە پێك هێنانی یەك دەولەت دا (اتحاد فدراتیو) خۆ دەنوێنێ.
د ـ هەر تك حیزب لە سەر ئەو باوەڕەن کە لە کوردستانی ئێراندا وەرزیران هێزی گرینگی شورشن. هیچ جولانەوەیەك لە کوردستان بە بێ بەرزکردنەوەی دروشمی روون و ئاشکرا بە قازانجی وەرزیران ناتوانی سەربکەوی. تەنیا بە راکیشانی وەرزیران و زەحمەتکیشانی دیکەی کوردستان بۆ لای شورش ، دەکرێ قولتری بکەی و جولانەوەی میللی بکەی بە بزوتنەوەیەکی بەرینی دیموکراتی کۆمەلایەتی.
بۆ ئەو ئامانجە پێویستە دروشمی روون بۆ وەرزیران بە گوێرەی بارو دۆخی هەر ناوچەیەك ، لە دابەشکردنی زەویەوە بگرە تا نەدانی قیستی زەوی و ئیجارە بەرز بکریتەوە.
٢ـ لە بارەی راپەرینی چەکدارانە :
هەر تك حیزب لەسەر ئەو باوەڕەن کە بزوتنەوەی چەکداری ئێستا کە لە کوردستانی ئێران ساز بوە ، ئەنجامی فشاری کۆنە پەرستی ئێرانە بۆ سەر گەلی کورد و سەرکوت کردنی هەموو چەشنە خۆ نواندنیکە بۆ بەرگری لە مافی میللی و دیموکراتی گەلانی ئێران. هەر تك حیزب ئەم راپەرینە چەکداری بە بە هەنگاویکی بەسەر دابراوی دەزانن و بە کاریکی لەباری دادەنین و دەستخۆشانە لەو هاورێیانە دەکەن کە توانیویانە هەلوێست و بزوتنەوەی چەکدارانە بپاریزن.
بە لەبەر چاو گرتنی هەلو مەرجي ئێستا ، ئامانج بریتییە لە : پاراستنی ئەو جولانەوە چەکدارییە ، بە هێز کردنی سیاسی و ریکخراوەیی ئەو.پەروەردەکردنی کادرەکان و ئامادەکردنی زەمینەی فکری لە نێو خەلکی کوردستانی ئێران و سەرانسەری ئێراندا بۆ پەرە پێ دانی ئەو بۆ ناوچەکانی تری کوردستانی ئێران و

www.kerimbisani.com

ئیران بە چەشنی گشتی . سەرە رای بارو دۆخی بابەتی و شۆرشگیری بۆ ئەو کارە پێویستە ریکخراوەکانی حیزبی لە کوردستان زیندو بکرێنەوەو بە هیز بکرین . لە شارەکانیش بنکەو ریکخراوی حیزبی پێك بێنن ، ئەو دەم دەکرێ وردە وردە و بە بێ شێواوی خەباتی چەکدارانە پەرە پێ بدرێ.

٣- لە بارەی شکلی ریك خستنی تێکۆشان لە کوردستان :

ئەلف - هەر تك لا رێك کەوتن کە لە کوردستان بە ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستان خەبات بکرێ و ریکخراوەکانی ئەو حیزبە زیندو بکرینەوە .

ب - هەر تك حیزب لە سەر ئەو باوەرەن کە لە چوارچێوەی ولاتی ئیراندا هەموو ریکخراوە مارکسیستی یەکان لە حیزبی چینی کریکاری ئیران حیزبی تودەدا کۆ ببنەوە . حیزبی دیموکراتی کوردستانیش لە باری ریکخراوەیی و سیاسی وفکری دەبی بۆ ئەم یەکیتی یە خۆی ئامادە بکات . بە لەبەر چاو گرتنی هەل و مەرجی ئێستا لە کوردستان پێویستە لە پلەی یەکەم دا ریبەرایەتی مارکسیستی لە حیزبی دیموکراتی کوردستان دابین بکرێ. پاشان وردە وردە بکری بە حیزبێکی مارکسیستی بە بەرنامەیەکی مارکسیستی یەوە .

ج - دەستەی نوینەرایەتی ح . د . ك رای گەیاند کە مەسەلەی یەکیتی ریکخستنی حیزبی سەرانسەری ئیران لە هەوەلین کونفرانس و یا کۆنگرەی خۆیدا دێنیتە گۆری و تی دەکۆشی کە هاودەنگی کۆنفرانس یان کۆنگرە بۆ ئەنجامی ئەم یەکیتی یە وەدەست بینێ.

د - بریار درا رۆژنامەی کوردستان جاری هەر بە شیوەی پیشو لە ئوروپا بلاو بکرێتەوە.

ح - تا ئەو کاتەی کە یەکیتی ریکخراوەیی پیك نەهاتوە ، هەر تك لا رێك کەوتن لە بارەی هەموو هەنگاوە سیاسی یە گرینگەکان کە پێوەندیان بە بزوتنەوەی خەلکی کوردەوە هەبێ و هەر پێوەندی یەکی لەو بارەوە لەگەڵ هیزو ریکخراوە سیاسی‌یەکانی دەرەوە و ژورەوە دەگیری پێکەوە راوێژ بکەن و بۆ هەنگاو نان و پێوەندی گرتنی ئاوا رێك بکەون .

و - هەر تك لا رێك کەوتن هەل و مەرجیك پێك بێنن کە پێوەندی بەردەوام و رێك و

www.kerimhisami.com

پیك لە بەینیان دا بەرقەرار بێ ٠

٤ـ لە بارەی داخوازییەکانی ح ٠ د ٠ ك :

١ـ دەستەی نوینەرایەتی ح ٠ د ٠ ك داوا لە حیزبی تودە دەکا کە :

ئەلف ـ بۆ پەروەردەی کادر لە کوردستان یارمەتی پێویست بکا ٠ بۆ پەروەردەی کادرەکانی حیزبی و فێرکردنی رێ و شوێنی کاری ریك خستن و پەروەردەی سیاسی کلاسی ماوە کورت (یەك مانگەو دوو مانگە) لە کوردستانی ئیران و یان عیراق ساز بکرێ٠

ب ـ هیندی لە هاورییانی کورد بەروەردەی نیزامی و فەننی بۆ ماوەی سێ تا چوارمانگ بۆ دەرەوە بنێردرین ٠

ج ـ داوا لە دوکتورەکانی ئەندامی حیزبی تودە بکرێ بە تایبەت لە جەرراحان کە بۆ یارمەتی دانی بزوتنەوەی چەکداری گەلی کورد بچنەوە کوردستان ٠

د ـ هەموو سالێ هیندی خویندکاری کورد (نیزیکەی پینج کەس) بۆ خویندن بنیردرینە ولاتانی سۆسیالیستی٠

اا ـ کتیب و بلاوکراوەی مارکسیستی بە زمانی فارسی و کوردی ئامادە بکرێن و بۆ کوردستان بنیردرینەوە ٠

ااا ـ دەزگایەکی ماشینی نووسین و پولیکوپی بۆ ح ٠ د ٠ ك ئامادە بکری٠

IV ـ بۆ ئامادە کردنی ئەو شتانەی کە بۆ هەل و مەرجی ئێستا پێویستن ، بۆ پاراستنی بزوتنەوەی چەکدارانە لە کوردستانی ئیران بۆ چەك و تەقەمەنی هەنگاو بەهاوێژدری ٠

V ـ رادیۆ پەیکی ئیران بە تایبەت سرنج بداتە جولانەوەی چەکداری گەلی کورد بە تایبەت لە بەرنامەی کوردی دا ئامانج و درۆشمەکانی ئەو جولانەوەیە بلاو بکاتەوەو گەلانی ئیران وریا بکاتەوەو تەبلیغاتی کۆنەپەرستی ئیران و ئیمپریالیزم پوچ کاتەوە٠

VI ـ یارمەتییەکی مالی بۆ ح ٠ د ٠ ك ١٠ بکرێ و بۆ داهاتوش یارمەتی بەردەوام و رێك و پێك لە بەرچاو بگیرێ ٠ ویستی ح ٠ د ٠ ك ئەوەیە پێویستە ئەو پەری یارمەتی بکرێ بۆ ئەوەی لە پلەی یەکەمدا وەزعی کادرەکان و

پێرەست

بەرەو چارە نووسی تازە	لاپەری	١
رۆژنامەی کوردستان لە ئوروپا	"	٧
کۆنگرەی ٢ی حیزبی دیموکراتی کوردستان	"	١٤
دیسان لە گەڵ برادەرانی توده	"	١٧
نامەی شەهید سولەیمانی موعینی	"	١٩
دەقی وەلامی نامەی کاک سولەیمان	"	٢٧
ئەنوەر دڵسۆز و دەنگ و باسی تازە	"	٤٠
گەیشتنی چەند نامەی تازە	"	٤٣
پڵ و پا بۆ گەرانەوەی عیراق	"	٥١
گەرانەوە بۆ ئوروپا	"	٦٣
تەقەلا بۆ گەرانەوەی کوردستان	"	٨١
نامەی کاک سولەیمان و کاک حەمەدەمینی سراجی	"	٨٧
گەرانەوە بۆ بەغدا	"	٩٣
رووداوەکانی تازە	"	١٠٥
بە شوێن رووداوەکاندا	"	١٠٩
لە کوردستانی ئیران	"	١٢١
رێکخراوی رووناکبیرانی کوردی ئیران لە ئوروپا	"	١٢٥
دیسان بەرەو بەغدا	"	١٣٧
نامە بۆ سەروکی بەرێز مستەفا بارزانی	"	١٣٩
لە لای دیکەوە چ باس بوو	"	١٤٦
گەرانەوە بۆ ئوروپا	"	١٦٤
وەدەنگ هاتنی حیزب و رێکخراوە ئازادیخوازەکانی		١٦٨
دنیا لە سەر گەلی کورد	"	
کاک حەمەدەمینی سراجی لە ئوروپا	"	١٨٦
بەلگە و رەسم و نووسراوەکان	"	١٩٣

www.kerimbisami.com

" بەرهەمە نووسراوەكانـــــــی نووسەر "

١ـ كاروانێك لە شەهیدانی كوردستانی ئێران ·

٢ـ وەلامێـــــــك (كوردی و فارسی)

٣ـ رێنوێنـی شەری پارتیزانی ·

٤ـ لە دەوری ریكخراوی لاوانی ح · د · ك ١٠ كۆ بینەوە ·

٥ـ رەخنە و لێكۆلینەوە لە سەر كتێبی كاك حوسێنی مەدەنـی ·

٦ـ كورد و فەرهەنگی بێگـانــە·

٧ـ لێكۆلینەوەی كورتە باسێك لە سەر سۆسیالیزم ·(كوردی و فارسی)

٨ـ تایبەتی كـۆنگـرەی شەشەم ·

٩ـ كۆماری دیموكراتی كوردستان یا خودموختاری ؟

١٠ـ لە بیرەوەرییەكانم ·(بەرگی یەكەم)

١١ـ یادی هێمـن ·

١٢ـ لە بیرەوەرییەكانم ·(بەرگی دووەم)

١٣ـ لە پێناو چی دا ؟

١٤ ـ لە بیرەوەرییەكانم بەرگی سێ یەم · ١٥ ـ چەند قسەیەك لەگەل (خەبات) ·

" ئـــەو بەرهەمانـەی نـووسەر كردوونی بەكوردی "

١ـ دایك ـ ماركسیم گۆرگی

٢ـ ژیان و كردەوەكانی لینین ·

٣ـ ئەفسانە كوردی یەكان ـ رۆدینكۆ ·

٤ـ زەوی بچوك ·لیئۆنید بریژنیف

٥ـ مەسەلەی كورد لە پارلەمانی سوید ·

٦ـ قانونی ئەساسی ئابوری سوسیالیستی ·

٧ـ كۆمەلە چیرۆكێكی هەلبژاردە لە ئەدەبی بێگانە ·

٨ـ حەمە چكۆل (ئینجە مەمەد) یاشار كەمال ·

٩ـ ئوسولی سەرەتاییەكانی فەلسەفە ـ ژورژ پولیستێر ·

١٠ ـ نامەی گوللەباران كراوەكان· ١١ـ كورتە مێژوی بولغارستان ·